

Magenta Consulting
Columna 86 street,
3rd floor MD-2012,
Chisinau,
Republic of Moldova
Tel: +373 22 854384
www.consulting.md

magenta consulting

ESOMAR
member

STUDIU PRIVIND NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ ÎN UNIVERSITĂȚILE DIN REPUBLICA MOLDOVA

PREGĂTIT PENTRU: MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
PREGĂTIT DE: S.C. MAGENTA CONSULTING S.R.L.

NOIEMBRIE, 2025

Dumitru Slonovschi

General Director
E-mail: d.slonovschi@consulting.md
Tel: +373 79467559

Confidential

The methodology presented in this document is the property of Magenta Consulting SRL, and thus cannot be transmitted to any other consulting company or used for developing a Request for Proposal by any other company than Magenta Consulting.

All Rights Reserved. © 2014 Copyright Magenta Consulting SRL

	2
ABREVIERI	4
REZUMAT	5
INTRODUCERE.....	7
i.1 Scopul și obiectivele studiului.....	7
i.2 Metodologia aplicată.....	7
i.3 Limitele și barierele cercetării	11
CAPITOLUL I: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA.....	12
Subcapitolul 1.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii	12
Subcapitolul 1.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior	14
Subcapitolul 1.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală	28
Subcapitolul 1.4: Provocări în menținerea integrității academice	32
Subcapitolul 1.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate	33
CAPITOLUL II: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ LA USM	36
Subcapitolul 2.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii	36
Subcapitolul 2.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior	38
Subcapitolul 2.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală	52
Subcapitolul 2.4: Provocări în menținerea integrității academice	56
Subcapitolul 2.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate.....	57
CAPITOLUL III: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ LA UTM	60
Subcapitolul 3.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii	60
Subcapitolul 3.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior	63
Subcapitolul 3.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală	76
Subcapitolul 3.4: Provocări în menținerea integrității academice	81
Subcapitolul 3.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate.....	82
CAPITOLUL IV: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ LA ASEM	85
Subcapitolul 4.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii	85
Subcapitolul 4.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior	87
Subcapitolul 4.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală	101
Subcapitolul 4.4: Provocări în menținerea integrității academice	105
Subcapitolul 4.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate	107
CAPITOLUL V: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ LA USMF	109
Subcapitolul 5.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii	109
Subcapitolul 5.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior	111
Subcapitolul 5.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală	122
Subcapitolul 5.4: Provocări în menținerea integrității academice	126
Subcapitolul 5.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate.....	127
CAPITOLUL VI: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ LA UPSC	130
Subcapitolul 6.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii	130
Subcapitolul 6.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior	133
Subcapitolul 6.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală	146

Subcapitolul 6.4: Provocări în menținerea integrității academice	150
Subcapitolul 6.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate	151
CAPITOLUL VII: NIVELUL DE INTEGRITATE LA USARB	154
Subcapitolul 7.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii	154
Subcapitolul 7.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior	157
Subcapitolul 7.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală	170
Subcapitolul 7.4: Provocări în menținerea integrității academice	174
Subcapitolul 7.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate.....	175
CONCLUZII.....	177
LISTA FIGURI	180
ANEXE.....	196

ABREVIERI

ASEM - Academia de Studii Economice din Moldova

N/A - Nu este aplicabil

Nș / Nr - Nu știu / Nu răspund

P.p. - puncte procentuale

TAPI – Tablet Assisted Personal Interview

UPSC - Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

USARB - Universitatea de Stat din Bălți „Alec Russo”

USM - Universitatea de Stat din Moldova

USMF - Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

UTM - Universitatea Tehnică a Moldovei

REZUMAT

Acest studiu a fost realizat de Magenta Consulting pentru Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, în cadrul „Proiectului pentru Învățământul Superior din Moldova”, o inițiativă finanțată de Banca Mondială, care urmărește îmbunătățirea calității, finanțării și managementului învățământului superior.

Studiul privind integritatea academică în universitățile din Republica Moldova are drept scop principal investigarea și evaluarea nivelurilor de integritate, a percepțiilor privind corupția și a altor practici neetice în rândul studenților și cadrelor didactice din șase universități proeminente: Universitatea de Stat din Moldova (USM), Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM), Academia de Studii Economice din Moldova (ASEM), Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (USMF), Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” (UPSC) și Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți (USARB).

Datele prezentate în acest raport au fost colectate prin intermediul unui sondaj în rândul studenților, realizat față-în-față cu ajutorul tabletelor, și printr-un sondaj în rândul cadrelor didactice, realizat online, prin auto-completare. Eșantionul studenților a inclus 3635 de respondenți, selectați aleatoriu conform distribuției proporționale pe universități, gen, an de studiu și formă de finanțare, în timp ce sondajul în rândul cadrelor didactice a implicat 419 respondenți din aceleași universități.

Rezultatele obținute permit o comparație cu datele studiului similar din anul 2024¹, oferind o imagine actualizată asupra evoluției nivelurilor de integritate și a tendințelor privind corupția și a practicilor neetice în universitățile din Republica Moldova.

În urma realizării sondajului, au fost determinați următorii indicatori:

- **Net Promoter Score (NPS)**
- **Indicele satisfacției** (cu o valoare minimă de 1 punct și maxim 10 puncte). Pentru calcularea indicelui de satisfacție a fost evaluat nivelul de satisfacție a studenților față de diferite aspecte ale procesului educațional, pe o scară de la 1 la 10, unde 10 este valoarea maximă.
- **Indicele hărțuirii sexuale** (cu o valoare minimă de 1 punct și maxim 10 puncte). Pentru calcularea indicelui de integritate au fost evaluate trei aspecte: 1) conștientizarea hărțuirii sexuale; 2) practicarea hărțuirii sexuale în universitate; 3) raportarea hărțuirii sexuale. Fiecare componentă a indicatorului a fost însoțită de o pondere de importanță, care a fost utilizată pentru calcularea indicatorului.
- **Indicele integrității** (cu o valoare minimă de 1 punct și maxim 10 puncte). Pentru calcularea indicelui de integritate au fost evaluate trei aspecte: 1) conștientizarea problemelor de integritate (plagiat, corupție); 2) practicarea acțiunilor în universitate; 3) raportarea practicilor de integritate. Fiecare componentă a indicatorului a fost însoțită de o pondere de importanță, care a fost utilizată pentru calcularea indicatorului.

Tabelul de mai jos include indicatorii calculați pentru fiecare universitate.

Tabel 1. Net Promoter Score, Indicele de satisfacție, Indicele hărțuirii sexuale, Indicele de integritate, 2025

	USM, N=856	UTM, N=719	ASEM, N=600	USMF, N=774	UPSC, N=385	USARB, N=301
Indicele satisfacției (1-10)	7.99	7.92	8.28	8.23	8.51	8.99
Indicele hărțuirii sexuale (1-10)	9.23	9.16	9.42	8.98	9.61	9.74
Indicele integrității (1-10)	6.97	6.64	7.01	6.74	7.82	8.47
Net Promoter Score (0-100)	36	32	43	30	51	63

Drept comparație, au fost incluși indicatorii calculați pentru fiecare universitate din studiul din 2024.

¹ În interpretarea datelor, este important să ținem cont de diferențele de eșantion în cele două valuri de sondaj:

- în anul 2024 au fost incluși în eșantion toți studenții, cu excepția celor înmatriculați la ciclul de doctorat.
- în anul 2025, au fost incluși în sondaj studenții înmatriculați la ciclul de licență, frecvență zi, cu excepția anului I de studii.

Tabel 2. Net Promoter Score, Indicele de satisfacție, Indicele hărțuirii sexuale, Indicele de integritate, 2024

	USM, N=760	UTM, N=703	ASEM, N=656	USMF, N=649	UPSC, N=620	USARB, N=518
Indicele satisfacției (1-10)	8.06	7.81	7.90	8.41	8.07	8.61
Indicele hărțuirii sexuale (1-10)	9.19	8.84	8.97	8.69	9.38	9.19
Indicele integrității (1-10)	7.35	7.61	7.03	7.51	7.96	8.26
Net Promoter Score (0-100)	41	23	27	31	32	55

INTRODUCERE

Acest studiu a fost efectuat de compania Magenta Consulting pentru Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova. Studiul privind integritatea academică în universitățile din Republica Moldova reprezintă o inițiativă esențială în cadrul „Proiectului pentru Învățământul Superior din Moldova”, o intervenție finanțată de Banca Mondială ce urmărește îmbunătățirea calității, finanțării și managementului învățământului superior din țară.

i.1 Scopul și obiectivele studiului

Scopul primar al acestui studiu este de a investiga și evalua în mod cuprinzător nivelurile de integritate, percepțiile despre corupție și factorii asociați în cadrul universităților din Republica Moldova. Prin efectuarea unui sondaj sociologic riguros în rândul studenților din șase universități proeminente, această cercetare își propune să ofere perspective empirice asupra prevalenței practicilor corupte, cauzele care stau la baza și impactul asupra mediului educațional. Totodată, rezultatele prezentei cercetări sunt prezentate comparativ cu rezultatele cercetării similare realizată în anul 2024.

Proiectul de cercetare are mai multe obiective specifice, printre care:

1. **Evaluarea nivelurilor de integritate:** Evaluarea nivelului general de integritate în rândul studenților din universitățile selectate din Republica Moldova, examinând atitudinile și comportamentele acestora privind corupția și conduita etică.
2. **Percepții asupra corupției:** Investigarea percepțiilor studenților cu privire la corupția din sectorul educațional, inclusiv nivelul lor de conștientizare a practicilor corupte și opiniile despre probleme specifice legate de corupție.
3. **Identificarea practicilor corupte:** Identificarea și documentarea practicilor corupte care pot exista în universitățile din Republica Moldova, oferind informații despre tipurile și frecvența acestor practici.
4. **Analiza riscului de corupție:** Analiza ariilor de risc și a contextelor din sectorul educațional care creează oportunități pentru activități corupte, inclusiv a factorilor favorizanți și a circumstanțelor ce contribuie la apariția corupției.
5. **Utilizarea necorespunzătoare a inteligenței artificiale în mediul academic:** Evaluarea nivelului de conștientizare, a experiențelor și percepțiilor studenților privind utilizarea abuzivă a instrumentelor de inteligență artificială (IA) în activitățile academice și implicațiile acesteia pentru integritatea academică.
6. **Aspecte specifice de gen:** Explorarea existenței unor diferențe specifice de gen în percepțiile privind corupția și în experiențele legate de practici corupte în mediul universitar.
7. **Linii directe pentru raportarea corupției:** Evaluarea existenței unor ghiduri pentru raportarea sau declararea cazurilor de corupție în cadrul universităților și, dacă acestea există, analiza eficacității lor în soluționarea problemelor de corupție.
8. **Plângeri și sancțiuni:** Investigarea cazurilor în care studenții au raportat acte de corupție și, dacă au făcut-o, analiza măsurilor sau sancțiunilor aplicate ca răspuns la aceste raportări.
9. **Analiza tendințelor:** Identificarea și analiza oricăror tendințe observabile privind corupția și nivelurile de integritate în universitățile din Republica Moldova în ultimii 2-3 ani, pentru a permite o comparație cu studiul anterior.

i.2 Metodologia aplicată

Cercetarea a presupus chestionarea studenților și a cadrelor didactice din șase universități din Republica Moldova.

1. Universitatea de Stat din Moldova (USM)
2. Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM)
3. Academia de Studii Economice a Moldovei (ASEM)
4. Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova (USMF)
5. Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" (UPSC)
6. Universitatea de Stat Alecu Russo din Bălți (USARB).

Datele prezentate în acest raport au fost colectate prin intermediul a două sondaje

1. Sondaj în rândul studenților
2. Sondaj în rândul cadrelor didactice.

i.2.1 Sondaj în rândul studenților

- **Tipul eșantionului:** Distribuție proporțională în funcție de numărul de studenți din fiecare universitate, conform genului, anului de studiu (ciclul licență, anul doi - șase), facultății, formei de finanțare.
- **Respondenți:** Studenții înmatriculați la ciclul unu de studii (licență), din anul 2 de studii sau mai sus, cu frecvență la zi.
- **Metoda de colectare a datelor:** TAPI – Interviu personal cu ajutorul tabletelor.
- **Durata medie a unui interviu:** 15 minute.
- **Perioada de colectare a datelor:** 7 octombrie – 19 noiembrie 2025.

Tabelul de mai jos include distribuția eșantionului colectat în cadrul sondajului în rândul studenților.

Tabel 3. Eșantionul pentru studenți

	Total studenți (populație), ciclul licență, frecvență la zi, anul 2 de studii sau mai sus ²	Eșantion (cote)	% din studenți intervievați	Marja de eroare
Universitatea de Stat din Moldova (USM)	4788	856	17.9%	3.0%
Universitatea Tehnica a Moldovei (UTM)	3201	719	22.5%	3.2%
Academia de Studii Economice a Moldovei (ASEM)	1459	600	41.1%	3.1%
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova (USMF)	4144	774	18.7%	3.2%
Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" (UPSC)	1002	385	38.4%	3.9%
Universitatea de Stat Alecu Russo din Bălți (USARB)	756	301	39.8%	4.4%
Total	15350	3635	23.7%	1.4%

i.2.2 Sondaj în rândul cadrelor didactice

Pe lângă componenta destinată studenților, cercetarea a inclus un sondaj cu 419 cadre didactice din aceleași șase universități. Această componentă are drept scop explorarea percepțiilor, experiențelor și provocărilor cu care se confruntă personalul academic în ceea ce privește integritatea academică.

Metoda de colectare a datelor: CAWI – Sondaj online cu auto-completare. Utilizarea CAWI garantează anonimatul complet, încurajând respondenții să se exprime deschis și sincer cu privire la subiecte sensibile precum politicile instituționale, practicile de aplicare și încălcările de integritate.

Link-ul către sondaj a fost expediat către toate adresele de email ale cadrelor didactice din cele șase universități incluse în studiu.

Tabelul de mai jos include distribuția eșantionului colectat în cadrul sondajului în rândul cadrelor didactice.

Tabel 2. Eșantionul pentru cadre didactice

	Total cadre didactice (populație) ¹	Număr de cadre didactice chestionate	% cadrelor didactice care au participat
USM	1019	44	4.3%
UTM	827	60	7.3%
ASEM	226	70	31.0%
USMF	997	82	8.2%
UPSC	347	103	29.7%
USARB	208	60	28.8%
Total	3659	120	3.3%

² Datele statistice au fost oferite de fiecare universitate în parte

i.2.3 Structura chestionarului

Chestionarul a fost elaborat de Magenta Consulting în strânsă colaborare cu beneficiarul. Chestionarul a inclus întrebări despre conștientizarea, practicarea și raportarea practicilor neintegre în universități.

i.2.4 Analiza datelor

Datele au fost analizate prin intermediul softului statistic SPSS. Datele din cadrul sondajului pentru studenți au fost analizate comparativ cu rezultatele cercetării din anul 2024. Datele sondajului în rândul studenților au fost ponderate în funcție de anul de studii și forma de finanțare pentru a ajusta compoziția eșantionului și a garanta că rezultatele sunt reprezentative pentru populația țintă de studenți. În interpretarea datelor, este important să ținem cont de diferențele de eșantion în cele două valuri de sondaj:

- în anul 2024 au fost incluși în eșantion toți studenții, cu excepția celor înmatriculați la ciclul de doctorat.
- în anul 2025, au fost incluși în sondaj studenții înmatriculați la ciclul de licență, frecvență zi, cu excepția anului I de studii.

Pentru fiecare universitate din studiu, au fost calculați patru indicatori:

- **Net Promoter Score (NPS)**
- **Indicele de satisfacție** (cu o valoare minimă de 1 punct și maxim 10 puncte). Pentru calcularea indicelui de satisfacție a fost evaluat nivelul de satisfacție a studenților față de diferite aspecte ale procesului educațional, pe o scară de la 1 la 10, unde 10 este valoarea maximă.
- **Indicele hărțuirii sexuale** (cu o valoare minimă de 1 punct și maxim 10 puncte). Pentru calcularea indicelui de integritate au fost evaluate trei aspecte: 1) conștientizarea hărțuirii sexuale; 2) practicarea hărțuirii sexuale în universitate; 3) raportarea hărțuirii sexuale. Fiecare componentă a indicatorului a fost însoțită de o pondere de importanță, care a fost utilizată pentru calcularea indicatorului.
- **Indicele de integritate** (cu o valoare minimă de 1 punct și maxim 10 puncte). Pentru calcularea indicelui de integritate au fost evaluate trei aspecte: 1) conștientizarea problemelor de integritate (plagiat, corupție); 2) practicarea acțiunilor în universitate; 3) raportarea practicilor de integritate. Fiecare componentă a indicatorului a fost însoțită de o pondere de importanță, care a fost utilizată pentru calcularea indicatorului.

Tabel 4. Ponderea de importanță pentru Indicele hărțuirii sexuale

Componenta	Itemul	Ponderea de importanță
Conștientizare (10 – foarte grav, 1 – deloc grav)	Hărțuire sexuală a studenților de către cadrele didactice	10%
	Hărțuire sexuală a cadrelor didactice de către studenți	
Practicare (10-cu siguranță nu s-a întâmplat, 1-cu siguranță s-a întâmplat)	Hărțuire sexuală a studenților de către cadrele didactice	70%
	Hărțuire sexuală a cadrelor didactice de către studenți	
Raportare (10 – total de acord, 1 – deloc de acord)	Cunosc unde pot să raportez un caz de hărțuire sexuală	20%
	Dacă aș fi martor la un caz de hărțuire sexuală, aș raporta persoanelor sau instituțiilor responsabile	
	Dacă aș raporta un caz de hărțuire sexuală, sunt sigur că persoanele vinovate vor fi pedepsite corespunzător	
	Total	100

Tabel 5. Ponderea de importanță pentru Indicele de integritate

Componenta	Tipul acțiunii	Itemul	Ponderea de importanță
Conștientizare (10 – foarte grav, 1 – deloc grav)	Acțiuni de plagiat sau fraudă	Oferirea de copiat de către studenți – altor colegi la examen sau lucrări individuale	10%
		Copiatul la un examen	
		Prezentarea de către un student a unei lucrări scrise de altcineva ca fiind o lucrare proprie	
		Preluare de fragmente de text din alte lucrări, fără a indica sursa	
		Producerea datelor fictive / false de cercetare pentru lucrări, teze, referate	
		Folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite	
	Acțiuni de utilizare a IA	Folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei și includerea lor într-o lucrare proprie, fără a indica contribuția IA	
		Utilizarea IA pentru a reformula texte din alte surse cu scopul de a evita programele de detectare a plagiatului	
		Prezentarea unei lucrări (referat, eseu, proiect) generate în totalitate de IA ca fiind o lucrare proprie	
		Folosirea IA pentru a obține răspunsuri în timpul unui examen, test sau evaluări	
	Acțiuni de corupere	Oferirea mitei (bani sau cadouri) pentru un loc în cămin (sau un loc cu condiții mai bune)	
		Oferirea mitei (bani sau bunuri) pentru notă / promovarea anului de studii	
		Cumpărarea proiectelor/ tezelor de licență/ master de la profesori	
		Cumpărarea proiectelor/ tezelor de licență/ master de la alți studenți sau persoane terțe (nu profesori)	
	Alte acțiuni care nu corespund normelor de etică	Impunerea studenților să cumpere materiale didactice de la profesori (cărți sau lucrări publicate de profesori)	
		Oferirea lecțiilor private de către profesori, contra unei plăți neoficiale	
		Favoritism aplicat de către cadrele didactice în procesul de evaluare a studenților	
	Practicare (10-cu siguranță nu s-a întâmplat, 1-cu siguranță s-a întâmplat)	Acțiuni de plagiat sau fraudă	
Copiatul la un examen			
Prezentarea de către un student a unei lucrări scrise de altcineva ca fiind o lucrare proprie			
Preluare de fragmente de text din alte lucrări, fără a indica sursa			
Producerea datelor fictive / false de cercetare pentru lucrări, teze, referate			
Folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite			
Acțiuni de utilizare a IA		Folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei și includerea lor într-o lucrare proprie, fără a indica contribuția IA	
		Utilizarea IA pentru a reformula texte din alte surse cu scopul de a evita programele de detectare a plagiatului	
		Prezentarea unei lucrări (referat, eseu, proiect) generate în totalitate de IA ca fiind o lucrare proprie	
		Folosirea IA pentru a obține răspunsuri în timpul unui examen, test sau evaluări	
Acțiuni de corupere		Oferirea mitei (bani sau cadouri) pentru un loc în cămin (sau un loc cu condiții mai bune)	
		Oferirea mitei (bani sau bunuri) pentru notă / promovarea anului de studii	
		Cumpărarea proiectelor/ tezelor de licență/ master de la profesori	
		Cumpărarea proiectelor/ tezelor de licență/ master de la alți studenți sau persoane terțe (nu profesori)	
Alte acțiuni care nu corespund normelor de etică		Impunerea studenților să cumpere materiale didactice de la profesori (cărți sau lucrări publicate de profesori)	
		Oferirea lecțiilor private de către profesori, contra unei plăți neoficiale	
		Favoritism aplicat de către cadrele didactice în procesul de evaluare a studenților	
Raportare (10 – total de acord, 1 – deloc de acord)		33	Știu unde pot să raportez un caz de corupție
	35	Dacă aș fi martor la un caz de corupție, aș raporta persoanelor sau instituțiilor responsabile	
	37	Dacă aș raporta un caz de corupție, sunt sigur că persoanele vinovate vor fi pedepsite corespunzător	
		Total	100

i.3 Limitele și barierele cercetării

Deși procesul de colectare a datelor a fost planificat riguros și realizat în colaborare cu cele șase universități participante, câteva limite operaționale au influențat punctual desfășurarea cercetării.

O provocare semnificativă a fost înregistrată la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” (UPSC), unde, în ciuda cotei planificate de 400 de studenți, au fost obținute 385 de chestionare valide. În etapa finală a colectării datelor, a devenit tot mai dificilă identificarea unor studenți care nu participaseră anterior la sondaj, într-un context marcat de număr redus de studenți și prezență scăzută la ore.

În rândul cadrelor didactice, metoda CAWI, bazată pe completarea individuală a chestionarului online, a generat unele constrângeri de ordin tehnic sau legate de timpul necesar completării. Deși sistemul nu restricționează durata în care poate fi completat chestionarul, acesta se resetează după 15 minute de inactivitate. La necesitate au fost oferite soluții, precum link-uri personalizate, pentru a oferi șansa cadrelor didactice să completeze chestionarul într-un timp mai îndelungat.

O altă barieră a studiului este în contextul diferențelor metodologice dintre cele două valuri ale studiului:

- în 2024 au fost incluși toți studenții, cu excepția celor de la doctorat;
- în 2025 au fost incluși doar studenții de licență, frecvență la zi, exceptând anul I.

CAPITOLUL I: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

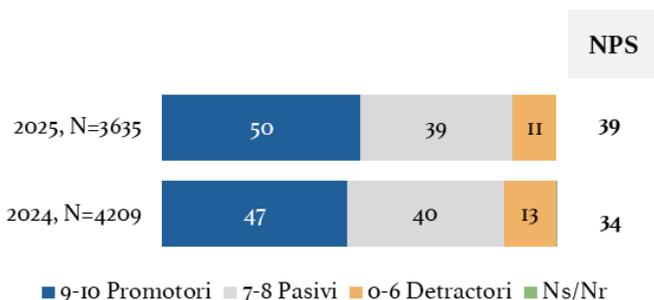
În acest capitol sunt prezentate rezultatele consolidate ale studiului, obținute prin agregarea răspunsurilor studenților și cadrelor didactice din toate cele șase universități incluse în cercetare. Analiza acoperă nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii, precum și percepțiile și experiențele legate de plagiat, fraudă și corupție. De asemenea, sunt examinate practicile de raportare și sancționare a abaterilor sau hărțuirii sexuale, provocările existente în menținerea integrității academice și sugestiile cadrelor didactice pentru îmbunătățirea acestor mecanisme.

Subcapitolul 1.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii

În cadrul studiului a fost analizată predispunerea studenților de a recomanda cunoștințelor sau prietenilor să își urmeze studiile la universitatea la care sunt studenți. Astfel, a fost calculat indicatorul NPS (Net Promoter Score) pentru cele șase universități din studiu – a fost scăzută ponderea detractorilor (% respondenților care au oferit note 0-6) din ponderea promotorilor (% persoanelor care au oferit note 9-10).

Aproximativ jumătate dintre studenții sunt promotori ai universităților pe care le frecventează, evaluând cu 9 și 10 predispunerea de a o recomanda cunoștințelor sau prietenilor (50%). Comparativ cu studiul realizat în martie 2024, NPS a crescut cu 5 puncte (de la 34 în 2024 la 39 în 2025).

Figura 1.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoștințelor sau prietenilor să își urmeze studiile la universitatea la care studiați? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți

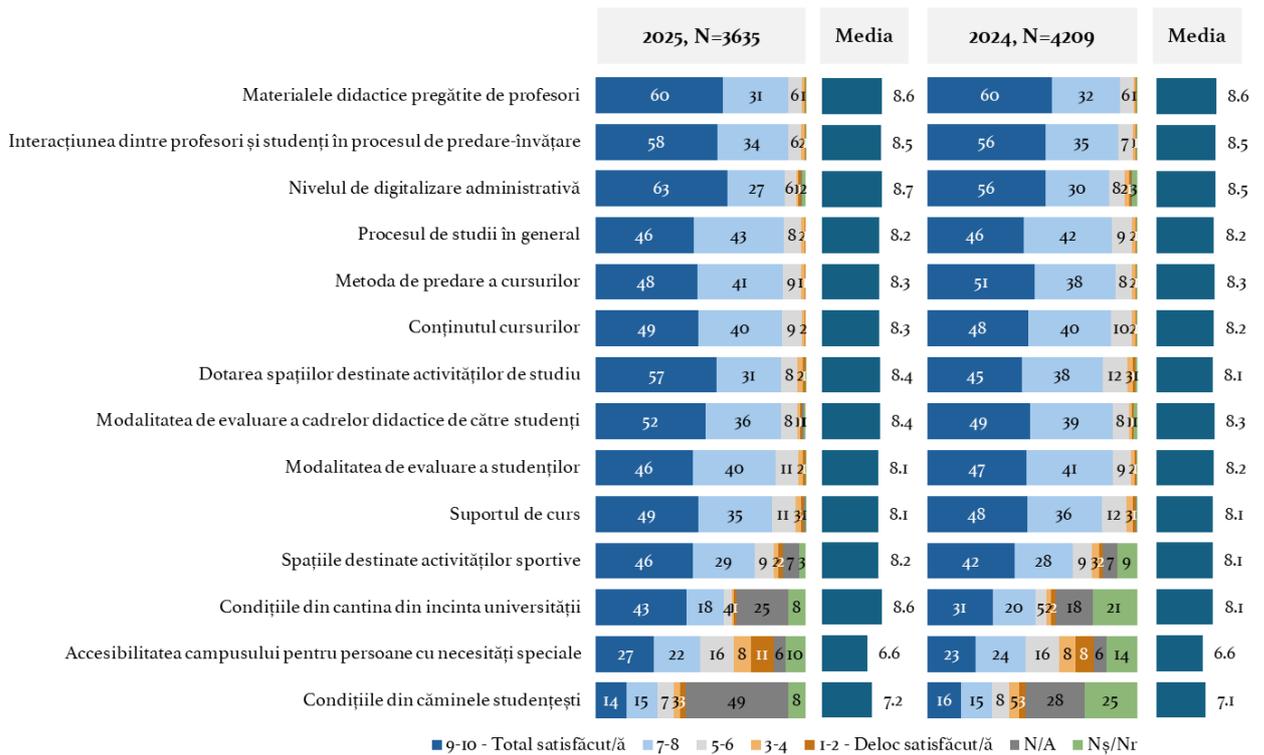

Studenții au fost întrebați în ce măsură sunt satisfăcuți de aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde își fac studiile. Nivelul de satisfacție a fost evaluat pe o scală de la 1 la 10, nota 10 fiind maximă.

Per ansamblu, peste jumătate dintre studenți se declară foarte satisfăcuți de nivelul de digitalizare administrativă (63% au oferit nota 9 sau 10, scor mediu – 8.7), de materialele didactice pregătite de profesori (60%, scor mediu – 8.6), de interacțiunea dintre profesori și studenți (58%, scor mediu – 8.5), de dotarea spațiilor de studiu (57%, scor mediu – 8.4) și de modalitatea de evaluare a cadrelor didactice de către studenți (52%, scor mediu – 8.4). De cealaltă parte, accesibilitatea campusului pentru persoanele cu necesități speciale rămâne cel mai slab evaluat aspect: 19% dintre respondenți au oferit note între 1 și 4, iar scorul mediu este de 6.6.

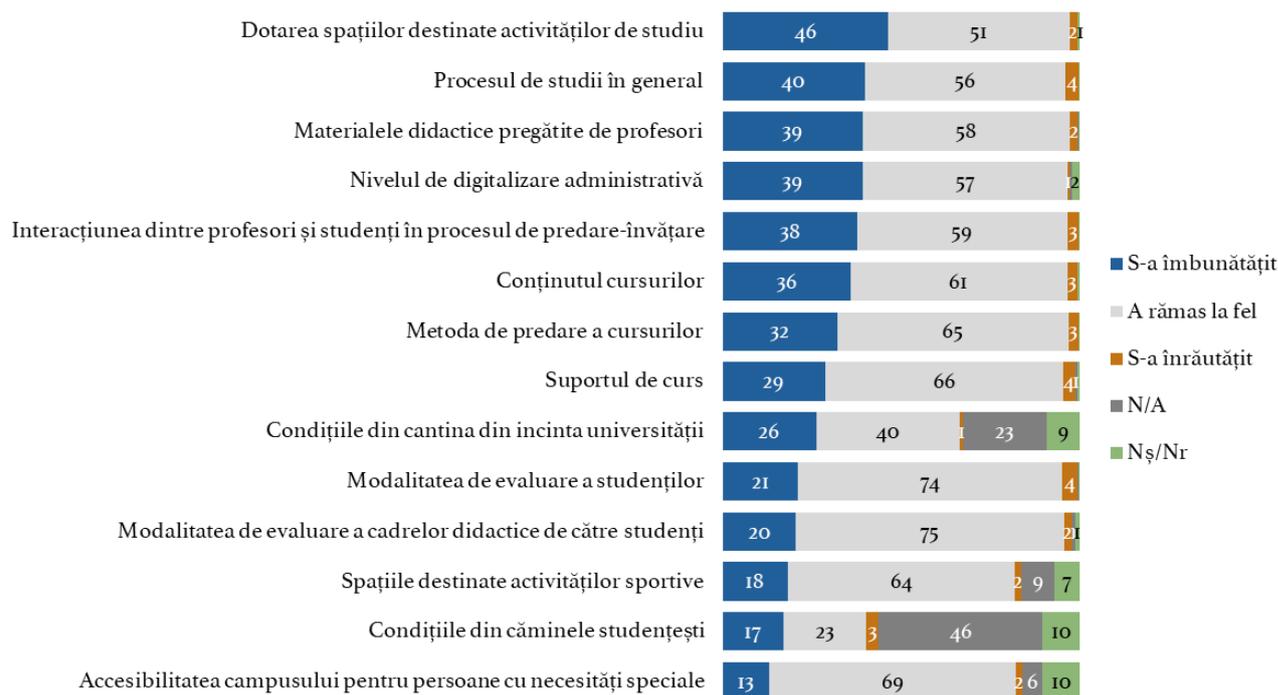
Comparativ cu studiul din 2024, majoritatea aspectelor au înregistrat scoruri medii similare sau ușor mai ridicate. Cea mai vizibilă îmbunătățire este observată în ceea ce privește condițiile din cantina universității, care au ajuns la un scor mediu de 8.6, marcând o creștere de +0.5 puncte față de anul precedent.

Figura 1.1.2: „Q11. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, **sondaj studenți**

Fiind întrebați cum apreciază evoluția aceluiași aspecte comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), majoritatea studenților consideră că situația a rămas neschimbată. Totuși, o parte dintre respondenți remarcă o oarecare îmbunătățire în anumite domenii: dotarea spațiilor destinate activităților de studiu (46%), procesul de studii în general (30%), materialele didactice și nivelul de digitalizare administrativă (câte 39% fiecare), interacțiunea dintre profesori și studenți (38%) și conținutul cursurilor (36%). Cei mai puțini studenți raportează îmbunătățiri la accesibilitatea campusului (13%) și la spațiile destinate activităților sportive (18%).

Figura 1.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=3635

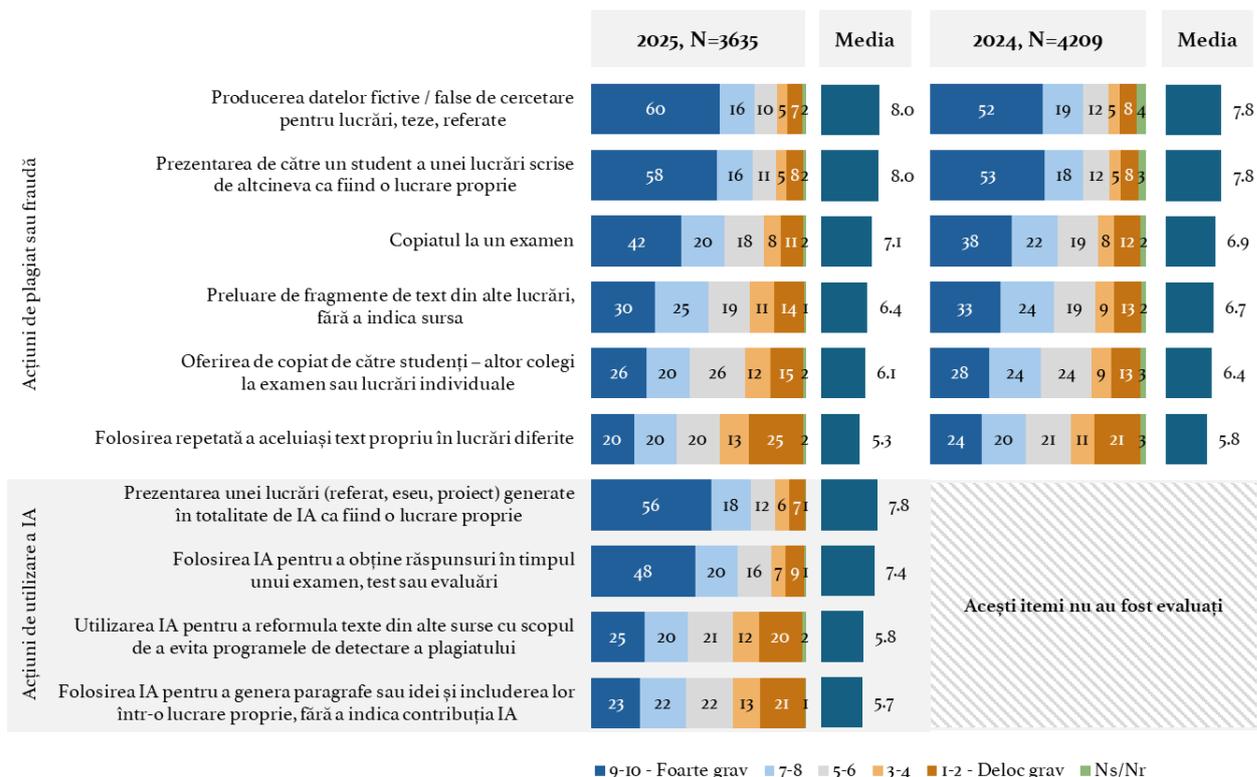

Subcapitolul 1.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior

În rândul tuturor studenților, cele mai grave acțiuni percepute sunt producerea de date fictive sau false pentru lucrări, teze sau referate (60% note de 9 și 10) și prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (58%), considerându-le foarte grave, ambele cu un scor mediu de 8.0 din 10. Referitor la Inteligența Artificială, prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind proprie este considerată foarte gravă de către 56% dintre studenți (7.8), iar folosirea IA pentru a obține răspunsuri la examene sau evaluări de 48% (7.4). La polul opus, folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite este perceput ca deloc grav de către 25% dintre studenți.

Percepțiile studenților privind acțiunile de plagiat sau fraudă în procesul de studii nu s-au modificat considerabil comparativ cu anul 2024. Ponderea studenților care consideră foarte gravă producerea datelor fictive a crescut cu 8 p.p., iar prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie a înregistrat o creștere de 5 p.p. În celelalte cazuri, diferențele nu depășesc trei p.p.

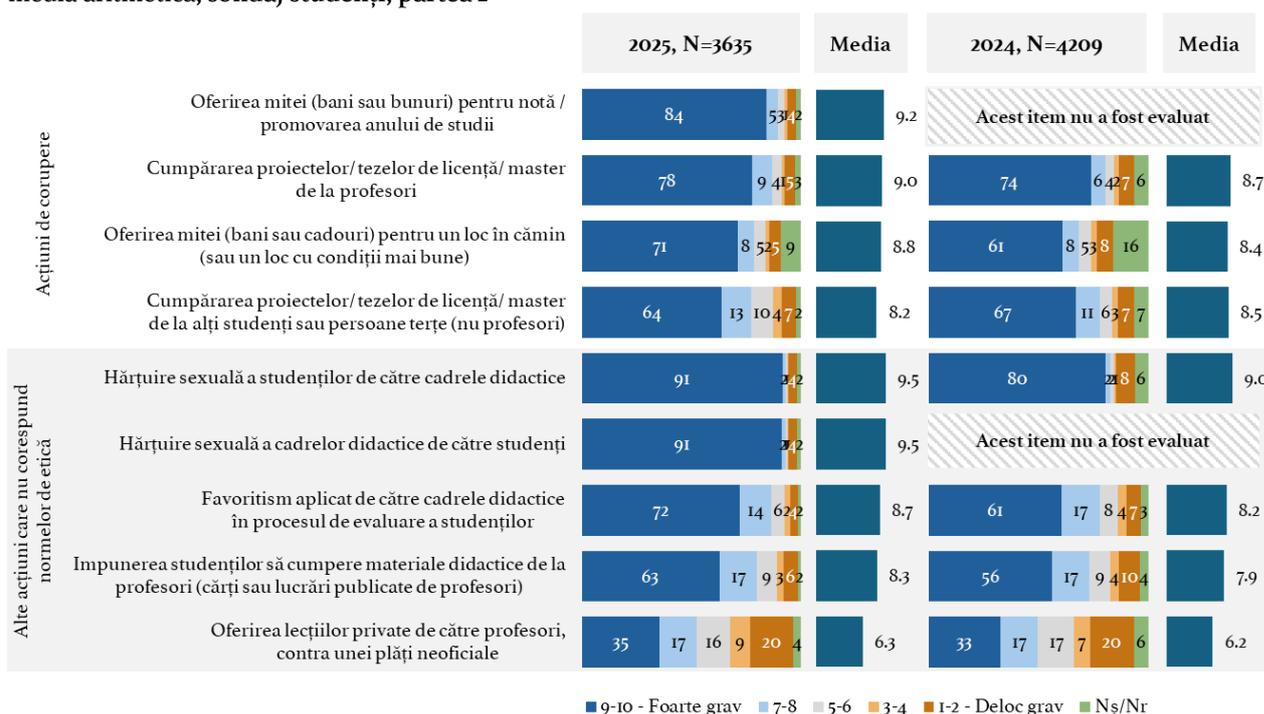
Figura 1.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1

În privința acțiunilor de corupere și a altor acțiuni care nu corespund normelor de etică, cele mai grave acțiuni percepute de către studenți sunt oferirea mitei pentru note sau pentru promovarea anului de studii (84%, scor mediu 9.2) și hărțuirea sexuală a studenților sau a cadrelor didactice (91%, 9.5 fiecare). Alte acțiuni foarte grave includ cumpărarea proiectelor/tezelor de la profesori (78%, 9.0) și favoritismul în evaluarea studenților (72%, 8.7). În schimb, oferirea lecțiilor private contra unei plăți neoficiale este considerată deloc gravă de către 20% dintre studenți (scor mediu 6.3).

Comparativ cu 2024, percepția gravității a crescut semnificativ pentru hărțuire sexuală și pentru favoritismul în procesul de evaluare a studenților.

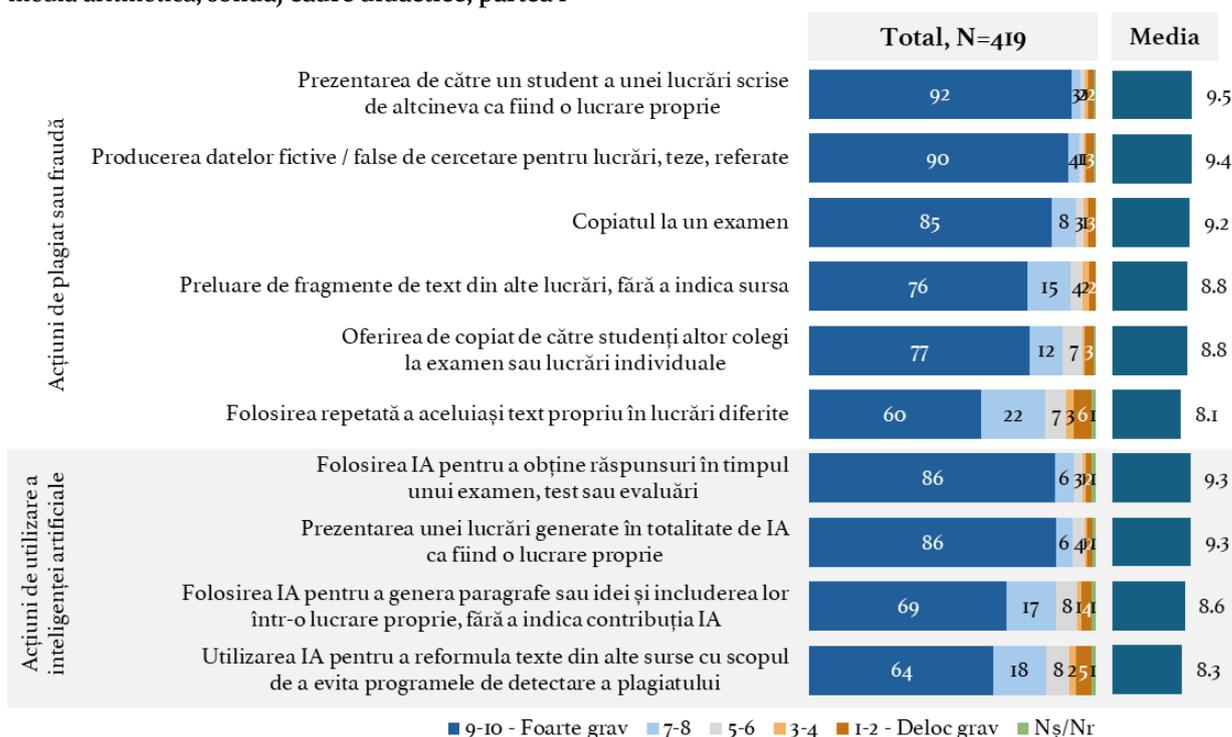
Figura 1.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

În general, cadrele didactice percep acțiunile de plagiat, fraudă, utilizare IA, corupere sau ale acțiuni ce se abat de la normele etice mult mai grave decât le percep studenții. În rândul cadrelor didactice, ca și în cazul studenților, cele mai grave acțiuni percepute sunt: prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (92% note de 9-10, scor mediu 9,5) și producerea de date fictive sau false pentru lucrări, teze sau referate (90%, 9,4), ambele considerate foarte grave. Dacă peste 90% dintre profesori percep aceste acțiuni ca fiind foarte grave, ponderea studenților care au aceeași opinie este de circa 60%.

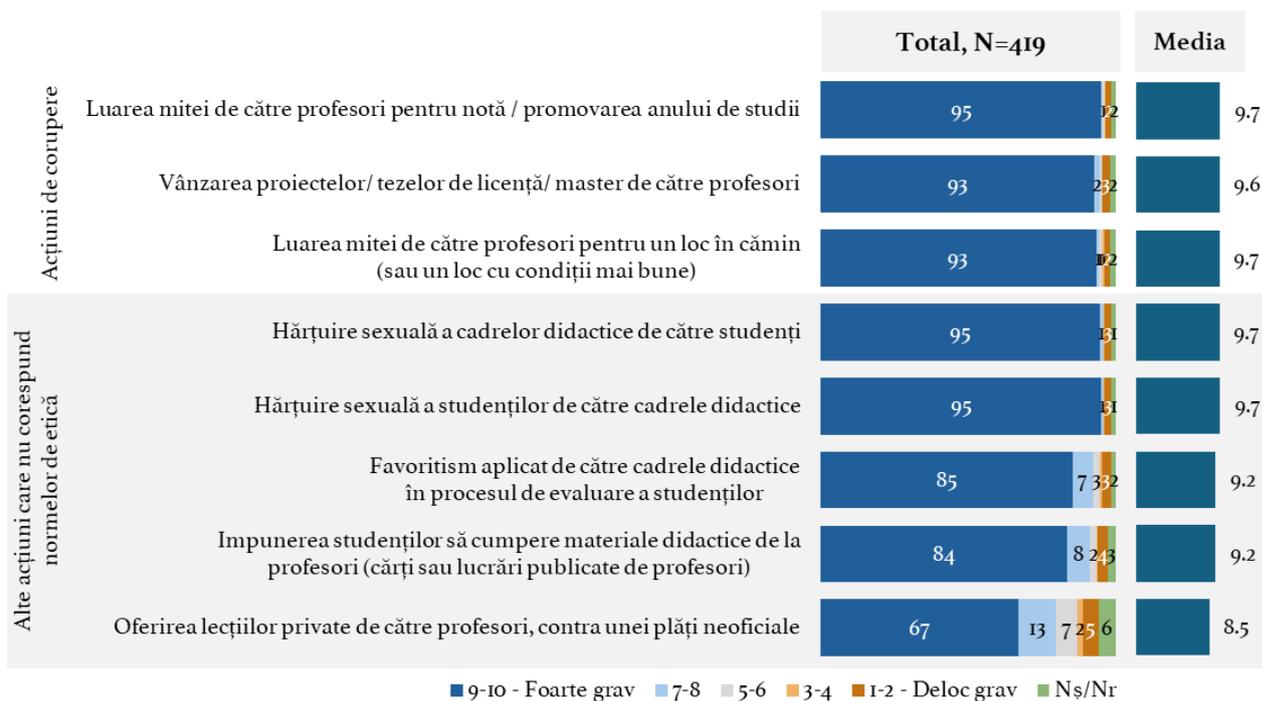
Totodată, copiatul la un examen este evaluat ca foarte grav de 85% dintre profesori, iar preluarea de fragmente fără citarea sursei de 76%. În ceea ce privește acțiunile legate de utilizarea Inteligenței Artificiale, atât folosirea IA pentru a obține răspunsuri în timpul unui examen, cât și prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind proprie sunt considerate foarte grave de 86% dintre cadrele didactice participante la studiu.

Figura 1.2.3.: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1

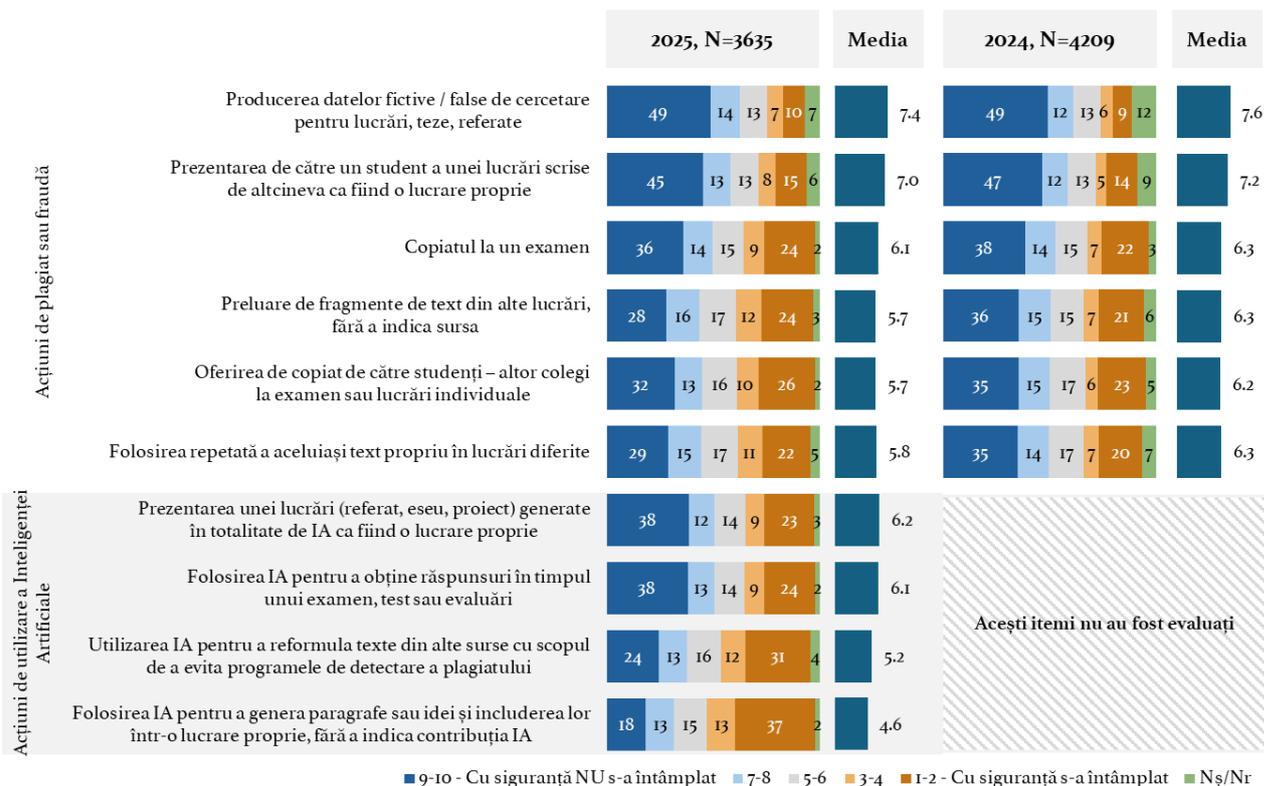
În rândul cadrelor didactice, cele mai grave acțiuni de corupere sunt percepute a fi luarea mitei de către profesori pentru notă sau promovarea anului de studii (95% note de 9-10), urmată de vânzarea proiectelor sau tezelor de licență/master de către profesori (93%) și luarea mitei pentru un loc în cămin (93%). În categoria altor comportamente care nu corespund normelor de etică, hărțuirea sexuală este evaluată ca extrem de gravă, atât în cazul hărțuirii cadrelor didactice de către studenți, cât și invers – ambele fiind considerate foarte grave de 95% dintre respondenți. De asemenea, favoritismul în evaluare (85%) și impunerea achiziției de materiale didactice de la profesori (84%) sunt percepute ca acțiuni grave, chiar dacă într-o proporție mai redusă comparativ cu primele. La polul opus, oferirea lecțiilor private contra unei plăți neoficiale este cea mai puțin gravă dintre acțiunile analizate, deși rămâne totuși considerată foarte gravă de două treimi dintre respondenți (67%, scor mediu 8.5).

Figura 1.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

Per total, studenții intervievați sunt de opinia că următoarele acțiuni cu siguranță s-au întâmplat cu ei sau cu colegii lor: folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei și includerea lor în lucrări fără a indica contribuția IA (37% note de 1-2, scor mediu 4.6), utilizarea IA pentru a reformula texte cu scopul de a evita programele de detectare a plagiatului (31%, 5.2), oferirea de copiat altor colegi (26%, 5.7). De cealaltă parte, aproape jumătate consideră că producerea datelor fictive pentru lucrări sau teze cu siguranță nu s-a întâmplat (49% note de 9-10, 7.4). Comparativ cu 2024, scorul mediu pentru toate acțiunile a înregistrat scăderi ușoare, sub 0,5 puncte.

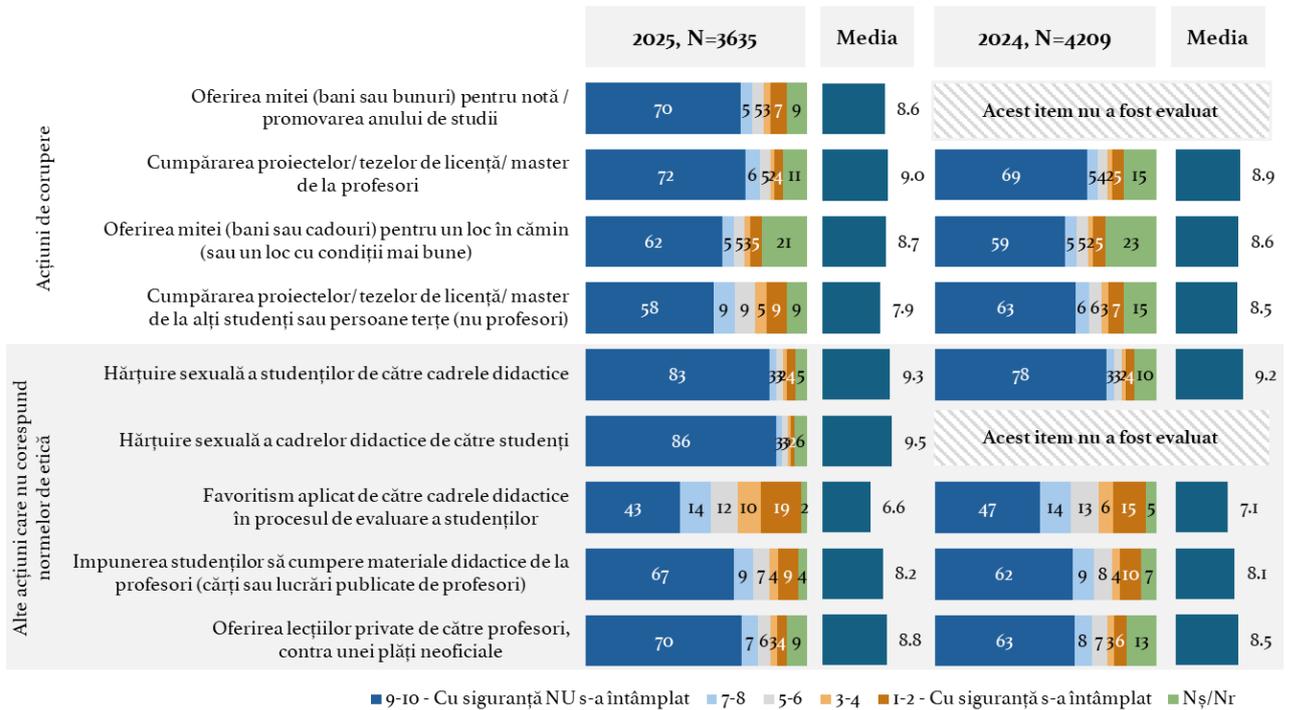
Figura 1.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1

În privința acțiunilor de corupere și a altor acțiuni care nu corespund normelor de etică, studenții raportează cel mai frecvent favoritismul aplicat de către cadrele didactice în procesul de evaluare al studenților (19% afirmă că s-a întâmplat cu siguranță, scor mediu de 6.6). La polul opus, cel mai des studenții consideră că hărțuirea sexuală a cadrelor didactice de către studenți și hărțuirea sexuală a studenților de către cadrele didactice nu s-a întâmplat cu siguranță (86%, respectiv 83% note de 9-10). Totodată, 9% (note de 1-2) dintre studenți cunosc cazuri de cumpărare de teze de licență sau master, 7% au declarat că cu siguranță s-au întâmplat cazuri de oferire de mită pentru notă sau promovarea anului de studii.

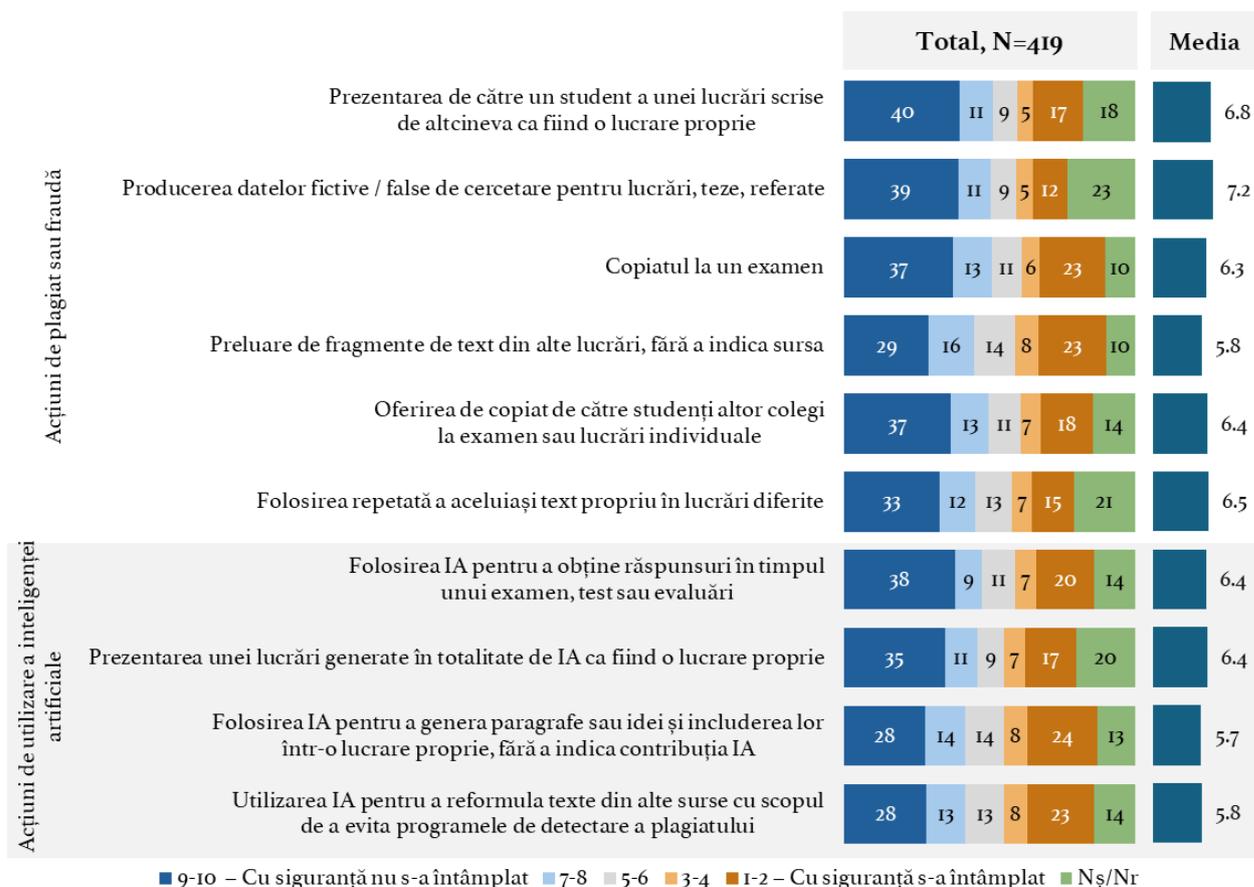
Comparativ cu 2024, următoarele acțiuni au înregistrat o medie mai mică, fapt ce denotă o frecvență mai mare a acestor comportamente în percepția studenților: cumpărarea proiectelor/tezelor de la alți studenți sau terți (-0.6) și favoritism aplicat de către profesori în procesul de evaluare al studenților (-0.5).

Figura 1.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

Per total, cadrele didactice consideră că următoarele acțiuni s-au întâmplat cu siguranță în ultimul an: folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei și includerea lor în lucrări fără a indica contribuția IA (24% note de 1-2, scor mediu 5.7), utilizarea IA pentru a reformula texte pentru a evita programele de detectare a plagiatului (23%, 5.8) și preluarea de fragmente din alte lucrări fără citarea sursei (23%, 5.8). Copiatul la examene (23%, 6.3) și oferirea de copiat altor colegi (18%, 6.4) sunt, de asemenea, considerate acțiuni care s-au întâmplat.

Figura 1.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, **sondaj cadre didactice, partea I**

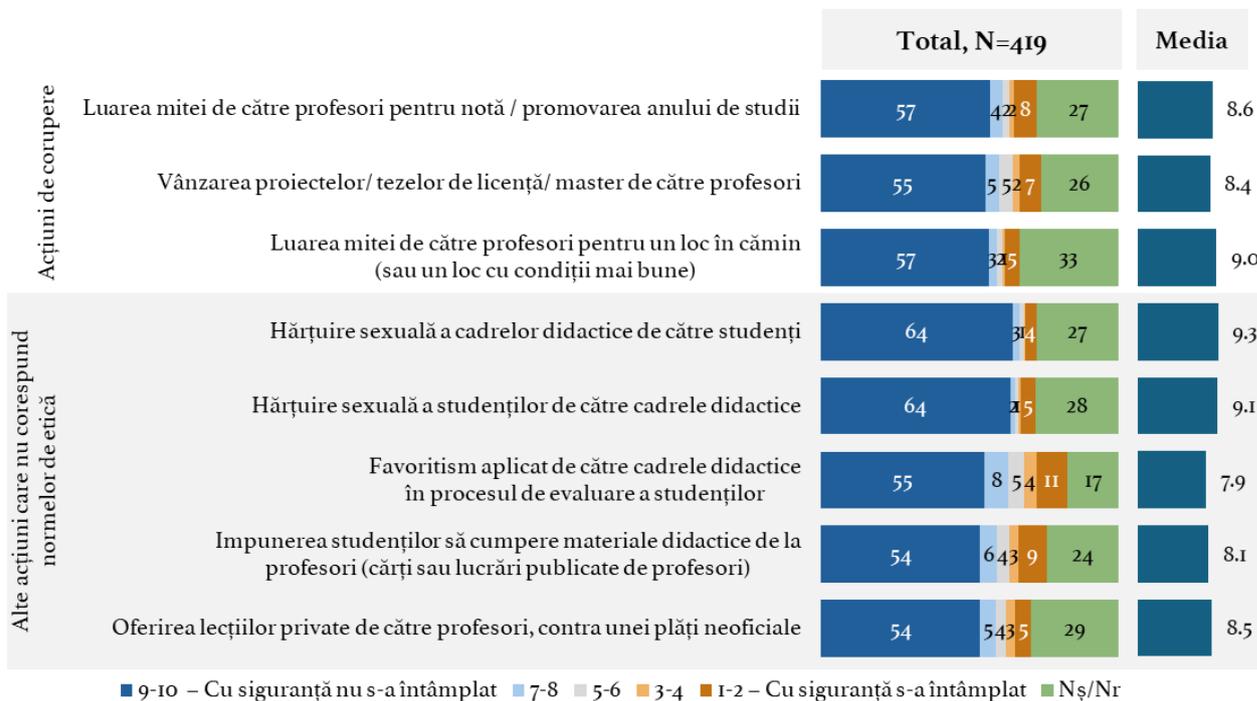

Vorbind despre experiențele privind corupția sau favoritism, hărțuire sexuală, o pondere considerabilă dintre profesori nu au oferit un răspuns (între 17 și 33%).

Cadrele didactice consideră că majoritatea acțiunilor de corupere și a celor care nu corespund normelor de etică cu siguranță nu s-au întâmplat, având scoruri medii de peste 8.4. Totuși, 8% dintre cadrele didactice au declarat că în ultimul an au fost cazuri de luare de mită de către profesori, 7% au declarat că au fost cazuri de vânzare a tezelor de licență sau master de către profesor, 4%-5% au declarat că au fost cazuri de hărțuire sexuală, atât din partea studenților cât și din partea profesorilor.

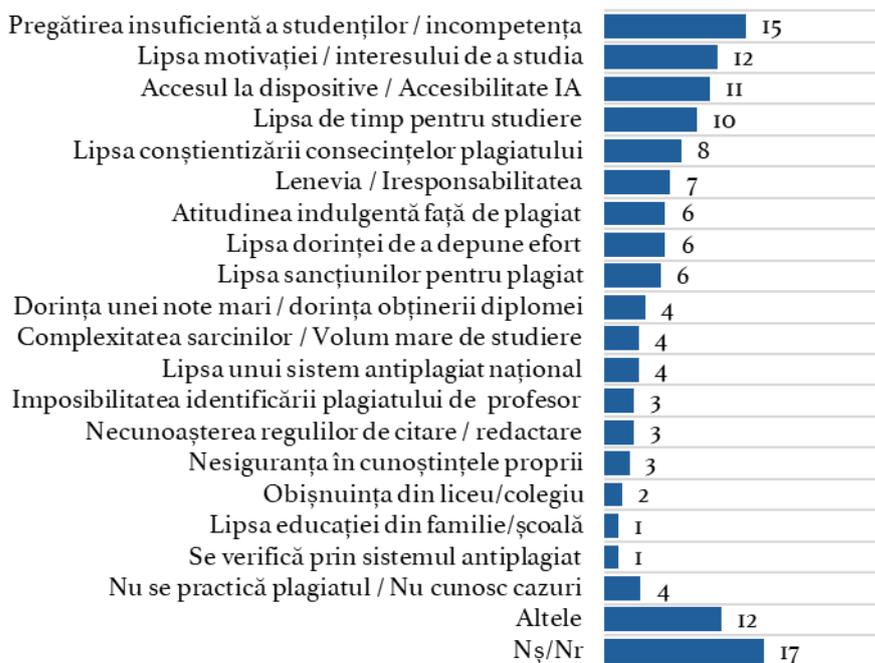
Totodată, 11% dintre respondenți consideră că favoritismul aplicat de cadrele didactice în evaluarea studenților s-a întâmplat cu siguranță în ultimul an (scor mediu 7.9), iar 9% consideră că impunerea studenților să cumpere materiale didactice de la profesori s-a întâmplat cu siguranță (scor mediu 8.1).

Figura 1.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, **sondaj cadre didactice, partea 2**

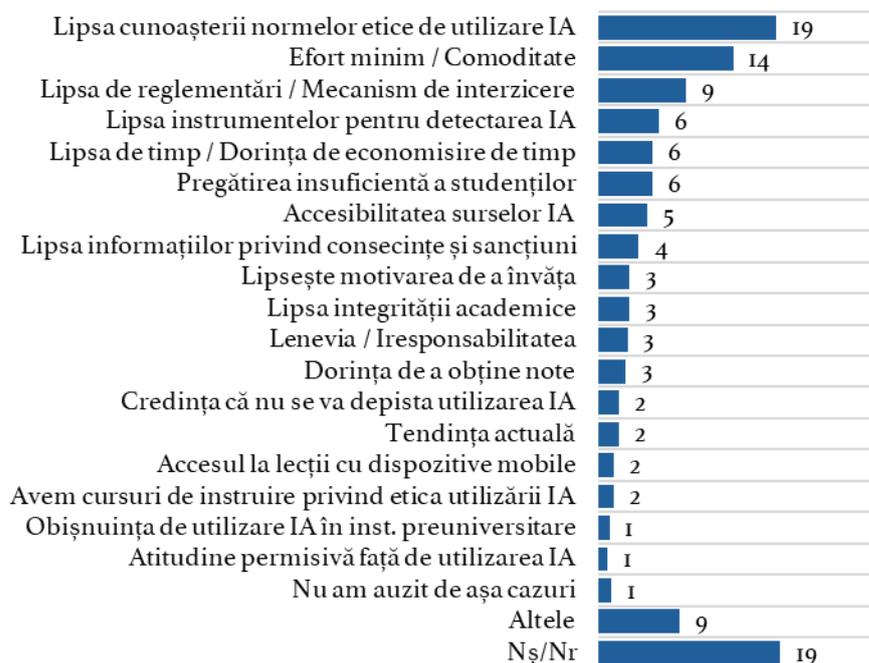
Cadrele didactice consideră că apariția plagiatului este determinată în principal de pregătirea insuficientă a studenților (15%), lipsa motivației de a studia (12%) și accesibilitatea dispozitivelor sau a instrumentelor IA (11%).

Figura 1.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, **Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=419**

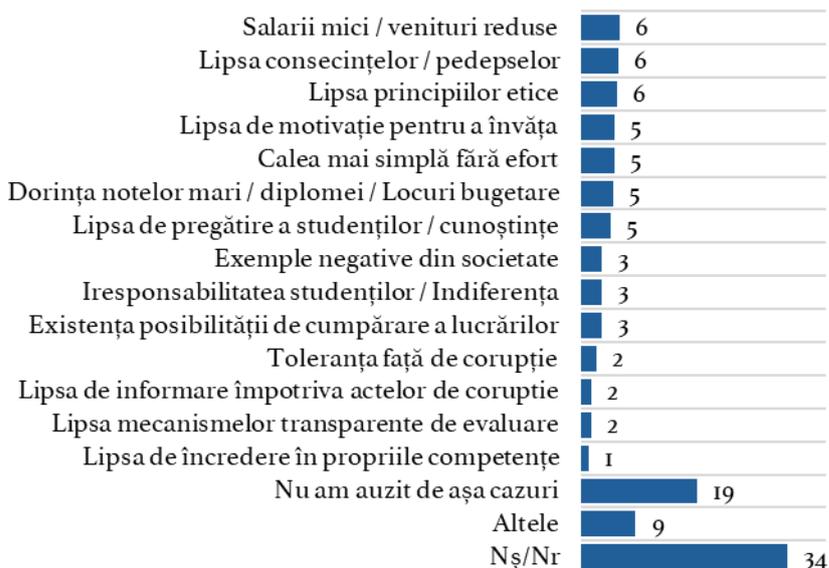
Din perspectiva cadrelor didactice, utilizarea neetică a instrumentelor de Inteligență Artificială este asociată în primul rând cu lipsa cunoașterii normelor etice de utilizare a IA (19%), orientarea spre efort minim și comoditate (14%) și absența unor reglementări clare sau mecanisme de interzicere (9%).

Figura 1.2.10: „QII. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=419*

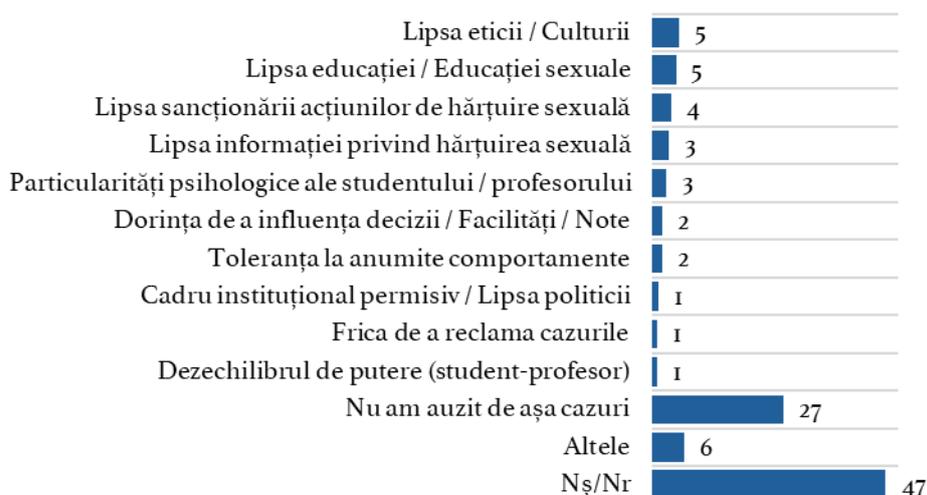
Cadrele didactice asociază acțiunile de corupere în primul rând cu salariile mici sau veniturile reduse (6%), lipsa consecințelor și a pedepselor (6%) și lipsa principiilor etice (6%). Ulterior, 19% dintre cadrele didactice afirmă că nu au auzit de astfel de cazuri.

Figura 1.2.11: „QII. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=419*

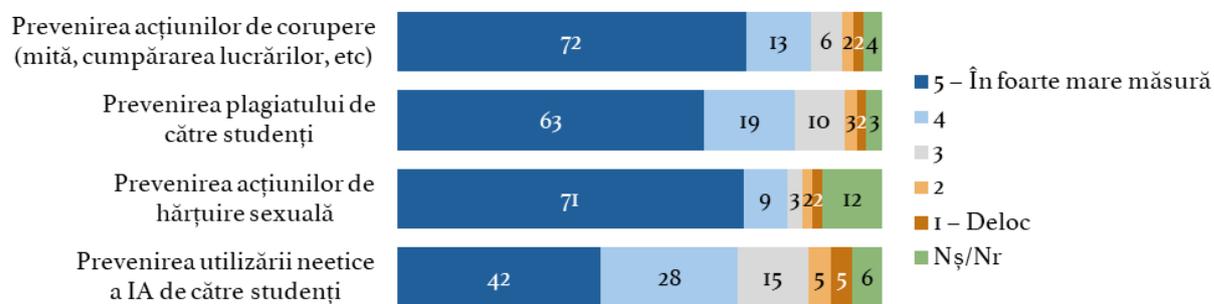
În ansamblu, cadrele didactice atribuie apariția situațiilor de hărțuire sexuală în primul rând lipsei eticii și culturii (5%), lipsei educației sau a educației sexuale (5%) și lipsei sancționării unor astfel de comportamente (4%).

Figura 1.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=419*

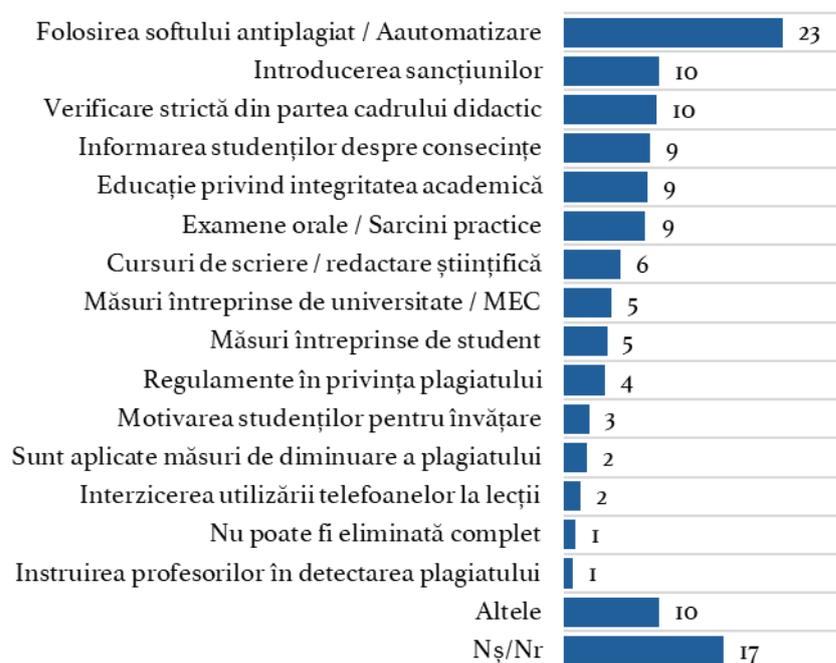
Cadrele didactice evaluează pozitiv acțiunile universității la care predau în vederea prevenirii comportamentelor neetice: prevenirea coruperii este apreciată cel mai bine, cu 85% dintre respondenți oferind note de 4-5, urmată de și prevenirea plagiatului (82%) și prevenirea hărțuirii sexuale (80%). Cel mai redus nivel de încredere este asociat prevenirii utilizării neetice a IA, unde 70% consideră măsurile eficiente, dar cu o pondere a notelor de 5 mai redusă (42%).

Figura 1.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, *sondaj cadre didactice, N=419*

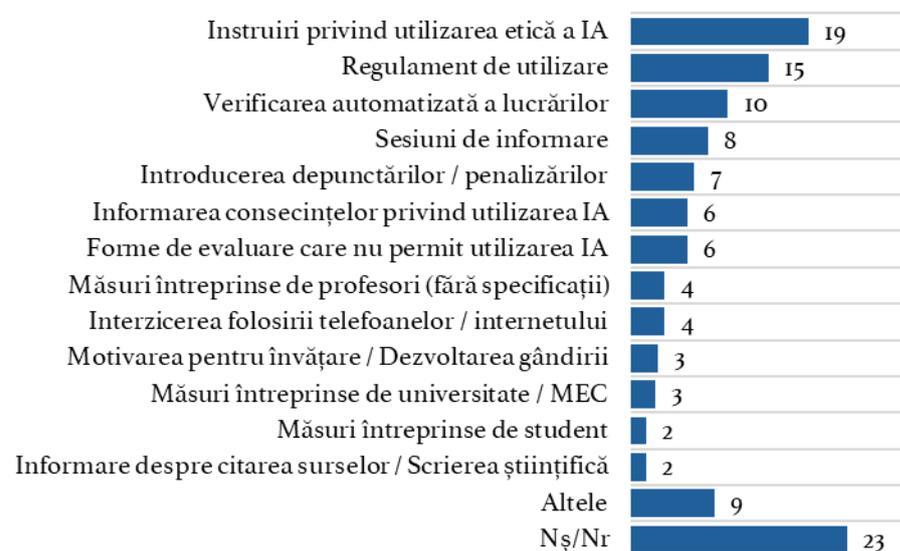
În opinia cadrelor didactice, principalele trei măsuri pentru a elimina plagiatul sunt: utilizarea softului anti plagiat (23%), urmată de introducerea sancțiunilor și verificarea strictă din partea cadrului didactic (10% fiecare). Informarea studenților despre consecințe, educația privind integritatea academică și examenele orale sau sarcinile practice sunt menționate la același nivel (9% fiecare).

Figura 1.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=419*

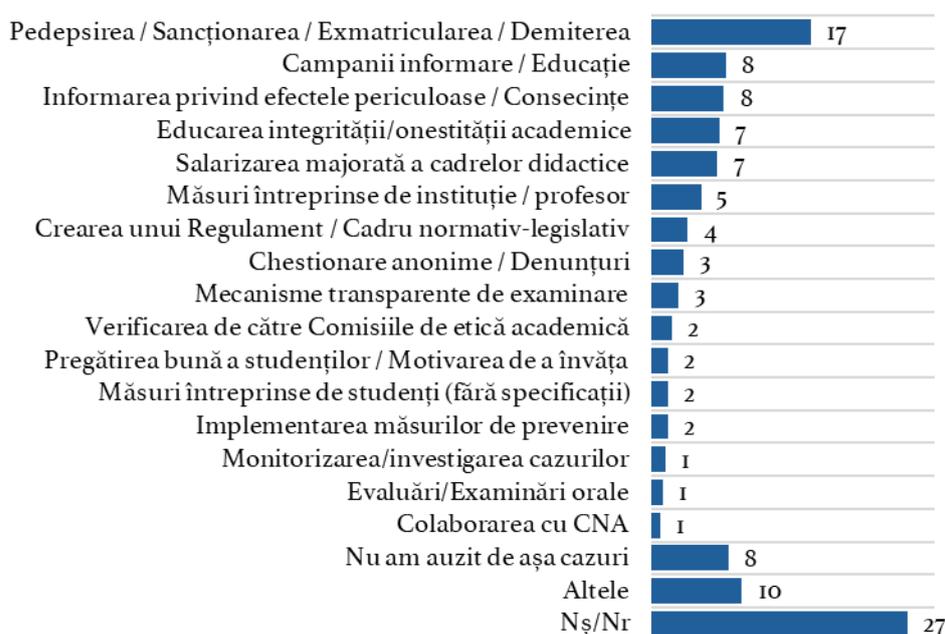
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea utilizării neetice a IA sunt instruirile privind utilizarea etică a IA (19%), urmate de elaborarea unui regulament clar de utilizare (15%) și verificarea automatizată a lucrărilor (10%).

Figura 1.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=419*

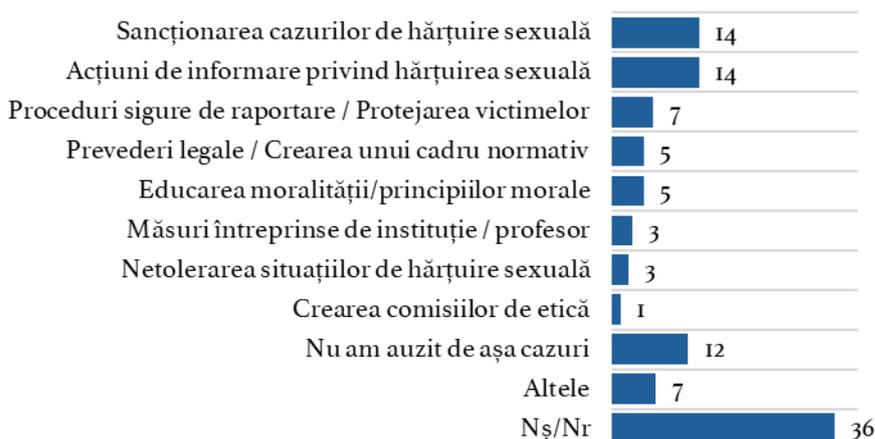
Potrivit cadrelor didactice participante la studiu, cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea acțiunilor de corupere sunt sancționarea, exmatricularea sau demiterea persoanelor implicate (17%), urmate de campaniile de informare și educație (8%) și de informarea studenților despre consecințele acestor practici (8%). Educarea integrității academice și majorarea salariilor cadrelor didactice sunt, de asemenea, menționate la același nivel (7% fiecare).

Figura 1.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.)*, sondaj cadre didactice, N=419

Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea hărțuirii sexuale sunt sancționarea cazurilor de hărțuire (14%) și acțiunile de informare privind hărțuirea sexuală (14%), urmate de dezvoltarea unor proceduri sigure de raportare și protejare a victimelor (7%). Prevederile legale și educarea moralității sunt menționate de câte 5% dintre respondenți.

Figura 1.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală*, sondaj cadre didactice, N=419

93% dintre cadrele didactice sondate declară că sunt familiarizate cu Codul de Etică și Deontologie Profesională a universității în care activează. Totodată, puțin peste jumătate dintre cadrele didactice interviewate afirmă că universitatea lor oferă acces la un soft de detectare a plagiatului (54%). În același timp, 16% declară că nu există un astfel de instrument, iar aproape o treime nu cunosc situația (31%).

Figura 1.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=419

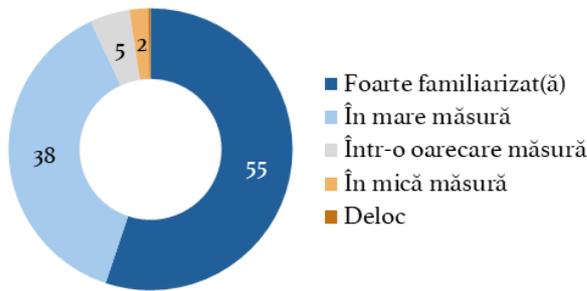
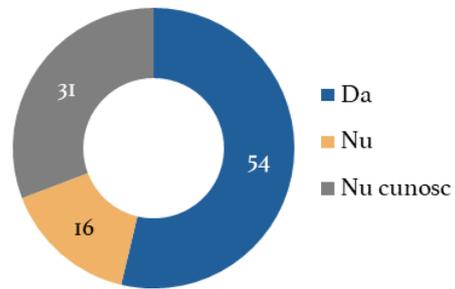
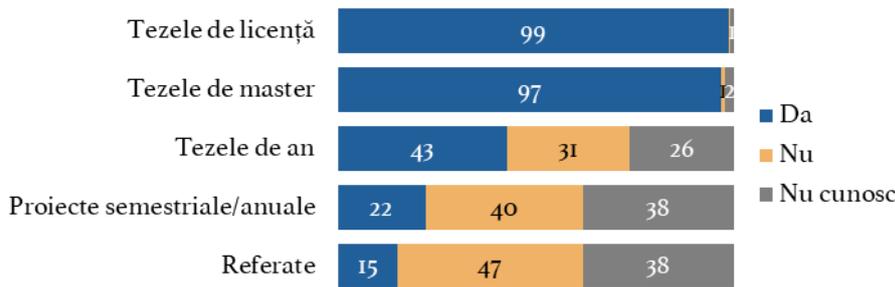

Figura 1.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=419

În rândul cadrelor didactice care au acces la un soft de detectare a plagiatului, acesta este utilizat aproape universal pentru tezele de licență (99%) și pentru tezele de master (97%). Utilizarea scade în cazul tezelor de an, unde mai puțin de jumătate dintre respondenți declară că lucrările sunt verificate automat (43%), iar 31% afirmă că nu sunt verificate. Pentru proiectele semestriale sau anuale, 22% menționează utilizarea softului, în timp ce 40% spun că acestea nu sunt verificate. În cazul referatelor, utilizarea este și mai redusă (15%), majoritatea cadrelor didactice afirmând că nu se aplică verificări antiplagiat pentru acest tip de lucrări (47%).

Figura 1.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, sondaj cadre didactice, N=225

20% dintre cadrele didactice afirmă că universitatea lor are o politică clară și bine comunicată privind utilizarea IA în lucrările academice. În același timp, 42% indică faptul că o astfel de politică este în curs de elaborare, iar 31% spun că nu există încă un ghid sau o politică în acest domeniu. 8% menționează existența unui document, însă formulat neclar și ușor de interpretat diferit.

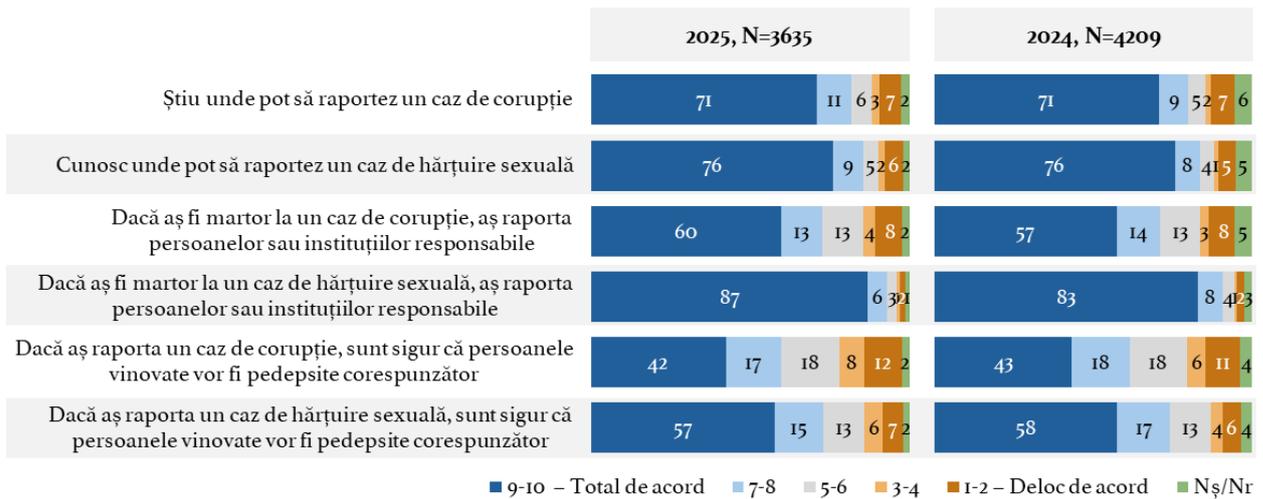
Figura 1.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=419

Subcapitolul 1.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală

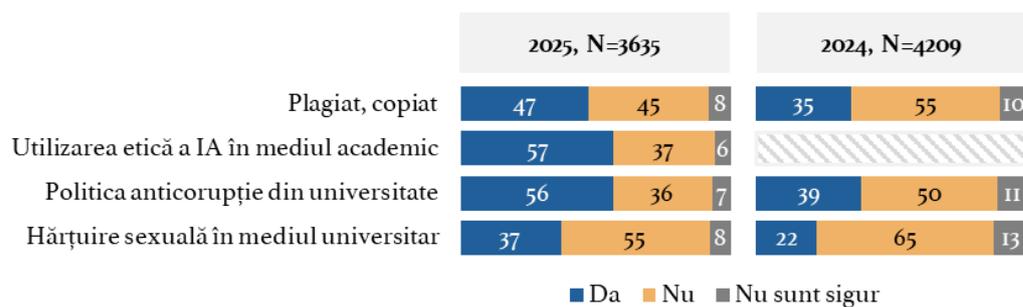
Majoritatea studenților afirmă că știu unde pot să raporteze un caz de corupție (71% total de acord) sau un caz de hărțuire sexuală (76%). Circa 87% ar raporta persoanelor sau instituțiilor responsabile un caz de hărțuire sexuală dacă ar fi martori, în timp ce 60% ar raporta un caz de corupție. În ceea ce privește încrederea în sancționarea celor vinovați, 42% dintre studenți cred că un caz de corupție ar fi pedepsit corespunzător, în timp ce 20% sunt sceptici (note 1-4). În cazul hărțuirii sexuale, încrederea este mai ridicată: 57% sunt convinși că raportarea ar duce la aplicarea unor sancțiuni adecvate pentru cei vinovați.

Figura 1.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, sondaj studenți

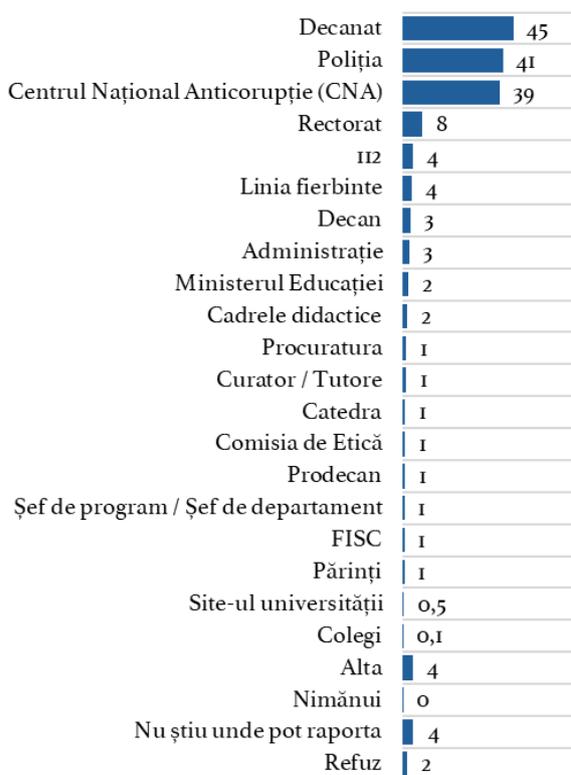
Per total, peste jumătate dintre studenți declară că au participat la cel puțin o instruire privind utilizarea etică a Inteligenței Artificiale în mediul academic (57%) și a politicii anticorupție în universitatea la care studiază (56%, +17 p.p. comparativ cu 2024). 47% afirmă că au participat la instruirii cu subiectul plagiatului/copiatului, în creștere cu 12% față de 2024, iar 37% au participat la instruirii cu tematica hărțuirii sexuale în mediul universitar (+15 p.p. față de 2024).

Figura 1.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, sondaj studenți

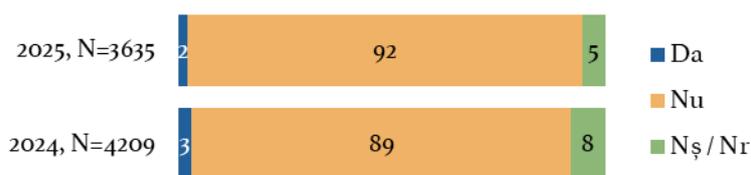
Fiind întrebați unde se pot adresa pentru a raporta un act de corupție în cadrul universității, top 3 mențiuni au fost: decanatul (45%, +18 p.p. comparativ cu 2024), poliția (41%) și CNA (39%).

Figura 1.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, **sondaj studenți**, N=3635

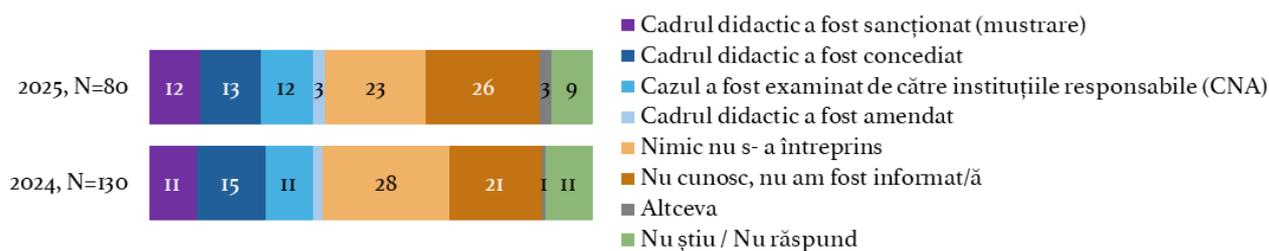
Majoritatea studenților intervievați afirmă că personal sau cineva din colegi nu au raportat vreodată un caz de corupție cuiva din cadrul universității (92%), iar 2% au declarat că ei sau cineva din colegii lor au raportat anterior un act de corupție din cadrul universității.

Figura 1.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, **sondaj studenți**

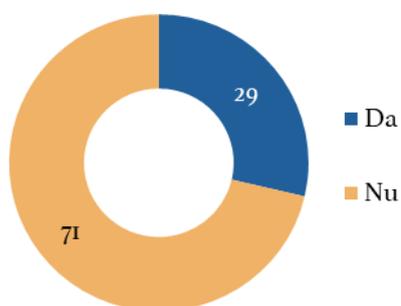
Studenții care au specificat că personal sau cineva din colegi au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție (80 de studenți) au fost rugați să menționeze cum s-a finalizat procesul. Cei mai mulți din cei care cunosc despre un caz de corupție raportat nu știu cum s-a finalizat procesul de raportare sau nu au fost informați despre aceasta (49%). În total, 12% dintre respondenți au declarat că atunci când au raportat un caz de corupție, cadrul didactic a primit mustrare, în 13% dintre cazuri, cadrul didactic a fost eliberat din funcție, în 12% dintre cazuri, cadrul a fost examinat de către instituțiile responsabile, iar în 3% - cadrul didactic a primit amendă. Totodată, o pondere de 23% dintre ei au declarat că nu s-a întreprins nici o acțiune pe baza acestui caz.

Figura 1.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, **sondaj studenți**

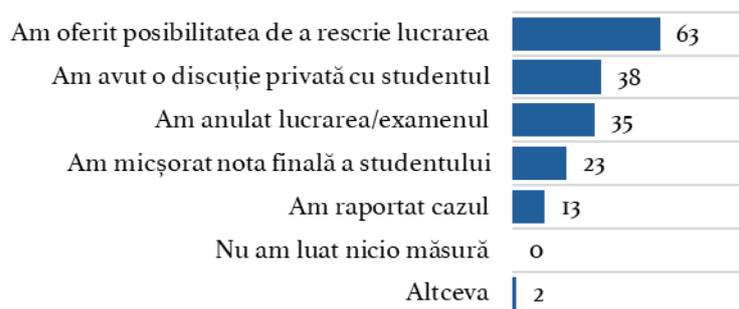
71% dintre cadrele didactice afirmă că nu s-au confruntat în ultimul an universitar cu niciun caz de fraudă academică din partea unui student (plagiat, copiat, utilizare IA sau folosire de mită), iar 29% - s-au confruntat.

Figura 1.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, **sondaj cadre didactice, N=419**

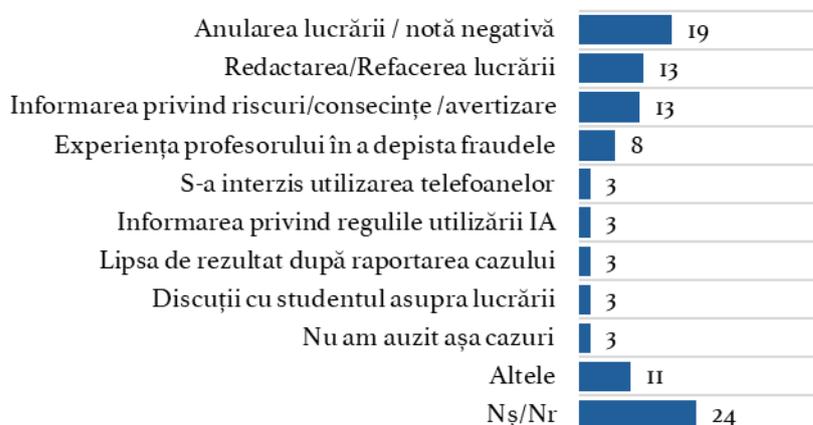
Cadrele didactice care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică (120 de cadre didactice) menționează cel mai des că au oferit studentului posibilitatea de a rescrie lucrarea (63%), urmată de discuția privată cu studentul (38%) și anularea lucrării sau a examenului (35%). Micșorarea notei finale este menționată de aproape un sfert dintre respondenți (23%), iar raportarea cazului apare mult mai rar (13%).

Figura 1.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, **sondaj cadre didactice, N=120**

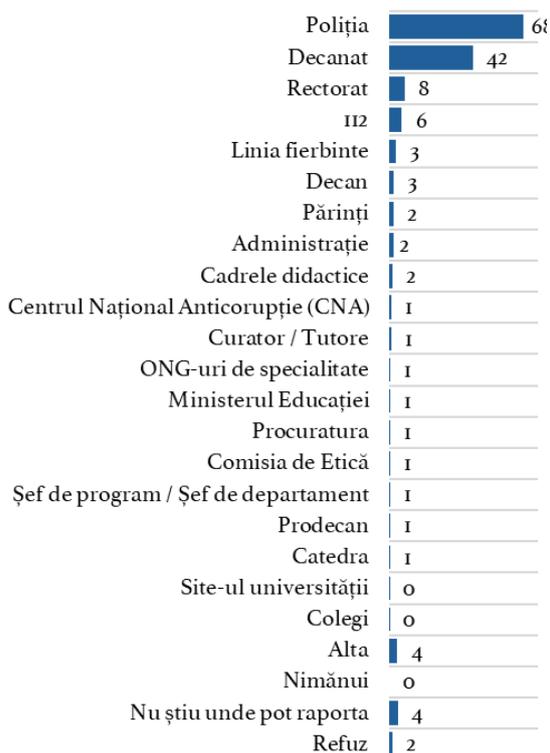
Cadrele didactice care au descris contextul incidentelor de fraudă academică menționează cel mai des anularea lucrării sau acordarea unei note negative ca rezultat final (19%). O altă practică frecvent aplicată este solicitarea refacerii sau rescrierii lucrării (13%), urmată de informarea studentului cu privire la riscurile și consecințele comportamentului respectiv (13%). Experiența profesorului în depistarea fraudelor este menționată de 8% dintre respondenți ca un element care a ajutat în gestionarea cazului, iar într-o măsură mai mică apar exemple precum interzicerea utilizării telefoanelor, informarea privind regulile de utilizare a IA sau dificultățile legate de lipsa unui rezultat după raportarea cazului (3% fiecare).

Figura 1.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=120

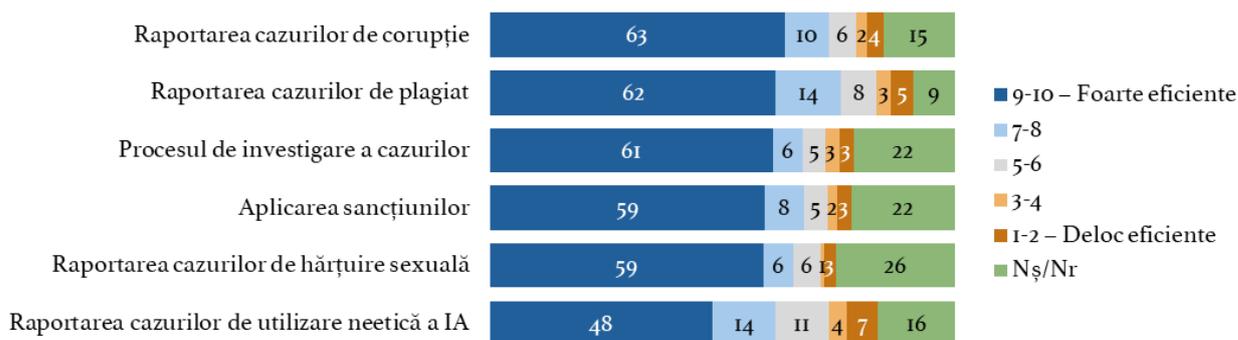
Studentii au fost întrebați fără a li se oferi variantele de răspuns, unde se pot adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală, dacă s-ar întâmpla în cadrul universității. Peste două treimi au menționat că ei cunosc că se pot adresa la poliție (68%), urmat de decanat (42%).

Figura 1.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=3635

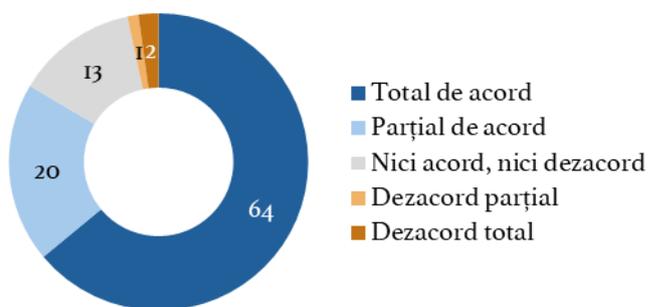
Majoritatea cadrelor didactice consideră mecanismele universitare de investigare și sancționare a încălcărilor de integritate academică ca fiind eficiente. Raportarea cazurilor de corupție și de plagiat este percepută ca foarte eficientă de peste 60% dintre respondenți (63% și, respectiv, 62% acordând note de 9-10). În cazul raportării utilizării neetice a IA, 48% consideră mecanismele universitare foarte eficiente, în timp ce 11% le consideră mai degrabă sau deloc eficiente (note de 1-4).

Figura 1.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=419

84% dintre cadrele didactice sunt de acord că personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică în cadrul universității în care activează.

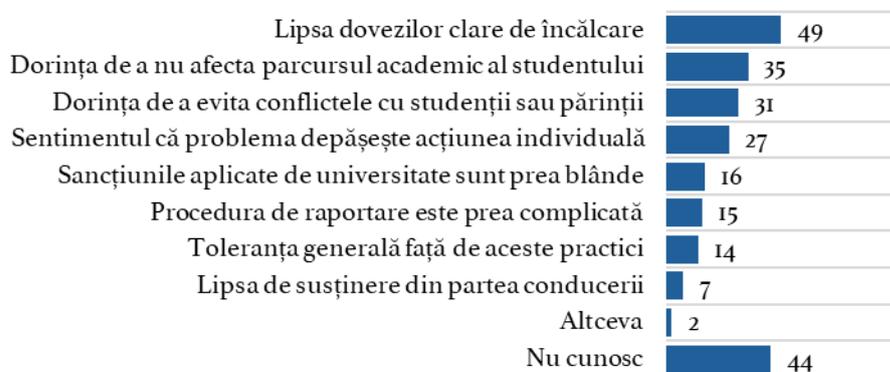
Figura 1.3.II: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=419

Subcapitolul 1.4: Provocări în menținerea integrității academice

Jumătate dintre cadrele didactice consideră că principala barieră în raportarea unui caz de fraudă academică este lipsa dovezilor clare (49%). Alte motive considerate importante sunt dorința de a nu afecta parcursul academic al studentului (35%) și evitarea conflictelor cu studenții sau părinții (31%). Aproximativ un sfert dintre respondenți menționează că problema depășește acțiunea individuală (27%).

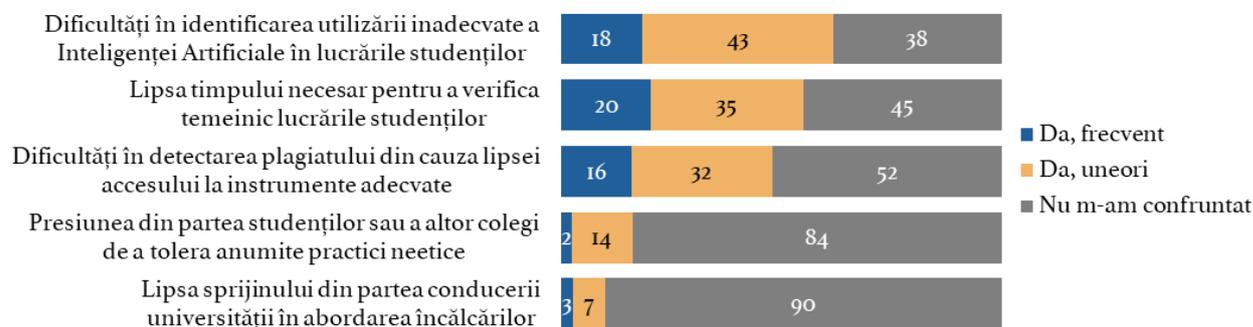
Figura 1.4.I: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=419

Per general, cadrele didactice au declarat că se confruntă cel mai frecvent cu următoarele provocări în prevenirea practicilor neetice: dificultăți în identificarea utilizării inadecvate a IA în lucrările studenților (61% s-au confruntat, dintre care 18% frecvent), lipsa timpului necesar pentru verificarea temeinică a lucrărilor studenților (55% s-au

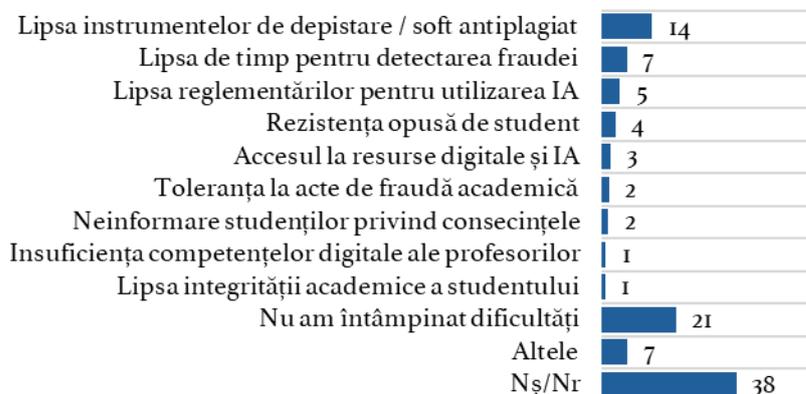
confruntat, dintre care 20% frecvent) și dificultăți în identificarea plagiatului din cauza lipsei accesului la instrumente (48% s-au confruntat, dintre care 16% frecvent).

Figura 1.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=419

Cadrele didactice participante la sondaj indică principale dificultăți în identificarea și prevenirea fraudelor academice: lipsa instrumentelor de depistare sau a unui soft antiplagiat adecvat (14%), urmată de lipsa timpului necesar pentru detectarea fraudei (7%) și de absența unor reglementări clare privind utilizarea IA (5%). Rezistența opusă de studenți și accesul facil la resurse digitale sau IA sunt menționate la niveluri mai reduse (4% și 3%). Unul din cinci profesori afirmă că nu a întâmpinat dificultăți (21%).

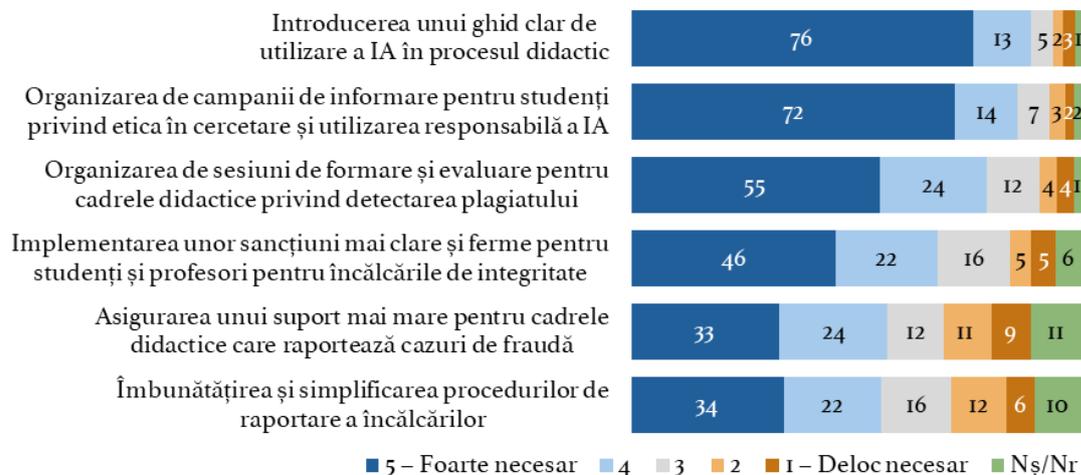
Figura 1.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=419

Subcapitolul 1.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate

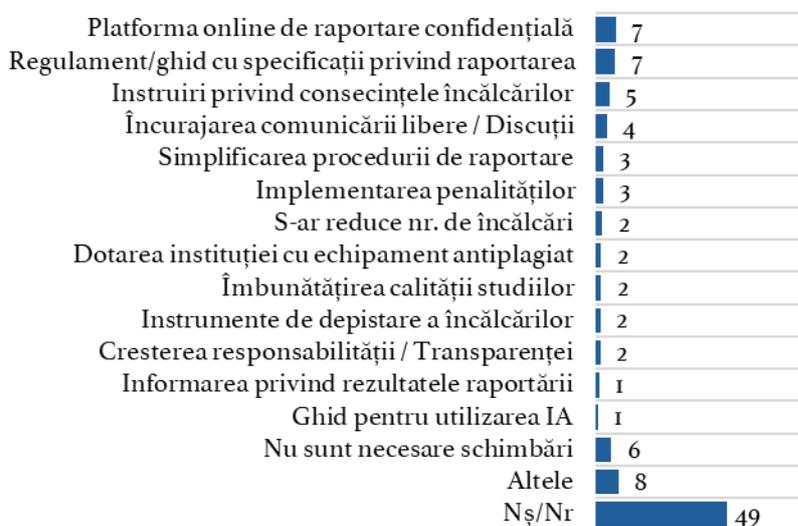
În general, cadrele didactice consideră că cele mai necesare măsuri pentru consolidarea integrității academice sunt cele legate de utilizarea responsabilă a IA și prevenirea plagiatului. Topul celor mai importante priorități este condus de introducerea unui ghid clar de utilizare a IA (89% consideră măsura necesară sau foarte necesară), urmată de campanii de informare pentru studenți privind etica și utilizarea responsabilă a IA (86%) și formarea cadrelor didactice în detectarea plagiatului (79%). Măsuri precum clarificarea sancțiunilor, simplificarea procedurilor de raportare sau sporirea suportului pentru cadrele didactice sunt apreciate ca necesare de aproximativ jumătate dintre respondenți.

Figura 1.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=419

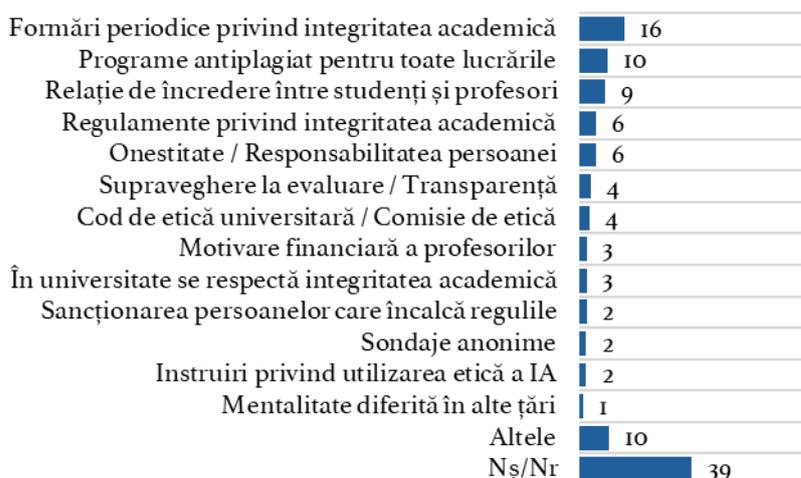
Potrivit cadrelor didactice, principalele îmbunătățiri pentru eficientizarea raportării încălcărilor academice sunt crearea unei platforme online confidențiale de raportare (7%) și elaborarea unui regulament sau ghid cu specificații clare privind procesul de raportare (7%). Instruirile privind consecințele încălcărilor sunt menționate de 5% dintre respondenți, iar încurajarea comunicării deschise apare într-o măsură mai redusă (4%).

Figura 1.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=419

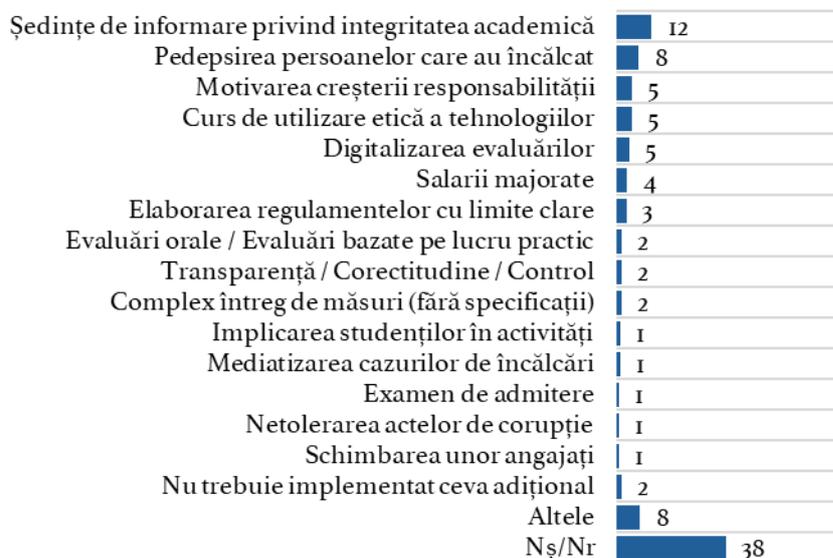
Cadrele didactice menționează drept principale exemple de bună practică în promovarea integrității academice organizarea formărilor periodice dedicate acestui subiect (16%), urmate de utilizarea programelor antiplagiat pentru toate lucrările (10%) și de construirea unei relații de încredere între studenți și profesori (9%). Alte exemple frecvente sunt existența unor regulamente interne privind integritatea academică și cultivarea onestității și responsabilității personale în rândul studenților (6% fiecare).

Figura 1.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=419

În opinia cadrelor didactice participante la sondaj, principala măsură pentru consolidarea integrității academice este organizarea ședințelor de informare privind integritatea academică (12%). Alte direcții importante specificate sunt: pedepsirea persoanelor care încalcă regulile (8%), creșterea responsabilității individuale, cursurile privind utilizarea etică a tehnologiilor și digitalizarea evaluărilor sunt menționate în aceeași măsură - 5% fiecare.

Figura 1.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=419

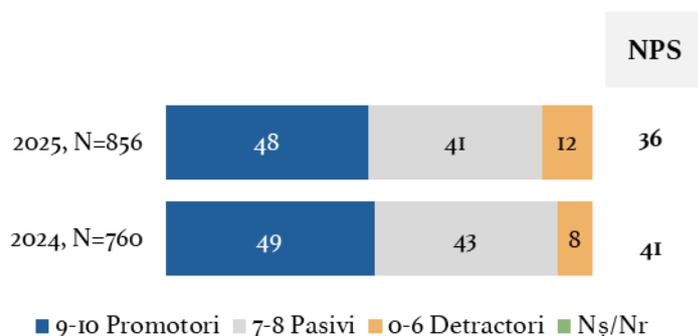
CAPITOLUL II: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ LA USM

În acest capitol sunt prezentate rezultatele studiului obținute în cadrul Universității de Stat din Moldova (USM). Analiza acoperă nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii, precum și percepțiile și experiențele legate de plagiat, fraudă și corupție. De asemenea, sunt examinate practicile de raportare și sancționare a abaterilor sau hărțuirii sexuale, provocările existente în menținerea integrității academice și sugestiile cadrelor didactice pentru îmbunătățirea acestor mecanisme.

Subcapitolul 2.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii

Aproape jumătate dintre studenții la USM au declarat că ar recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la USM, și sunt promotori ai acestei universități (48% au oferit note de 9-10), în timp ce 12% sunt detractori (note de 0-6). Astfel, scorul NPS înregistrat pentru USM este de 36, în scădere cu 5 puncte față de 2024.

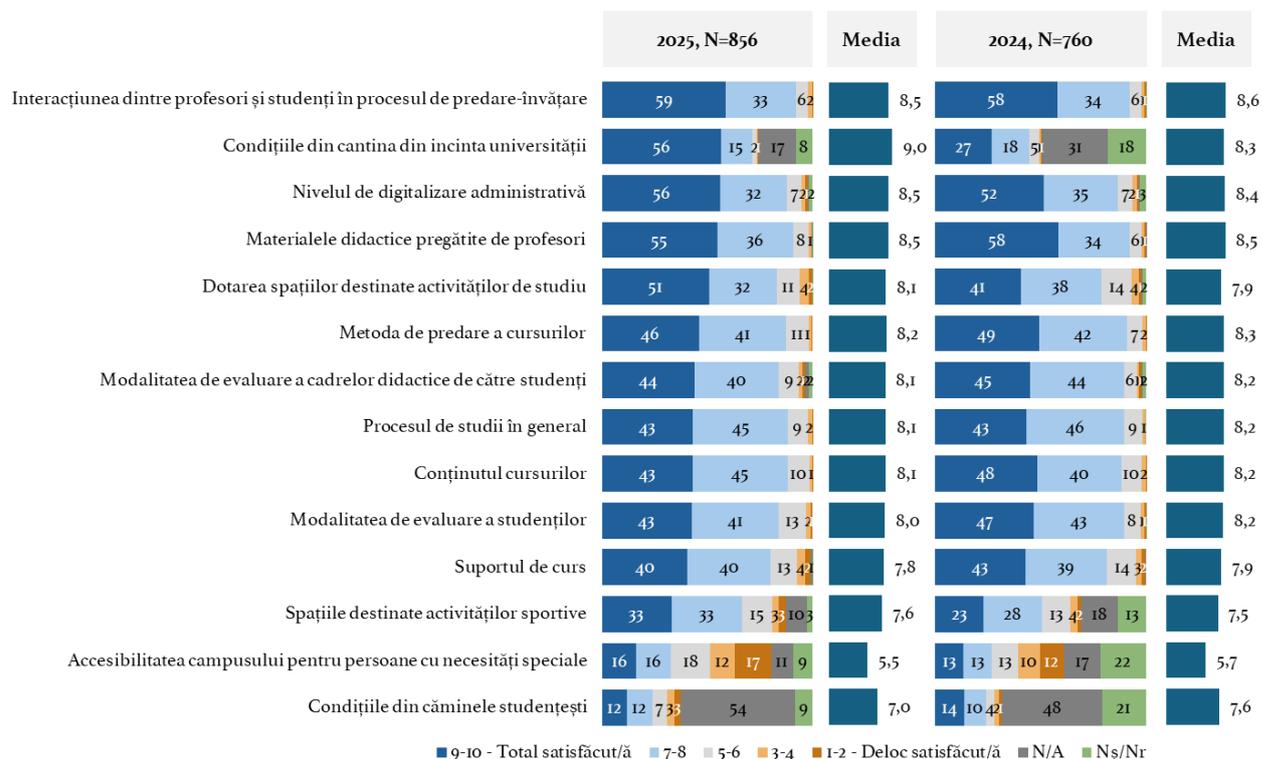
Figura 2.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la USM? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, **sondaj studenți**

Studenții de la USM sunt satisfăcuți cel mai mult de interacțiunea dintre profesori și studenți (59% note 9-10, scor mediu – 8.5), materialele didactice (55%, scor mediu – 8.5), nivelul de digitalizare administrativă (56%, scor mediu – 8.5) și dotarea spațiilor de studiu (51%, scor mediu – 8.1). La polul opus, cele mai slab evaluate aspecte rămân accesibilitatea campusului pentru persoane cu necesități speciale (29% note 1-4, scor mediu – 5.5) și condițiile din căminele studențești (6% note 1-4, scor mediu – 7.0).

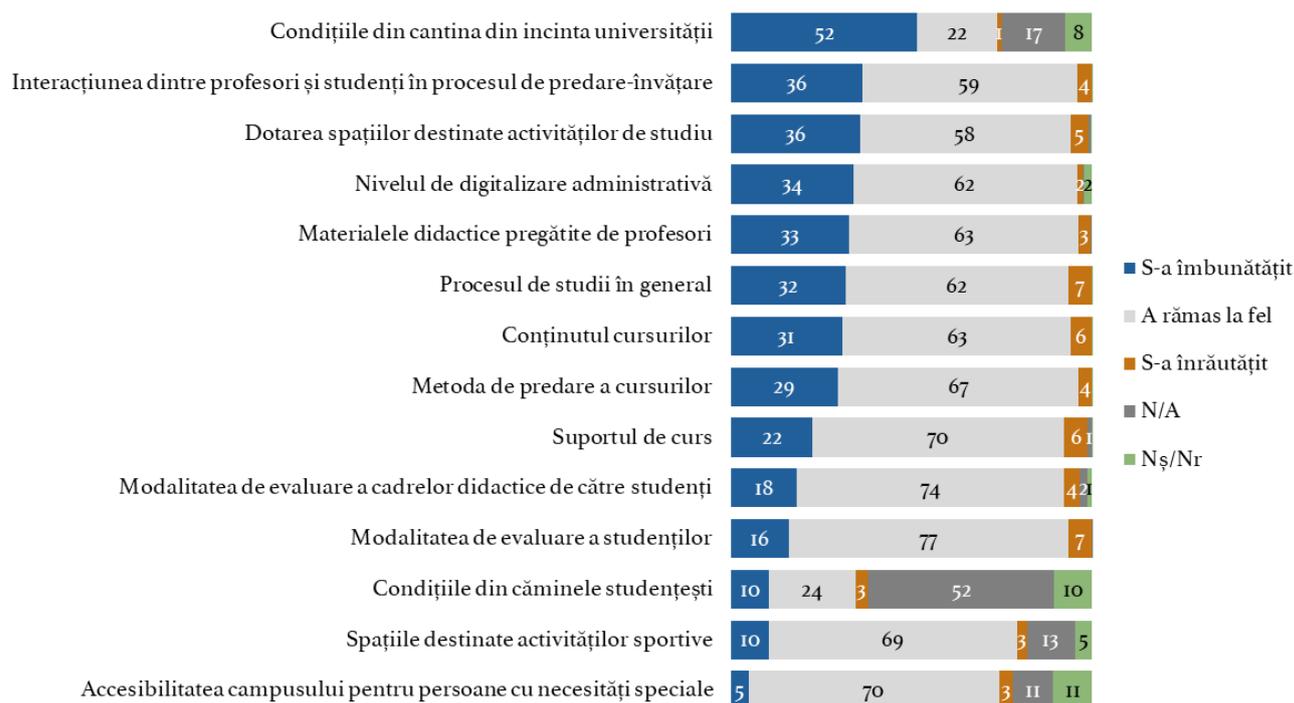
Comparativ cu 2024, cele mai vizibile îmbunătățiri sunt observate în condițiile din cantină, care cresc de la un scor mediu de 8.3 la 9.0, și în dotarea spațiilor de studiu, unde scorul mediu urcă de la 7.9 la 8.1. În schimb, condițiile din căminele studențești sunt evaluate mai negativ (de la 7.6 în 2024 la 7.0 în 2025).

Figura 2.1.2: „QII. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți

Majoritatea studenților de la USM consideră că situația a rămas neschimbată comparativ cu ultimul an. Totuși, puțin peste jumătate observă îmbunătățiri la condițiile din cantina universității (52%), în timp ce îmbunătățiri la spațiile destinate activităților de studiu și la interacțiunea dintre profesori și studenți au fost raportate de 36%. În schimb, cele mai puține îmbunătățiri sunt raportate pentru accesibilitatea campusului pentru persoane cu necesități speciale (5%), spațiile destinate activităților sportive (10%) și condițiile din căminele studențești (10%). Totodată, 7% dintre respondenți afirmă că modalitatea de evaluare a studenților s-a înrăutățit.

Figura 2.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=856

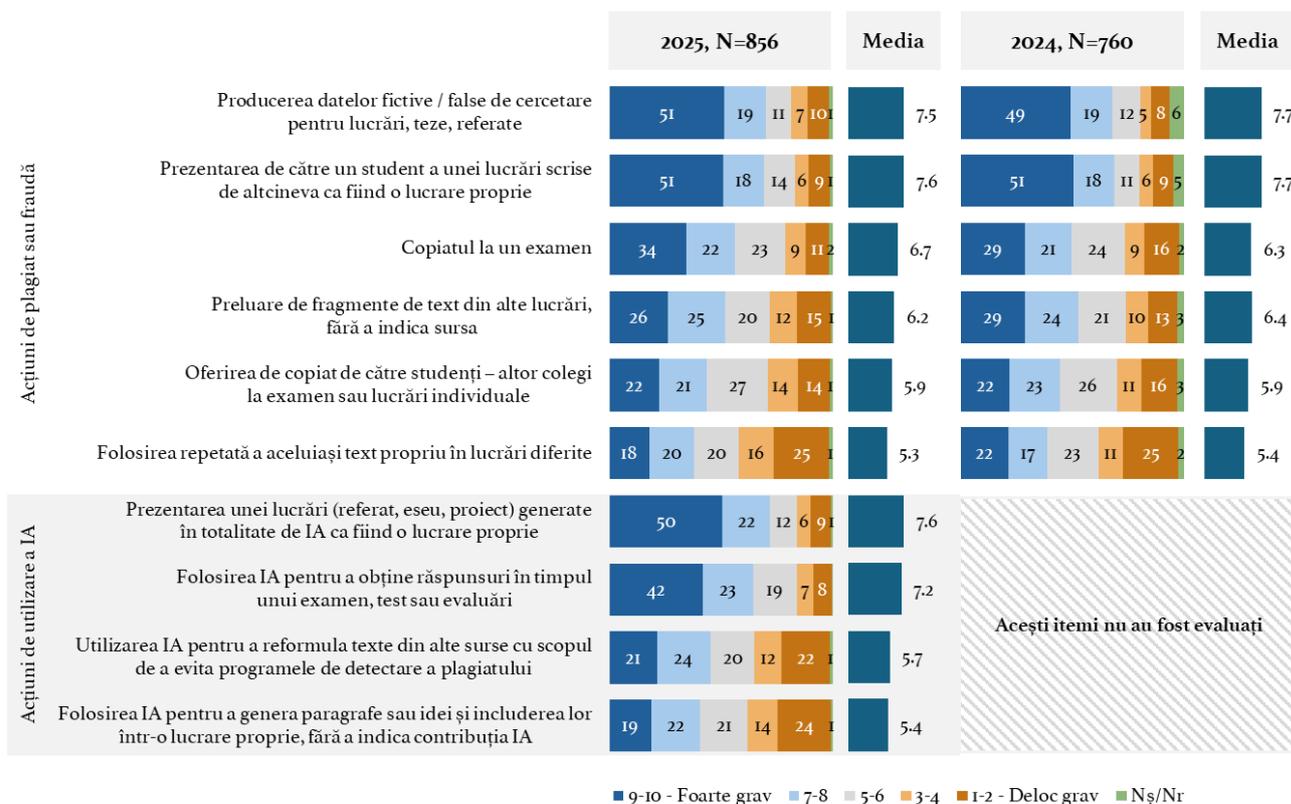
Subcapitolul 2.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior

Dintre acțiunile de plagiat, studenții USM percep cel mai grav producerea de date fictive pentru lucrări, teze sau referate și prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie, considerate foarte grave de câte 51% dintre respondenți, cu scoruri medii de 7.5 și 7.6. În ceea ce privește utilizarea Inteligenței Artificiale, prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind proprie este considerată foarte gravă de 50% dintre studenți (7.6), iar folosirea IA pentru a obține răspunsuri la examene de 42% (7.2). La polul opus, folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite este percepută ca deloc gravă de 25% dintre studenți (5.3).

Comparativ cu anul 2024, nu există modificări semnificative ale percepției gravității acestor acțiuni, cu excepția copiatului la examen, pentru care ponderea studenților care îl consideră foarte grav a crescut cu 5 p.p., iar scorul mediu a urcat de la 6.3 la 6.7.

Comparativ cu anul 2024, ponderea studenților care consideră foarte gravă producerea datelor fictive a crescut cu 8 p.p., iar prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie a înregistrat o creștere de 5 p.p.

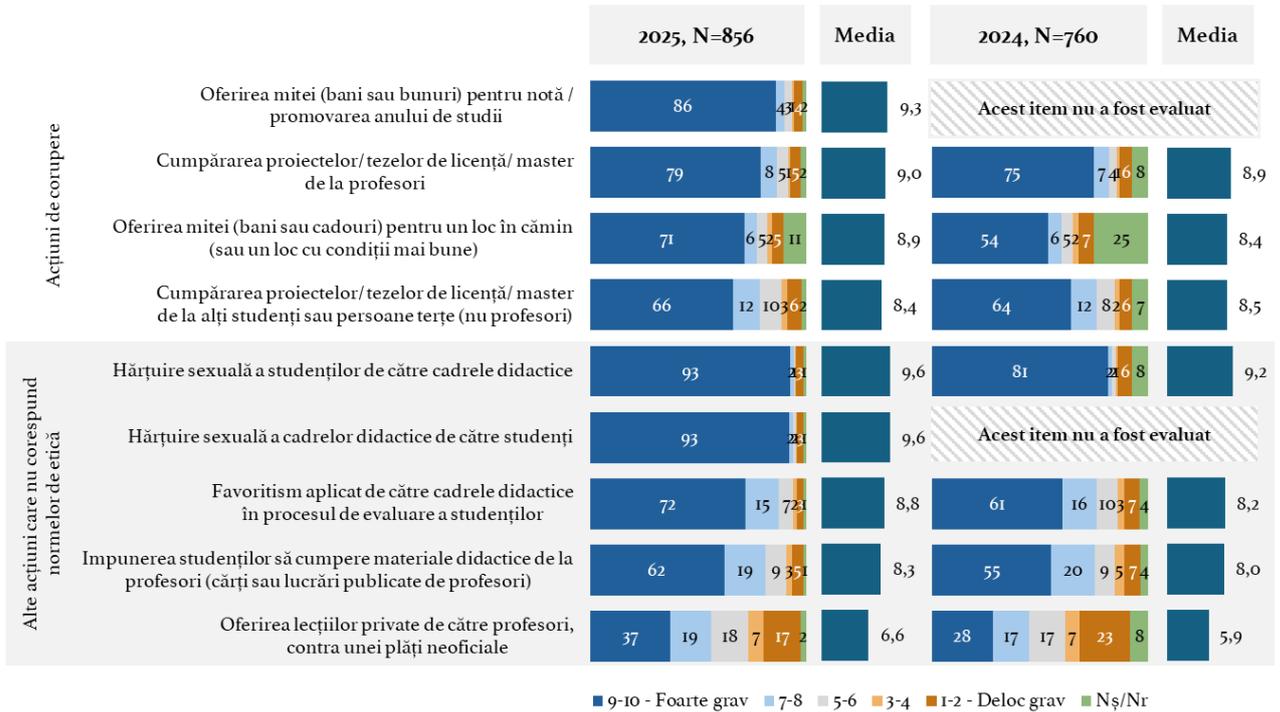
Figura 2.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1

Cele mai grave acțiuni de corupere și care nu corespund normelor de etică percepute de către studenții de la USM sunt oferirea mitei pentru note sau promovarea anului de studii (86%) și cumpărarea proiectelor/tezelor de la profesori (79%), ambele cu scoruri medii de 9.0 sau peste. În ceea ce privește alte acțiuni care nu corespund normelor de etică, hărțuirea sexuală, atât a studenților de către cadre didactice, cât și invers, este considerată foarte gravă de 93% dintre respondenți, cu scoruri medii de 9.6. La polul opus, oferirea lecțiilor private contra unei plăți neoficiale rămâne cea mai puțin gravă acțiune (37%, scor mediu 6.6)

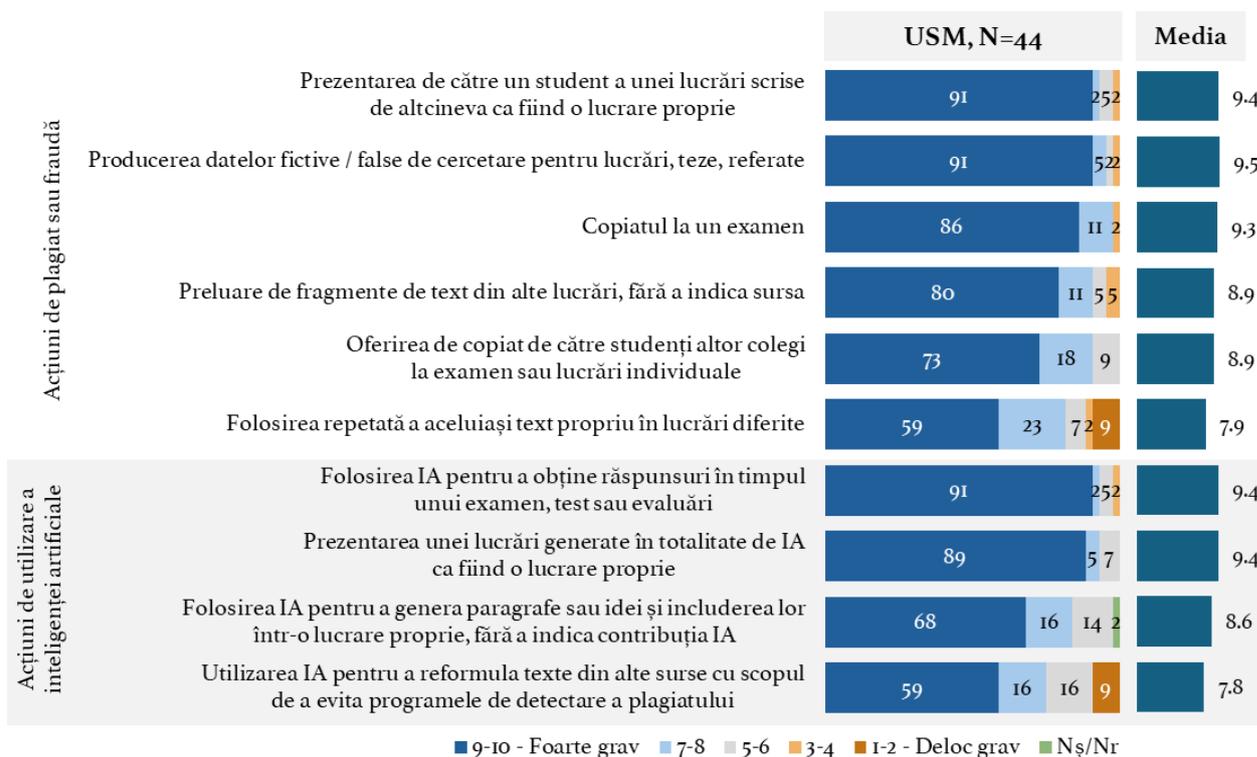
Comparativ cu 2024, ponderea celor care consideră foarte gravă hărțuirea sexuală a studenților de către cadre didactice a crescut (de la 81% la 93%). Alte creșteri notabile se regăsesc la oferirea mitei pentru un loc în cămin (+17 p.p.) și favoritismul cadrelor didactice în evaluarea studenților (+11 p.p.).

Figura 2.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

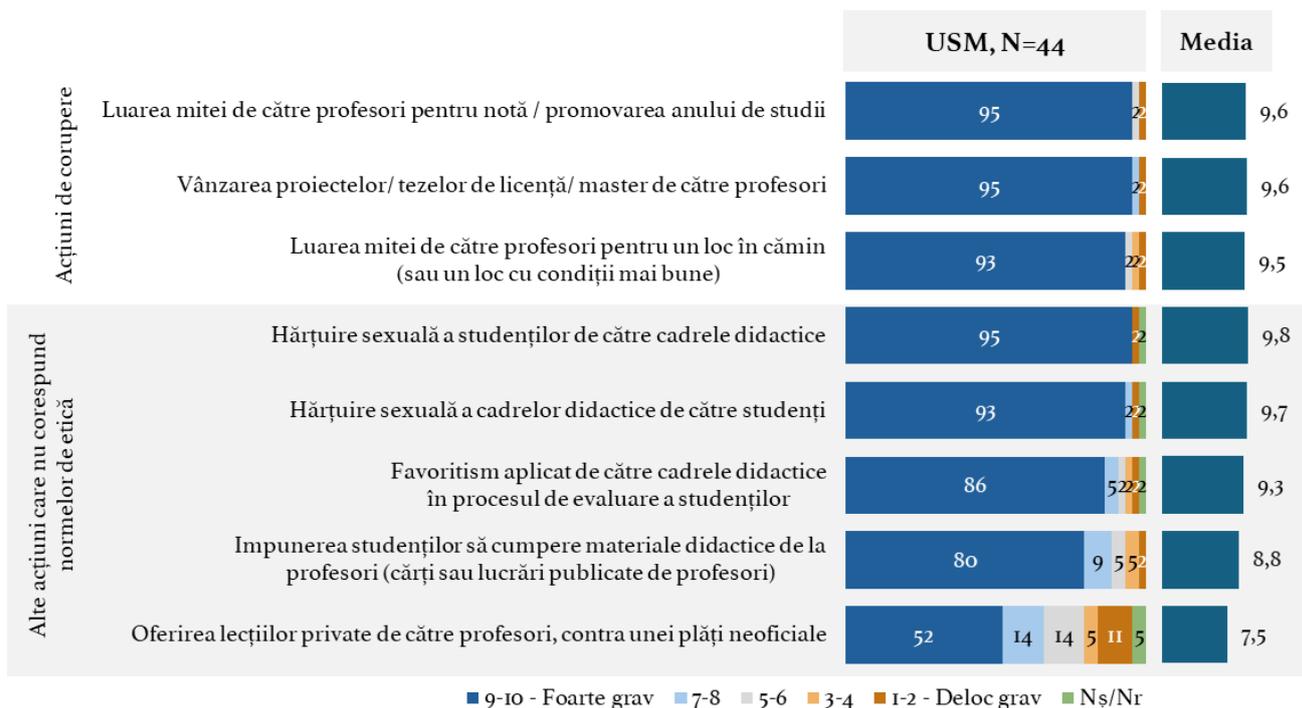
În general, cadrele didactice de la USM consideră mult mai grave acțiunile de plagiat sau utilizare a IA comparativ cu studenții. Printre cele mai grave acțiuni în percepția cadrelor didactice, se numără prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie, producerea de date fictive pentru lucrări și utilizarea Inteligenței Artificiale pentru a obține răspunsuri la examene, fiecare dintre aceste acțiuni fiind evaluată cu note de 9-10 de către 91% dintre respondenți. De cealaltă parte, 9% dintre cadre consideră că folosirea repetată a aceluiași text în lucrări diferite și utilizarea IA pentru a reformula texte din alte surse cu scopul evitării plagiatului sunt deloc grave (9% note de 1-2).

Figura 2.2.3.: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1

Majoritatea acțiunilor de corupere și a celor care nu corespund normelor eticii sunt considerate drept foarte grave de către cadrele didactice de la USM (peste 80% note de 9-10), în timp ce oferirea lecțiilor private de către profesori, contra unei plăți neoficiale este considerată drept foarte gravă de către jumătate (52%), iar 11% afirmă că această acțiune este deloc gravă (note de 1-2), având un scor mediu de 7.5.

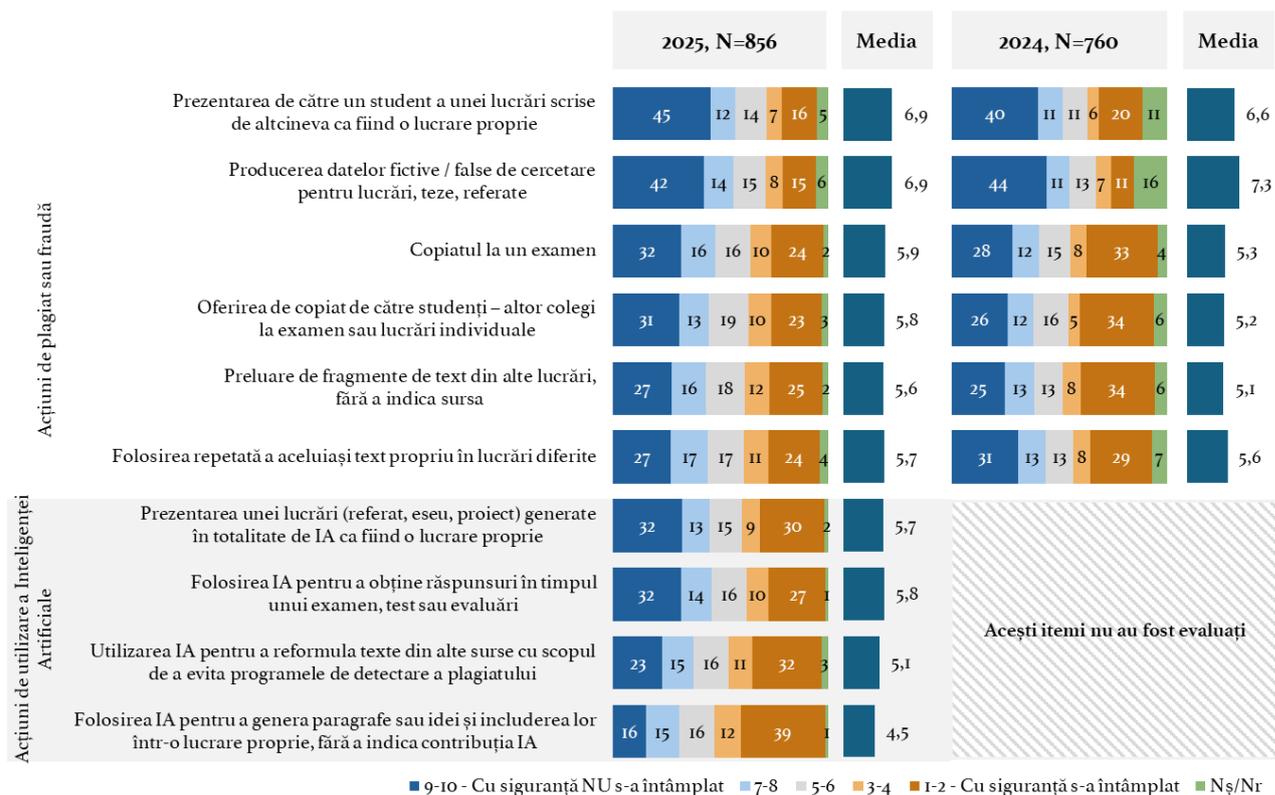
Figura 2.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

Studenții de la USM chestionați sunt de opinia că următoarele acțiuni cu siguranță s-au întâmplat cu ei sau cu colegii lor: folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei și includerea lor în lucrări fără a indica contribuția IA (39% note de 1-2, scor mediu 4.5), utilizarea IA pentru a reformula texte cu scopul de a evita programele de detectare a plagiatului (32%, 5.1), prezentarea unei lucrări scrise în totalitate cu ajutor IA ca fiind o lucrare proprie (30%, 5.7). De cealaltă parte, aproape jumătate consideră că prezentarea de către un student a unei lucrări scrise de altcineva ca fiind o lucrare proprie cu siguranță nu s-a întâmplat (45% note de 9-10, 6.9).

Comparativ cu 2024, scorul mediu pentru majoritatea acțiunilor a înregistrat creșteri, ceea ce indică o frecvență mai mică a acestor comportamente în percepția respondenților. Cele mai notabile creșteri au fost de 0.6 puncte pentru copiatul la un examen și oferirea de copiat altor studenți.

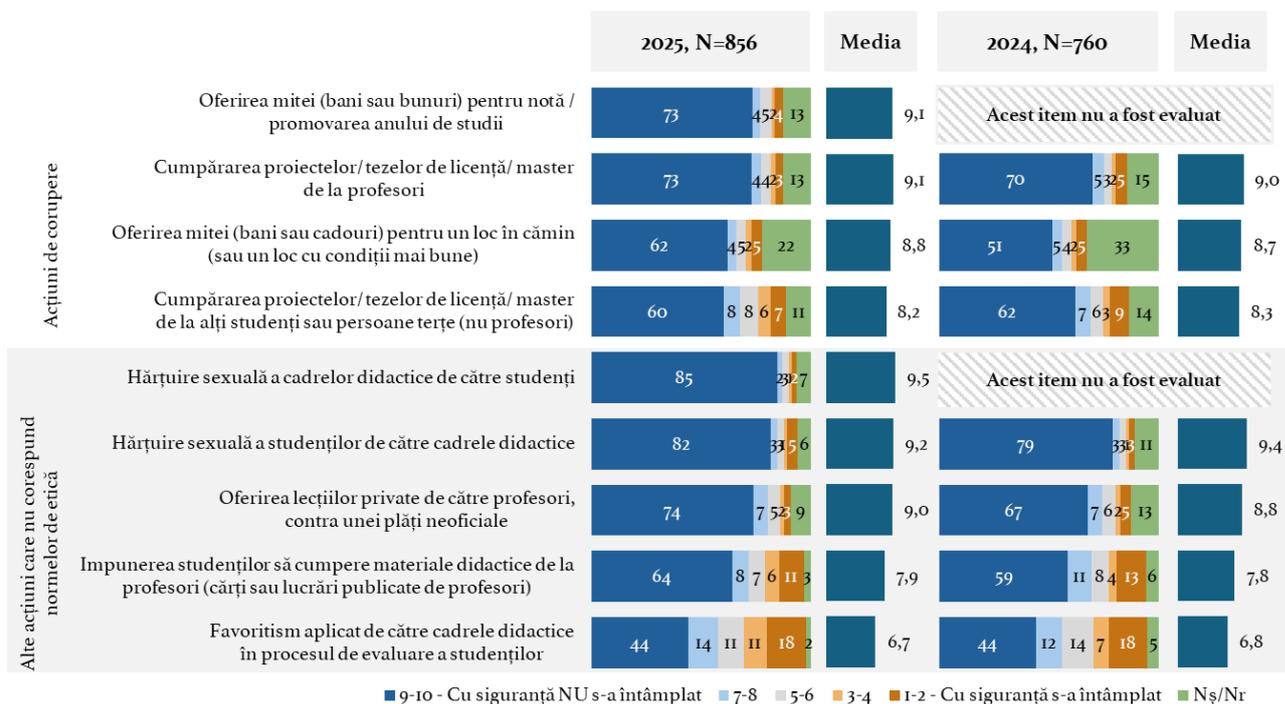
Figura 2.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea I

În privința acțiunilor de corupere și a altor acțiuni care nu corespund normelor de etică, studenții de la USM raportează cel mai frecvent favoritismul aplicat de către cadrele didactice în procesul de evaluare al studenților (18% afirmă că s-a întâmplat cu siguranță, scor mediu de 6.7). La polul opus, cel mai des studenții consideră că hărțuirea sexuală a cadrelor didactice de către studenți și hărțuirea sexuală a studenților de către cadrele didactice nu s-a întâmplat cu siguranță (85%, respectiv 82% note de 9-10).

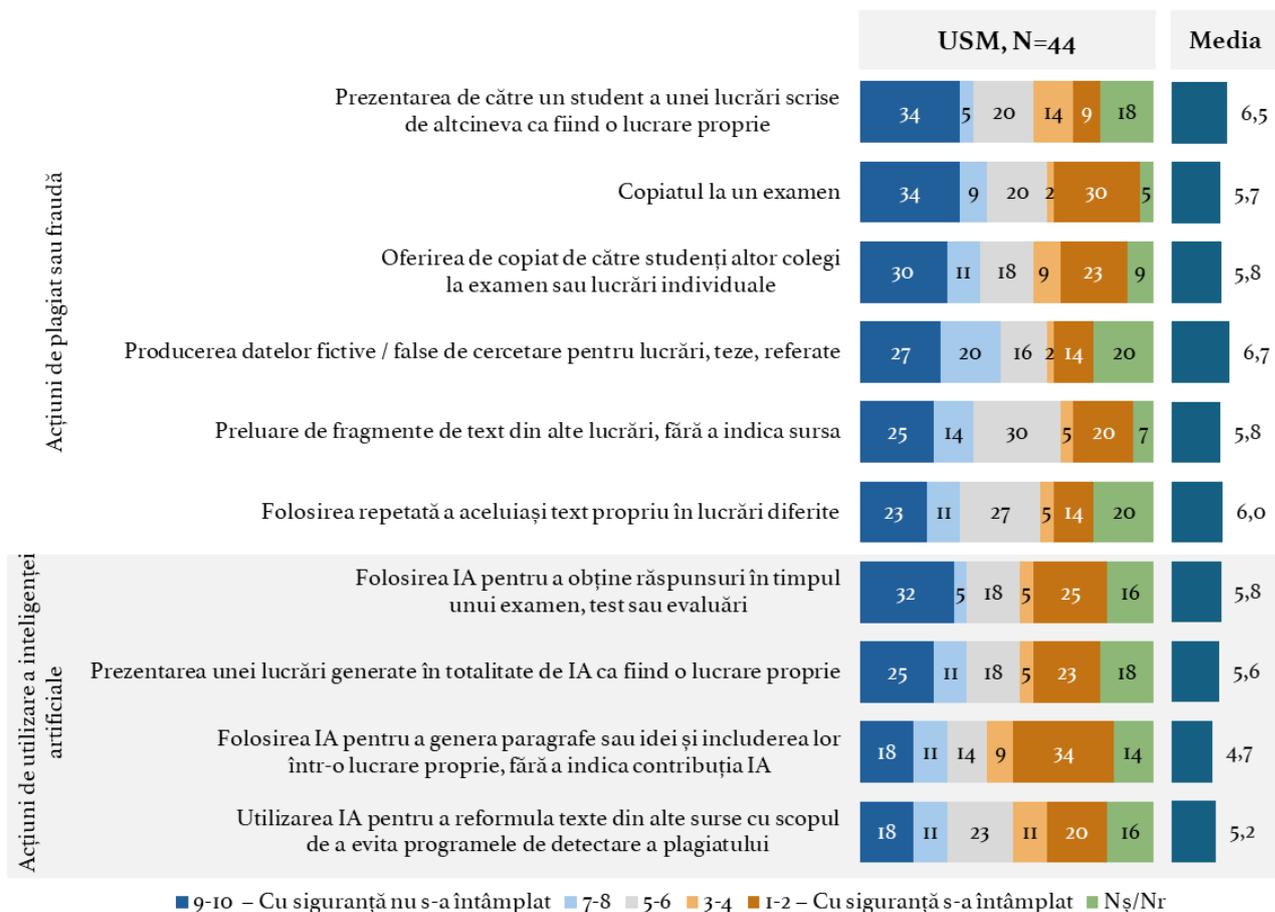
Comparativ cu 2024, ponderea celor care afirmă că oferirea mitei pentru un loc în cămin sau pentru un loc mai bun în cămin cu siguranță nu s-a întâmplat este mai mare (+11 p.p.).

Figura 2.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

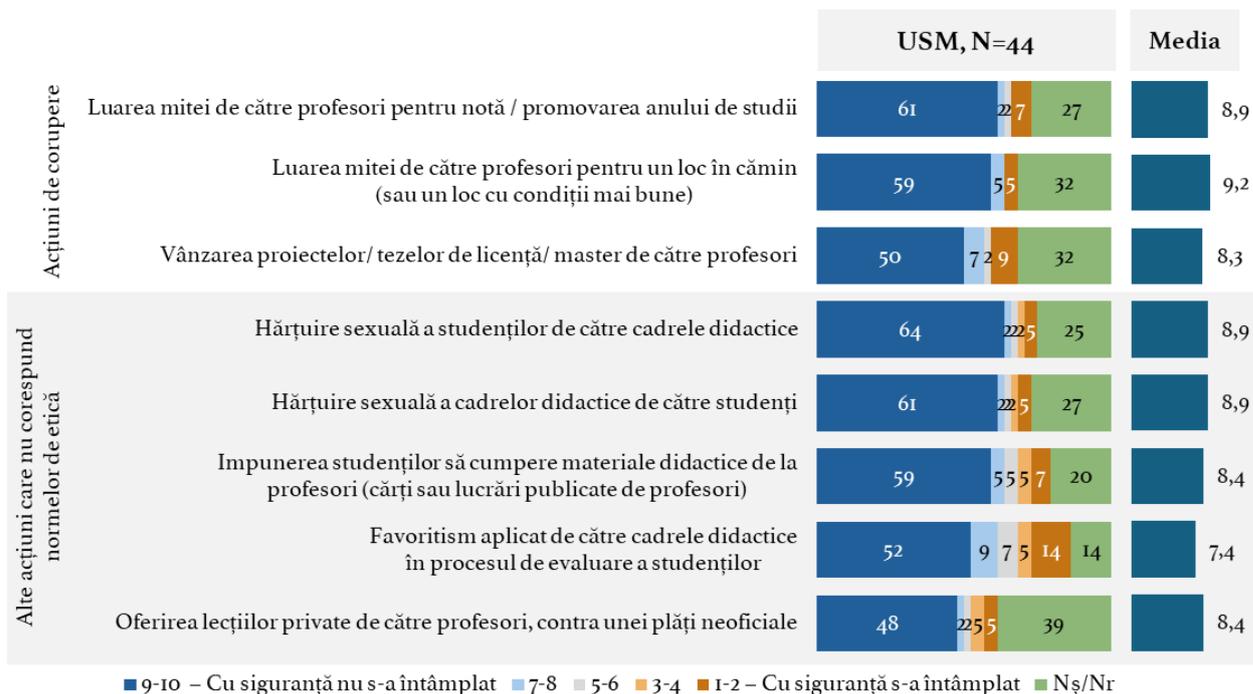
Cadrele didactice de la USM menționează că cel mai frecvent întâlnită acțiune este folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei și includerea lor în lucrări fără a indica contribuția IA (34% note de 1-2, scor mediu 4.7), urmată de copiatul la examene sau oferirea de copiat altor colegi (23-30%, scoruri medii 5.7-5.8). Percepția cadrelor didactice este similară cu cea a studenților.

Figura 2.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea I

Cadrele didactice de la USM consideră că majoritatea acțiunilor de corupere și alte acțiuni care nu corespund normelor de etică s-au întâmplat puțin sau deloc în ultimul an, cu scoruri medii de peste 8.3. Cele mai frecvente percepții privind existența acestor acțiuni vizează favoritismul aplicat de către cadrele didactice în evaluarea studenților (14% note de 1-2, scor mediu 7.4) și vânzarea proiectelor sau tezelor de licență/master de către profesori (9% note de 1-2, scor mediu 8.3). În același timp, acțiuni precum luarea mitei pentru note sau promovarea anului și hărțuirea sexuală, atât a cadrelor didactice de către studenți, cât și invers, sunt percepute ca fiind mai puțin frecvente, cu majoritatea respondenților indicând că acestea cu siguranță nu s-au întâmplat (scoruri medii 8.9-9.2). Comparativ cu studenții, cadrele didactice raportează majoritatea acțiunilor ca întâmplându-se puțin mai frecvent, cu excepția favoritismului în evaluarea studenților și impunerea studenților să cumpere materiale didactice de la profesori.

Figura 2.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, **sondaj cadre didactice, partea 2**

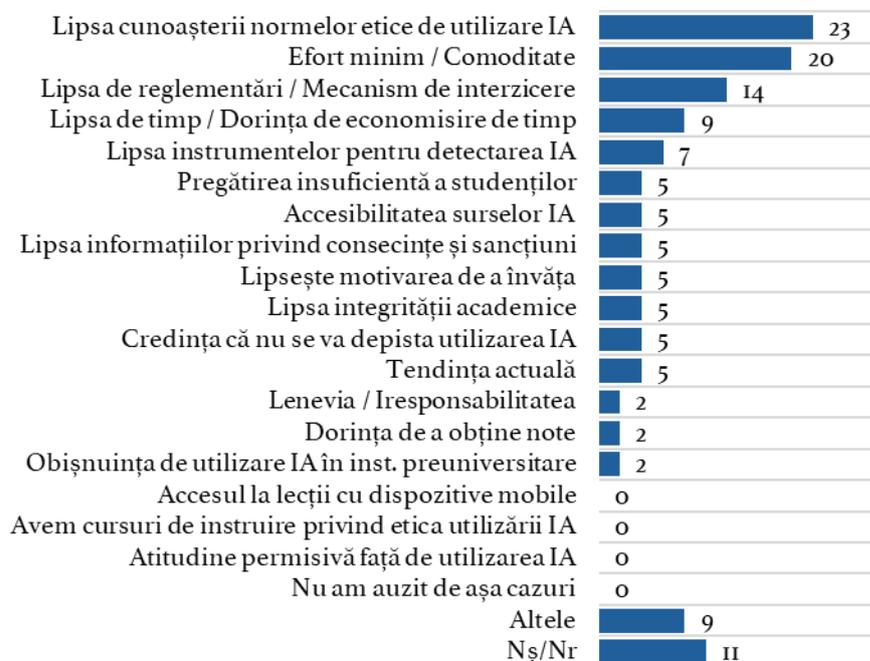
În cadrul USM, cadrele didactice indică drept cauze principală a plagiatului: accesibilitatea instrumentelor IA (20%), insuficiență a studenților (18%), iar apoi de lipsa conștientizării consecințelor plagiatului și de atitudinea indulgentă față de astfel de practici (14% fiecare).

Figura 2.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=44*

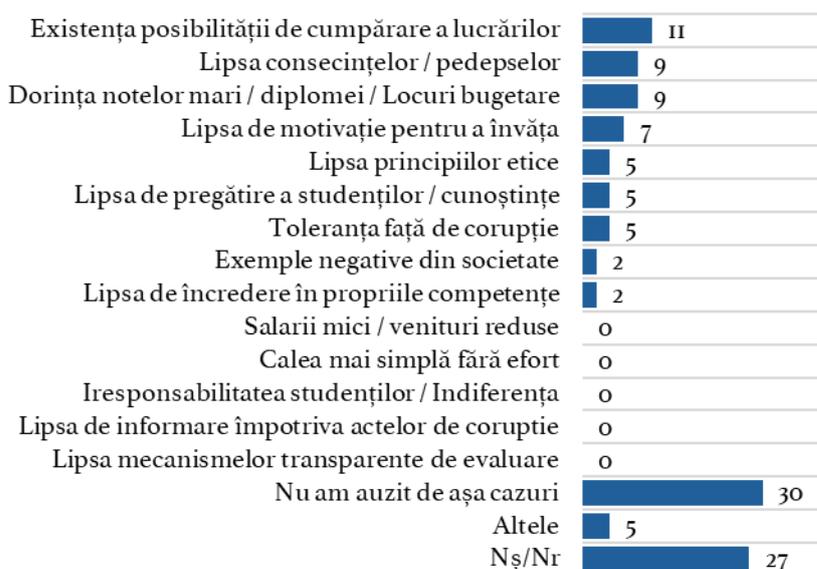
Cadrele didactice indică drept principale cauze ale utilizării neetice a IA lipsa cunoașterii normelor etice de utilizare a IA (23%), preferința studenților pentru efort minim și comoditate (20%) și lipsa reglementărilor sau a unui mecanism clar de interzicere (14%).

Figura 2.2.10: „QII. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=44*

Potrivit cadrelor didactice consideră că existența posibilității de cumpărare a lucrărilor (11%), dorința obținerii unor note mari sau a unor avantaje academice și lipsa consecințelor clare pentru astfel de practici (9% fiecare) contribuie cel mai mult la apariția acțiunilor de corupere în universități. O treime dintre respondenți declară că nu cunosc despre acțiuni de corupere – 30%.

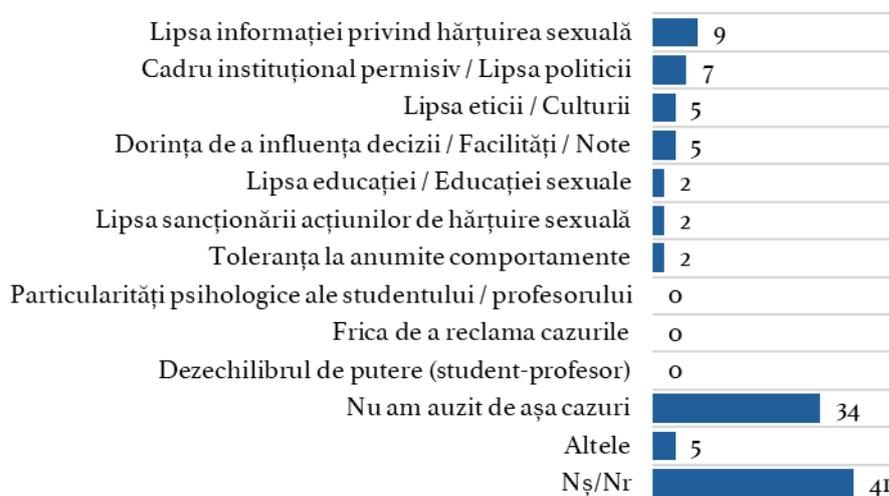
Figura 2.2.11: „QII. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=44*

La USM, cadrele didactice indică drept cauză principală a acțiunilor de hărțuire sexuală lipsa informației privind hărțuirea sexuală (9%), cadrul instituțional permisiv (7%), urmat de lipsa eticii în mediul academic și dorința de a

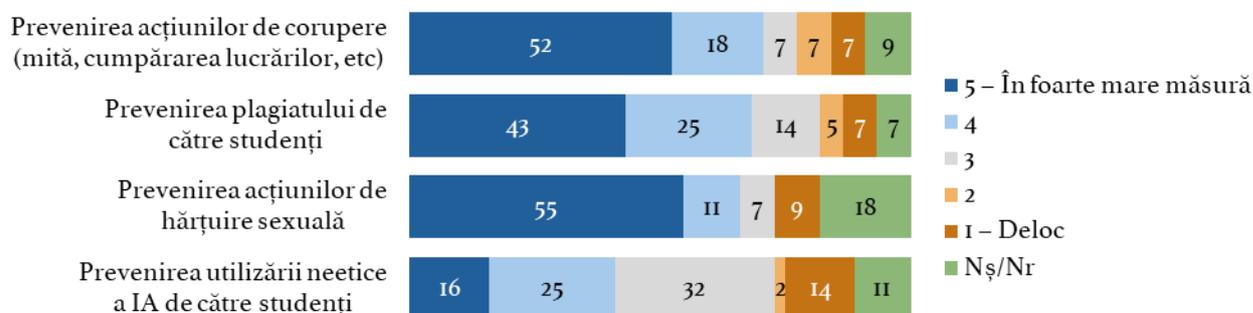
influența decizii sau de a obține avantaje, inclusiv note (5% fiecare). O treime dintre respondenți afirmă că nu au auzit de astfel de situații (34%).

Figura 2.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=44*

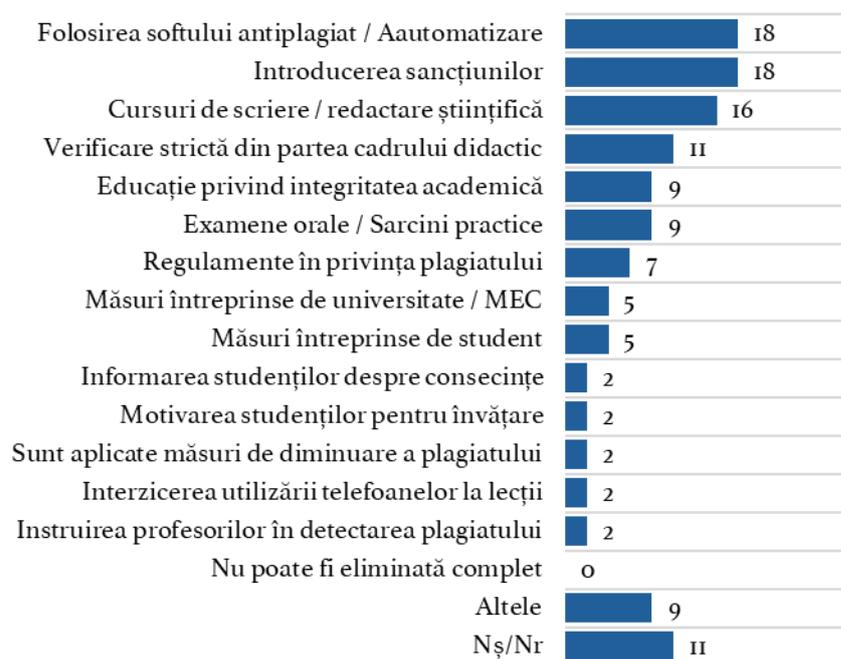
În rândul cadrelor didactice de la USM, prevenirea coruperii este apreciată cel mai bine, cu 70% dintre respondenți oferind note de 4-5, urmată de prevenirea plagiatului (68%) și prevenirea hărțuirii sexuale (66%). În schimb, nivelul de încredere este semnificativ mai scăzut în ceea ce privește prevenirea utilizării neetice a IA, unde 41% acordă note de 4-5, iar 16% este mai degrabă de părere că se întreprind acțiuni eficiente insuficient sau deloc.

Figura 2.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, *sondaj cadre didactice, N=44*

Cadrelor didactice consideră că principalele trei măsuri pentru a elimina plagiatul sunt: utilizarea softului antiplagiat, introducerea sancțiunilor (18% fiecare) și cursurile de scriere sau redactare științifică (16%).

Figura 2.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice*, N=44

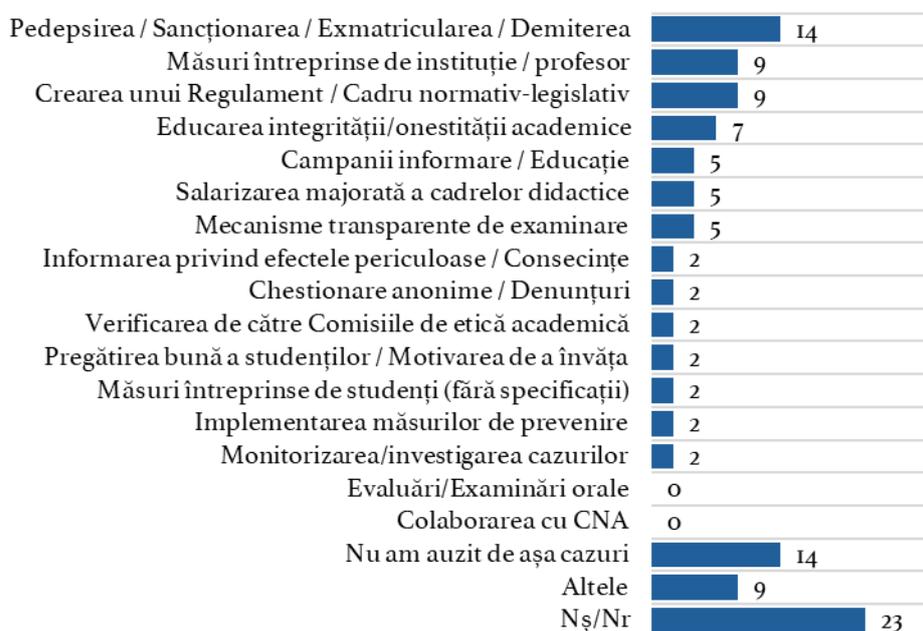
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea utilizării neetice a IA sunt elaborarea unui regulament de utilizare (27%) și instruirile privind utilizarea etică a IA (23%), urmate de verificarea automatizată a lucrărilor și introducerea penalizărilor (14% fiecare).

Figura 2.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice*, N=44

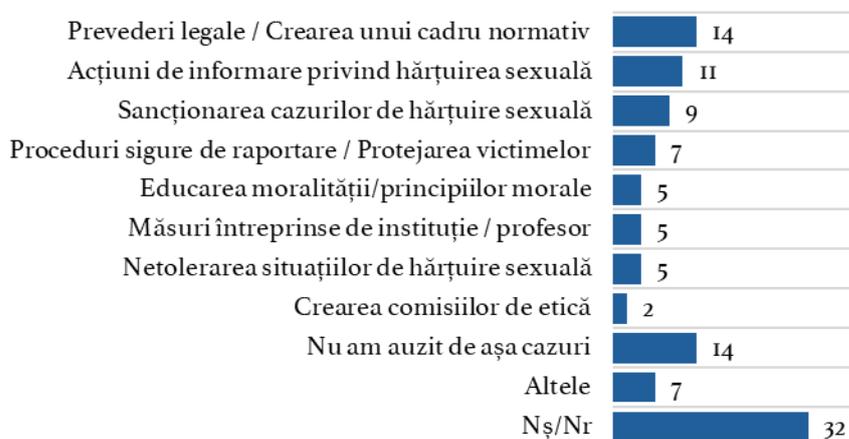
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea acțiunilor de corupere sunt sancționarea sau exmatricularea celor implicați (14%), urmate de acțiunile întreprinse la nivel instituțional sau de către profesori și de elaborarea unui cadru normativ sau regulament (9% fiecare).

Figura 2.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.)*, sondaj cadre didactice, N=44

Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea hărțuirii sexuale sunt elaborarea unui cadru normativ sau introducerea unor prevederi legale (14%), urmate de acțiuni de informare (11%) și de sancționarea cazurilor de hărțuire (9%).

Figura 2.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală*, sondaj cadre didactice, N=44

84% dintre profesori declară că sunt familiarizați cu Codul de Etică și Deontologie Profesională a Universității de Stat din Moldova. Totodată, 48% dintre profesori confirmă existența unui soft antiplagiat, în timp ce 34% nu cunosc dacă instituția oferă acces la un astfel de instrument.

Figura 2.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=44

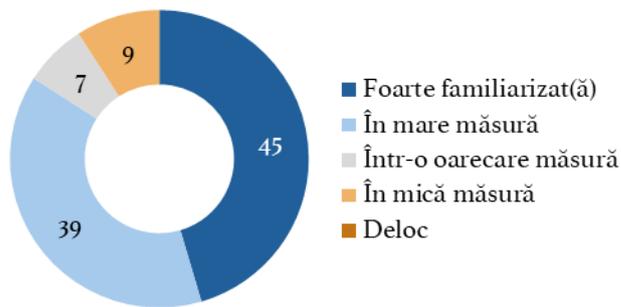
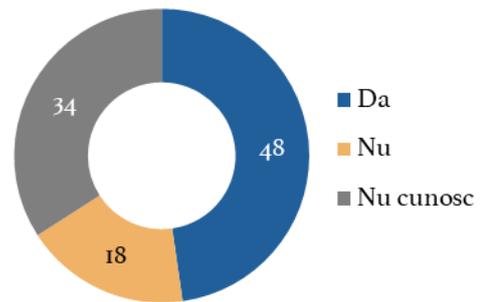
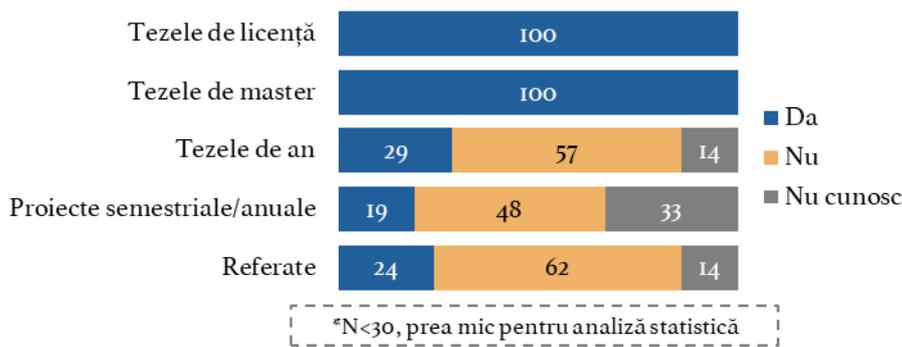

Figura 2.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=44

Conform respondenților, tezele de licență și master sunt verificate cu ajutorul softurilor antiplagiat.

Figura 2.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, sondaj cadre didactice, N=21*

7% dintre cadrele didactice afirmă că universitatea lor are o politică clară și bine comunicată privind utilizarea IA în lucrările academice. În același timp, 30% indică faptul că o astfel de politică este în curs de elaborare, iar 50% spun că nu există încă un ghid sau o politică în acest domeniu. 14% menționează existența unui document, însă formulat neclar și ușor de interpretat diferit.

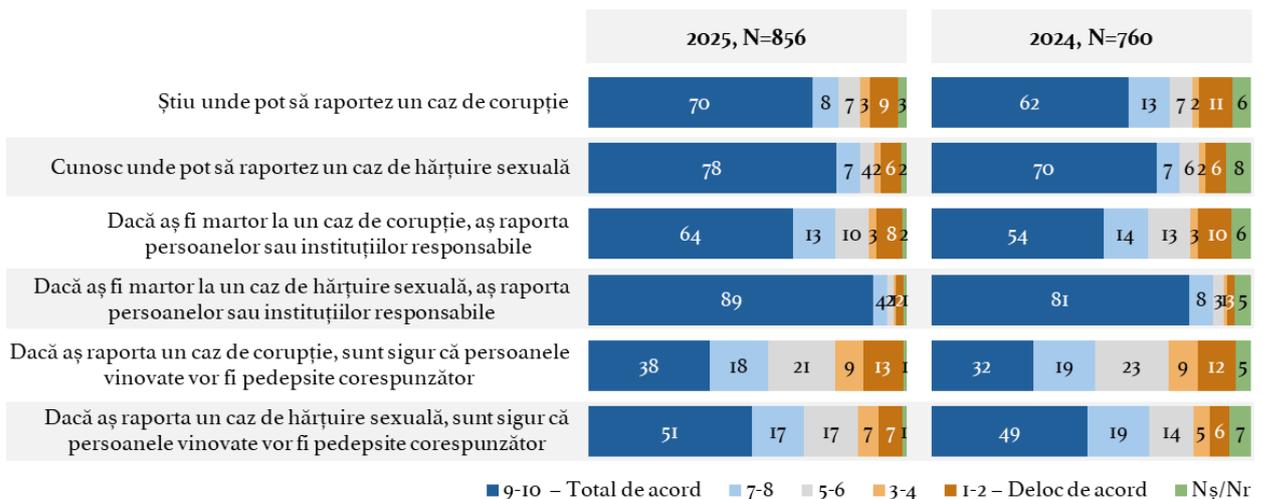
Figura 2.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=44

Subcapitolul 2.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală

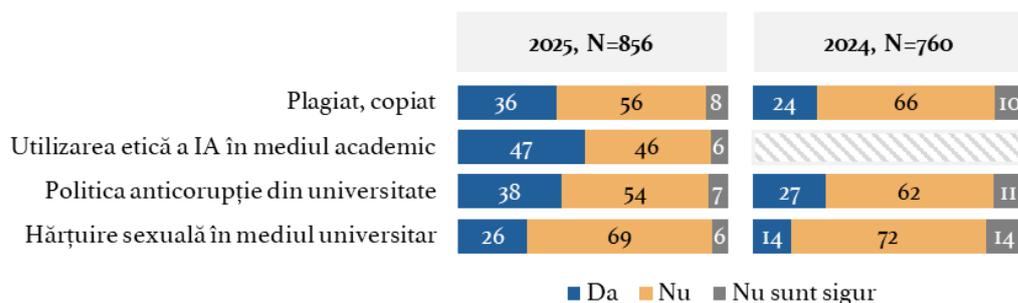
Majoritatea studenților intervievați la USM declară că știu unde pot raporta un caz de corupție (70% total de acord) sau un caz de hărțuire sexuală (78%). Circa două treimi ar raporta un caz de corupție dacă ar fi martori (64%), în timp ce o pondere mai ridicată declară că ar raporta un caz de hărțuire sexuală (89%). Încrederea în pedepsirea persoanelor vinovate în cazul raportării a fost indicată de 38% dintre studenți pentru cazurile de corupție și de către 51% pentru cazurile de hărțuire sexuală. Per ansamblu, atât gradul de informare privind canalele de raportare, cât și disponibilitatea de a semnaliza incidentele sau încrederea în sancționarea celor vinovați au înregistrat creșteri comparativ cu 2024.

Figura 2.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, sondaj studenți

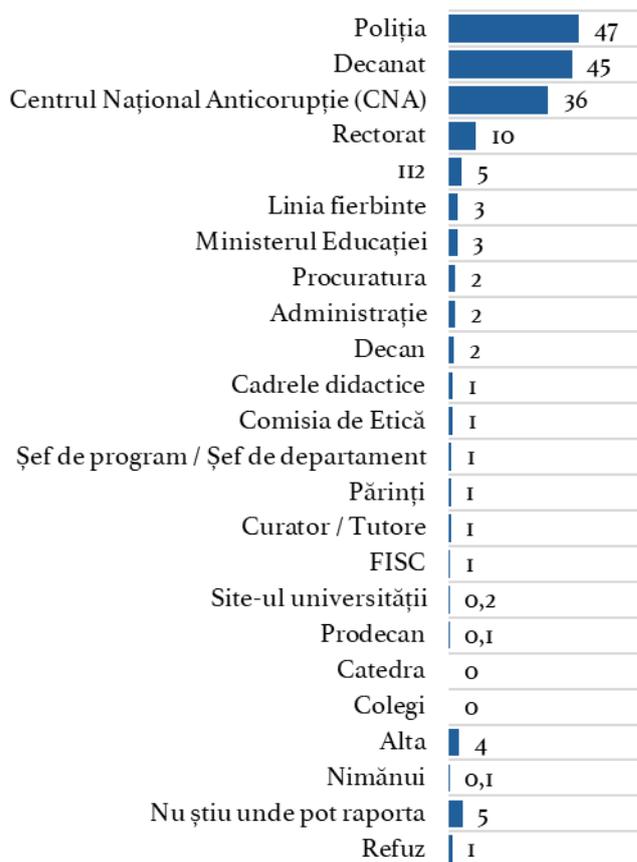
Aproape jumătate dintre studenții de la USM declară că au participat la instruirii cu tematica utilizării etice a IA în mediul academic (47%). Peste o treime au participat la instruirii despre plagiat/copiat (36%, +12 p.p. față de 2024) și politica anticorupție din universitate (38%, +11 p.p. față de 2024). 26% au fost la cel puțin o instruire despre hărțuirea sexuală din mediul universitar, în creștere cu 12 p.p. comparativ cu sondajul din anul 2024.

Figura 2.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, **sondaj studenți**

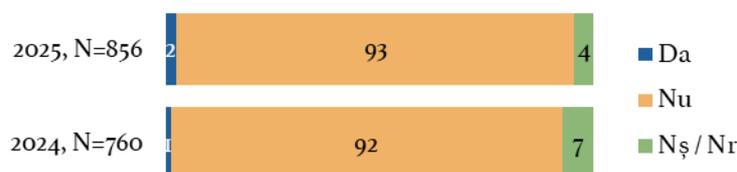
Fiind rugați să numească spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de corupție din universitate, studenții de la USM au numit: poliția (47%), decanatul (45%) și CNA (36%).

Figura 2.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, **sondaj studenți, N=703**

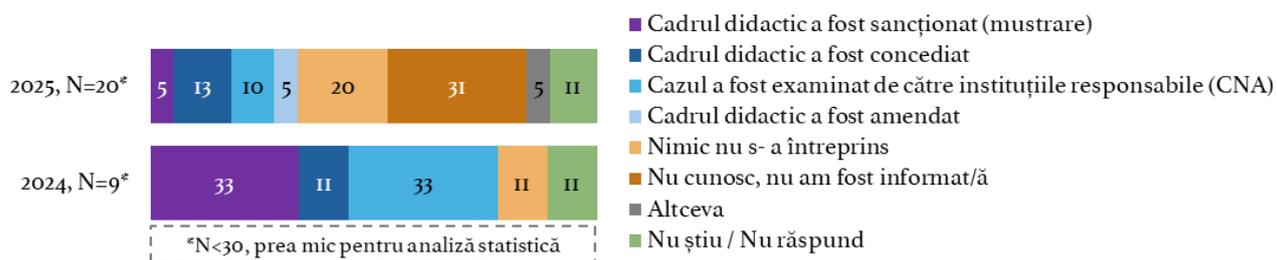
Majoritatea studenților chestionați de la USM nu au raportat personal sau nu cunosc pe cineva care a raportat conducerii universității un act de corupție (93%).

Figura 2.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, **sondaj studenți**

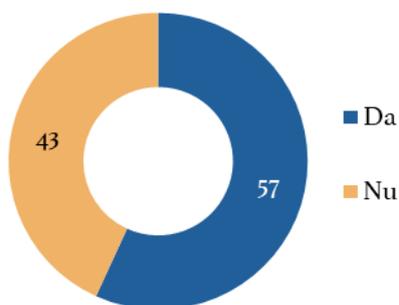
Circa jumătate dintre studenții de la USM care au raportat anterior un act de corupție afirmă că fie nimic nu s-a întreprins, fie nu au fost informați.

Figura 2.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, **sondaj studenți**

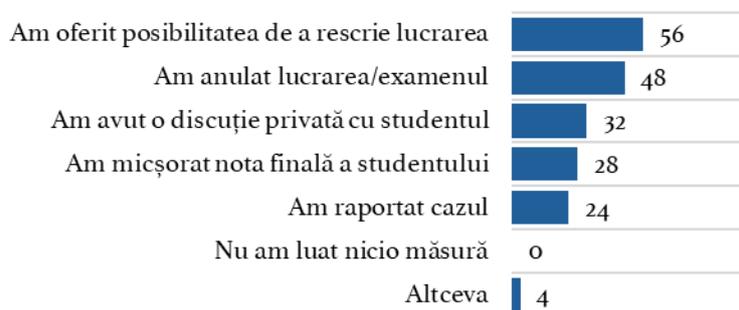
57% dintre cadrele didactice de la USM afirmă că nu s-au confruntat în ultimul an universitar cu niciun caz de fraudă academică.

Figura 2.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, **sondaj cadre didactice, N=44**

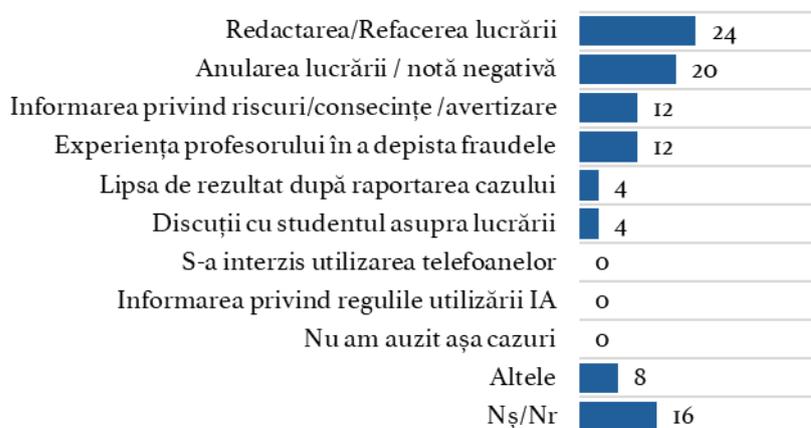
Circa jumătate dintre cadrele didactice care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică afirmă că au oferit posibilitatea de a rescrie lucrarea (56%) sau au anulat lucrarea (48%).

Figura 2.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, **sondaj cadre didactice, N=25***

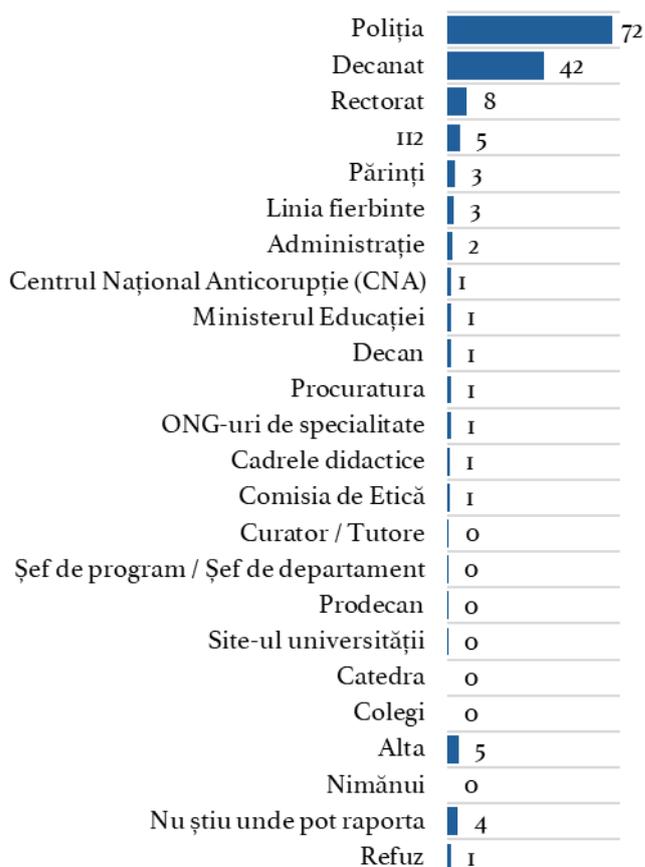
Cadrele didactice de la USM care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, au menționat ca au oferit posibilitatea redactării lucrării - 24%, 20% au anulat lucrarea sau au oferit notă negativă, în timp ce 12% au informat studenții cu referire la riscurile sau consecințele fraudării. 12% declară că i-a ajutat experiența în depistarea fraudelor.

Figura 2.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, **sondaj cadre didactice, N=25***

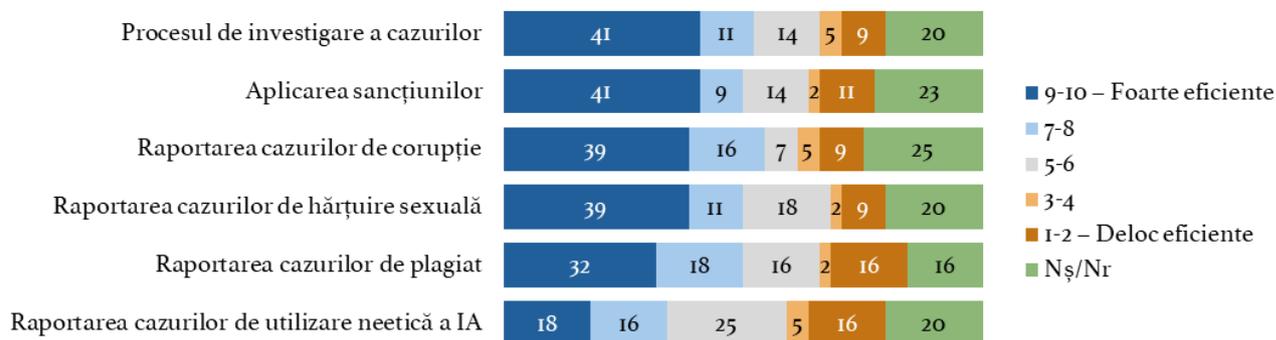
Fiind întrebați spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală, dacă s-ar întâmpla în cadrul universității, studenții de la USM au menționat cel mai frecvent poliția (72%) și decanatul (42%).

Figura 2.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, **sondaj studenți**

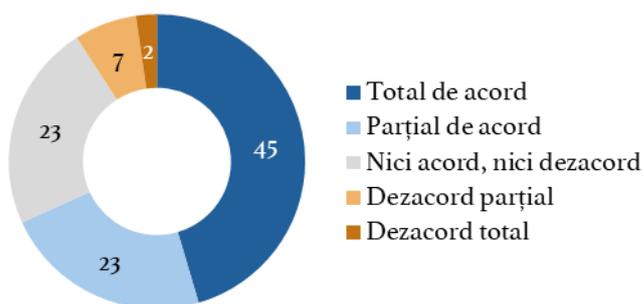
La USM, raportarea cazurilor de corupție și de plagiat este considerată foarte eficientă de aproximativ 39%, respectiv 32% dintre cadrele didactice intervievate. Procesul de investigare a cazurilor și aplicarea sancțiunilor sunt percepute ca foarte eficiente de circa 41% dintre profesori. Raportarea cazurilor de hărțuire sexuală este evaluată pozitiv de 39% dintre respondenți, iar pentru raportarea utilizării neetice a IA, 18% consideră mecanismele foarte eficiente, în timp ce 21% le consideră mai degrabă ineficiente sau deloc eficiente (note de 1-4).

Figura 2.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=44

La USM, 68% dintre cadrele didactice intervievate declară că sunt de acord cu afirmația conform căreia personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate.

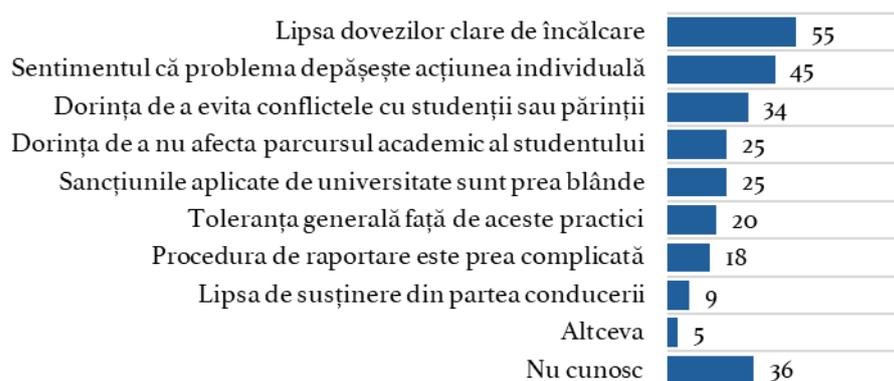
Figura 2.3.11: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=44

Subcapitolul 2.4: Provocări în menținerea integrității academice

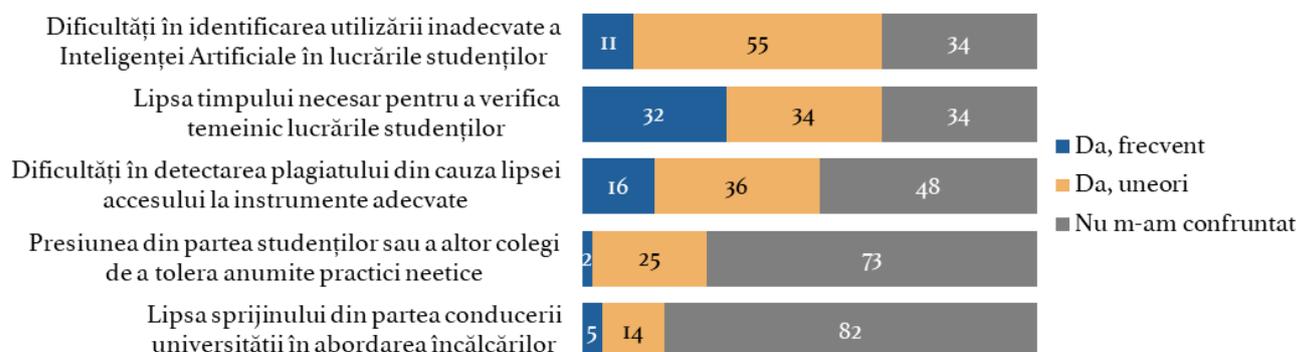
În cadrul USM, ezitarea de a raporta un caz de fraudă academică este explicată, de către cadrele didactice, în primul rând prin lipsa dovezilor clare (55%), urmată de sentimentul că problema depășește nivelul de acțiune individuală (45%) și de dorința de a evita conflictele cu studenții sau părinții (34%). Dorința de a nu afecta parcursul academic al studentului este menționată de unul din 4 respondenți (25%).

Figura 2.4.1: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=44

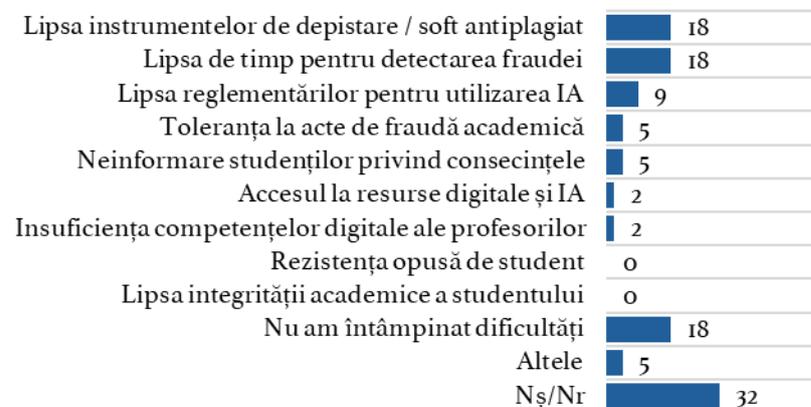
Cele mai frecvent menționate dificultăți raportate de cadrele didactice de la USM în privința prevenirii practicilor neetice sunt lipsa timpului pentru verificarea temeinică a lucrărilor, unde 66% s-au confruntat cu problema (dintre care 32% frecvent), și identificarea utilizării inadecvate a IA (66%, dintre care 11% frecvent). În cazul detectării plagiatului, 52% indică dificultăți cauzate de lipsa accesului la instrumente adecvate, dintre care 16% o experimentează frecvent.

Figura 2.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=44

Cadrele didactice indică principale dificultăți în identificarea și prevenirea fraudelor academice: lipsa instrumentelor de depistare și lipsa timpului necesar pentru verificări (18% fiecare), urmate de absența unor reglementări clare privind utilizarea IA (9%). Toleranța la acte de fraudă și neinformarea studenților sunt menționate de 5% fiecare. 18% dintre respondenți declară că nu au întâmpinat dificultăți.

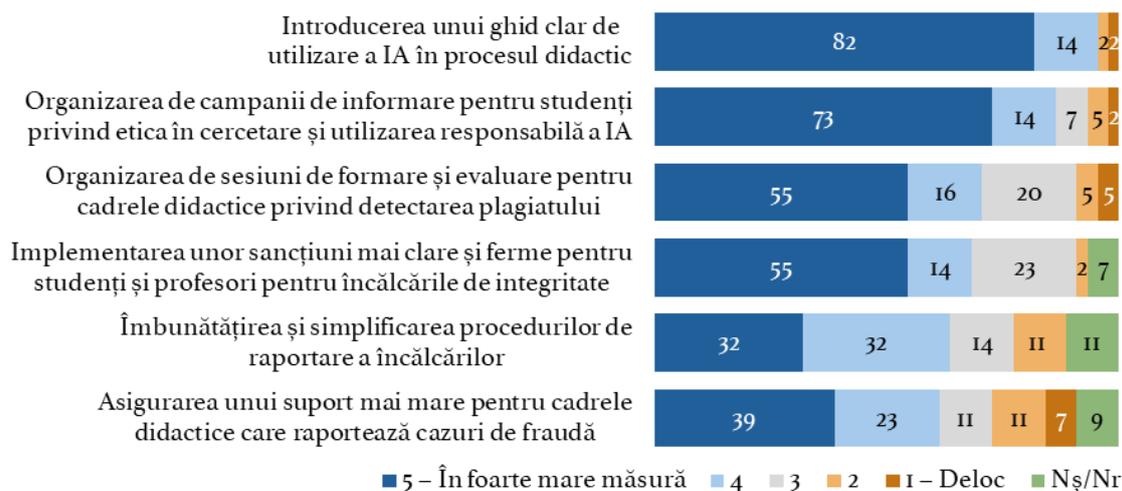
Figura 2.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=44

Subcapitolul 2.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate

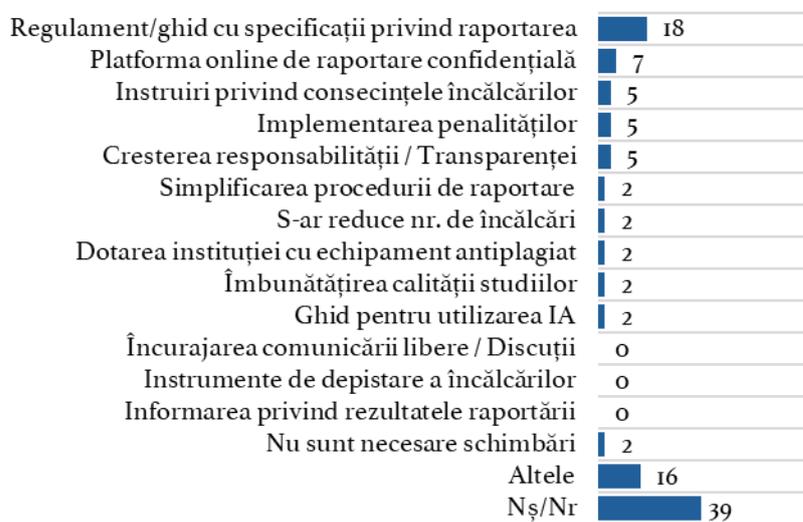
Cadrele didactice de la USM consideră cele mai necesare măsuri introducerea unui ghid clar de utilizare a IA în procesul didactic (96% note de 4-5), organizarea de campanii de informare pentru studenți privind etica în cercetare și utilizarea responsabilă a IA (87%) și organizarea de sesiuni de formare și evaluare pentru cadrele didactice privind detectarea plagiatului (71%). Alte măsuri, precum implementarea unor sancțiuni mai clare și ferme, asigurarea unui suport mai mare pentru cadrele didactice care raportează cazuri de fraudă și simplificarea procedurilor de raportare, sunt percepute ca importante, dar cu o pondere mai redusă (69%, 62% și, respectiv, 64%).

Figura 2.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=44

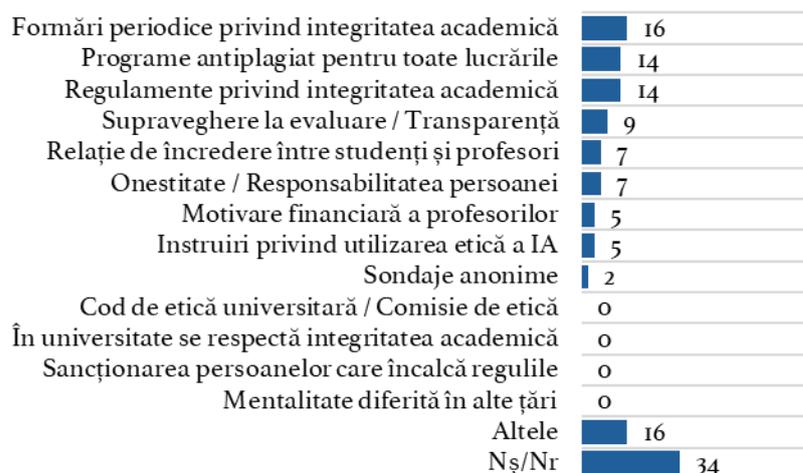
Cadrele didactice consideră că principalele îmbunătățiri pentru eficientizarea raportării încălcărilor academice sunt un regulament sau ghid privind raportarea (18%) și crearea unei platforme online confidențiale (7%). Instruirile privind consecințele încălcărilor și implementarea penalităților sunt menționate de câte 5% dintre respondenți.

Figura 2.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=44

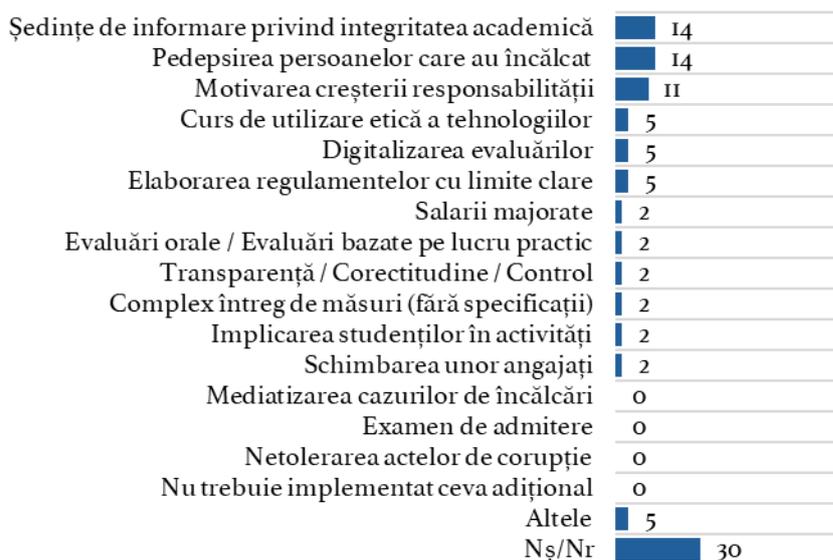
Cadrele didactice menționează drept principale exemple de bună practică formările periodice privind integritatea academică (16%) și regulamentele interne bine definite, urmate de utilizarea programelor antiplagiat (14% fiecare).

Figura 2.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=44

Cadrele didactice indică drept principala măsură pentru consolidarea integrității academice ședințele de informare (14%) și pedepsirea celor care au încălcat regulile (14%), urmate de motivarea responsabilității profesorilor și studenților (11%).

Figura 2.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=44

CAPITOLUL III: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ LA UTM

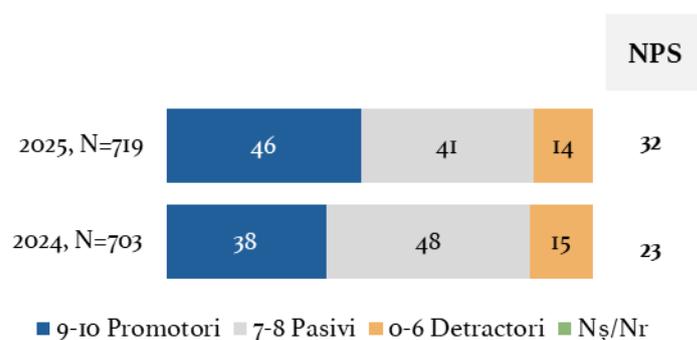
În acest capitol sunt prezentate rezultatele studiului obținute în cadrul Universității Tehnice a Moldovei (UTM). Analiza acoperă nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii, precum și percepțiile și experiențele legate de plagiat, fraudă și corupție. De asemenea, sunt examinate practicile de raportare și sancționare a abaterilor sau hărțuirii sexuale, provocările existente în menținerea integrității academice și sugestiile cadrelor didactice pentru îmbunătățirea acestor mecanisme.

Subcapitolul 3.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii

În cadrul studiului a fost analizată predispunerea studenților de a recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la universitatea la care sunt studenți. Astfel, a fost calculat indicatorul NPS (Net Promoter Score) – a fost scăzută ponderea detractorilor (% respondenților care au oferit note 0-6) din ponderea promotorilor (% persoanelor care au oferit note 9-10).

Aproape jumătate dintre studenții la UTM sunt promotori (46% note de 9-10), în timp ce 14% sunt detractori (note de 0-6). Scorul NPS înregistrat pentru UTM este de 32, în creștere cu 9 puncte față de 2024.

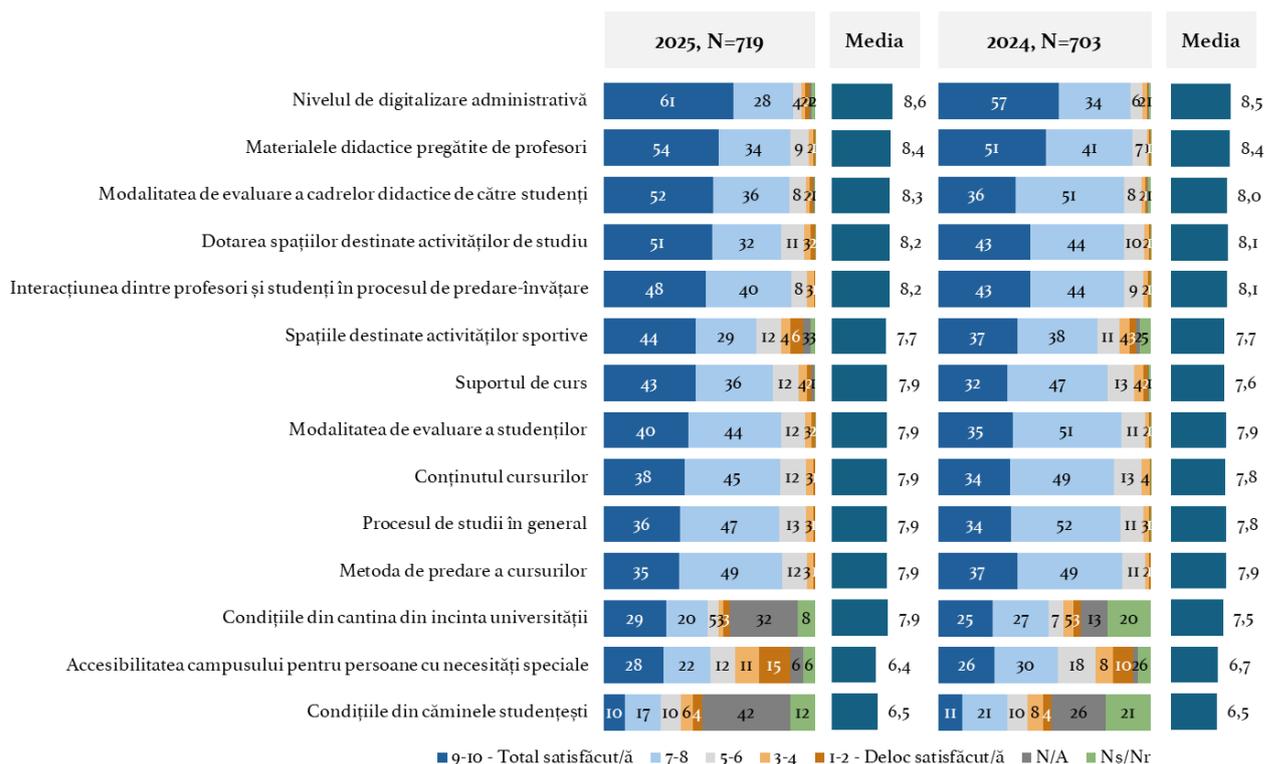
Figura 3.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la UTM? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți

Studentii de la UTM sunt cel mai mulțumiți de nivelul de digitalizare administrativă (61% note 9-10, scor mediu – 8.6), urmat de materialele didactice (54%, 8.4), dotarea spațiilor de studiu (51%, 8.2) și interacțiunea dintre profesori și studenți (48%, 8.2). Cele mai slab evaluate rămân condițiile din căminele studențești (10% note 1-4, scor mediu – 6.5) și accesibilitatea campusului pentru persoane cu necesități speciale (26% note 1-4, media – 6.4).

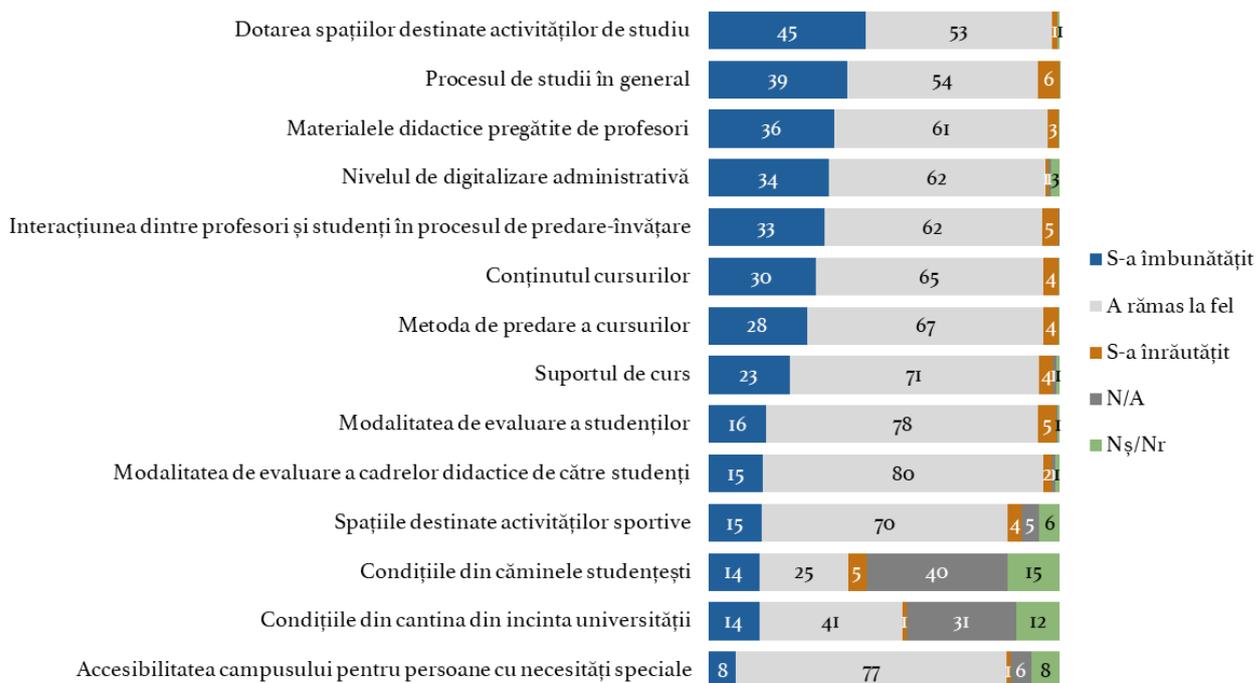
Comparativ cu anul 2024, UTM înregistrează creșteri ușoare la modalitatea de evaluare a cadrelor didactice (scor mediu 8.3, +0.3 comparativ cu 2024) și la suportul de curs (7.9, +0.3). Se observă îmbunătățiri și în condițiile din cantină, care cresc de la 7.5 la 7.9. În schimb, accesibilitatea campusului scade ușor (de la 6.7 în 2024 la 6.4 în 2025).

Figura 3.1.2: „QII. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți

Majoritatea studenților de la UTM consideră că situația a rămas neschimbată comparativ cu anul universitar precedent (2024–2025). Cele mai mari îmbunătățiri se remarcă în dotarea spațiilor destinate activităților de studiu (45%), procesul de studii în general (39%) și materialele didactice pregătite de profesori (36%). Alte aspecte apreciate ca îmbunătățite includ nivelul de digitalizare administrativă (34%) și interacțiunea dintre profesori și studenți (33%). Cele mai puține îmbunătățiri sunt raportate pentru accesibilitatea campusului pentru persoane cu necesități speciale (8%) și condițiile din cantina universității (14%).

Figura 3.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=719

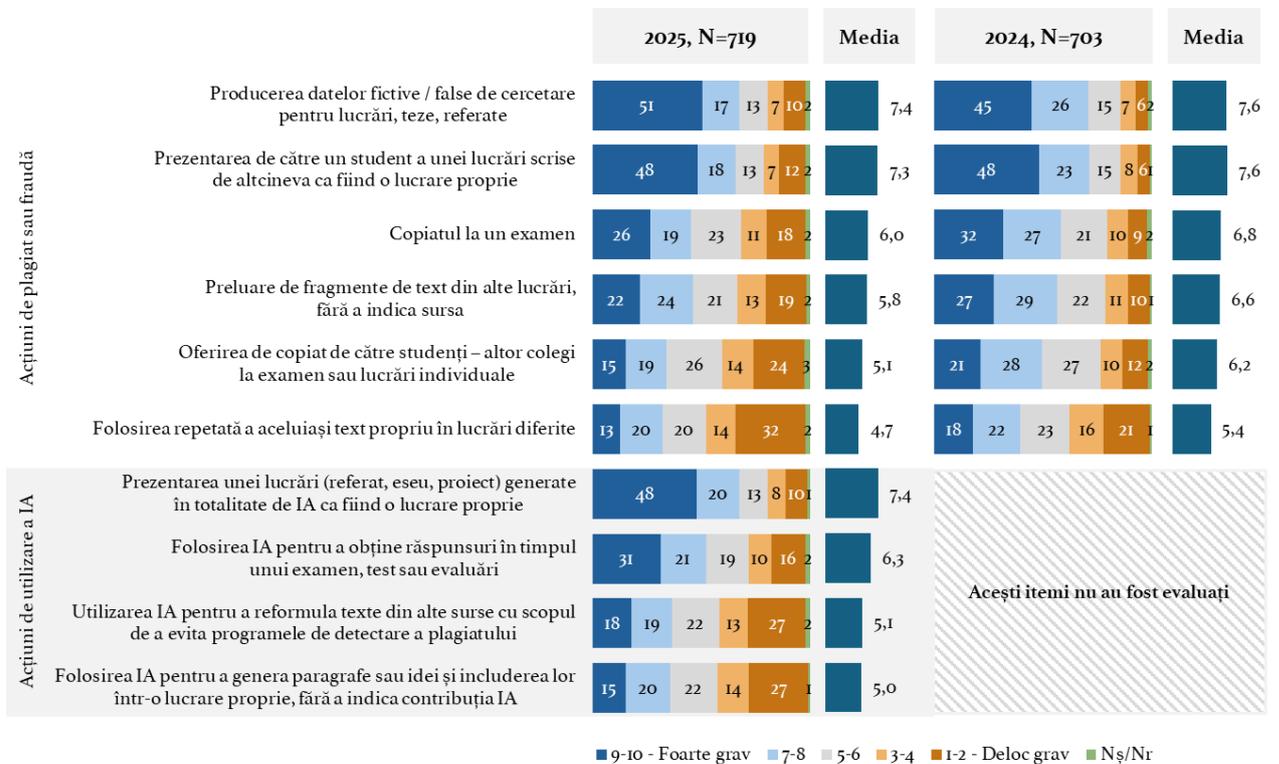

Subcapitolul 3.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior

În rândul studenților de la UTM, cele mai grave acțiuni percepute sunt producerea de date fictive sau false pentru lucrări, teze sau referate (51% note de 9 și 10, scor mediu 7.4) și prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (48%, 7.3). În ceea ce privește folosirea inteligenței artificiale, prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind proprie este considerată foarte gravă de 48% dintre studenți (7.4), iar utilizarea IA pentru a obține răspunsuri la examene sau evaluări de 31% (6.3). Printre cele mai puțin grave acțiuni se numără folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite, percepută ca deloc gravă de 32% dintre studenți (4.7), folosirea IA pentru a reformula texte pentru a evita programele antiplagiat și pentru a genera paragrafe sau idei (27% fiecare).

Comparativ cu 2024, percepția asupra gravității copierii la examen și a oferirii de copiat colegilor a scăzut. Circa o pătrime consideră oferirea de copiat colegilor ca fiind deloc gravă (24%, +12 p.p. comparativ cu 2024), iar 18% consideră deloc grav copiatul la un examen (18%, +9 p.p.).

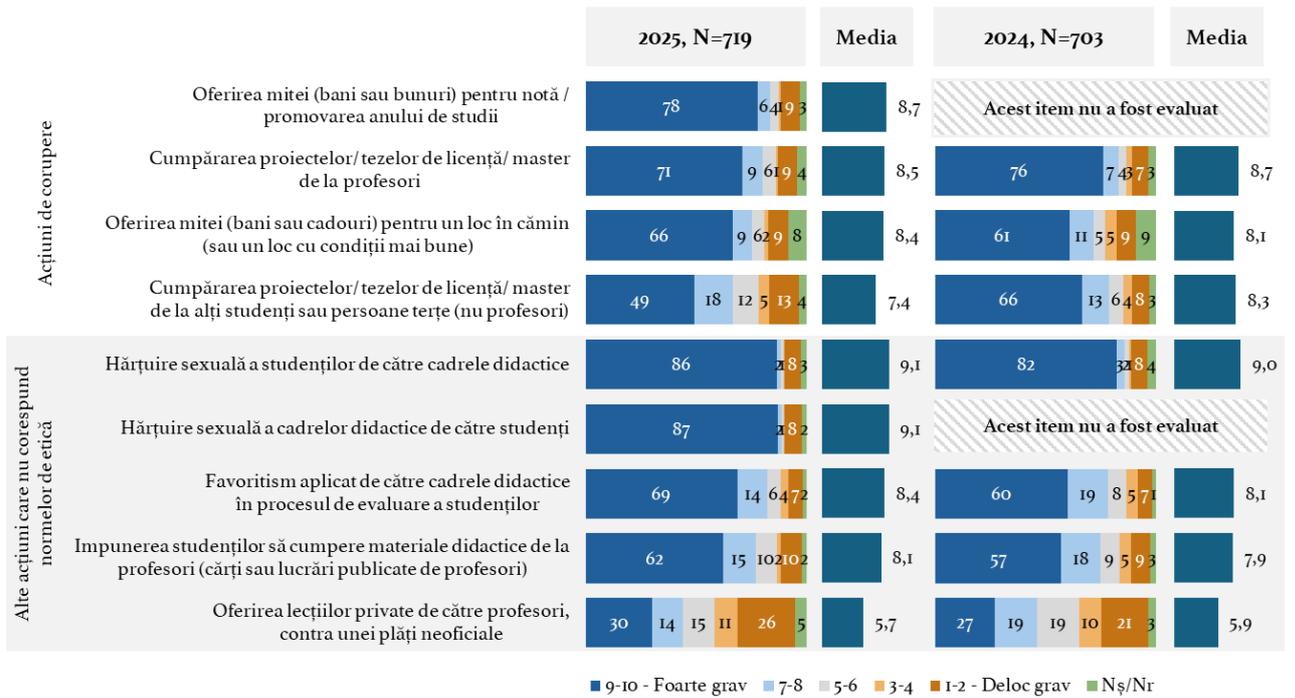
Figura 3.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea I

Printre cele mai grave acțiuni de corupere și de încălcare a normelor de etică percepute de studenții de la UTM se numără oferirea mitei pentru note sau promovarea anului (78% note de 9 și 10, scor mediu 8,7), cumpărarea proiectelor sau tezelor de la profesori (71%, 8,5) și hărțuirea sexuală a studenților de către cadrele didactice (86%, 9,1) și hărțuirea cadrelor didactice de către studenți (87%, 9,1). De cealaltă parte, oferirea lecțiilor private contra unei plăți neoficiale este percepută ca fiind deloc gravă de către 26% (scor mediu 5,7).

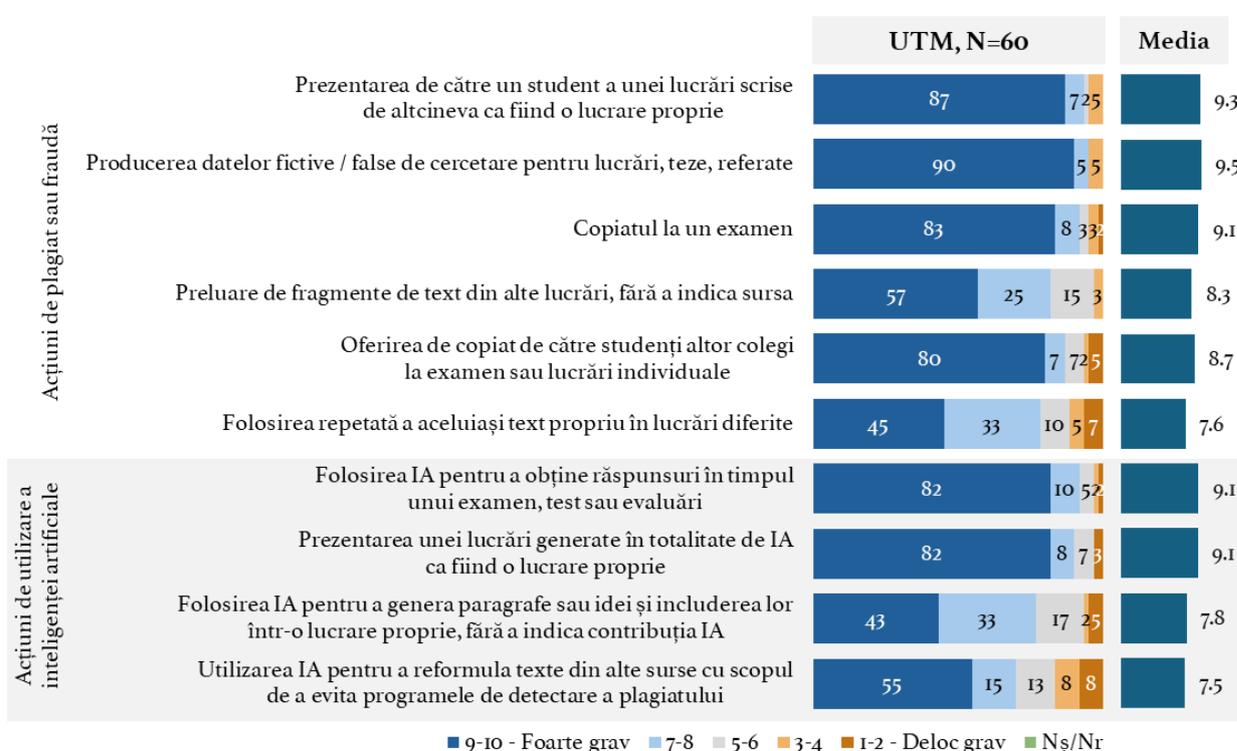
Comparativ cu 2024, percepția gravității a crescut pentru oferirea mitei pentru loc în cămin (+5 p.p.), în timp ce cumpărarea proiectelor sau lucrărilor de la alți studenți sau persoane terțe a înregistrat o scădere de 17 p.p.

Figura 3.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universitățile? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

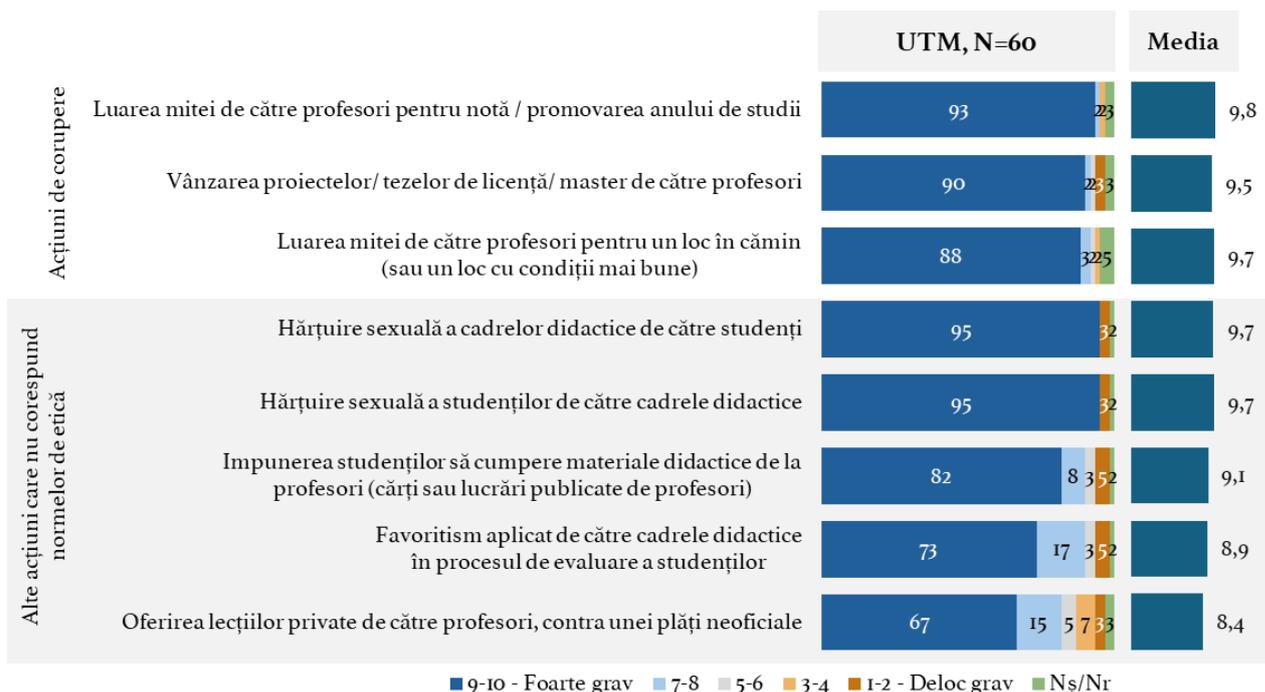
Cadrele didactice de la UTM percep majoritatea acțiunilor de plagiat, fraudă și utilizare neetică a IA ca fiind semnificativ mai grave decât studenții, acordând scoruri mult mai ridicate severității, în timp ce studenții tind să fie mai permisivi, în special în privința copierii, a reutilizării propriului text și a folosirii IA pentru reformulare. În rândul cadrelor didactice, cele mai grave acțiuni de plagiat sau fraudă sunt considerate producerea datelor fictive sau false pentru lucrări, teze sau referate (90% note de 9-10, scor mediu 9.5) și prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (87%, 9.3). Copiatul la examen este, de asemenea, evaluat ca foarte grav de 83% dintre respondenți (9.1). Preluarea de fragmente fără citarea sursei este percepută drept foarte gravă într-o proporție mai redusă (57%, 8.3), iar folosirea repetată a aceluiași text propriu este considerată foarte gravă de 45% (7.6). În ceea ce privește utilizarea Inteligenței Artificiale, cele mai severe sunt considerate folosirea IA pentru a obține răspunsuri la examene și prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind proprie (ambele 82% note de 9-10, scor mediu 9.1). Utilizarea IA pentru reformularea textelor din alte surse pentru a evita detectarea plagiatului este percepută drept cea mai puțin gravă acțiune din această categorie (scor mediu 7.5).

Figura 3.2.3.: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea I

Cadrele didactice de la UTM consideră că majoritatea acțiunilor de corupere și a celor care nu corespund normelor de etică sunt extrem de grave, cu peste 88% dintre respondenți acordând note de 9-10 și scoruri medii între 9,5 și 9,8 pentru luarea mitei sau vânzarea proiectelor de către profesori, precum și pentru hărțuirea sexuală. Alte acțiuni precum favoritismul în evaluarea studenților sau impunerea cumpărării materialelor didactice sunt, de asemenea, percepute ca foarte grave (scoruri medii 8,9-9,1). În schimb, oferirea lecțiilor private contra unei plăți neoficiale este considerată foarte gravă de 67% dintre profesori, având un scor mediu mai scăzut, de 8,4. Comparativ cu studenții, care percep lecțiile private drept una dintre cele mai puțin grave situații, cadrele didactice manifestă o evaluare consecvent mai strictă a tuturor formelor de corupere și de abatere etică.

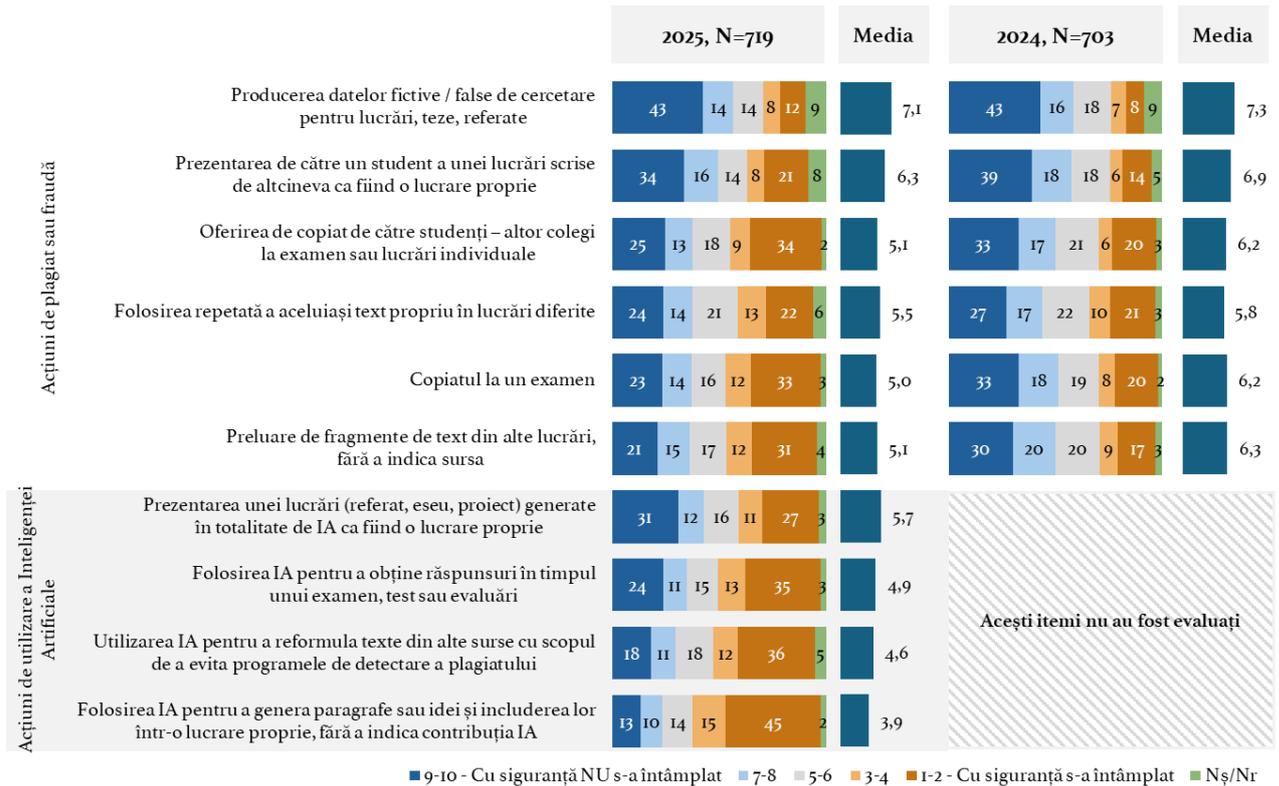
Figura 3.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

Studentii de la UTM sunt de părere că următoarele acțiuni cu siguranță s-au întâmplat cu ei sau cu colegii lor: folosirea IA pentru a genera paragrafe/idei și includerea lor într-o lucrare proprie (45% note de 1-2, scor mediu 3,9), utilizarea IA pentru a reformula texte din alte surse cu scopul evitării programelor de detectare a plagiatului (36%, 4.6) și a folosirii IA pentru obținerea răspunsurilor în timpul unui examen (35%, 4.9). La polul opus, 43% consideră că producerea datelor fictive pentru lucrări/referate cu siguranță nu a avut loc (43%, 7.1).

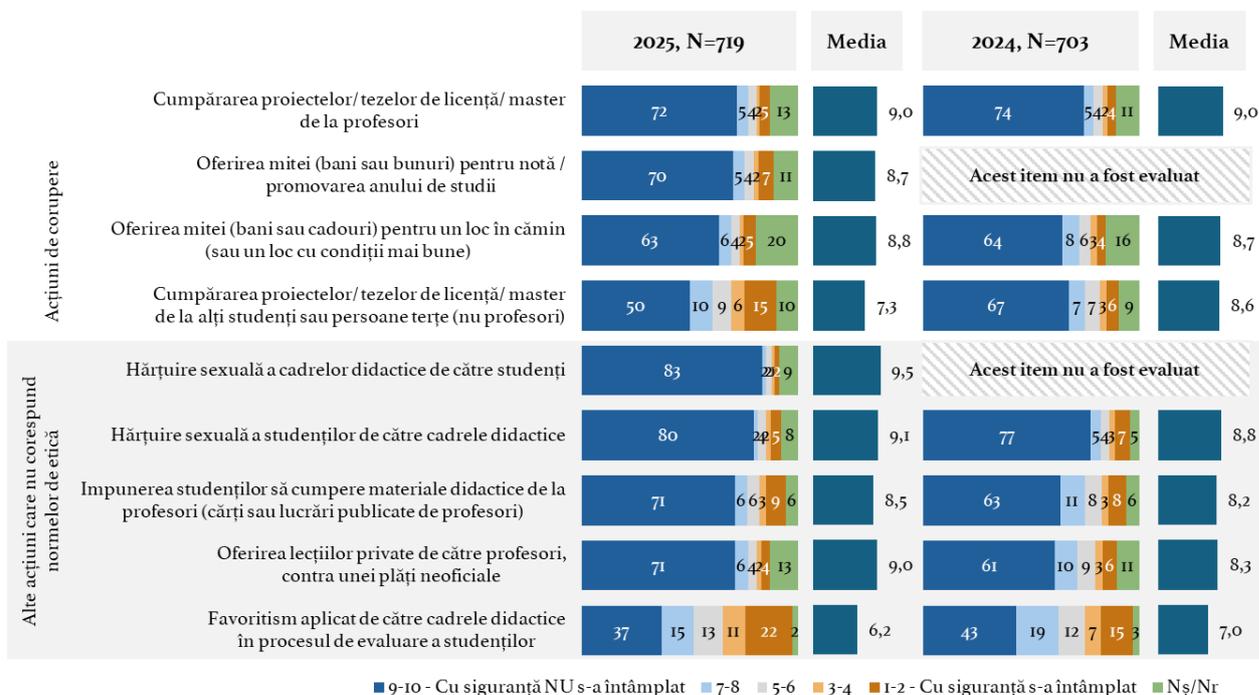
Comparativ cu 2024, ponderea celor care sunt de părere că oferirea copiatului altor colegi (+14 p.p.), copiatul la un examen (+13 p.p.), preluarea de fragmente din alte lucrări fără indicarea sursei (+14 p.p.) cu siguranță s-a întâmplat, a crescut semnificativ.

Figura 3.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea I

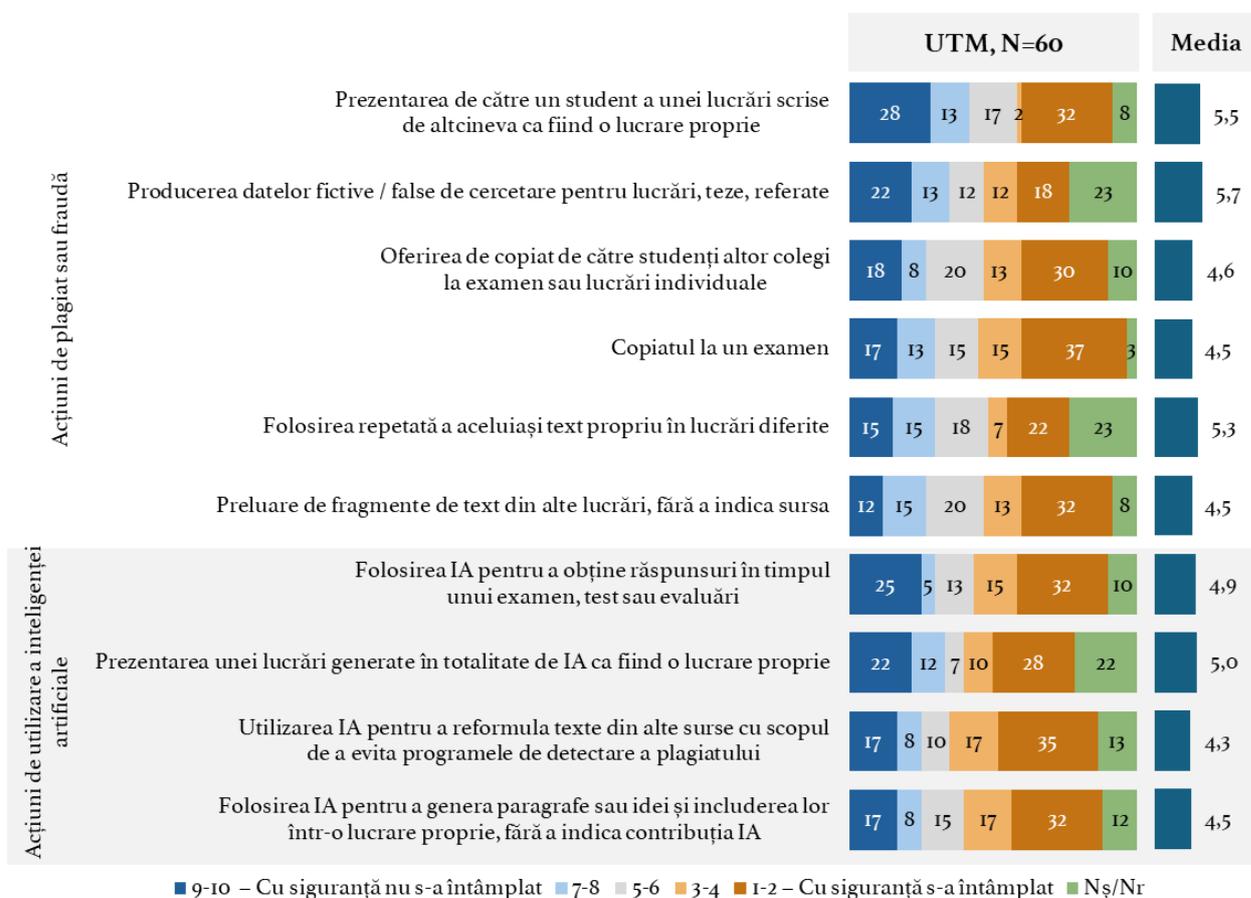
Studentii de la UTM consideră cel mai frecvent că favoritismul aplicat de către cadrele didactice cu siguranță s-a întâmplat (22% note de 1-2, scor mediu 6.2), urmat de cumpărarea proiectelor sau tezelor de la alți studenți sau terți (15%, 7.3). Comparativ cu 2024, aceste acțiuni au înregistrat scoruri medii semnificativ mai mici (-1.3 în cazul cumpărării lucrărilor de la terți și -0.8 în cazul favoritismului), ceea ce denotă o frecvență mai mare a apariției acestor fenomene în percepția respondenților.

Figura 3.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

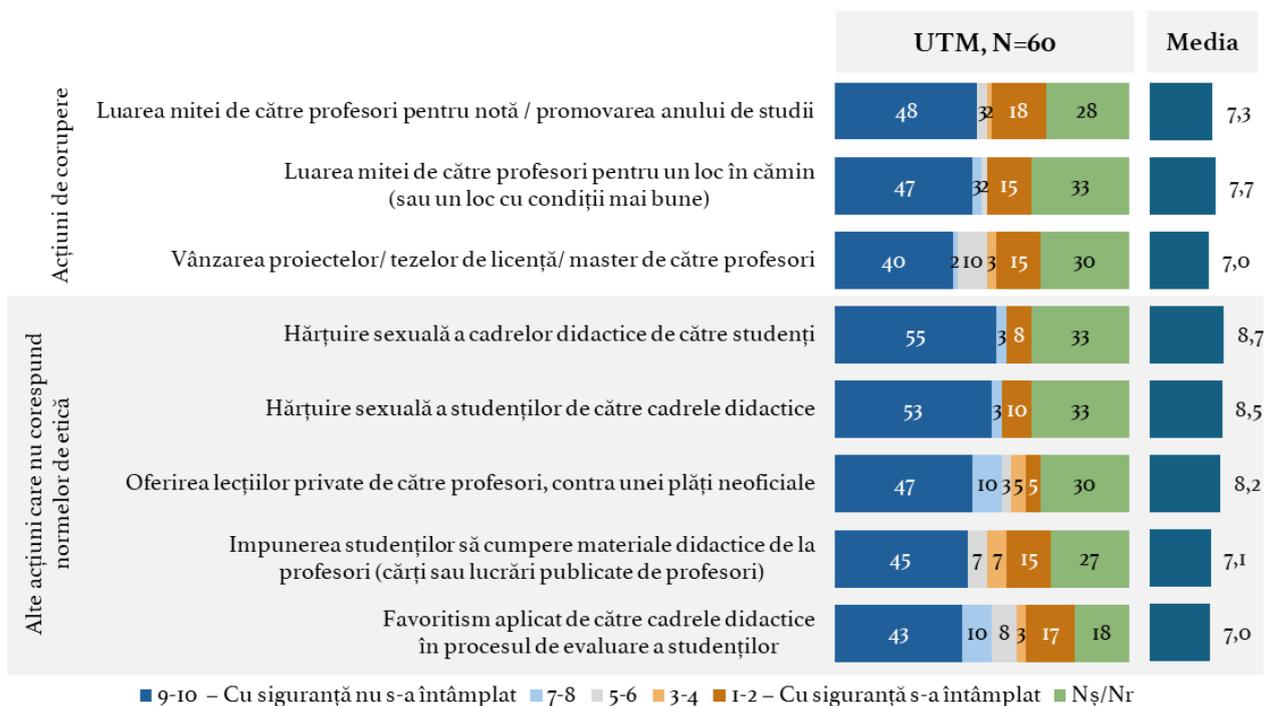
Cadrele didactice de la UTM percep majoritatea acțiunilor de plagiat și fraudă ca fiind mai frecvente decât le percep studenții, în special în ceea ce privește copiatul la examen, oferirea de copiat, preluarea fragmentelor fără citare și prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie. Cadrele didactice consideră că unele acțiuni de plagiat și fraudă s-au întâmplat cu siguranță în ultimul an, cel mai frecvent menționând copiatul la examen (37% note de 1-2, scor mediu 4.5), preluarea de fragmente de text din alte lucrări, fără indicarea sursei (32%, 4.5), oferirea de copiat altor colegi (30%, 4.6) și prezentarea de către un student a unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (32%, 5.5). În ceea ce privește utilizarea inteligenței artificiale, cadrele didactice consideră că folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei fără a indica contribuția acesteia (32%, scor mediu 4.5) și utilizarea IA pentru reformularea textelor pentru a evita detectarea plagiatului (35%, scor mediu 4.3) sunt acțiuni care s-au întâmplat cel mai frecvent.

Figura 3.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea I

Cadrele didactice de la UTM consideră că majoritatea acțiunilor de corupere și alte acțiuni care nu corespund normelor de etică au avut o frecvență redusă. Totuși, 17% dintre cadre consideră că favoritismul în evaluarea studenților cu siguranță s-a întâmplat (note de 1-2, scor mediu 7.0), iar 15% consideră că studenții sunt obligați să cumpere materiale didactice de la profesori (scor mediu 7.1). Cadrele didactice tind să perceapă acțiunile de corupere și de încălcare a normelor de etică ca fiind ceva mai rare decât o fac studenții, diferența fiind vizibilă mai ales în cazul favoritismului în procesul de evaluare al studenților. De cealaltă parte, cadrele didactice consideră că impunerea studenților de a cumpăra materialele didactice de la profesori este mai frecventă decât o percep studenții.

Figura 3.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

În cadrul UTM, cadrele didactice indică drept cauză principală a plagiatului: pregătirea insuficientă a studenților (17%), lipsa motivației de a studia (15%) și accesul facil la instrumente IA (15%).

Figura 3.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60*

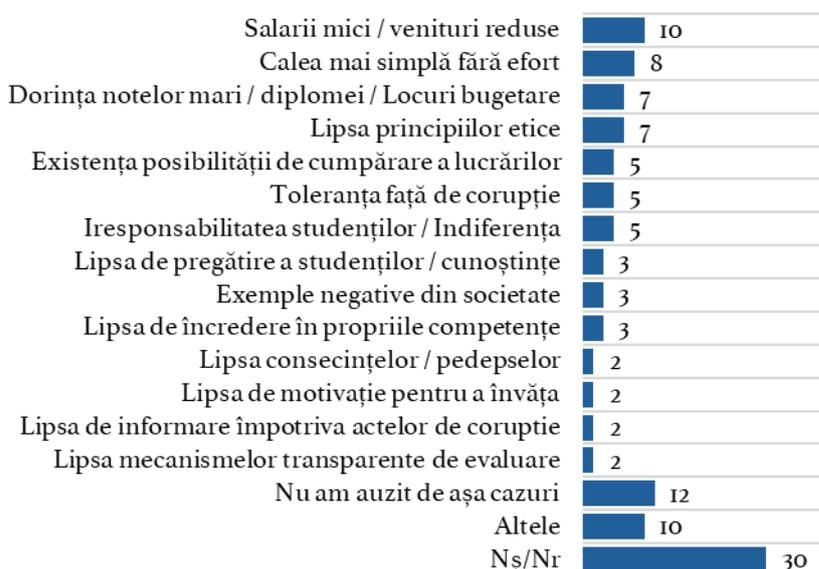
Cadrele didactice indică drept principale cauze ale utilizării neetice a IA lipsa cunoașterii normelor etice (17%), lipsa instrumentelor pentru detectarea IA (15%), efortul minim sau comoditatea și lipsa reglementărilor interne privind utilizarea IA (10% fiecare).

Figura 3.2.10: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60*

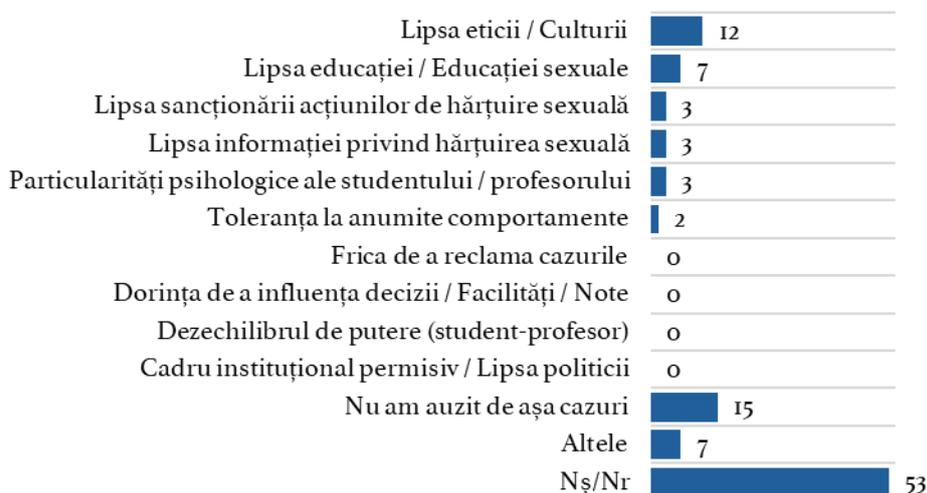
Cadrele didactice menționează cel mai des salariile mici sau veniturile reduse (10%), tentația unei căi mai simple fără efort (8%), dorința notelor mari sau a locurilor bugetare și lipsa principiilor etice (7% fiecare) ca principalii factori ai acțiunilor de corupere.

Figura 3.2.II: „QII. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.)*, sondaj cadre didactice, N=60

La UTM, cadrele didactice indică drept cauză principală a acțiunilor de hărțuire sexuală lipsa eticii (12%), lipsa educației sau a educației sexuale (7%), lipsa sancționării acțiunilor de hărțuire, a informației privind hărțuirea sexuală și particularitățile psihologice ale persoanei implicate (3% fiecare).

Figura 3.2.I2: „QII. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală*, sondaj cadre didactice, N=60

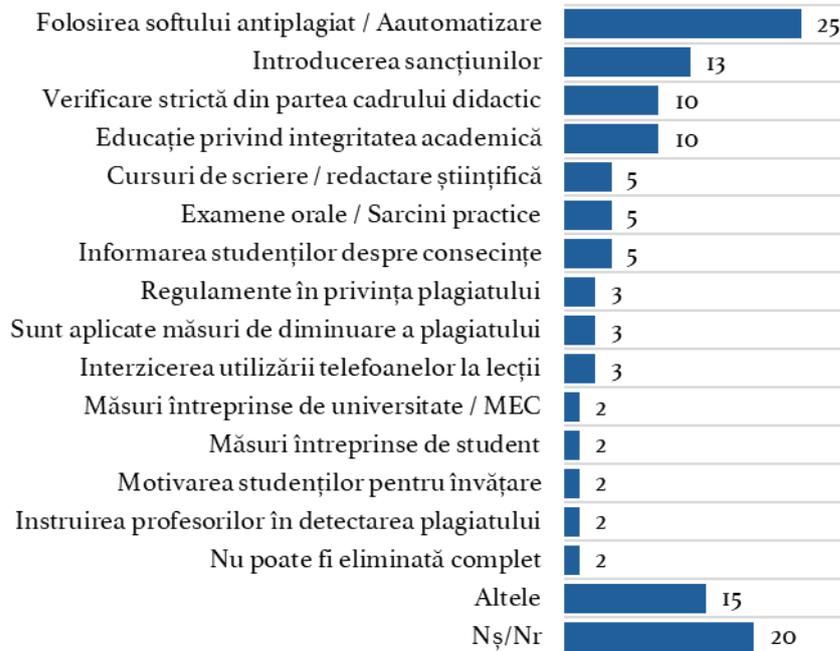
În rândul cadrelor didactice de la UTM, prevenirea coruperii este evaluată cel mai favorabil, cu 84% dintre respondenți considerând că se întreprind acțiuni eficiente într-o măsură mare, urmată de prevenirea plagiatului (78%) și prevenirea hărțuirii sexuale (67%). În ceea ce privește prevenirea utilizării neetice a IA, 58% oferă note de 4-5, iar o pondere notabilă (17%) consideră că acțiunile întreprinse sunt insuficiente sau inexistente.

Figura 3.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60

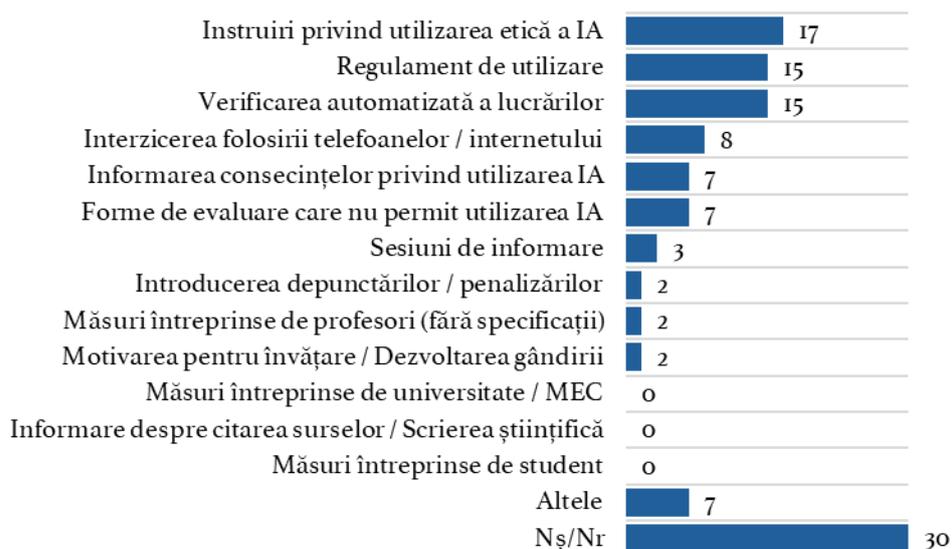
Cadrele didactice consideră că principalele trei măsuri pentru a elimina plagiatul sunt: utilizarea softului antiplagiat (25%), introducerea sancțiunilor (13%) și educația privind integritatea academică și verificarea strictă a lucrărilor (10% fiecare).

Figura 3.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60

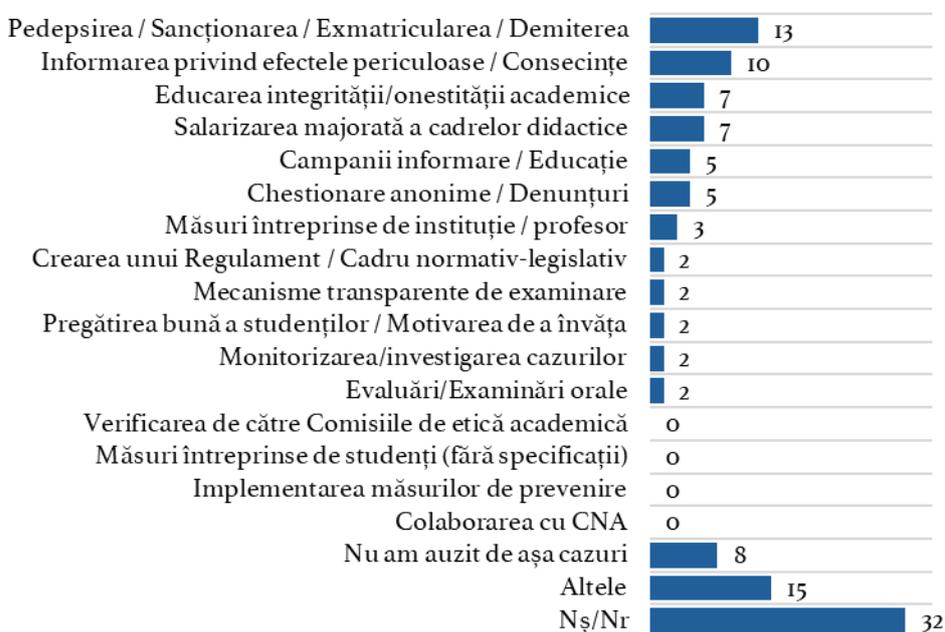
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea utilizării neetice a IA sunt instruirile privind utilizarea etică a IA (17%), regulamentul de utilizare (15%) și verificarea automatizată a lucrărilor (15%).

Figura 3.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60*

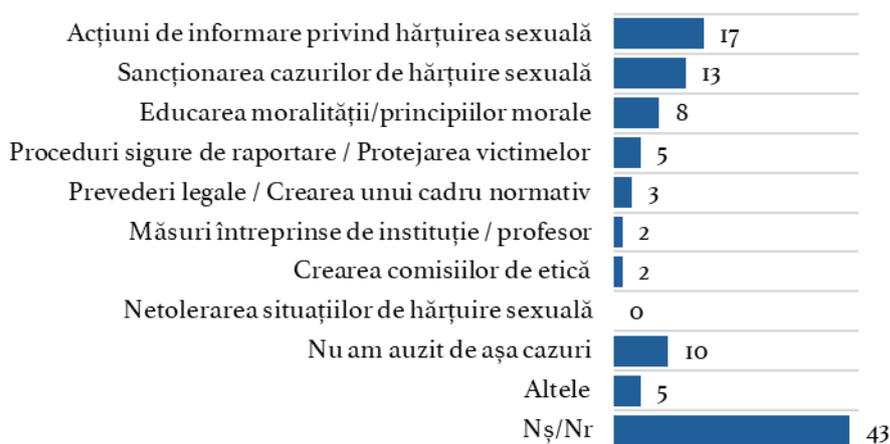
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea acțiunilor de corupere sunt sancționarea persoanelor implicate (13%), informarea consecințelor acțiunilor de corupere (10%) și educarea integrității academice și majorarea salariilor cadrelor didactice (7% fiecare).

Figura 3.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=60*

Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea hărțuirii sexuale sunt: acțiuni de informare privind hărțuirea sexuală (17%), sancționarea cazurilor identificate (13%) și educarea moralității și a principiilor morale (8%). Unul din 10 profesori afirmă că nu cunosc astfel de cazuri – 10%.

Figura 3.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală*, sondaj cadre didactice, N=60

85% dintre profesori declară că sunt familiarizați cu Codul de Etică și Deontologie Profesională a Universității Tehnice din Moldova. Aproape jumătate (43%) dintre profesori confirmă existența unui soft antiplagiat, în timp ce 22% afirmă contrariul, iar 35% nu cunosc dacă instituția oferă acces la un astfel de instrument.

Figura 3.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=60

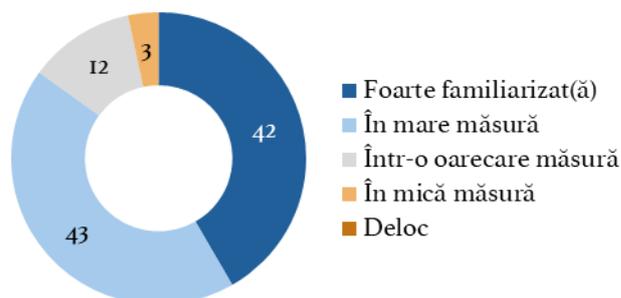
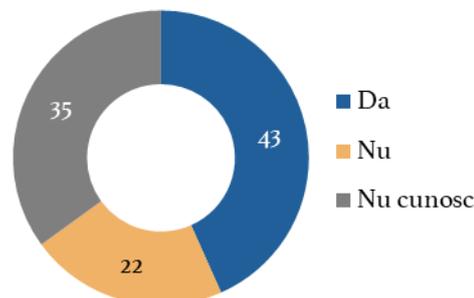
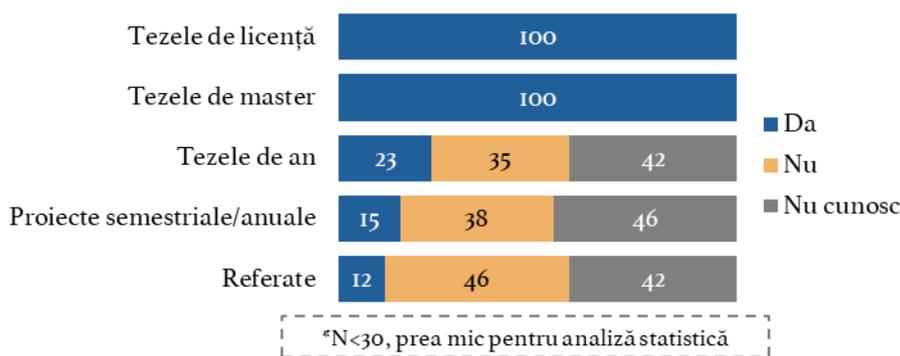

Figura 3.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=60

Toate cadrele didactice chestionate au menționat ca se utilizează softuri antiplagiat pentru tezele de licență și master, iar 12-23% au menționat utilizarea acestor softuri pentru tezele de an, proiectele semestriale/anuale și referate.

Figura 3.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, **sondaj cadre didactice, N=26***

La UTM, ponderea cadrelor didactice care indică existența unei politici clare cu privire la utilizarea IA este mai mare (27%). O treime dintre profesori menționează că un document este în curs de elaborare (33%), iar 30% afirmă că nu există încă o politică. 10% indică faptul că politica actuală este neclară.

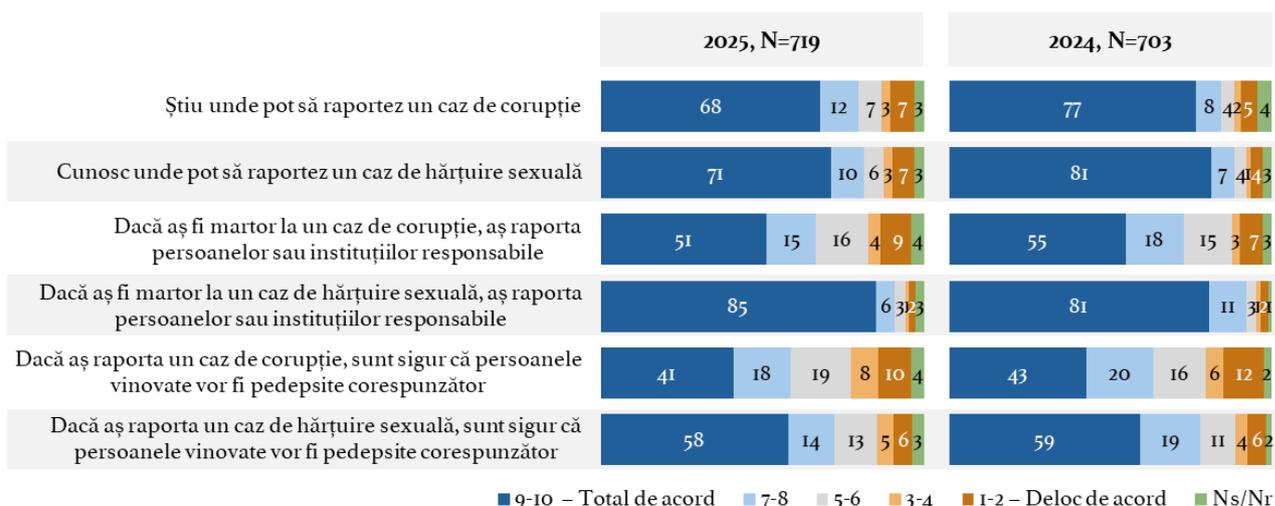
Figura 3.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, **sondaj cadre didactice, N=60**

Subcapitolul 3.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală

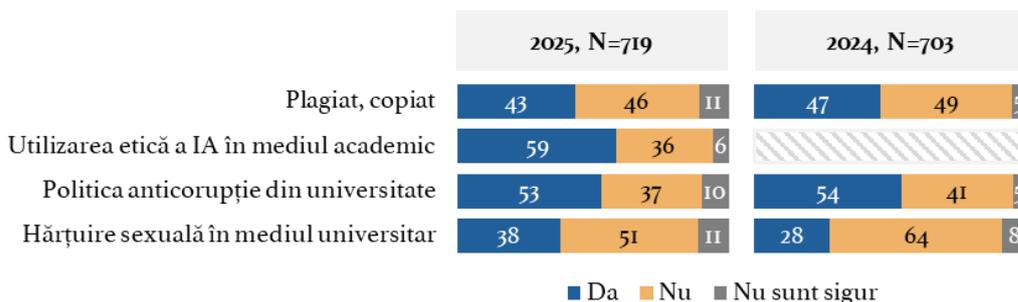
În cazul studenților de la UTM, 68% dintre respondenți cunosc unde pot raporta un caz de corupție (în scădere cu 9 p.p. față de 2024), iar 71% cunosc unde pot raporta un caz de hărțuire sexuală (-10 p.p. comparativ cu 2024). Intenția de a raporta un caz de corupție instituțiilor responsabile a fost menționat de 51% dintre studenți, în timp ce 85% declară că ar raporta un caz de hărțuire sexuală. Similar cu rezultatele din 2024, 41% sunt total de acord cu faptul că dacă ar raporta un caz de corupție sunt siguri că persoanele vinovate ar fi pedepsite, în timp ce 18% și-au exprimat dezacordul (note de 1-4). De cealaltă parte, 58% sunt siguri că dacă ar raporta un caz de hărțuire sexuală, persoanele vinovate ar fi pedepsite corespunzător.

Figura 3.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, **sondaj studenți**

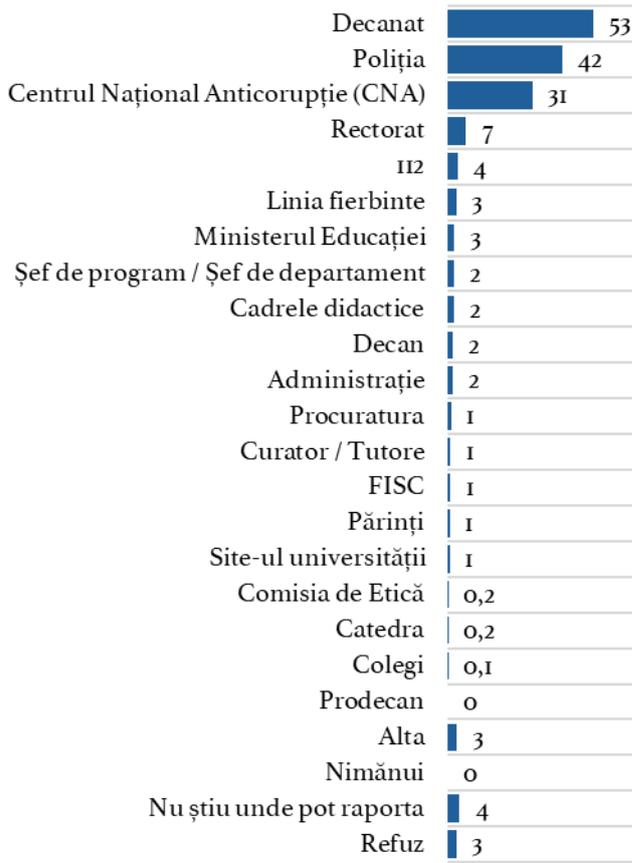
59% dintre studenții de la UTM afirmă că au participat la instruirii pe tematica utilizării etice a IA în mediul academic, iar 53% au fost la cel puțin o instruire despre politica anticorupție din universitate. Mai puțin de jumătate declară că au participat la instruirii despre plagiat/copiat (43%) și hărțuire sexuală în mediul academic (38%, +10 p.p. comparativ cu 2024).

Figura 3.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, **sondaj studenți**

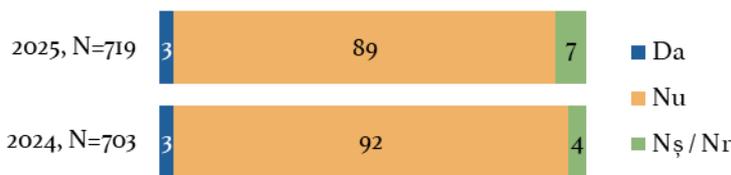
Fiind rugați să numească spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de corupție din universitate, studenții de la UTM au numit: decanatul (53%), poliția (42%) și CNA (31%).

Figura 3.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=719

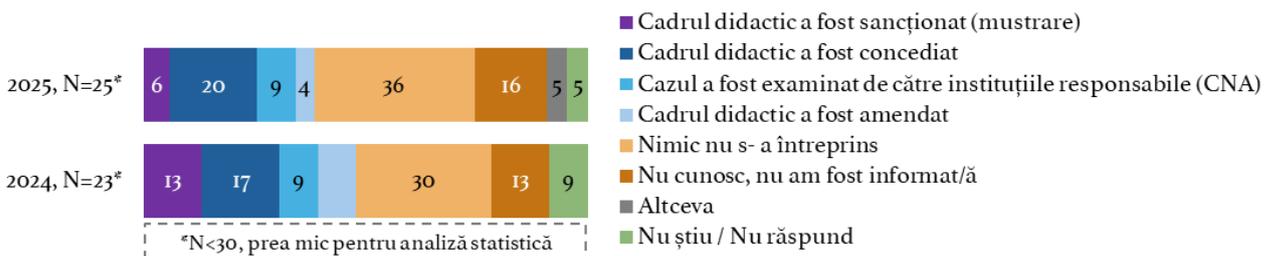
Majoritatea studenților chestionați de la UTM nu au raportat personal sau nu cunosc pe cineva care a raportat conducerii universității un act de corupție (89%).

Figura 3.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, sondaj studenți

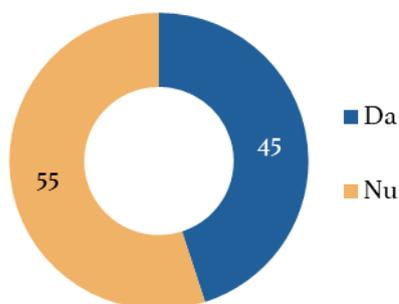
Circa jumătate dintre studenții de la UTM care au raportat anterior un act de corupție afirmă că fie nu s-a întreprins nimic, fie nu au fost informați. 20% au menționat concedierea cadrului didactic.

Figura 3.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, sondaj studenți

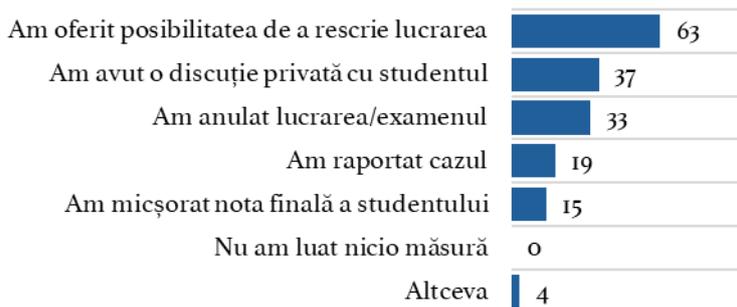
55% dintre profesori declară că nu s-au confruntat personal cu cazuri de fraudă academică în ultimul an universitar.

Figura 3.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=60

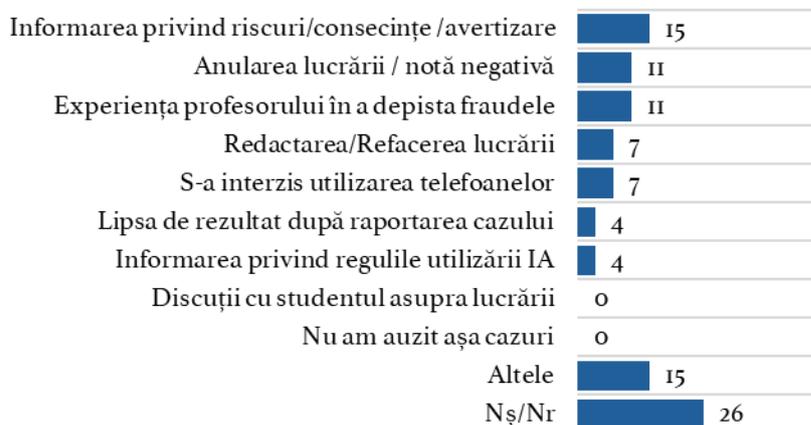
Circa 63% dintre cadrele didactice care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică au menționat oferirea posibilității de a rescrie lucrarea, 37% au menționat că au avut o discuție privată cu studentul, iar o treime au anulat lucrarea.

Figura 3.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=27*

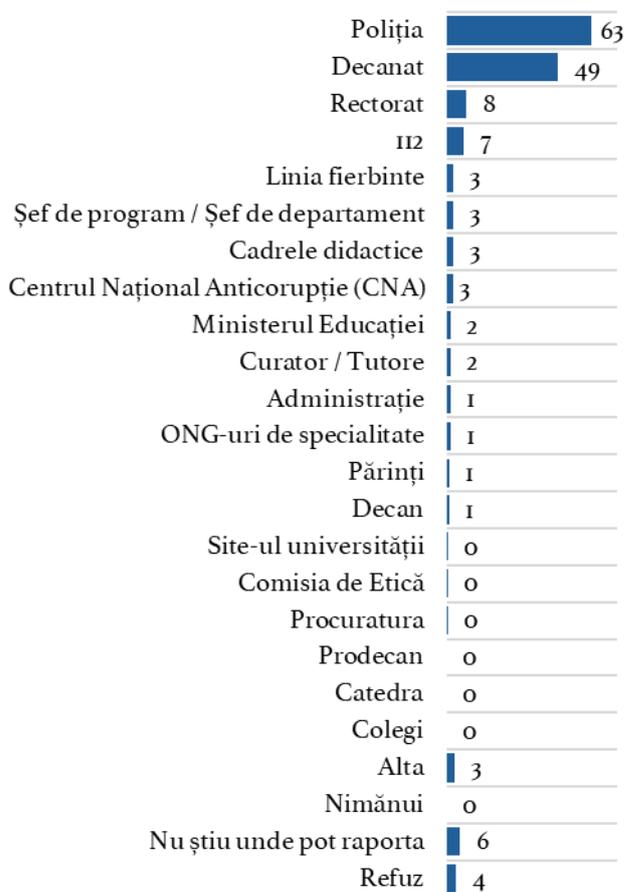
Fiind întrebați ce a funcționat bine în contextul gestionării unui incident de fraudă, 15% au menționat informarea studentului privind riscurile sau consecințele.

Figura 3.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=27*

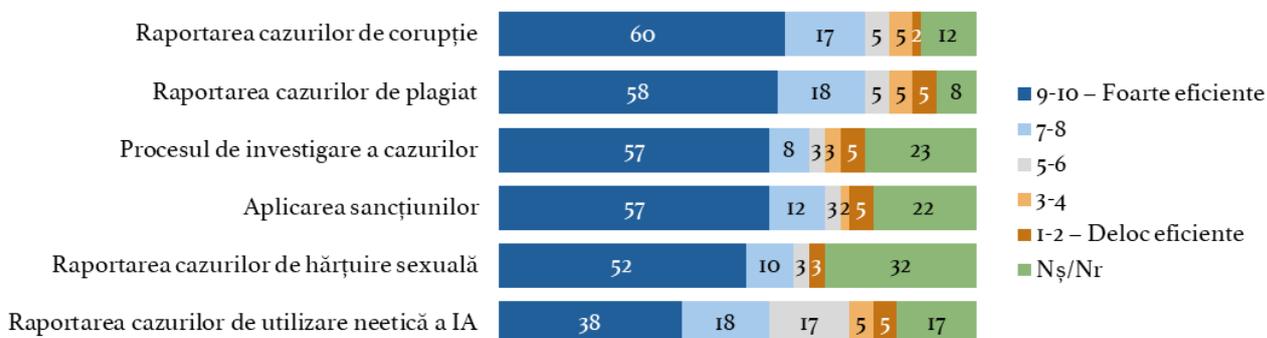
Fiind întrebați spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală, dacă s-ar întâmpla în cadrul universității, studenții de la UTM au menționat cel mai frecvent poliția (63%) și decanatul (49%).

Figura 3.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=719

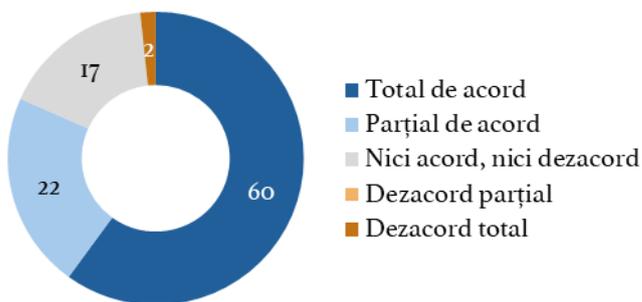
Cadrele didactice de la UTM apreciază mecanismele universitare de investigare și sancționare a încălcărilor de integritate academică în general ca fiind eficiente. Raportarea cazurilor de corupție și de plagiat este considerată foarte eficientă de peste jumătate dintre respondenți (60% și respectiv 58% acordând note de 9-10), iar procesul de investigare a cazurilor și aplicarea sancțiunilor sunt percepute ca eficiente de 57%. Raportarea cazurilor de hărțuire sexuală primește evaluări pozitive de la 52% dintre cadre, în timp ce pentru raportarea utilizării neetice a IA, 38% consideră mecanismele foarte eficiente.

Figura 3.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60

82% dintre cadrele didactice de la UTM sunt de acord cu afirmația privind căreia la UTM, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică.

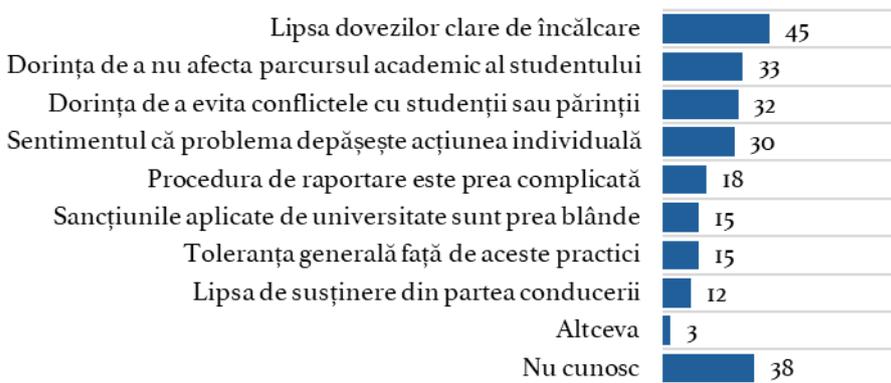
Figura 3.3.II: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, **sondaj cadre didactice, N=60**

Subcapitolul 3.4: Provocări în menținerea integrității academice

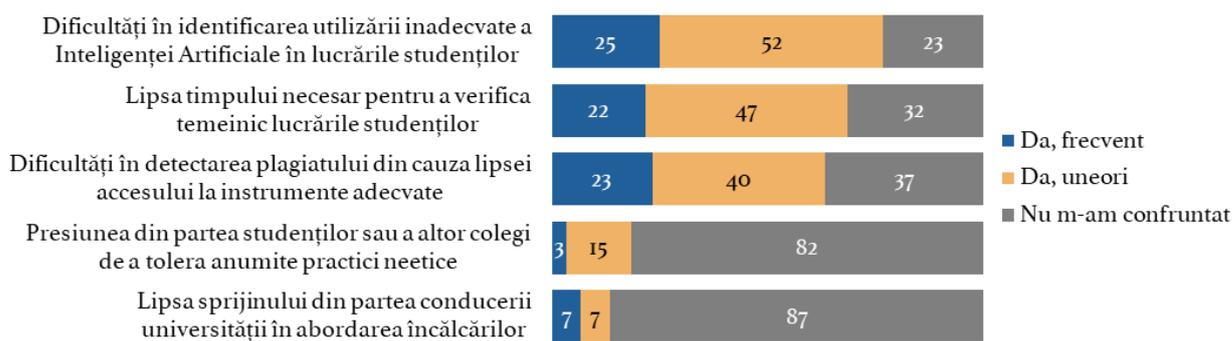
La UTM, potrivit personalului academic, principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică sunt lipsa dovezilor clare (45%), dorința de a nu afecta parcursul academic al studentului (33%) și evitarea conflictelor cu studenții sau părinții (32%).

Figura 3.4.I: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, **sondaj cadre didactice, N=60**

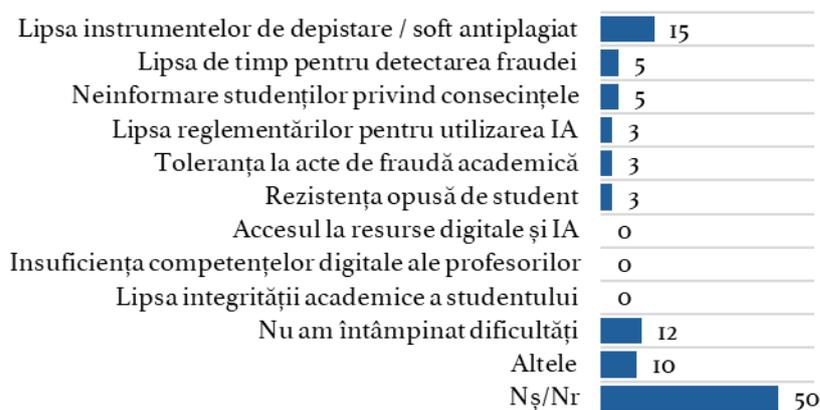
Vorbind de dificultățile cu care s-a întâlnit personalul academic interviuat de la UTM în prevenirea practicilor neetice, dificultățile în identificarea utilizării inadecvate a IA sunt cele mai frecvente, cu 77% dintre respondenți declarând că s-au confruntat cu această problemă (dintre care 25% frecvent). Lipsa timpului necesar pentru verificarea temeinică a lucrărilor reprezintă o altă barieră importantă, raportată de 69% dintre cadre (22% frecvent). Aproape două treimi (63%) menționează dificultăți în detectarea plagiatului din cauza lipsei accesului la instrumente adecvate.

Figura 3.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60

Cadrele didactice de la UTM indică principale dificultăți în identificarea și prevenirea fraudelor academice: lipsa instrumentelor de depistare (15%) și lipsa timpului pentru identificare și neinformarea studenților despre consecințe (5% fiecare).

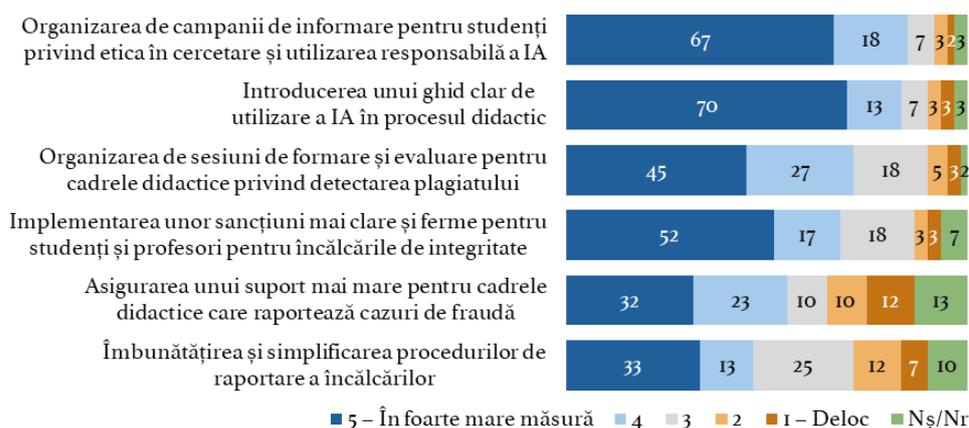
Figura 3.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60

Subcapitolul 3.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate

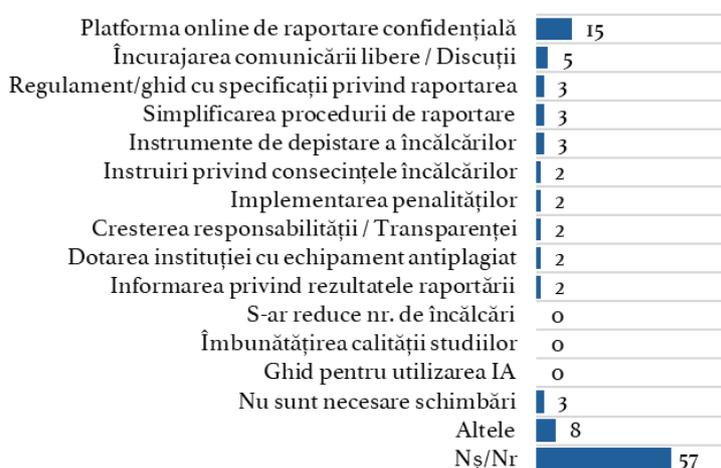
Personalul academic de la UTM consideră că următoarele măsuri sunt necesare la universitate: organizarea de campanii de informare pentru studenți privind etica în cercetare și utilizarea responsabilă a IA (85%), introducerea unui ghid clar de utilizare a IA în procesul didactic (83%), și organizarea de sesiuni de formare și evaluare pentru cadrele didactice privind detectarea plagiatului (72%). O altă măsură considerată necesară este implementarea unor sancțiuni mai clare și ferme (69%).

Figura 3.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60

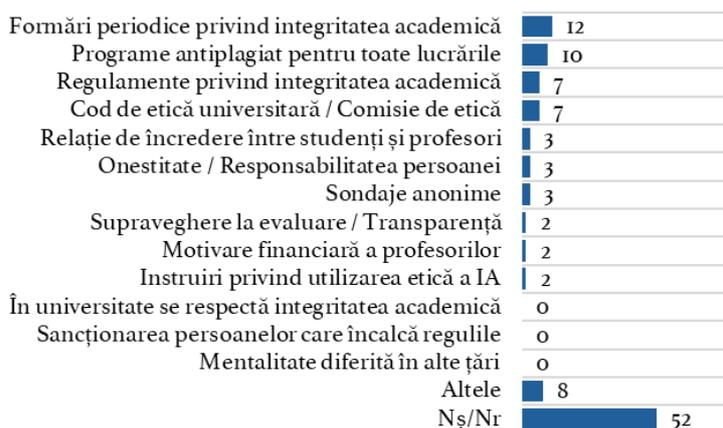
Cadrele didactice de la UTM consideră că principala îmbunătățire pentru eficientizarea raportării încălcărilor academice este platforma online de raportare confidențială (15%).

Figura 3.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60

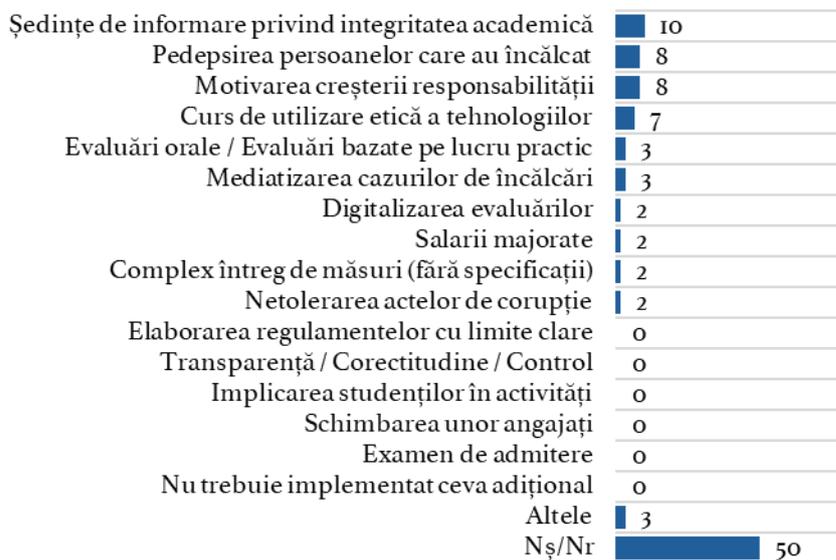
La UTM, cele mai des observate de către cadrele didactice, a practicilor pozitive în ceea ce privește integritatea academică sunt formările pe tema integrității (12%) și programele antiplagiat (10%). Cadrele didactice menționează și regulamentele interne (7%) sau codurile și comisiile de etică (7%) drept elemente care susțin integritatea academică.

Figura 3.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60

Pentru a consolida integritatea academică, cadrele didactice propun în primul rând ședințele de informare privind integritatea (10%), urmate de pedepsirea celor care au încălcat regulile (8%) și de măsuri pentru motivația responsabilității (8%). Cursurile de utilizare etică a tehnologiilor sunt menționate de 7%.

Figura 3.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60

CAPITOLUL IV: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ LA ASEM

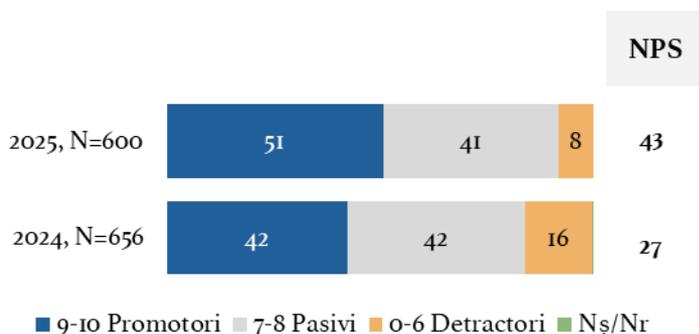
În acest capitol sunt prezentate rezultatele studiului obținute în cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova (ASEM). Analiza acoperă nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii, precum și percepțiile și experiențele legate de plagiat, fraudă și corupție. De asemenea, sunt examinate practicile de raportare și sancționare a abaterilor sau hărțuirii sexuale, provocările existente în menținerea integrității academice și sugestiile cadrelor didactice pentru îmbunătățirea acestor mecanisme.

Subcapitolul 4.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii

În cadrul studiului a fost analizată predispunerea studenților de a recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la universitatea la care sunt studenți. Astfel, a fost calculat indicatorul NPS (Net Promoter Score) – a fost scăzută ponderea detractorilor (% respondenților care au oferit note 0-6) din ponderea promotorilor (% persoanelor care au oferit note 9-10).

Puțin peste jumătate dintre studenții de la ASEM sunt promotori (51% note de 9-10), în timp ce 8% sunt detractori (note de 0-6). Scorul NPS înregistrat pentru ASEM este de 43, având o creștere semnificativă față de 2024, cu 16 puncte.

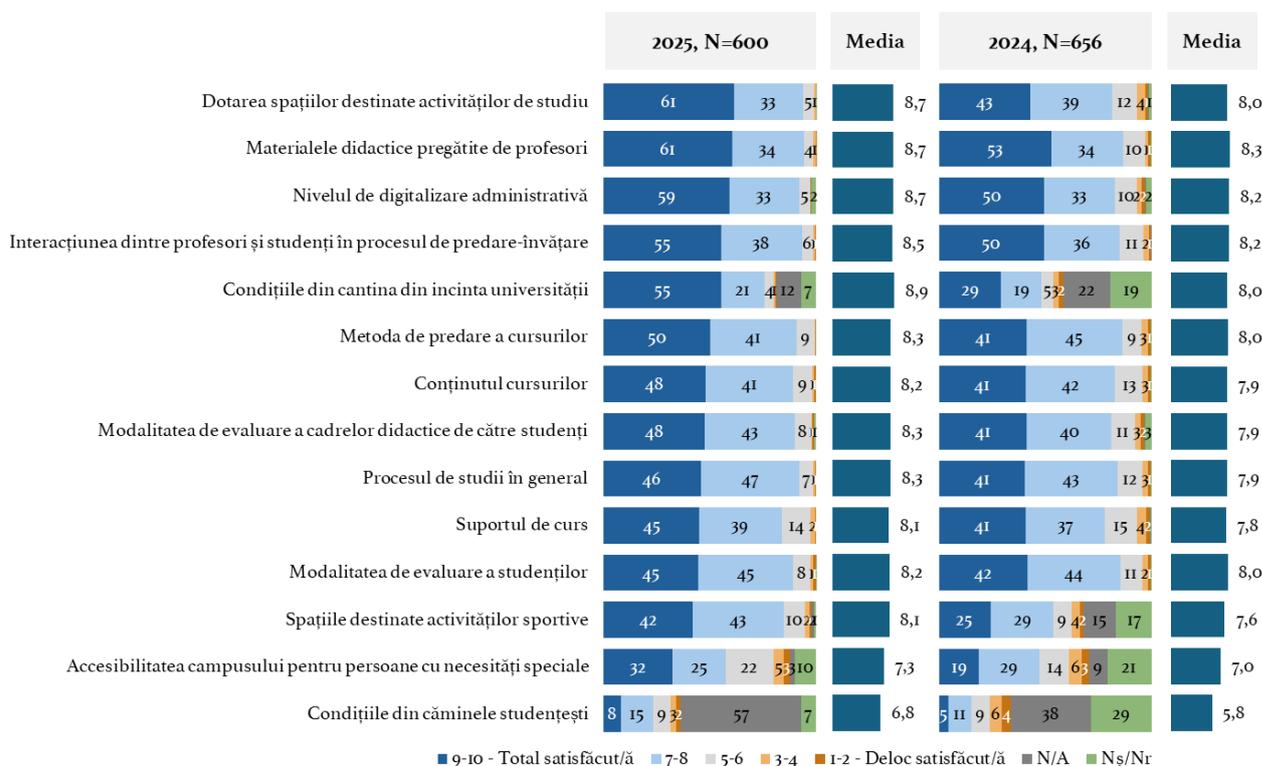
Figura 4.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la ASEM? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți

În rândul studenților de la ASEM, materialele didactice (61% note 9-10, scor mediu – 8.7), digitalizarea administrativă (59%, 8.7) și dotarea spațiilor de studiu (61%, 8.7) sunt aspectele evaluate cel mai înalt. Niveluri ridicate de satisfacție apar și pentru interacțiunea dintre profesori și studenți (55%, 8.5), metoda de predare a cursurilor (50%, 8.3) și procesul de studii (46%, 8.3). La polul opus, deși în creștere față de 2024, cel mai slab evaluat aspect rămâne a fi condițiile din căminele studențești (scor mediu – 6.8).

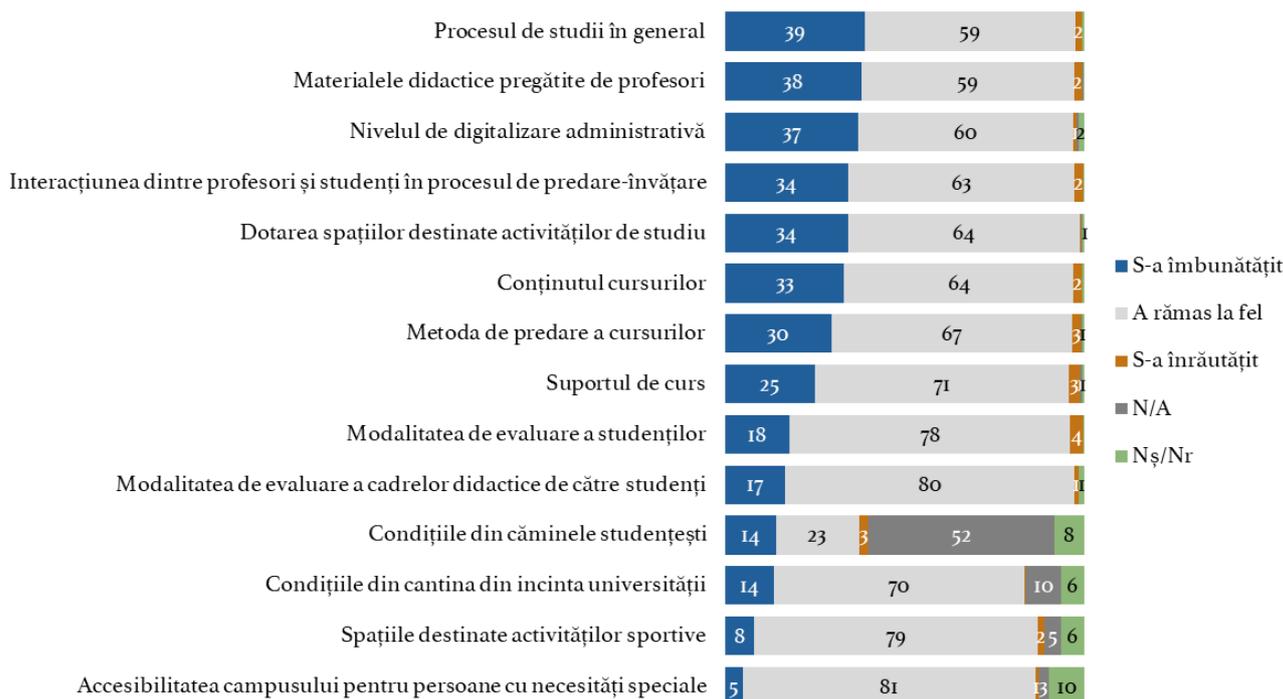
Comparativ cu anul 2024, ASEM înregistrează îmbunătățiri consistente pe aproape toate dimensiunile: materialele didactice cresc de la 8.3 la 8.7, digitalizarea administrativă de la 8.2 la 8.7, iar dotarea spațiilor de studiu de la 8.0 la 8.7. Și condițiile din cantină înregistrează un salt semnificativ (de la 8.0 în 2024 la 8.9 în 2025).

Figura 4.1.2: „QII. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți

Majoritatea studenților de la ASEM consideră că situația a rămas neschimbată comparativ cu anul universitar precedent (2024–2025). Totuși, un procent semnificativ remarcă îmbunătățiri în procesul de studii în general (39%), materialele didactice pregătite de profesori (38%) și nivelul de digitalizare administrativă (37%). Alte aspecte apreciate ca îmbunătățite includ dotarea spațiilor destinate activităților de studiu (34%) și interacțiunea dintre profesori și studenți (34%). Cele mai puține îmbunătățiri sunt raportate pentru accesibilitatea campusului pentru persoane cu necesități speciale (5%), spațiile destinate activităților sportive (8%) și condițiile din cantinele universității (14%).

Figura 4.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=600

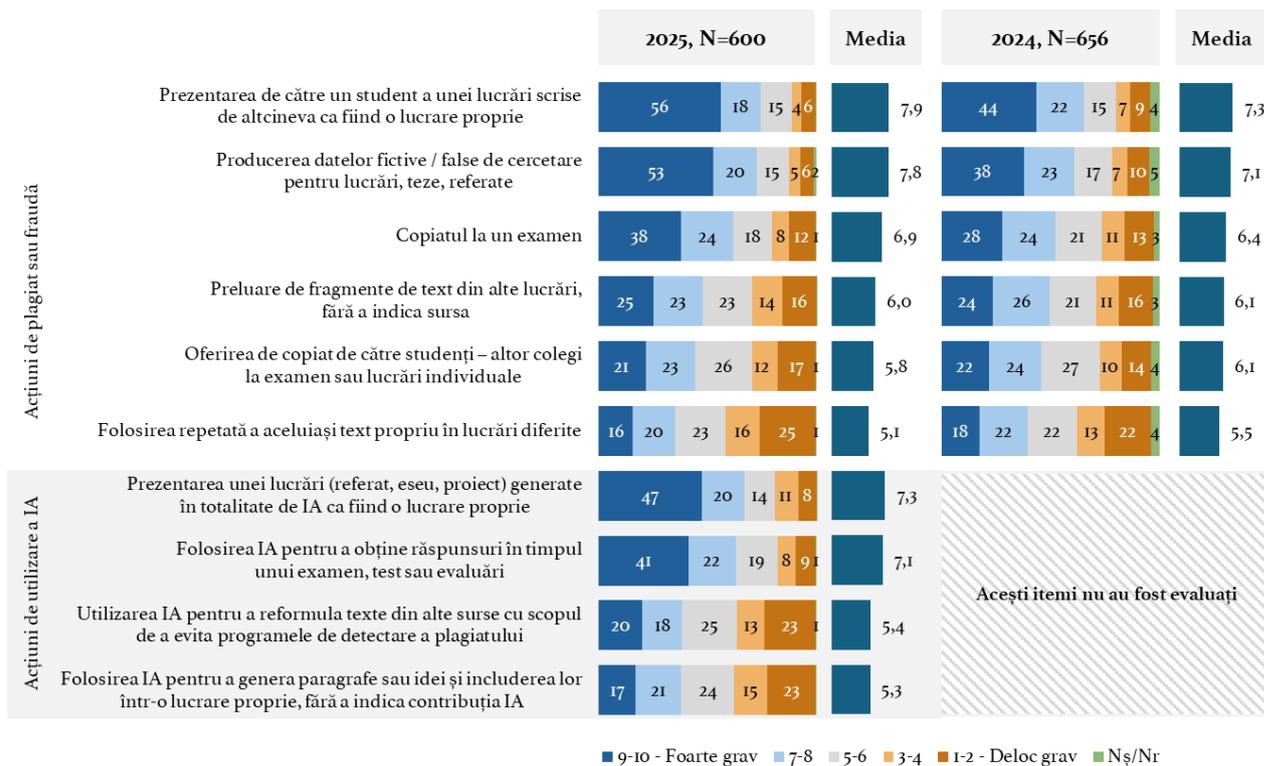

Subcapitolul 4.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior

În rândul studenților de la ASEM, dintre acțiunile de plagiat sau fraudă, cele mai grave acțiuni percepute sunt prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (56% note de 9 și 10, scor mediu 7.9) și producerea de date fictive sau false pentru lucrări, teze sau referate (53%, 7.8). De asemenea, prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind proprie este considerată foarte gravă de 47% dintre studenți (7.3), iar folosirea IA pentru a obține răspunsuri la examene sau evaluări de 41% (7.1). La polul opus, folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite este percepută ca deloc gravă de către un sfert (25%, 5.1), iar utilizarea IA pentru a reformula texte cu scopul evitării plagiatului și a generării de idei sau paragrafe sunt considerate drept deloc grave de către 23%.

Comparativ cu 2024, ponderea celor care consideră foarte gravă producerea datelor fictive a crescut cu 15 p.p., iar prezentarea unei lucrări scrise de altcineva cu 12 p.p., evidențiind o sensibilizare mai mare a studenților față de fraudele academice.

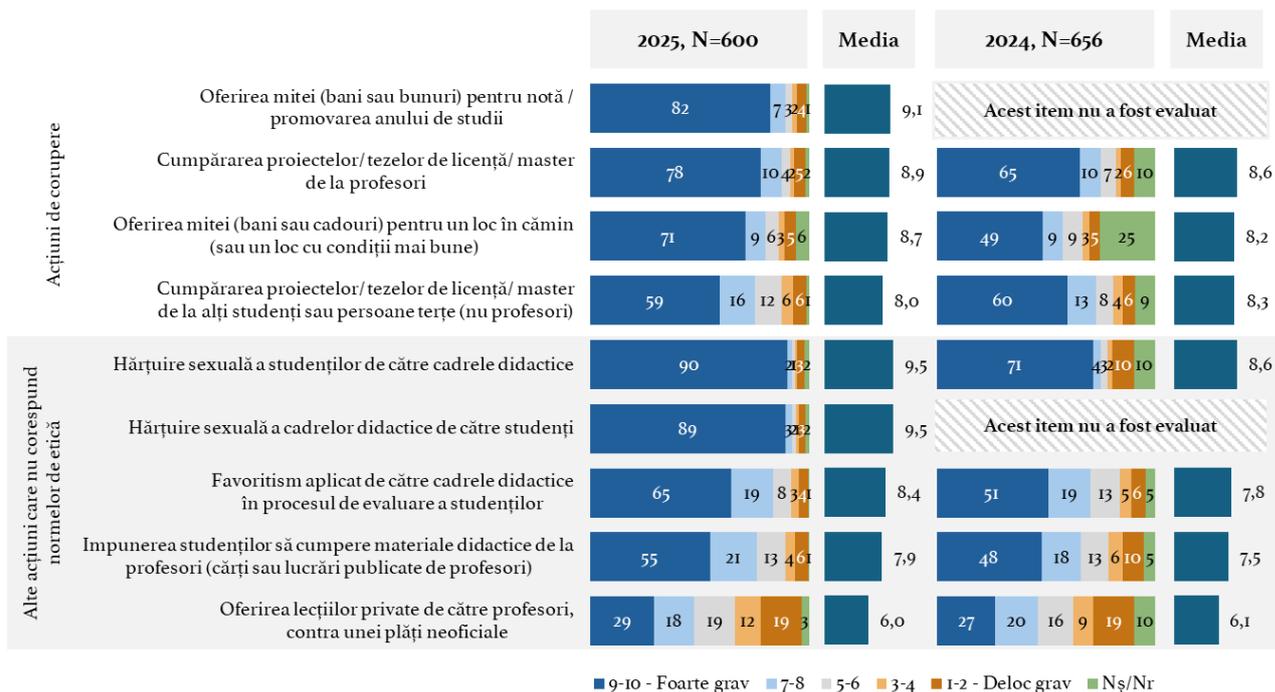
Figura 4.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea I

Cele mai grave acțiuni de ordinul coruperii și a încălcării normelor de etică identificate de studenții de la ASEM sunt hărțuirea sexuală a studenților de către cadrele didactice și invers (90%, respectiv 89% note 9-10, scor mediu 9.5 ambele), urmate de oferirea mitei pentru notă sau promovarea anului (82%, 9.1) și cumpărarea proiectelor sau tezelor de la profesori (78%, 8.9).

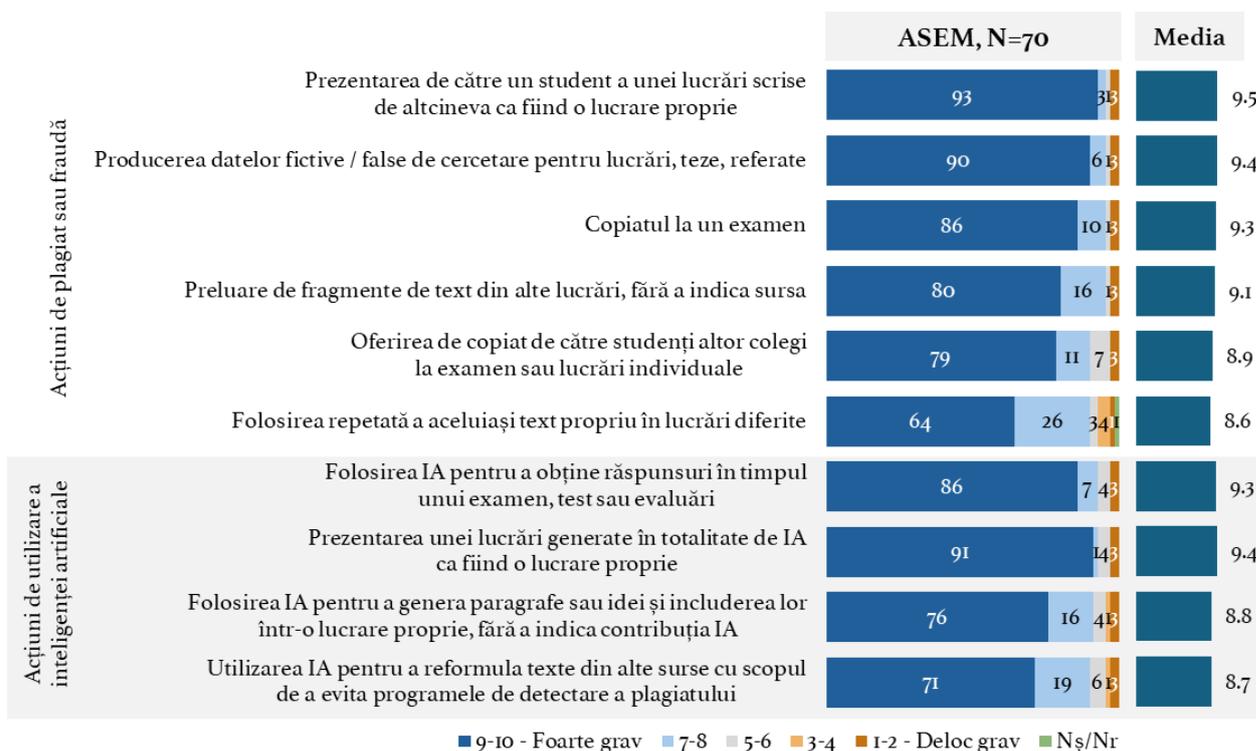
Comparativ cu 2024, percepția asupra gravității majorității acțiunilor a crescut semnificativ, în special pentru hărțuirea sexuală a studenților de către cadrele didactice (+19 p.p.) și oferirea mitei pentru loc în cămin (+22 p.p.).

Figura 4.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

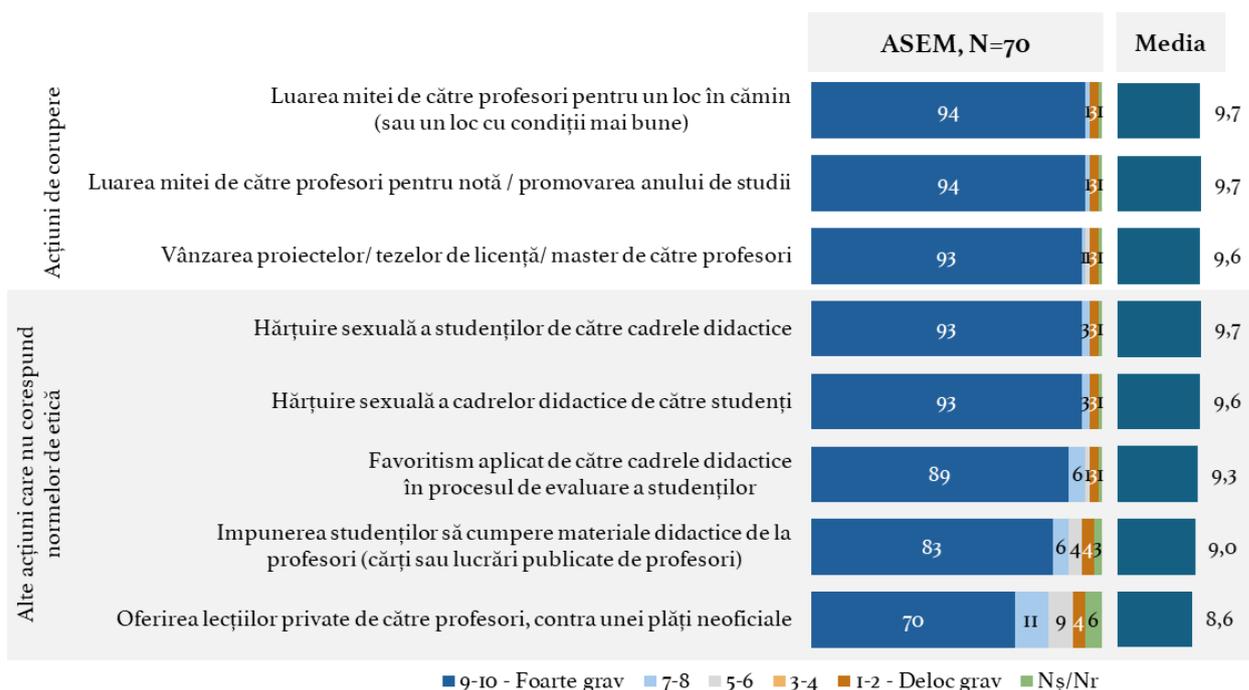
La ASEM, cadrele didactice evaluează toate tipurile de plagiat, fraudă și utilizare abuzivă a IA ca fiind mult mai grave decât o fac studenții. Cadrele didactice consideră că cele mai grave acțiuni de plagiat și fraudă sunt prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (93% note de 9-10, scor mediu 9.5) și producerea de date fictive pentru lucrări, teze sau referate (90%, 9.4). Copiatul la examen și preluarea de fragmente fără citarea sursei sunt, de asemenea, percepute ca foarte grave (86% și 80%, scoruri medii 9.3 și 9.1). În privința acțiunilor legate de Inteligența Artificială, prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind proprie este considerată foarte gravă de 91% dintre profesori (9.4), iar folosirea IA pentru a obține răspunsuri la examene de 86% (9.3).

Figura 4.2.3.: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1

Cadrele didactice de la ASEM consideră că cele mai grave acțiuni de corupere sunt luarea mitei de către profesori pentru note sau promovarea anului de studii și pentru locuri în cămin (94% note de 9-10, scor mediu 9.7), urmate de vânzarea proiectelor sau a tezelor de licență/master de către profesori (93%, 9.6). În rândul altor acțiuni care nu corespund normelor de etică, hărțuirea sexuală, atât a cadrelor didactice de către studenți, cât și invers, este considerată foarte gravă de 93% dintre respondenți (scoruri medii 9.6-9.7). Favoritismul în procesul de evaluare și impunerea studenților să cumpere materiale didactice sunt percepute de asemenea drept foarte grave (89% și 83%, scoruri medii 9.3 și 9.0). Oferirea lecțiilor private contra unei plăți neoficiale rămâne cea mai puțin gravă acțiune, cu 70% considerând-o foarte gravă și un scor mediu de 8.6. Comparativ cu studenții, cadrele didactice evaluează drept semnificativ mai grave acțiunile legate de luarea sau oferirea mitei pentru note/loc în cămin și de vânzarea proiectelor, în timp ce ambele grupuri acordă niveluri similare de severitate hărțuirii sexuale.

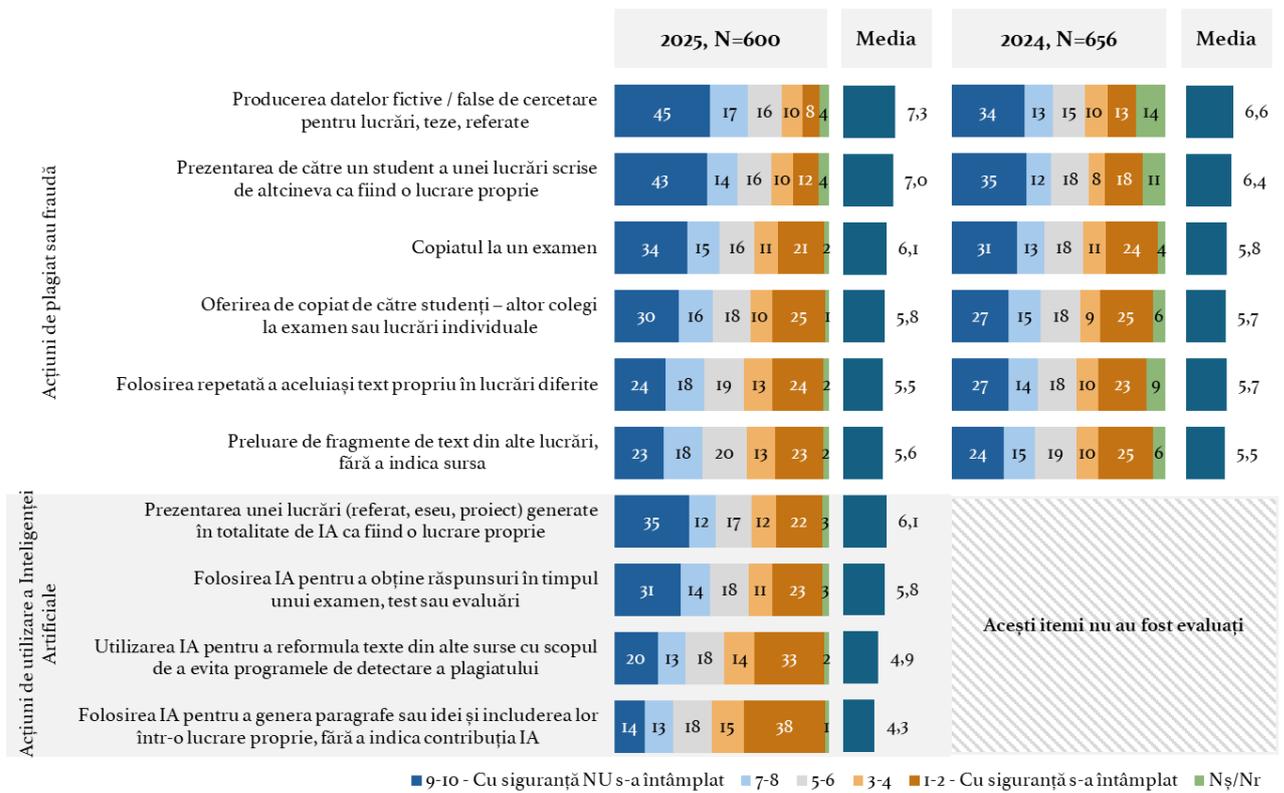
Figura 4.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

Studentii de la ASEM consideră că anumite acțiuni s-au întâmplat cu siguranță la ei sau la colegii lor, cele mai frecvente fiind legate de utilizarea Inteligenței Artificiale: 38% consideră că folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei și includerea lor în lucrări fără a indica contribuția IA s-a întâmplat cu siguranță (scor mediu 4.3), iar 33% menționează că IA a fost folosită pentru a reformula texte din alte surse cu scopul de a evita programele de detectare a plagiatului (scor mediu 4.9). În ceea ce privește acțiunile tradiționale de plagiat, 23% consideră că preluarea de fragmente din alte lucrări fără a indica sursa s-a produs cu siguranță (5.6), iar 21% consideră că copiatul la examen s-a întâmplat cu siguranță (6.1). Cele mai puțin frecvente acțiuni raportate ca „cu siguranță s-au întâmplat” sunt producerea de date fictive pentru lucrări, teze sau referate (8%, 7.3) și prezentarea de către un student a unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (12%, 7.0).

Comparativ cu 2024, majoritatea acțiunilor au înregistrat un scor mediu mai mare, indicând o percepție mai pozitivă: studenții consideră, într-o proporție mai mare decât în anul precedent, că aceste acțiuni cu siguranță nu s-au întâmplat.

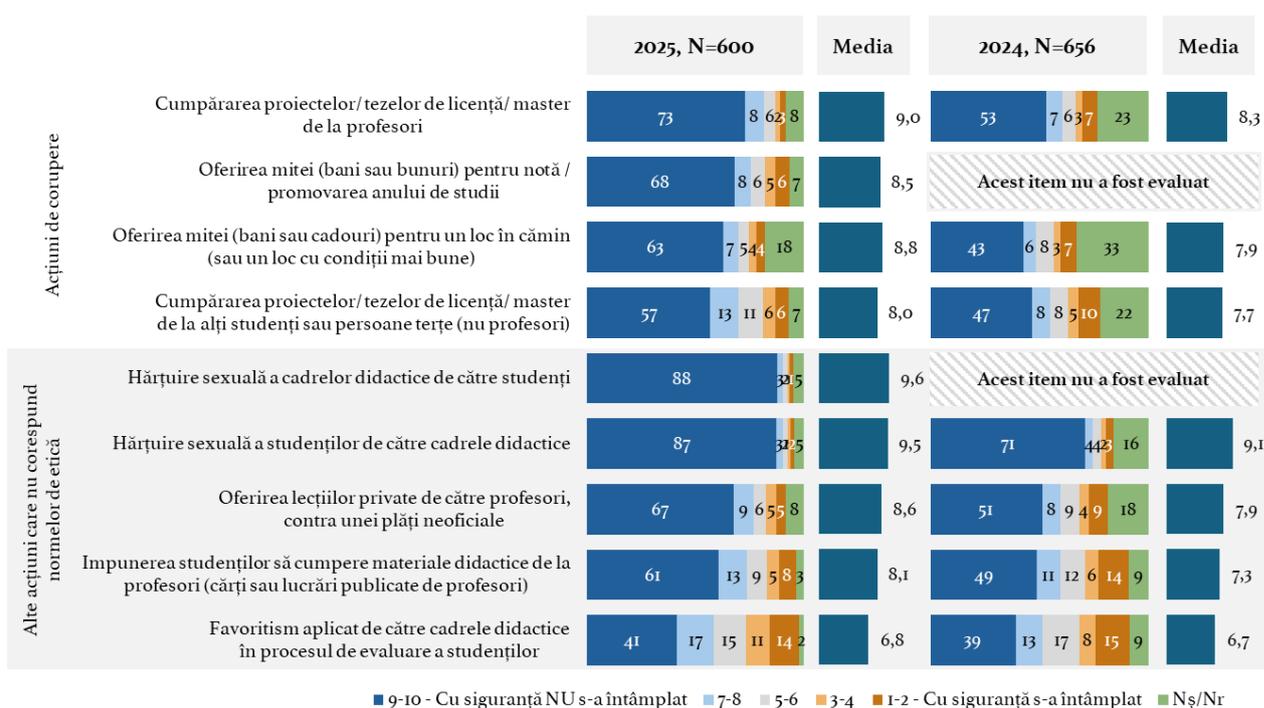
Figura 4.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea I

Studentii de la ASEM consideră că următoarele acțiuni de corupere și încălcare a normelor de etică cu siguranță nu s-au întâmplat în rândul colegilor lor: hărțuirea sexuală a studenților de către cadrele didactice și invers (87% și 88% note 9-10, scor mediu 9.5 și 9.6), cumpărarea proiectelor/tezelor de la profesori (73%, 9.0) și oferirea mitei pentru note, promovarea anului sau pentru un loc mai bun în cămin (68%, 8.5 și 63%, 8.8). Alte acțiuni precum impunerea studenților să cumpere materiale didactice de la profesori (61%, 8.1) sau oferirea lecțiilor private contra unei plăți neoficiale (67%, 8.6) sunt percepute, de asemenea, ca fiind rare. În contrast, favoritismul aplicat de cadrele didactice în procesul de evaluare este considerat mai frecvent, 14% afirmând că acest comportament cu siguranță s-a întâmplat (scor mediu 6.8).

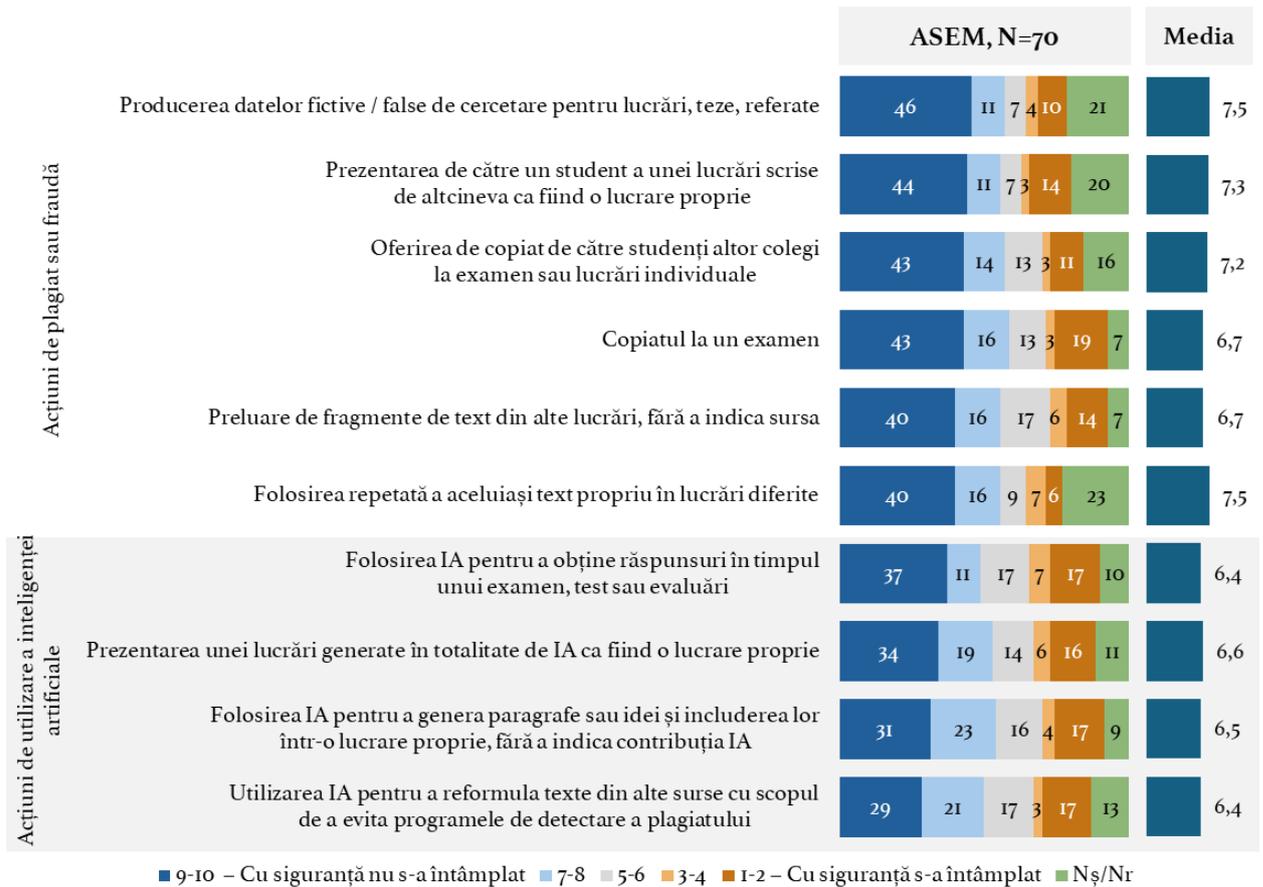
Comparativ cu studiul din 2024, toate scorurile medii pentru fiecare acțiune au crescut, ceea ce denotă că studenții percep aceste comportamente ca fiind mai rare și cred într-o proporție mai mare că ele nu s-au întâmplat în rândul colegilor lor.

Figura 4.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

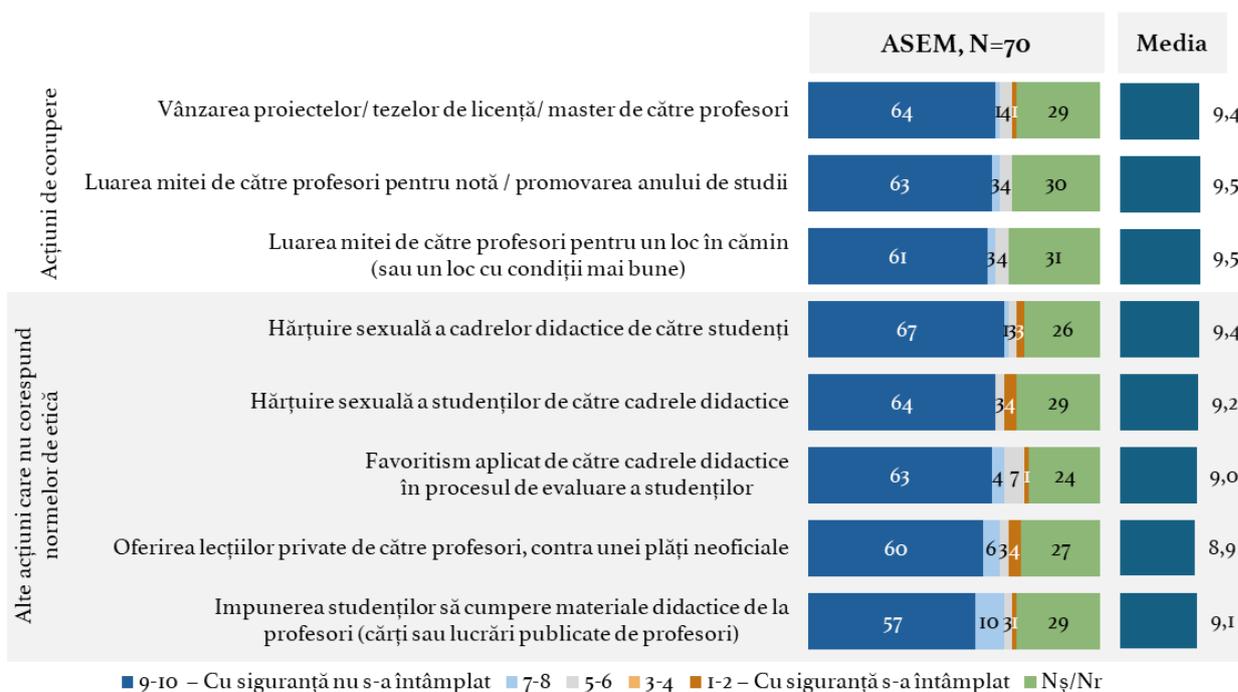
În rândul cadrelor didactice de la ASEM, copiatul la examene (19% note de 1-2) și preluarea de fragmente de text fără a indica sursa (14% note de 1-2) sunt percepute ca întâmplându-se mai frecvent, cu scoruri medii de 6.7. În ceea ce privește utilizarea inteligenței artificiale, circa 16%-17% dintre cadre este de părere că folosirea IA pentru a obține răspunsuri la examene sau pentru generarea integrală a unei lucrări, folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei fără a indica contribuția IA și reformularea textelor pentru a evita detectarea plagiatului cu siguranță s-a întâmplat (scoruri medii de 6.4-6.6). Comparativ cu studenții, cadrele didactice percep că majoritatea acțiunilor, în special cele ce țin de utilizare a Inteligenței Artificiale, s-au întâmplat mai puțin frecvent.

Figura 4.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea I

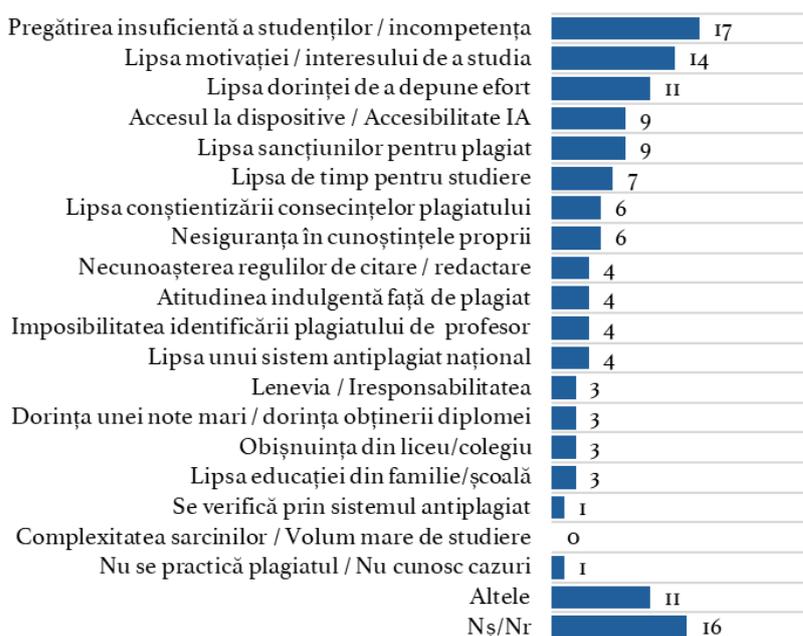
Cadrele didactice de la ASEM percep că majoritatea acțiunilor de corupere și alte acțiuni care nu corespund normelor de etică au fost rare sau nu s-au întâmplat în ultimul an, reflectat prin scoruri medii ridicate de peste 8.9. Comparativ cu studenții, ponderea cadrelor didactice care afirmă că favoritismul aplicat în evaluarea studenților cu siguranță nu s-a întâmplat, este mai mare decât ponderea studenților care afirmă același lucru.

Figura 4.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

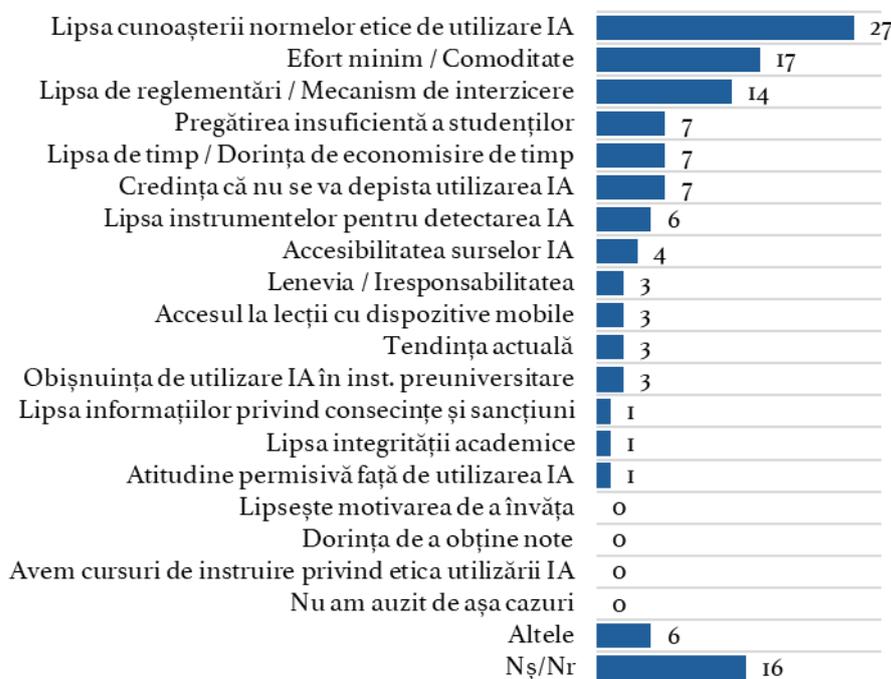
În cadrul ASEM, cadrele didactice indică drept cauză principală a plagiatului: pregătirea insuficientă a studenților (17%), lipsa motivației pentru studiu (14%) și lipsa dorinței de a depune efort (11%).

Figura 4.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=70

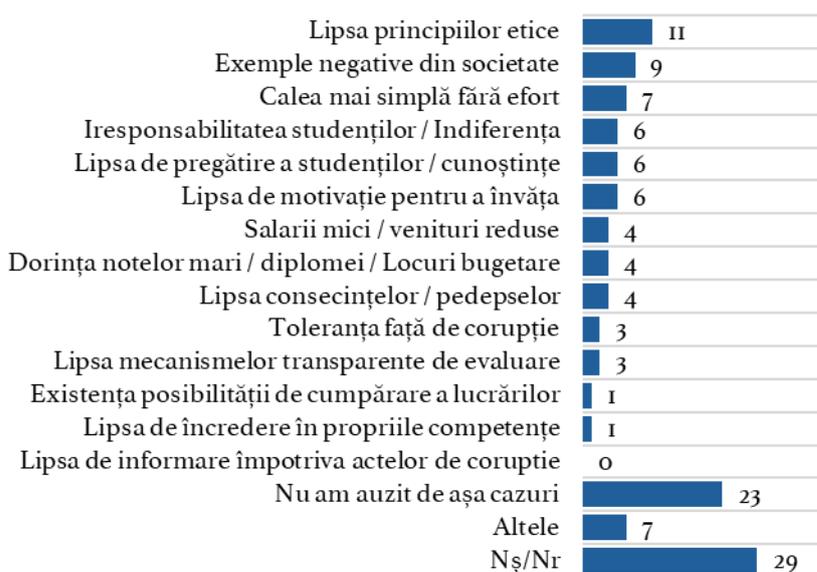
Cadrele didactice indică drept principale cauze ale utilizării neetice a IA: necunoașterea normelor etice de utilizare a IA (27%), urmată de orientarea către efort minim (17%) și lipsa reglementărilor sau a mecanismelor de interzicere (14%).

Figura 4.2.I0: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=70*

În ASEM, factorii care contribuie la apariția acțiunilor de corupere, menționați cel mai des de către personalul academic, sunt lipsa principiilor etice (11%), exemplele negative din societate (9%) și calea mai simplă fără efort (7%). Circa unul din patru profesori afirmă că nu au întâlnit astfel de situații (23%).

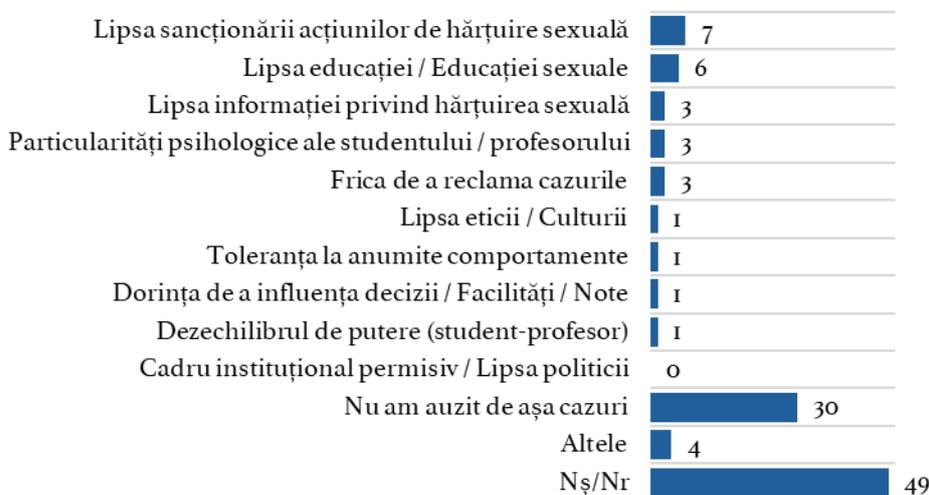
Figura 4.2.II: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=70*

Pentru ASEM, răspunsurile cu referire la acțiunile de hărțuire sexuală se concentrează pe lipsa sancționării comportamentelor de hărțuire (7%), lipsa educației în general sau a educației sexuale (6%) și lipsa informației

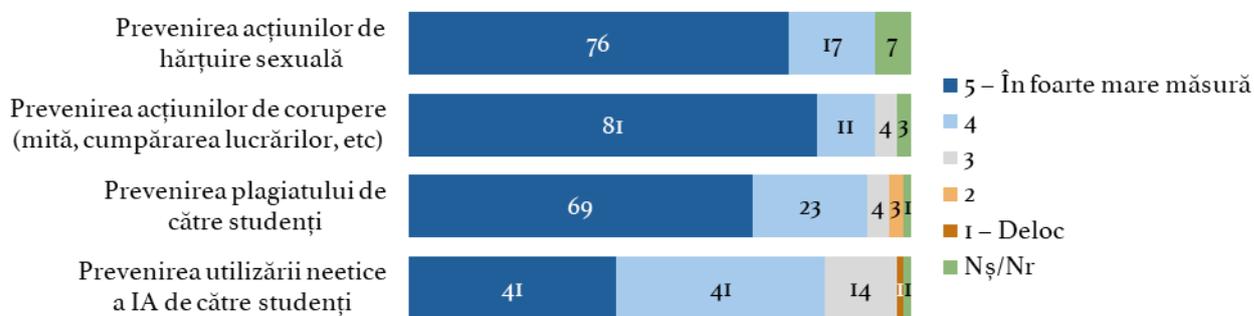
privind hărțuirea sexuală (3%), asociate cu particularități psihologice ale studenților sau profesorilor (3%). 30% afirmă că nu au auzit de astfel de situații.

Figura 4.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=70

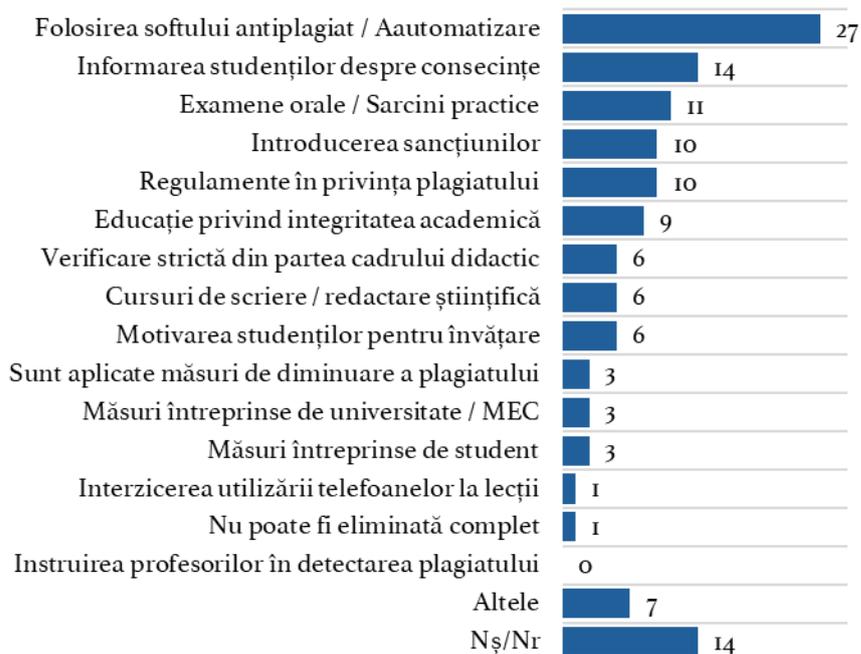
În rândul cadrelor didactice de la ASEM, evaluările sunt predominant favorabile pentru prevenirea tuturor practicilor neetice. Acțiunile de prevenire a corupției sunt apreciate cel mai bine, cu 92% dintre respondenți oferind note de 4-5, urmată de prevenirea hărțuirii sexuale (93%) și prevenirea plagiatului (92%). În ceea ce privește prevenirea utilizării neetice a IA, 82% consideră că se întreprind acțiuni eficiente într-o măsură mare.

Figura 4.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=70

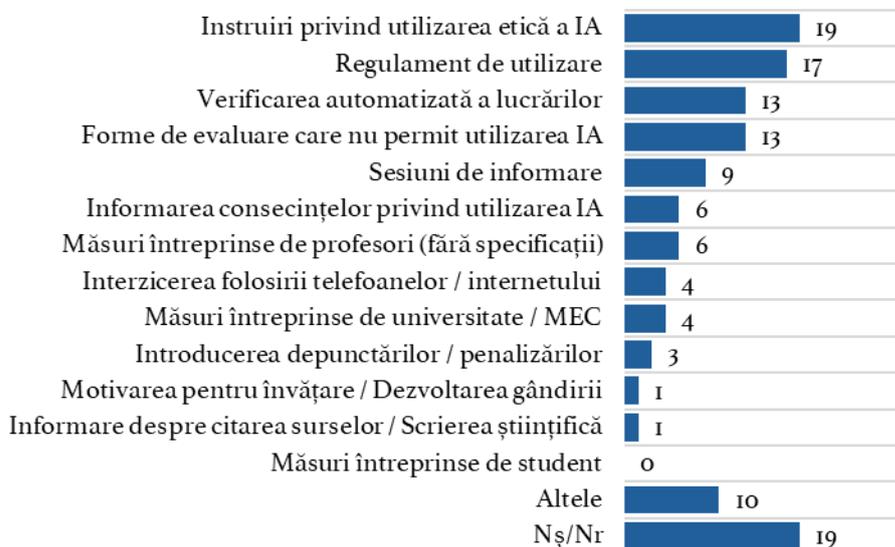
Cadrelor didactice consideră că principalele trei măsuri pentru a elimina plagiatul sunt: utilizarea softului antiplagiat (27%), informarea studenților despre consecințe (14%) și examenele orale sau sarcinile practice (11%). Regulamentele privind plagiatul și introducerea sancțiunilor sunt menționate de unul din zece profesori (10% fiecare).

Figura 4.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=70*

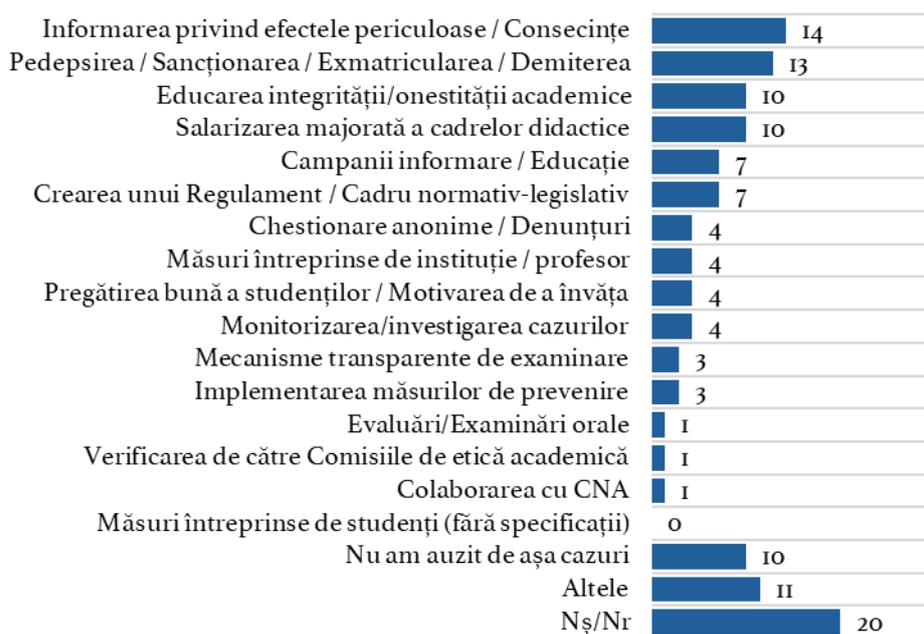
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea utilizării neetice a IA sunt instruirile privind utilizarea etică a IA (19%), regulamentul de utilizare (17%) și verificarea automatizată a lucrărilor și formele de evaluare care nu permit utilizarea IA (13% fiecare).

Figura 4.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=70*

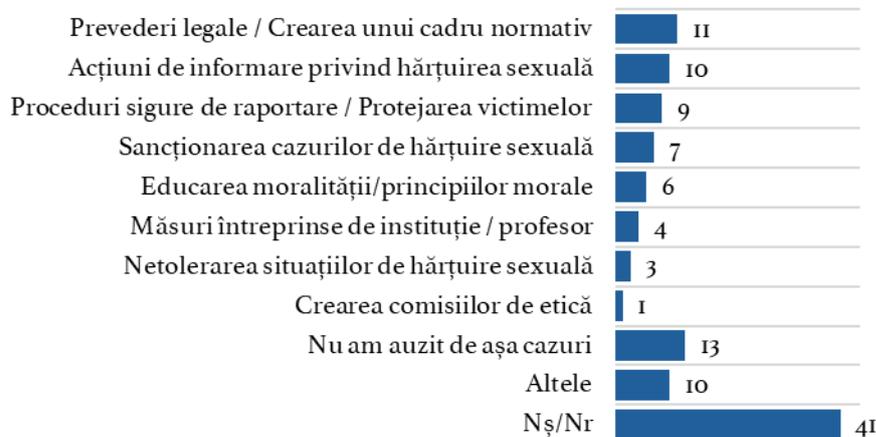
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea acțiunilor de corupere sunt informarea studenților despre consecințe (14%), sancționarea celor implicați (13%) și educarea integrității academice și majorarea salariilor profesorilor (10% fiecare).

Figura 4.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.)*, sondaj cadre didactice, N=70

Cadrelor didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea hărțuirii sexuale sunt introducerea unor prevederi legale și a unui cadru normativ (11%), acțiunile de informare (10%) și sancționarea cazurilor (7%).

Figura 4.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală*, sondaj cadre didactice, N=70

ASEM prezintă unul dintre cele mai ridicate niveluri de familiarizare a profesorilor cu Codul de Etică și Deontologie Profesională, cu 97% dintre respondenți declarându-se familiarizați cu acesta. Totodată, 57% dintre cadrele didactice chestionate confirmă accesul la soft antiplagiat, în timp ce 11% declară contrariul, iar 31% nu cunosc despre aceasta.

Figura 4.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70

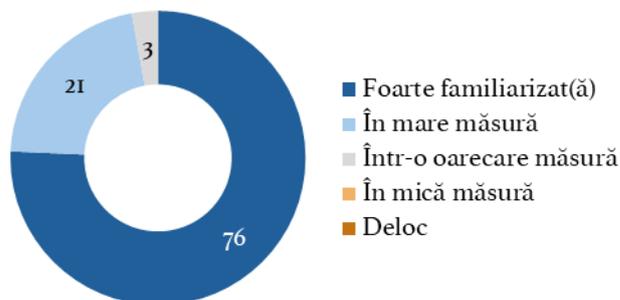
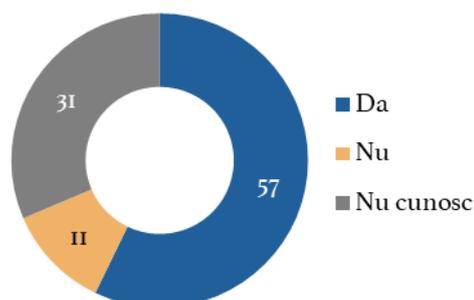
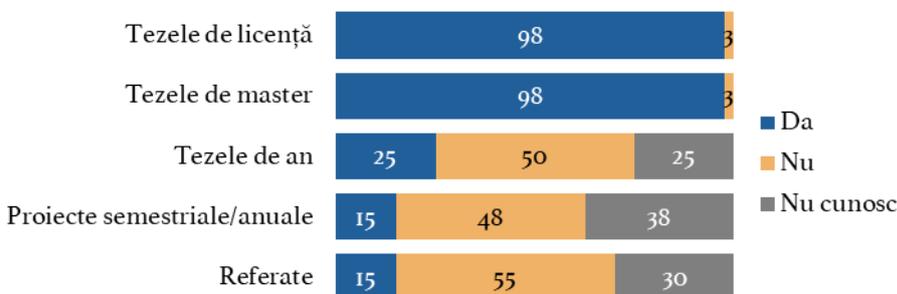

Figura 4.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70

În ASEM, softurile antiplagiat sunt utilizate aproape în totalitate pentru tezele de licență și tezele de master (98% fiecare). În cazul tezelor de an, un sfert dintre profesori confirmă utilizarea lor (25%), jumătate declară că nu sunt folosite, iar 25% nu cunosc procedura. Pentru proiectele semestriale, verificarea antiplagiat este aplicată în de 15%, iar pentru referate într-o pondere similară (15%), majoritatea indicând că aceste tipuri de lucrări nu sunt verificate.

Figura 4.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, sondaj cadre didactice, N=40

Pentru ASEM, cea mai frecventă situație este existența unui document aflat în elaborare (53%). Politicile clare sunt raportate de 14%, iar 24% indică că nu există o abordare formalizată. 9% consideră că politica actuală este formulată într-un mod neclar.

Figura 4.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70

Subcapitolul 4.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală

Majoritatea studenților de la ASEM afirmă că cunosc unde pot să raporteze un caz de corupție (71%) sau un caz de hărțuire sexuală (76%). Puțin peste jumătate ar raporta un caz de corupție dacă ar fi martori (57%), iar 85% declară că ar raporta un caz de hărțuire sexuală. Încrederea în justiție înregistrează ponderi mai mari, comparativ cu 2024, pentru pedepsirea cazurilor de hărțuire sexuală (64%, +8 p.p față de 2024), iar pentru pedepsirea vinovaților în cazurile de corupție se înregistrează 43% (acord total), în timp ce 16% se declară sceptici (note de 1-4).

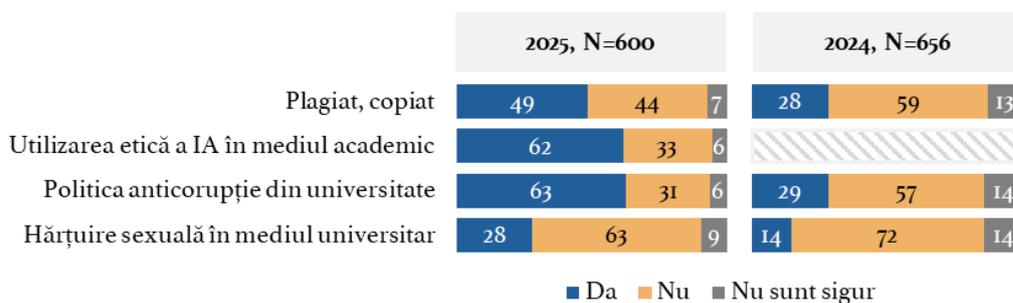
Figura 4.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, sondaj studenți

	2025, N=600					2024, N=656				
Dacă aș fi martor la un caz de hărțuire sexuală, aș raporta persoanelor sau instituțiilor responsabile	85	7	5	1	2	82	7	4	2	3
Cunosc unde pot să raporteze un caz de hărțuire sexuală	76	10	5	2	6	70	10	5	2	6
Știu unde pot să raporteze un caz de corupție	71	12	7	2	7	66	11	6	4	6
Dacă aș raporta un caz de hărțuire sexuală, sunt sigur că persoanele vinovate vor fi pedepsite corespunzător	64	15	11	5	4	56	15	15	5	4
Dacă aș fi martor la un caz de corupție, aș raporta persoanelor sau instituțiilor responsabile	57	13	14	3	12	55	13	13	3	8
Dacă aș raporta un caz de corupție, sunt sigur că persoanele vinovate vor fi pedepsite corespunzător	43	19	19	7	9	41	18	19	9	5

■ 9-10 – Total de acord
 ■ 7-8
 ■ 5-6
 ■ 3-4
 ■ 1-2 – Deloc de acord
 ■ Nș/Nr

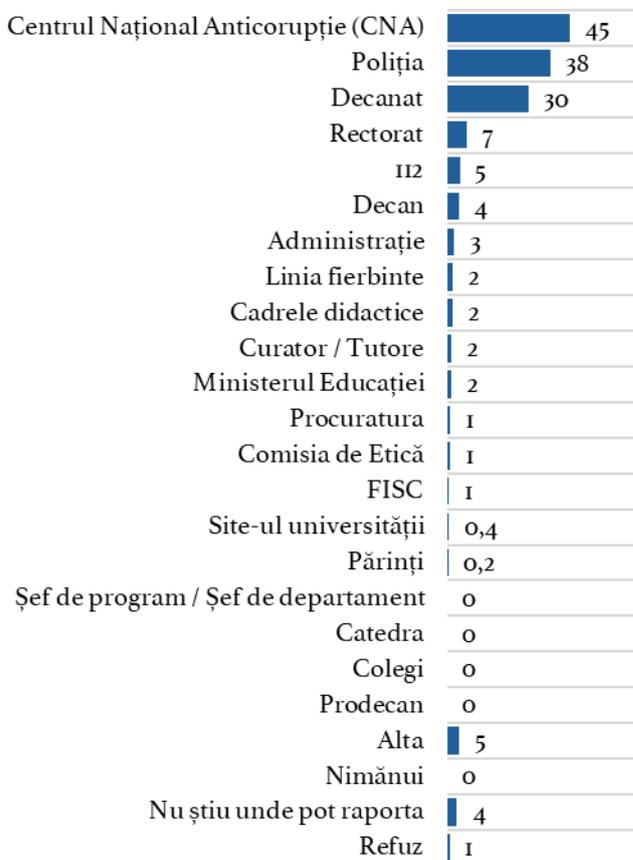
În rândul studenților de la ASEM, aproape două treimi afirmă că au participat la instruirii pe tematica utilizării etice a IA în mediul academic (62%) și a politicii anticorupție din universitate (63%, în creștere cu 34% față de 2024). Jumătate au participat la instruirii despre plagiat/copiat (49%, +21 p.p.), iar 28% au fost la cel puțin o instruire despre hărțuirea sexuală în mediul academic (+14 p.p.).

Figura 4.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, **sondaj studenți**

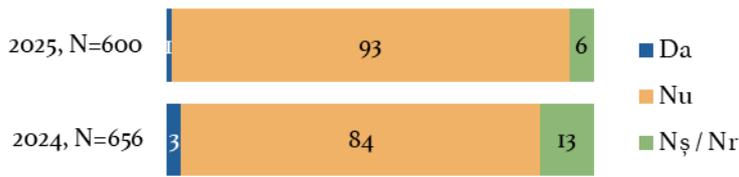
Fiind rugați să numească spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de corupție din universitate, studenții de la ASEM au menționat: CNA (45%), poliția (38%) și decanatul (30%).

Figura 4.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, **sondaj studenți, N=600**

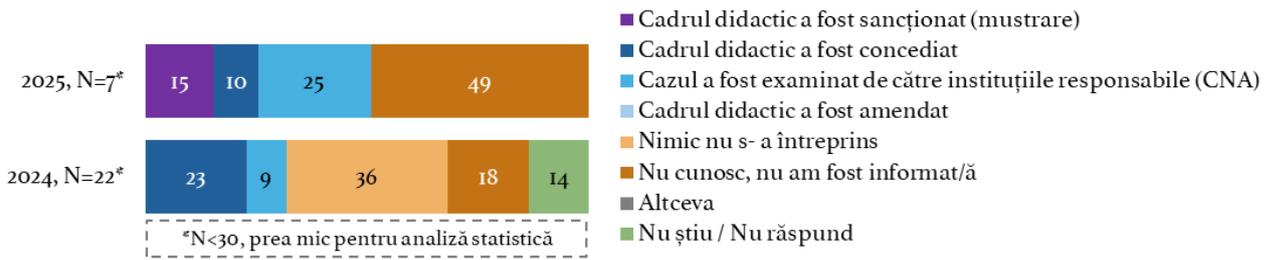
Majoritatea studenților intervievați de la ASEM nu au raportat personal sau nu cunosc pe cineva care a raportat conducerii universității un act de corupție (93%).

Figura 4.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, **sondaj studenți**

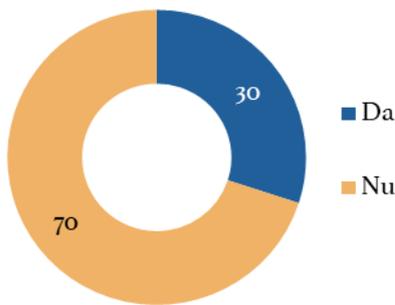
Dintre cei care au raportat un caz de corupție, circa jumătate nu cunosc despre cum s-a finalizat procesul.

Figura 4.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, **sondaj studenți**

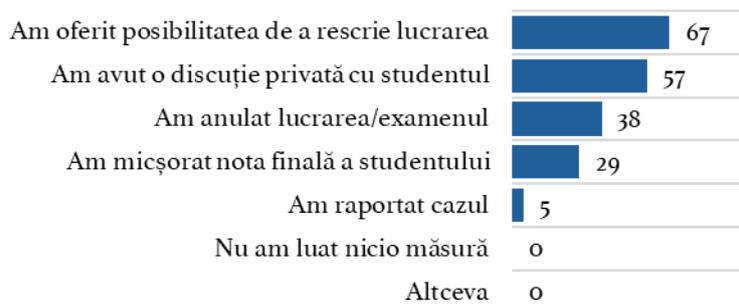
70% dintre cadrele didactice afirmă că nu au întâlnit cazuri de fraudă academică în ultimul an academic.

Figura 4.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, **sondaj cadre didactice, N=70**

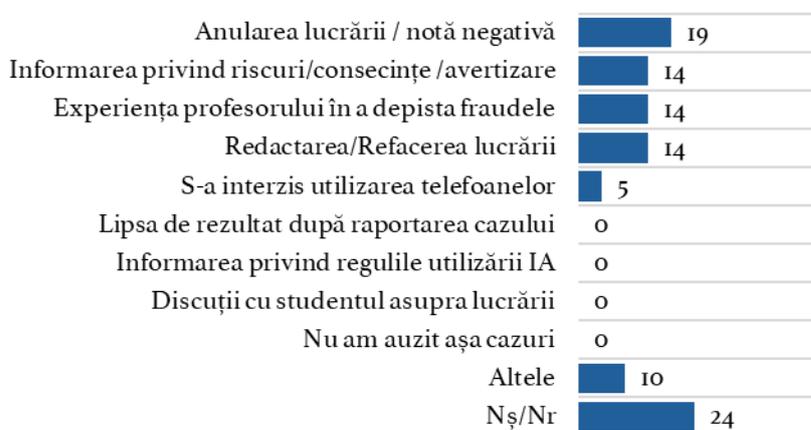
Dintre cadrele didactice de la ASEM care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, circa două treimi au menționat că au oferit posibilitatea de a rescrie lucrarea (67%), iar 57% raportează că au avut o discuție privată cu studentul.

Figura 4.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, **sondaj cadre didactice, N=21***

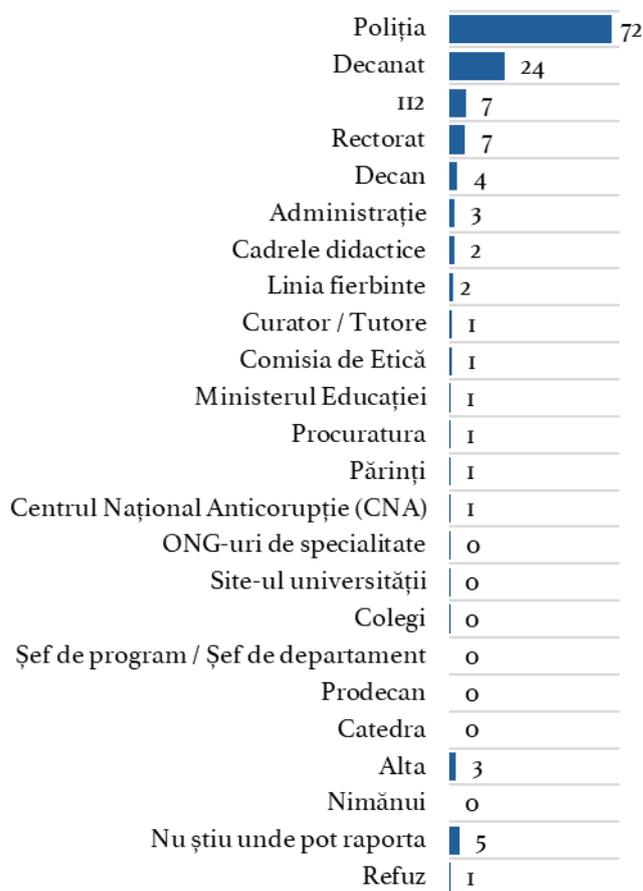
Circa 19% dintre cadrele didactice care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică au menționat că anularea lucrării sau oferirea notei negative a funcționat bine în gestionarea situației.

Figura 4.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=21*"

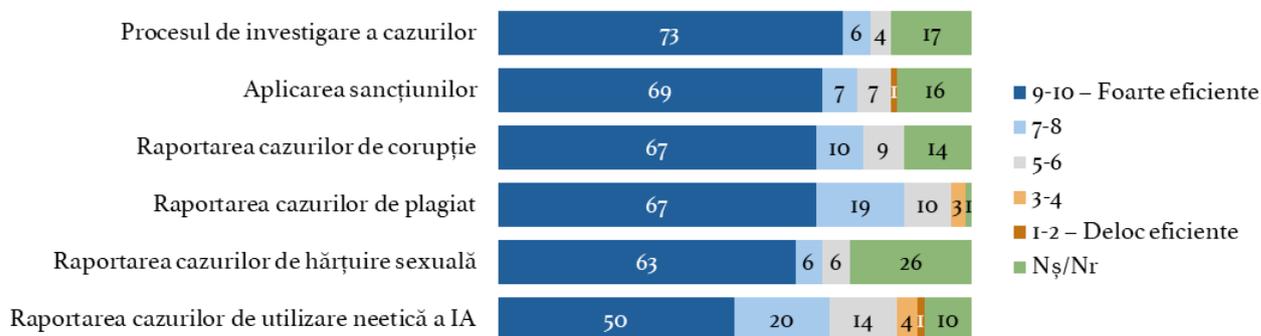
Fiind întrebați spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală, dacă s-ar întâmpla în cadrul universității, studenții de la ASEM au menționat cel mai frecvent poliția (72%) și decanatul (24%).

Figura 4.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=600

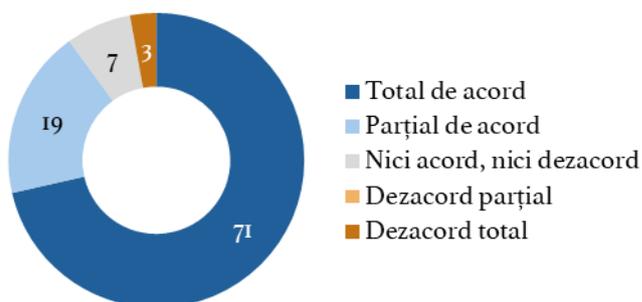
Cadrele didactice de la ASEM evaluează în general pozitiv eficiența mecanismelor universitare de investigare și sancționare a încălcărilor de integritate academică. Procesul de investigare a cazurilor este evaluat ca fiind foarte eficient de către 73%, iar raportarea cazurilor de corupție și de plagiat este considerată foarte eficientă de 67% dintre respondenți, în timp ce aplicarea sancțiunilor este considerată foarte eficientă de 69%. Totodată, jumătate dintre cadre evaluează raportarea cazurilor de utilizare neetică a IA drept foarte eficiente (50%).

Figura 4.3.I0: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=70

90% dintre respondenți indică că sunt încurajați să raporteze încălcările de integritate academică.

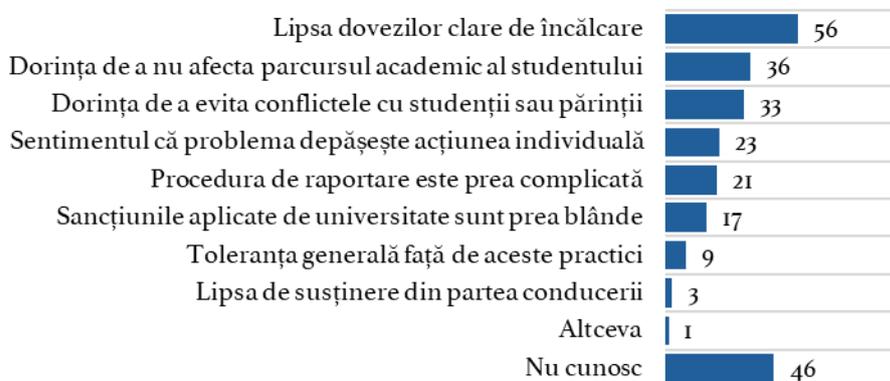
Figura 4.3.II: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70

Subcapitolul 4.4: Provocări în menținerea integrității academice

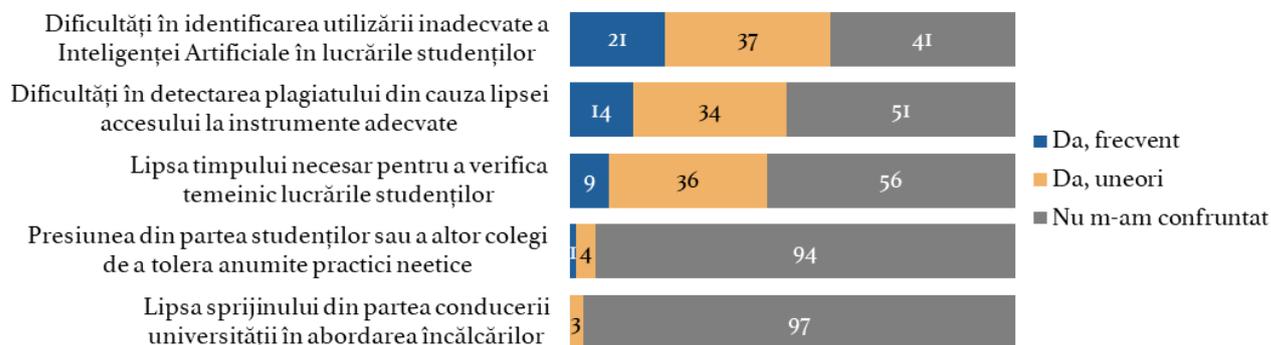
Pentru ASEM, ezitarea este generată în primul rând de lipsa dovezilor clare (56%), urmată de dorința de a nu afecta parcursul academic al studentului (36%) și de evitarea conflictelor (33%). Procedura de raportare este menționată de 21% dintre profesori ca factor care complică raportarea.

Figura 4.4.1: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=70

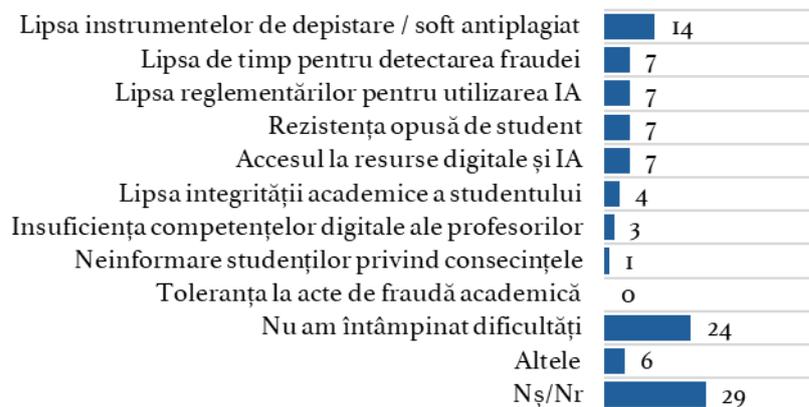
În rândul cadrelor didactice de la ASEM, principalele provocări întâlnite în prevenirea practicilor neetice țin de utilizarea IA și de identificarea plagiatului. Aproximativ 58% dintre respondenți s-au confruntat cu dificultăți în depistarea utilizării inadecvate a IA în lucrările studenților (21% frecvent), iar 48% au menționat dificultăți în identificarea plagiatului din cauza accesului limitat la instrumente adecvate. Lipsa timpului necesar pentru verificarea temeinică a lucrărilor afectează 45% dintre cadre (9% frecvent). În schimb, presiunea de a tolera practici neetice și lipsa susținerii din partea conducerii sunt întâlnite foarte rar, întrucât 94%, respectiv 97% dintre respondenți declară că nu s-au confruntat cu astfel de situații.

Figura 4.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=70

Cadrele didactice indică principalele dificultăți în identificarea și prevenirea fraudelor academice: lipsa instrumentelor de depistare (14%), rezistența opusă de către studenți, lipsa reglementărilor privind IA, accesul la resurse digitale și lipsa de timp (7%). Un sfert dintre profesori afirmă că nu au întâmpinat dificultăți (24%).

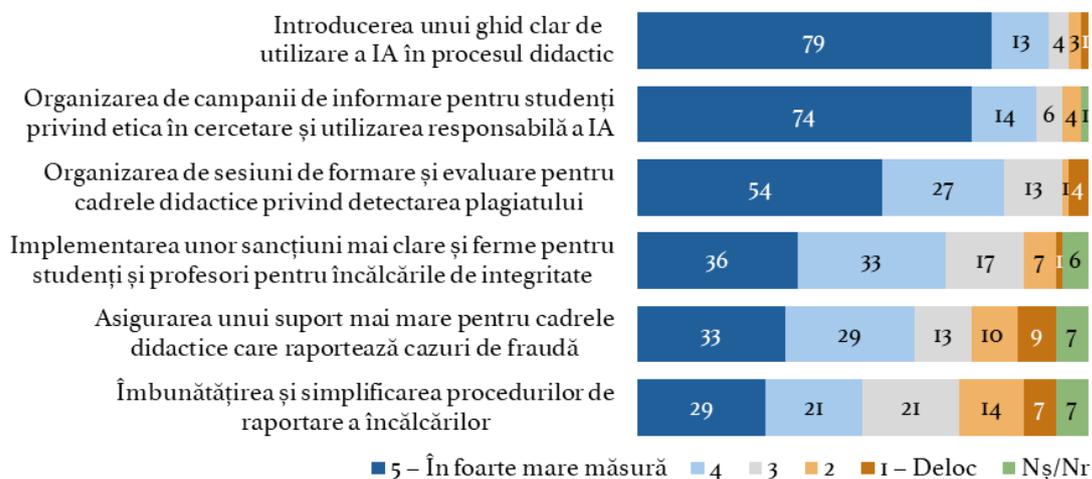
Figura 4.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=70

Subcapitolul 4.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate

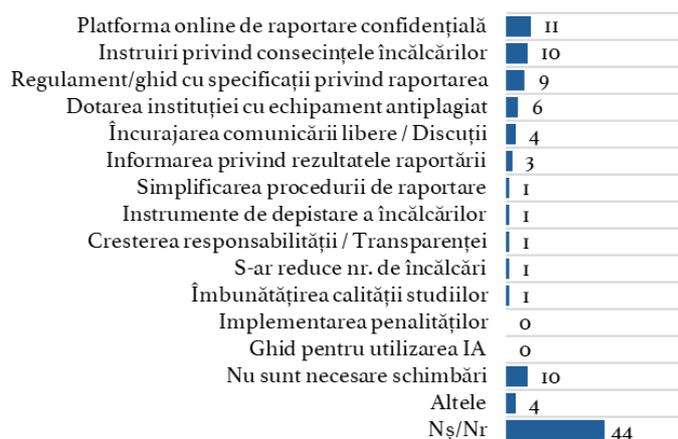
La ASEM, cadrele didactice consideră cele mai importante măsuri introducerea unui ghid clar de utilizare a IA în procesul didactic (92% note de 4-5), organizarea de campanii de informare pentru studenți privind etica în cercetare și utilizarea responsabilă a IA (88%) și organizarea de sesiuni de formare și evaluare pentru cadrele didactice privind detectarea plagiatului (81%). Alte măsuri, precum implementarea unor sancțiuni mai clare și ferme (69%), asigurarea unui suport mai mare pentru cadrele didactice care raportează cazuri de fraudă (62%) și simplificarea procedurilor de raportare (50%), sunt percepute ca necesare, dar cu o pondere mai scăzută.

Figura 4.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=70

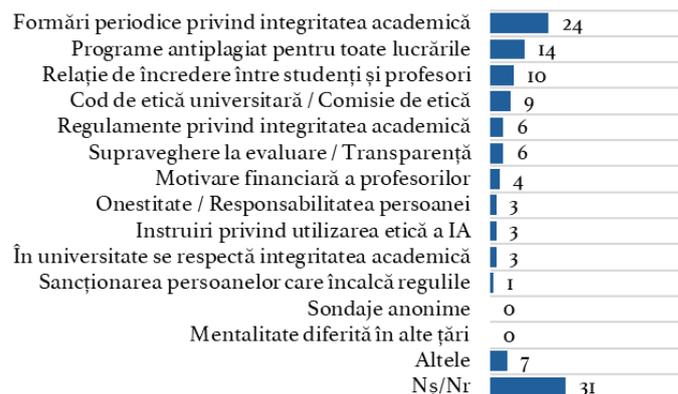
Pentru ASEM, principalele îmbunătățiri menționate de profesori sunt platforma online confidențială (11%), instruirile privind consecințele încălcărilor (10%) și regulamentul sau ghidul de raportare (9%).

Figura 4.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=70

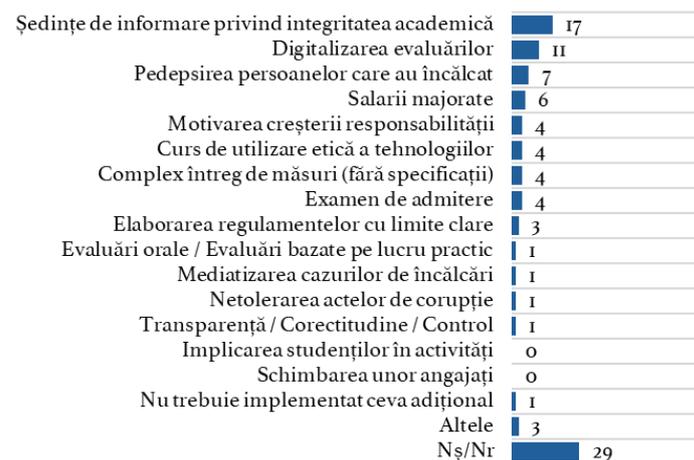
Pentru ASEM, exemplele principale de bune practici includ formările periodice pe integritate (24%), utilizarea programelor antiplagiat (14%) și relația de încredere cu studenții (10%). Codurile universitare de etică (9%) și supravegherea atentă în timpul evaluărilor (6%) sunt de asemenea menționate.

Figura 4.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=70

Pentru a consolida integritatea academică, cadrele didactice propun în primul rând ședințele de informare (17%), digitalizarea evaluărilor (11%) și pedepsirea celor care încalcă regulile (7%).

Figura 4.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=70

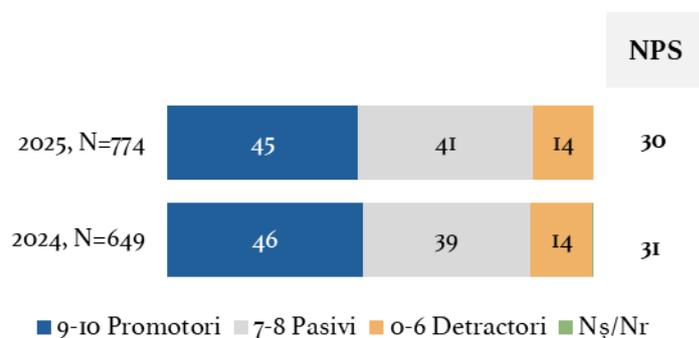
CAPITOLUL V: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ LA USMF

În acest capitol sunt prezentate rezultatele studiului obținute în cadrul Universității de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (USMF). Analiza acoperă nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii, precum și percepțiile și experiențele legate de plagiat, fraudă și corupție. De asemenea, sunt examinate practicile de raportare și sancționare a abaterilor sau hărțuirii sexuale, provocările existente în menținerea integrității academice și sugestiile cadrelor didactice pentru îmbunătățirea acestor mecanisme

Subcapitolul 5.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii

Aproape jumătate dintre studenții de la USMF sunt promotori ai universității (45% note de 9-10), în timp ce 14% sunt detractori (note de 0-6). Scorul NPS înregistrat pentru USMF este de 30, cu 1 punct mai puțin decât în 2024.

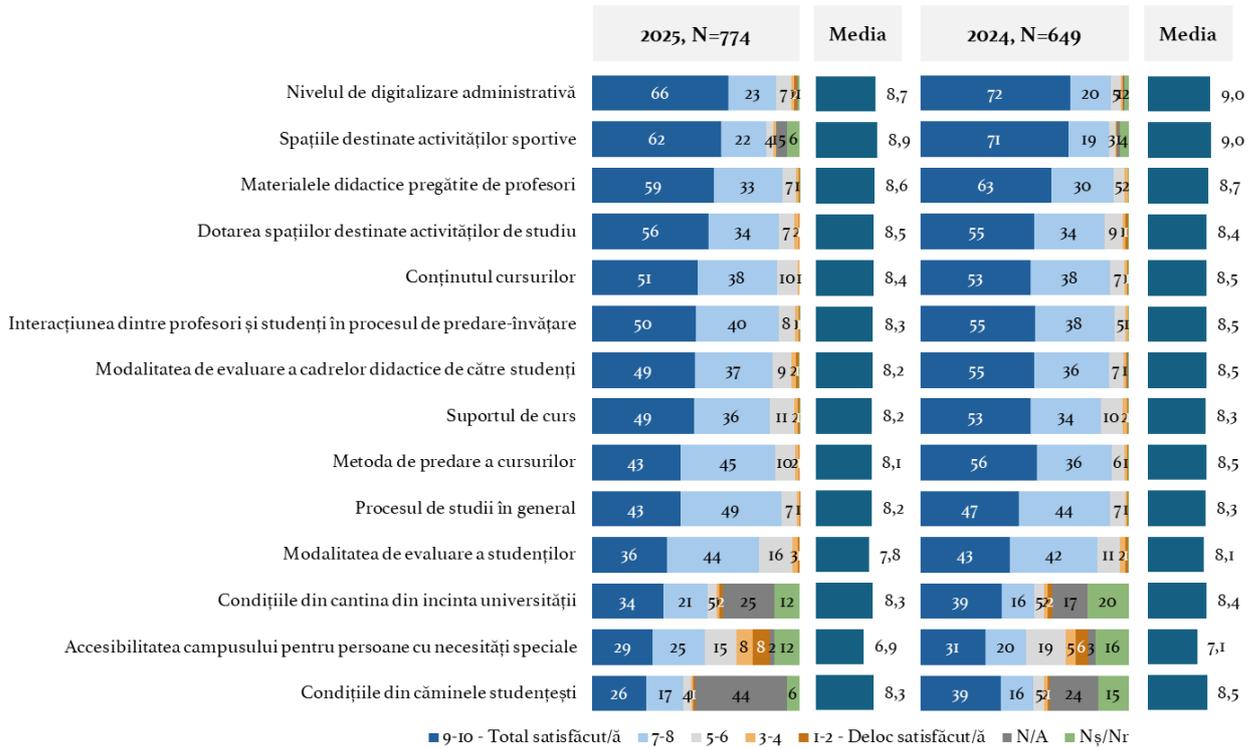
Figura 5.1.1: Scorul NPS al universității. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoșcuților sau prietenilor să își urmeze studiile la USMF? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți

În rândul studenților de la USMF, cele mai bine evaluate aspecte sunt nivelul de digitalizare administrativă (66% note 9-10, scor mediu – 8.7), spațiile destinate activităților sportive (62%, 8.9) și materialele didactice pregătite de profesori (59%, 8.6). Satisfacție ridicată se observă și pentru dotarea spațiilor de studiu (56%, 8.5), conținutul cursurilor (51%, 8.4) și interacțiunea dintre profesori și studenți (50%, 8.3). Cele mai slabe evaluări se înregistrează pentru accesibilitatea campusului pentru persoane cu necesități speciale (scor mediu – 6.9), urmată de modalitatea de evaluare a studenților (7.8).

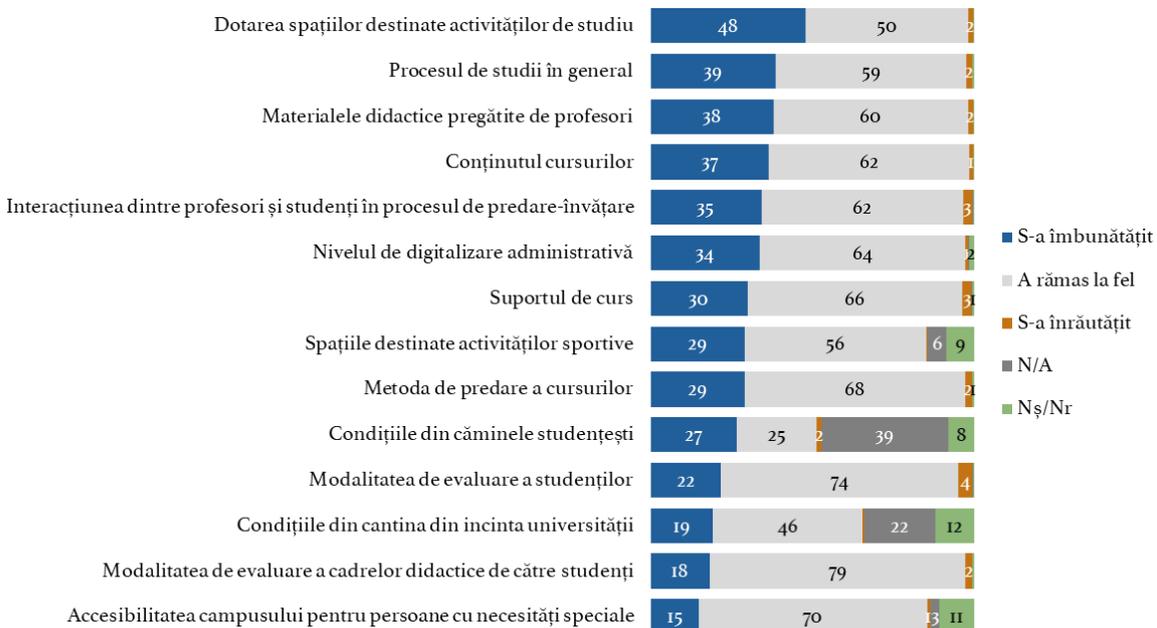
Comparativ cu 2024, se observă o scădere ușoară pe majoritatea dimensiunilor: nivelul de digitalizare administrativă scade de la 9.0 la 8.7, metoda de predare a cursurilor de la 8.5 la 8.1, interacțiunea dintre profesori și studenți de la 8.5 la 8.3, iar modalitatea de evaluare a cadrelor didactice de la 8.5 la 8.2.

Figura 5.1.2: „Q11. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți

Majoritatea studenților de la USMF consideră că situația a rămas în mare parte neschimbată față de anul universitar precedent. Cu toate acestea, unele aspecte înregistrează îmbunătățiri notabile: dotarea spațiilor destinate activităților de studiu (48%), procesul de studii (39%), materialele didactice pregătite de profesori (38%), conținutul cursurilor (37%) și interacțiunea dintre profesori și studenți (35%). Alte domenii, precum metoda de predare a cursurilor (29%) și suportul de curs (30%), sunt de asemenea percepute pozitiv. Cele mai puține îmbunătățiri se remarcă la accesibilitatea campusului pentru persoane cu necesități speciale (15%) și modalitatea de evaluare a cadrelor didactice (18%).

Figura 5.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=774

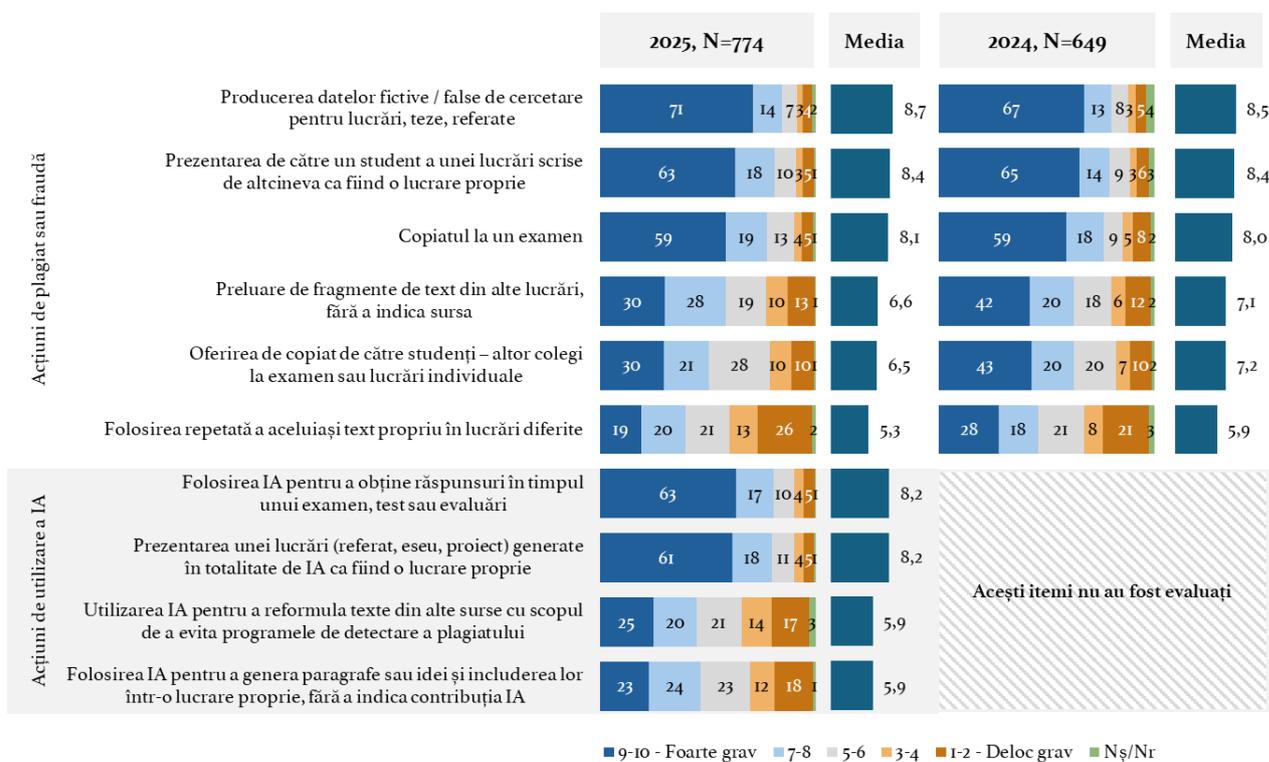

Subcapitolul 5.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior

În rândul studenților de la USMF, cele mai grave acțiuni de plagiat percepute sunt producerea de date fictive pentru lucrări (71% note de 9 și 10, scor mediu 8.7) și prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind o lucrare proprie (63%, (8.4). De asemenea, copiatul la un examen este considerat drept foarte grav de către 59% dintre studenți (8.1), iar prezentarea unei lucrări generate în totalitate de IA și folosirea IA pentru a obține răspunsuri la un examen sunt considerate foarte grave de către 61%, respectiv 63% (8.2 scor mediu pentru ambele). La polul opus, folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite este percepută ca deloc gravă de către un sfert (26%, 5.3), iar utilizarea IA pentru a reformula texte cu scopul evitării plagiatului și a generării de idei sau paragrafe sunt considerate drept deloc grave de către 17%, respectiv 18% (scor mediu 5.9 pentru ambele).

Comparativ cu 2024, ponderea celor care consideră foarte gravă oferirea de copiat altor colegi la examene sau lucrări individuale a scăzut cu 13 p.p.

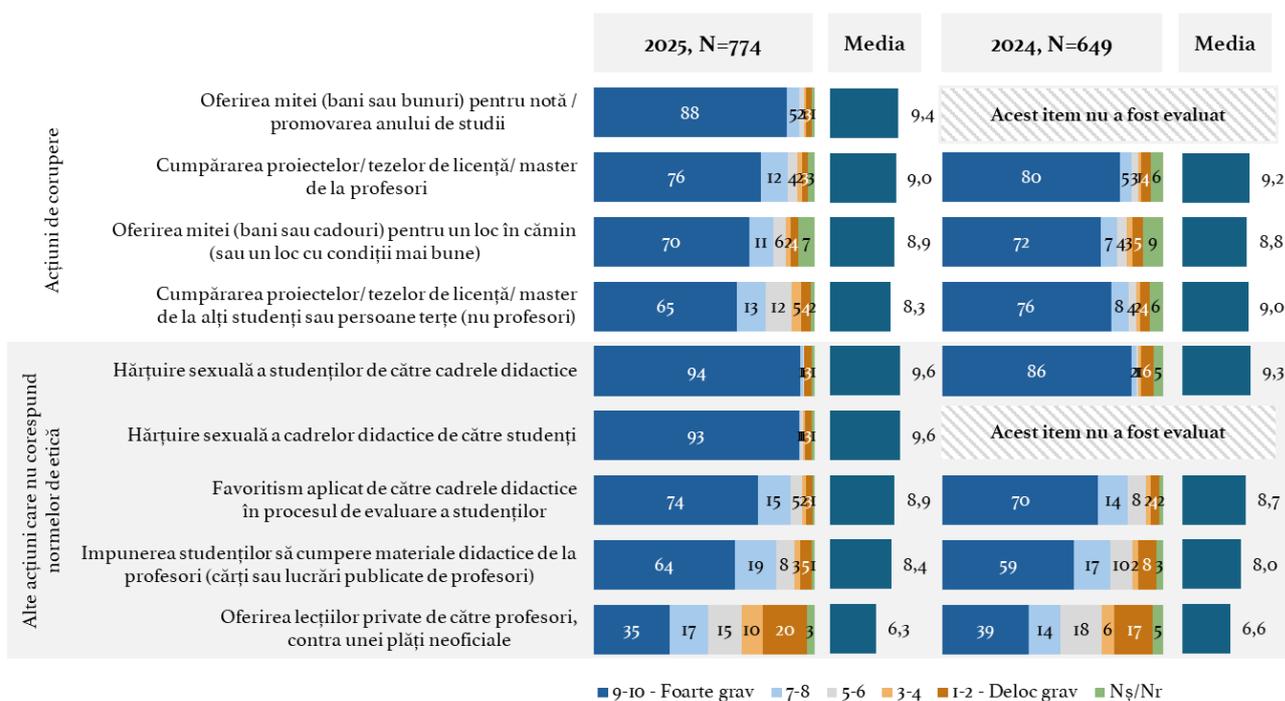
Figura 5.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1

Cele mai grave acțiuni de ordinul coruperii și a încălcării normelor de etică identificate de studenții de la USMF sunt hărțuirea sexuală a studenților de către cadrele didactice și invers (94%, respectiv 93% note 9-10, scor mediu 9.6 ambele), urmate de oferirea mitei pentru notă sau promovarea anului (88%, 9.4) și cumpărarea proiectelor sau tezelor de la profesori (76%, 9.0).

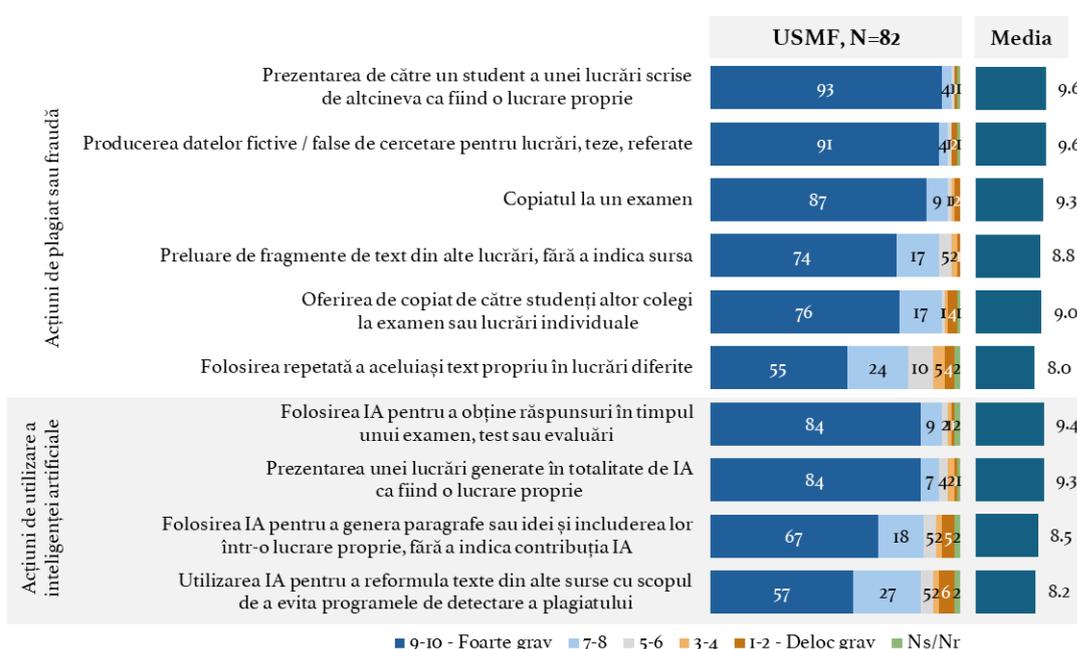
Comparativ cu 2024, percepția asupra cumpărării proiectelor sau lucrărilor de la alți studenți sau terți a scăzut cu 11 p.p.

Figura 5.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

La USMF, cadrele didactice consideră că cele mai grave acțiuni de plagiat sau fraudă sunt prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie și producerea de date fictive sau false pentru lucrări, teze sau referate (93% și 91% note de 9-10, ambele cu scor mediu 9.6). Copiatul la un examen este perceput ca foarte grav de 87% dintre respondenți (scor mediu 9.3), iar preluarea de fragmente de text fără citarea sursei de 74% (8.8). În ceea ce privește acțiunile legate de utilizarea Inteligenței Artificiale, folosirea IA pentru răspunsuri la examene și prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind proprie sunt considerate foarte grave de 84% dintre profesori (scoruri medii 9.3-9.4). La polul opus, folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite este considerată foarte gravă de 55% dintre respondenți, având cel mai redus scor mediu (8.0). În general, cadrele didactice percep toate acțiunile ca fiind mult mai grave decât studenții, acordând scoruri medii semnificativ mai ridicate pentru toate tipurile de încălcări, în special pentru folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite, oferirea de copiat la examene și folosirea IA pentru a reformula texte cu scopul evitării programelor antiplagiat și generarea de paragrafe și includerea lor în lucrări proprii.

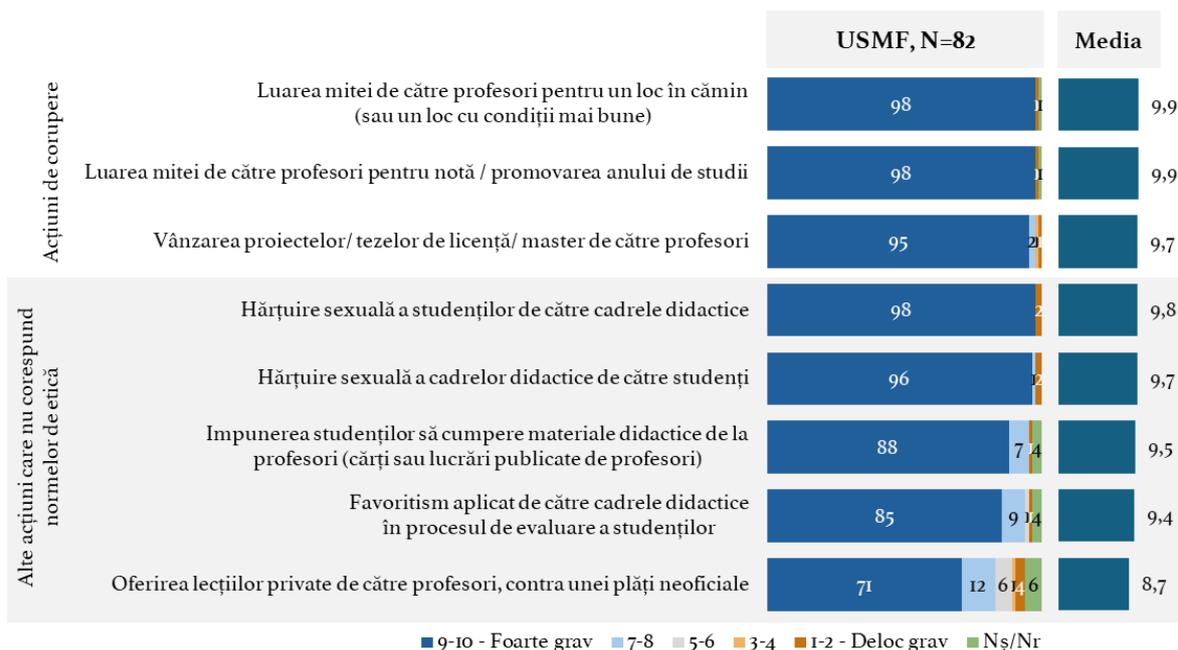
Figura 5.2.3.: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea I

În ansamblu, cadrele didactice de la USMF percep acțiunile de corupere și cele ce încalcă normele de etică ca fiind mai grave decât studenții, acordând scoruri medii mai ridicate, în special pentru oferirea lecțiilor private de către profesori în schimbul unei plăți neoficiale (8.7 profesori vs 6.3 studenți).

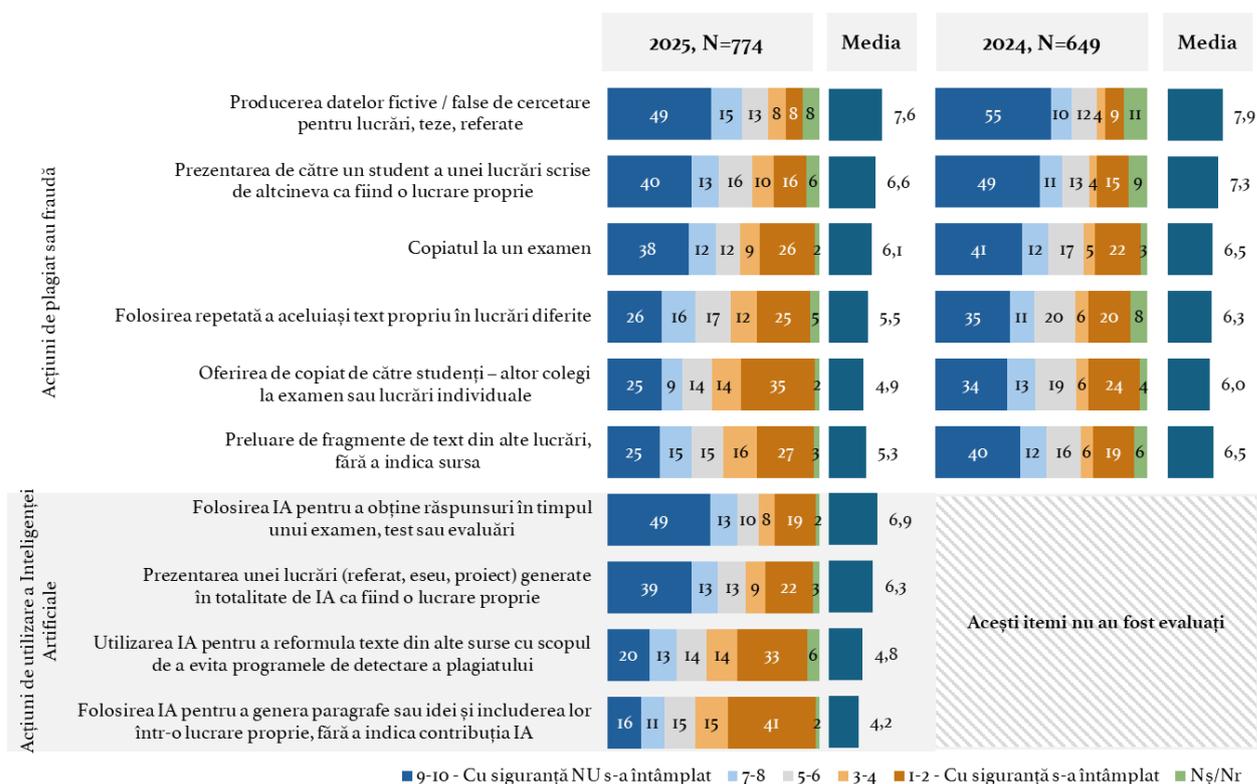
Cele mai grave acțiuni de corupere în percepția cadrelor didactice sunt luarea mitei de către profesori pentru note sau promovarea anului de studii și pentru un loc în cămin (98% note de 9-10, scor mediu 9.9), urmate de vânzarea proiectelor sau tezelor de licență/master de către profesori (95%, 9.7). În ceea ce privește alte acțiuni care nu corespund normelor de etică, hărțuirea sexuală, atât a cadrelor didactice de către studenți, cât și invers, este considerată foarte gravă de peste 96% dintre respondenți (scoruri medii 9.7-9.8). Favoritismul aplicat de cadrele didactice în evaluarea studenților și impunerea achiziționării materialelor didactice de la profesori sunt de asemenea percepute ca foarte grave de majoritatea respondenților (85-88%, scoruri medii 9.4-9.5).

Figura 5.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

Studenții de la USMF consideră că următoarele acțiuni se întâmplă cel mai frecvent între colegii lor: folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei și includerea lor într-o lucrare proprie fără a indica contribuția IA (41% note 1-2, scor mediu 4.2), oferirea copiaturii altor colegi la examen sau lucrări individuale (35%, 4.9), utilizarea IA pentru a reformula texte cu scopul evitării programelor antiplagiat (33%, 4.8) și preluarea de fragmente din alte lucrări fără a indica sursa (27%, 5.3).

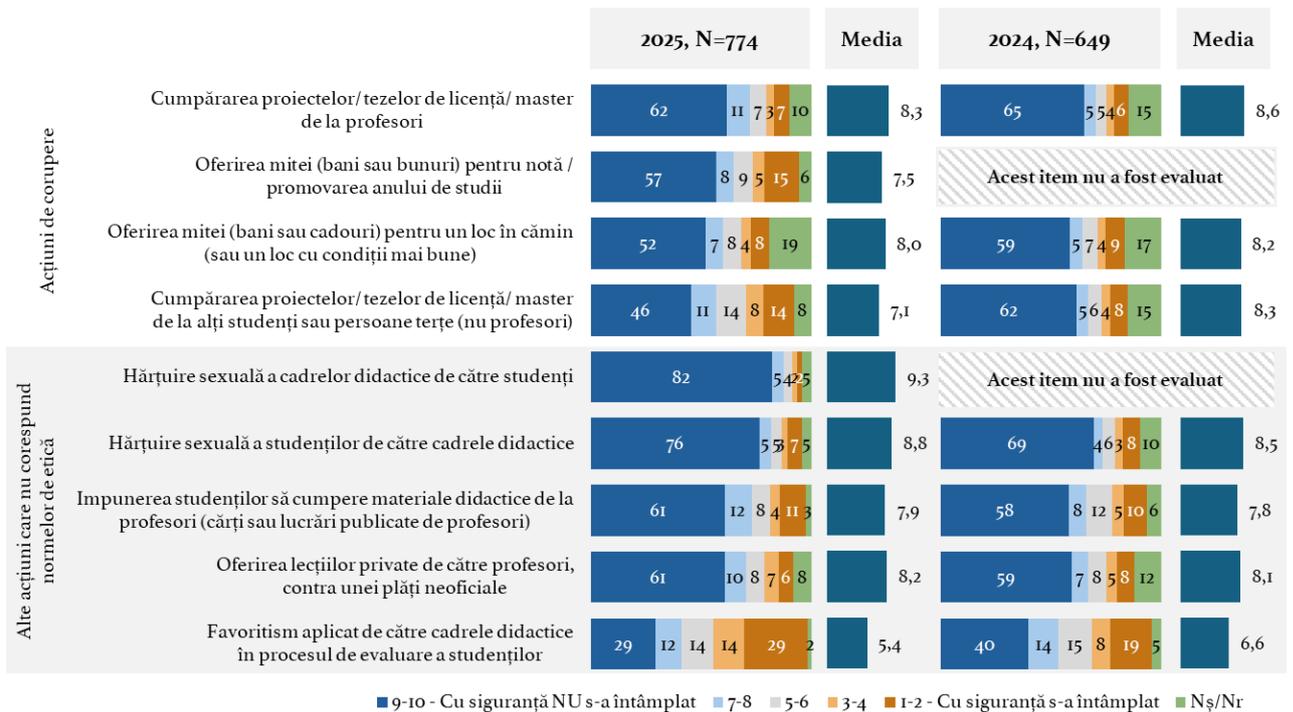
Figura 5.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1

Studentii de la USMF consideră că următoarele acțiuni de corupere și încălcare a normelor de etică cu siguranță nu s-au întâmplat în rândul colegilor lor: hărțuirea sexuală a cadrelor didactice de către studenți (82% note 9-10, scor mediu 9.3), hărțuirea studenților de către cadrele didactice (76%, 8.8), cumpărarea proiectelor/tezelor de la profesori (62%, 8.3) și oferirea lecțiilor private de către profesori contra unei sume neoficiale (61%, 8.2). În contrast, favoritismul aplicat de cadrele didactice în procesul de evaluare este considerat mai frecvent, 29% afirmând că acest comportament cu siguranță s-a întâmplat (scor mediu 5.4).

Comparativ cu studiul din 2024, se remarcă o creștere de 10 p.p. a ponderii studenților care afirmă că favoritismul aplicat de către cadrele didactice cu siguranță s-a întâmplat (5.4 scor mediu în 2025 vs 6.6 în 2024), iar cumpărarea proiectelor/tezelor de la terți a înregistrat, de asemenea, un scor mediu semnificativ mai redus (7.1 vs 8.3), semnificând o percepție mai pronunțată asupra frecvenței cu care se întâmplă acest fenomen.

Figura 5.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

Comparativ cu studenții, cadrele didactice percep ca fiind mai frecvente acțiunile tradiționale de plagiat, precum copiatul la examen, producerea datelor fictive și preluarea de fragmente fără citarea sursei, în timp ce studenții raportează mai frecvent utilizarea Inteligenței Artificiale pentru generarea de conținut sau pentru reformularea textelor.

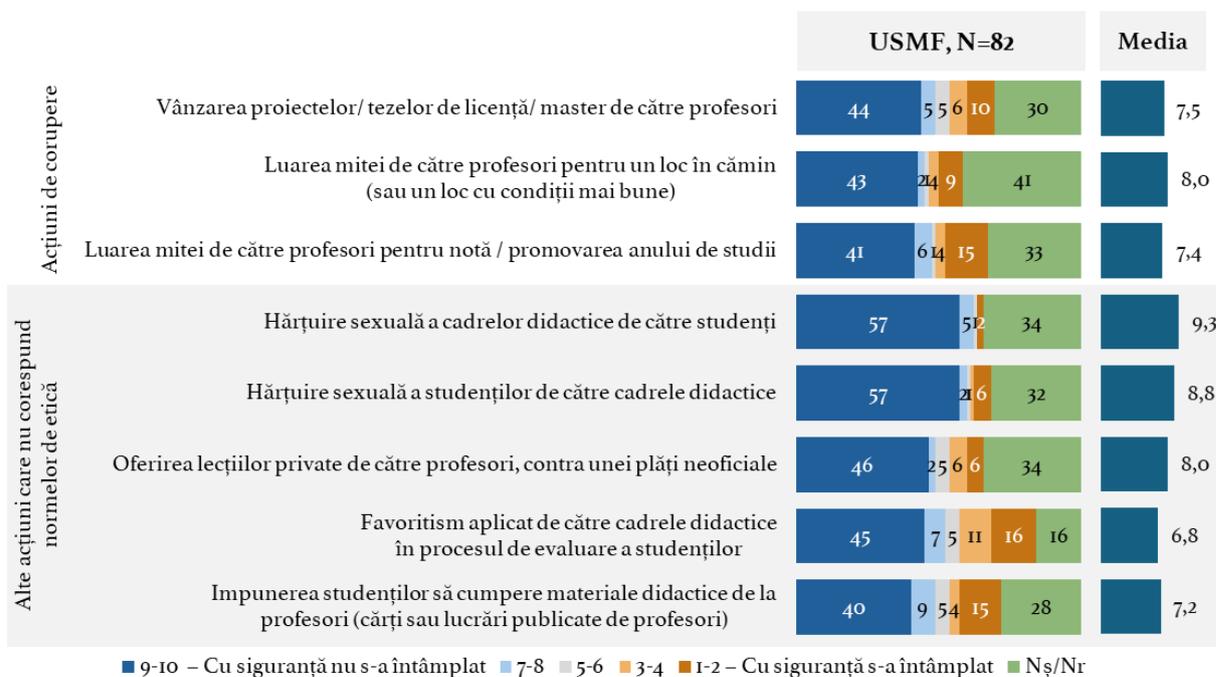
Cele mai frecvent observate acțiuni de către cadrele didactice de la USMF sunt preluarea de fragmente de text din alte lucrări, fără a indica sursa (34% cu siguranță s-a întâmplat, scor mediu 4.9), copiatul la examen (27% consideră că s-a întâmplat cu siguranță, scor mediu 5.8), prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (26%, scor 6.1), utilizarea Ia pentru a reformula texte pentru a evita detectarea plagiatului (30%, 4.9) și folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei fără a indica contribuția IA (29%, 5.0).

Figura 5.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea I

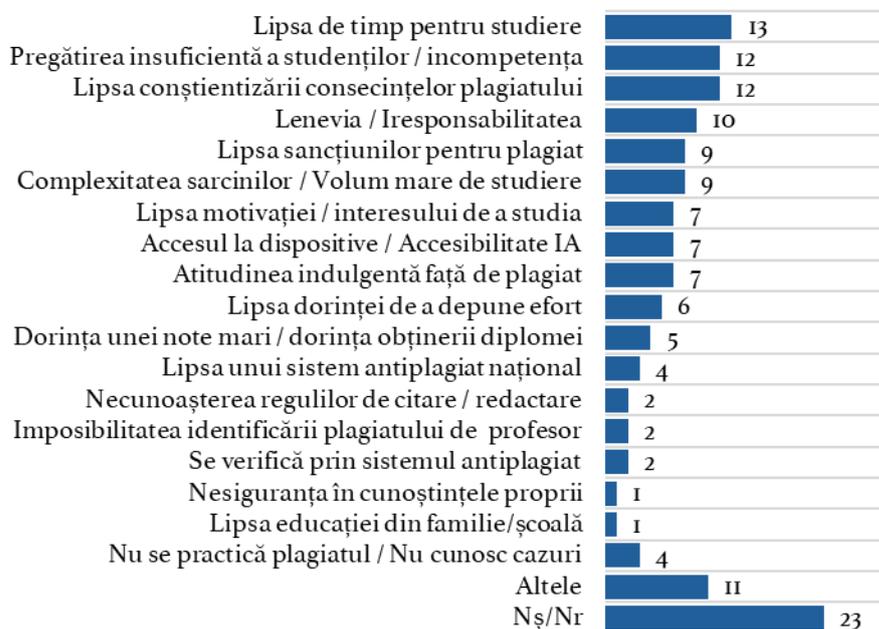
Cadrele didactice de la USMF consideră că favoritismul în evaluarea studenților (16% cu siguranță s-a întâmplat, scor mediu 6.8), impunerea achiziției de materiale didactice (15% note de 1-2, scor mediu 7.2) și luarea mitei de către profesori pentru notă sau promovarea anului de studii (15%, 7.4) sunt mai frecvente. Comparativ cu studenții, cadrele didactice percep aceste acțiuni ca fiind mai puțin frecvente, cu cea mai mare diferență fiind pentru favoritismul aplicat în evaluarea studenților (16% note de 1-2 în rândul profesorilor vs 29% în rândul studenților).

Figura 5.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

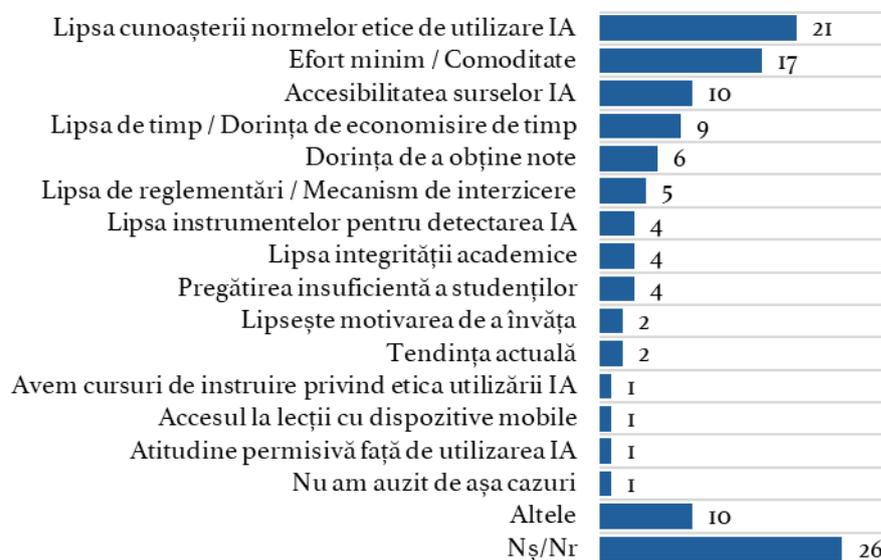
În cadrul USMF, cadrele didactice puntează drept cauză principală a plagiatului: lipsa de timp pentru studiere (13%) ca principal factor, urmată de pregătirea insuficientă a studenților (12%) și lipsa conștientizării consecințelor plagiatului (12%).

Figura 5.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=82

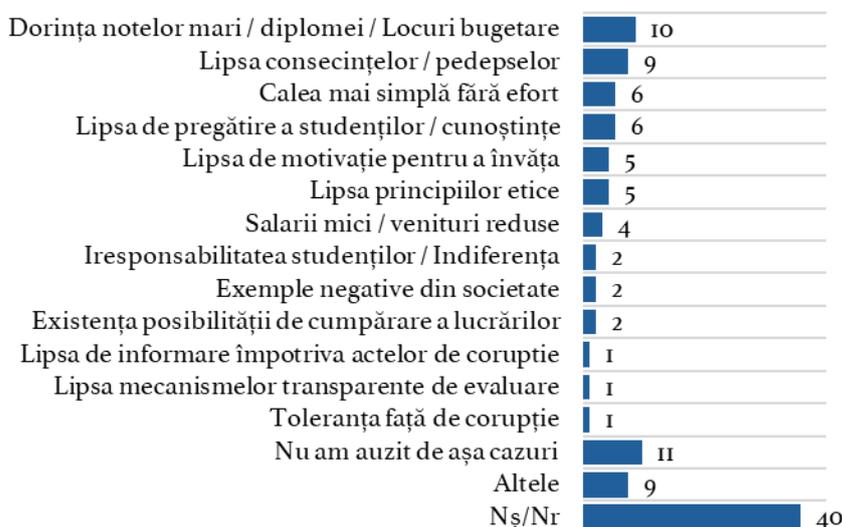
Cadrele didactice indică drept principale cauze ale utilizării neetice a IA lipsa cunoașterii normelor etice (21%), efortul minim sau comoditatea (17%) și accesibilitatea surselor IA (10%).

Figura 5.2.10: „QII. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=82*

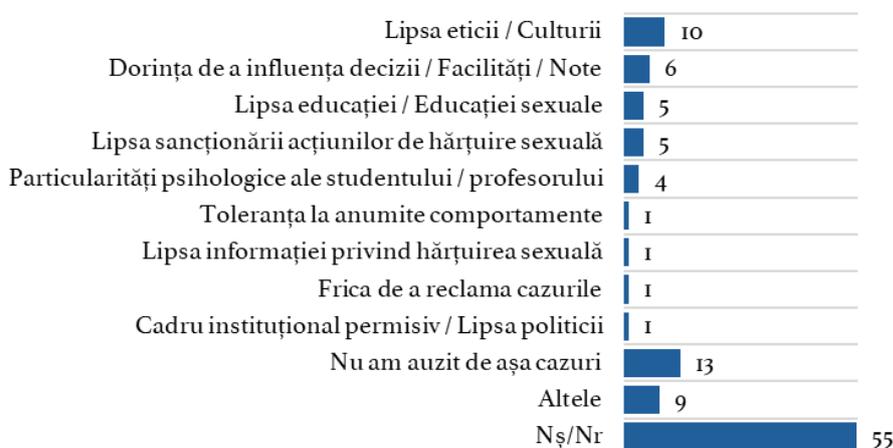
În USMF, factorii care contribuie la apariția acțiunilor de corupere, menționați cel mai des de către membrul academic, sunt dorința obținerii unor note mari sau locuri bugetare (10%), lipsa consecințelor sau a pedepselor (9%) și lipsa pregătirii adecvate a studenților (6%).

Figura 5.2.11: „QII. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=82*

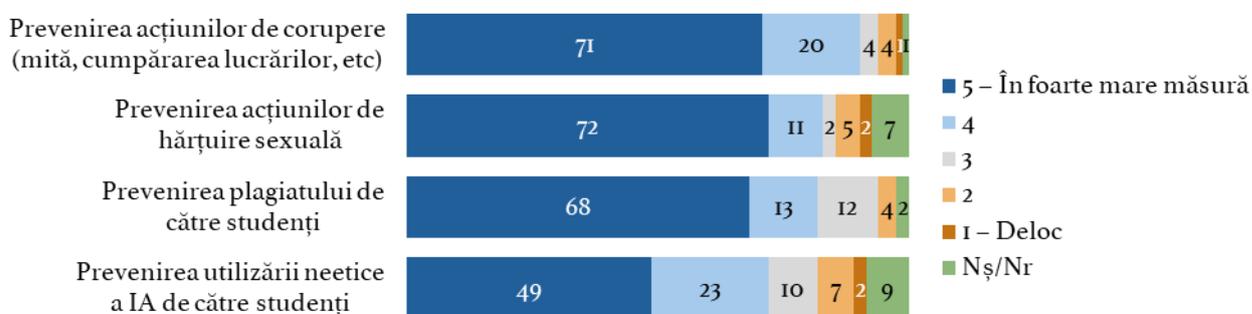
Pentru ASEM, răspunsurile cu referire la acțiunile de hărțuire sexuală se concentrează pe lipsa eticii (10%), dorința obținerii unor avantaje sau note (6%) și lipsa educației și a sancționării cazurilor de hărțuire (5% fiecare).

Figura 5.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=82*

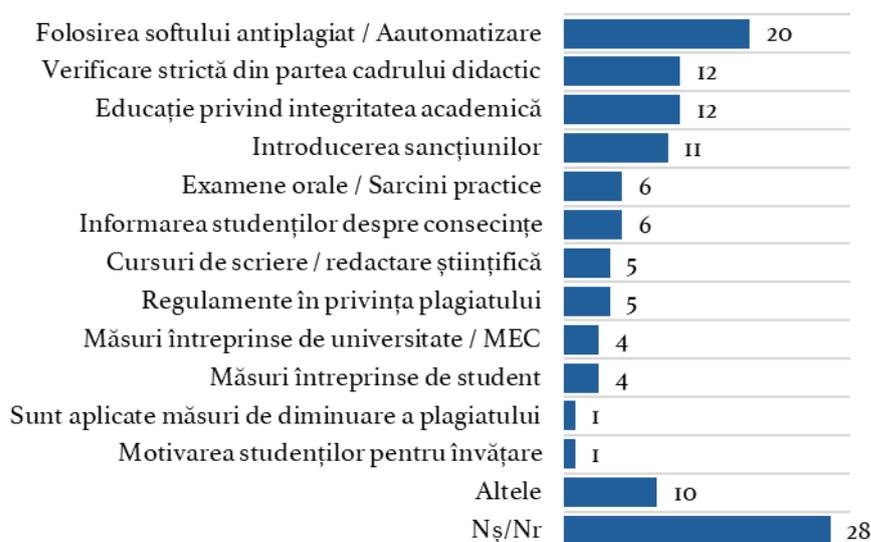
În rândul cadrelor didactice de la USMF, percepțiile sunt în general favorabile privind acțiunile universității de prevenire a practicilor neetice. Prevenirea coruperii este apreciată cel mai bine, cu 91% dintre respondenți acordând note de 4-5, urmată de prevenirea hărțuirii sexuale (83%) și prevenirea plagiatului (81%). În ceea ce privește prevenirea utilizării neetice a IA, 72% consideră că instituția întreprinde acțiuni eficiente într-o măsură mare.

Figura 5.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, *sondaj cadre didactice, N=82*

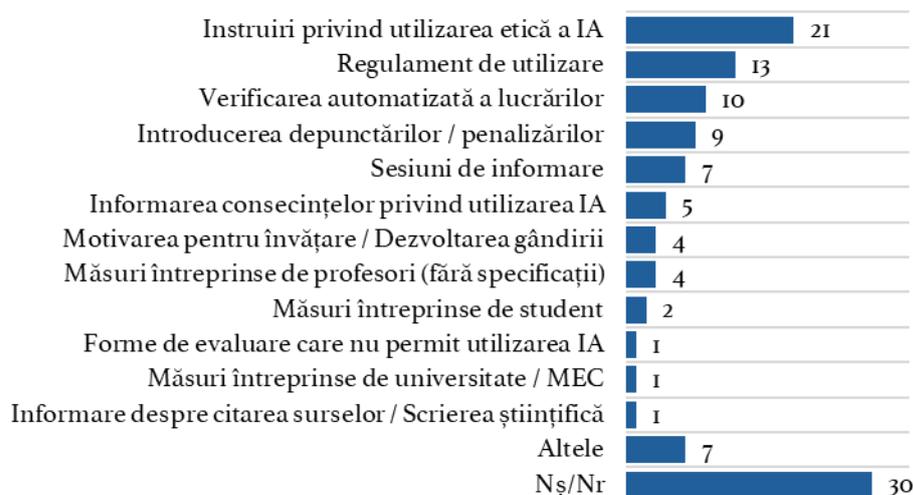
Cadrelor didactice consideră că cele mai relevante măsuri pentru a elimina plagiatul sunt: utilizarea softului antiplagiat (20%), urmată de verificarea strictă a lucrărilor și educația privind integritatea academică (12% fiecare).

Figura 5.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=82*

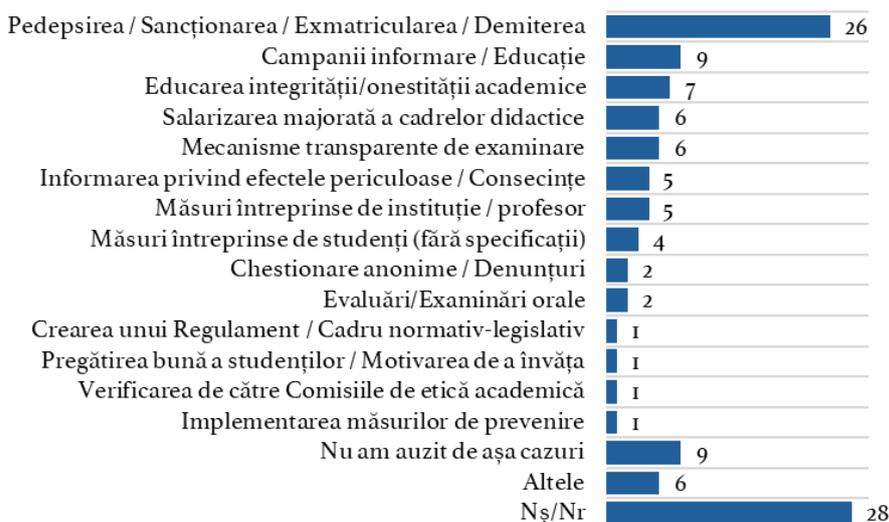
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea utilizării neetice a IA sunt instruirile privind utilizarea etică a IA (21%), urmate de regulamentul de utilizare (13%) și verificarea automatizată a lucrărilor (10%).

Figura 5.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=82*

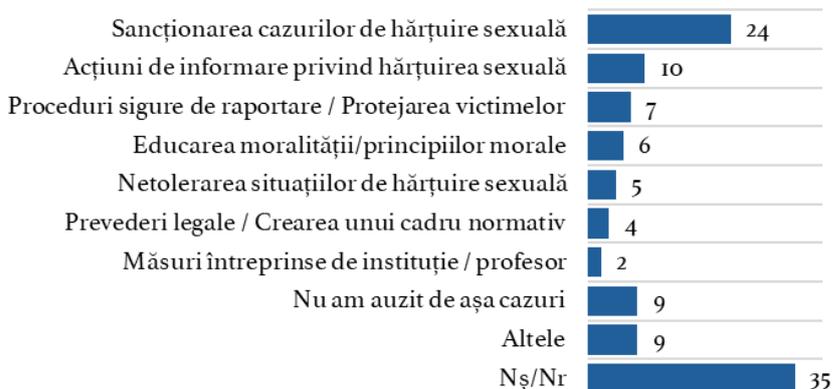
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea acțiunilor de corupere sunt sancțiunile și exmatricularea (26%), urmate de campaniile de informare și educație (9%) și de educarea integrității academice (7%).

Figura 5.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.)*, sondaj cadre didactice, N=82

Cadrelor didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea hărțuirii sexuale sunt sancționarea fermă a cazurilor de hărțuire sexuală (24%), urmată de acțiuni de informare (10%) și de proceduri sigure de raportare (7%).

Figura 5.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală*, sondaj cadre didactice, N=82

Nivelul de familiaritate al cadrelor didactice de la USMF cu codul de Etică și Deontologie Profesională ajunge la 95%. Accesul la software antiplagiat este raportat de 59% dintre profesori, în timp ce 17% menționează că nu există. Un sfert nu cunosc situația din instituție (24%).

Figura 5.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70

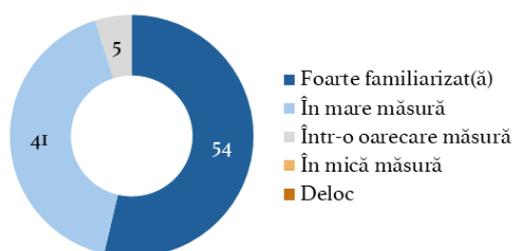
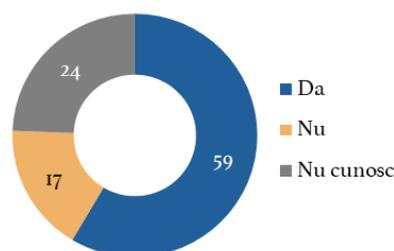
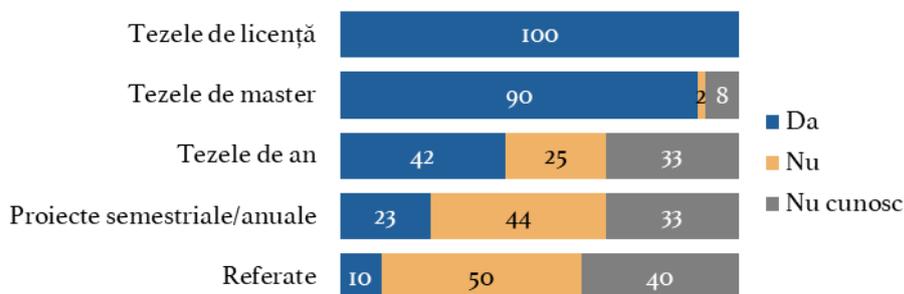

Figura 5.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70

La USMF, toate tezele de licență sunt verificate prin soft antiplagiat (100%), iar în cazul tezelor de master, în măsură de 90%, cu 8% dintre respondenți care nu cunosc procedura. Utilizarea scade pentru tezele de an, iar pentru proiectele semestriale 23% menționează verificarea. În privința referatelor, verificarea este rar aplicată (10%), jumătate dintre respondenți confirmând că nu sunt analizate prin soft specializat.

Figura 5.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, sondaj cadre didactice, N=48

Membrul academic de la USMF au declarat că sunt în curs elaborare politici sau ghiduri privind utilizarea IA de către studenți (32%) sau că lipsesc astfel de politici (33%). Politicile clare existente sunt raportate de 24%, iar 11% menționează existența unui ghid, dar cu formulări interpretabile.

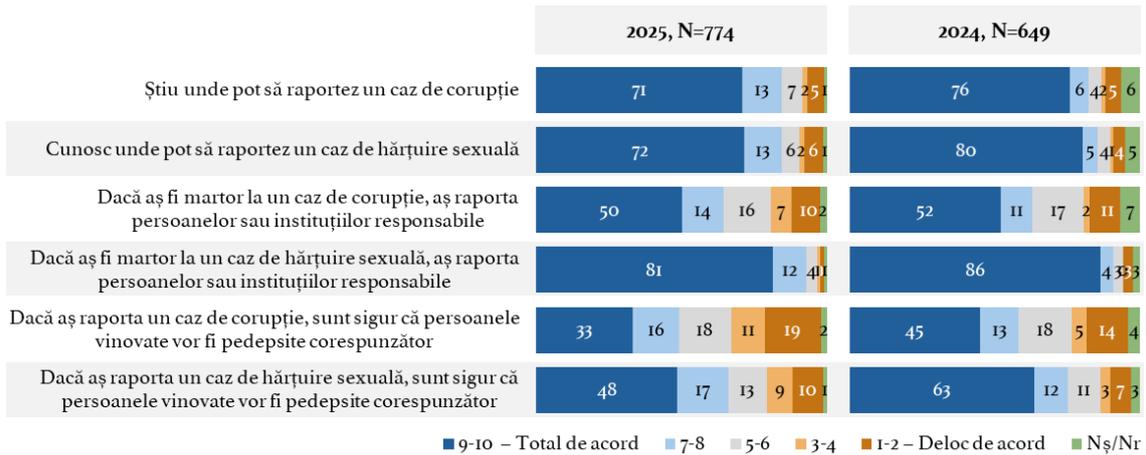
Figura 5.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=82

Subcapitolul 5.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală

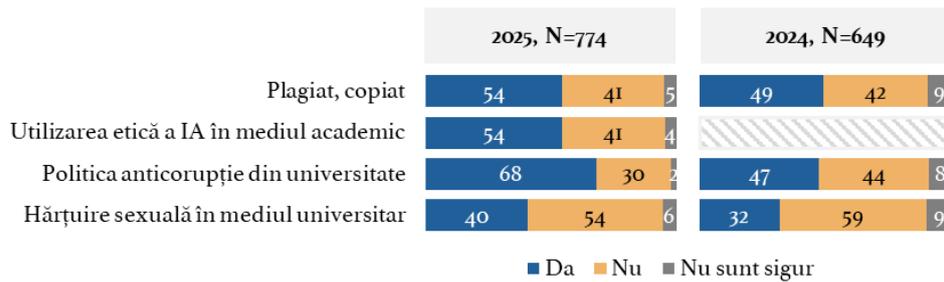
Circa 71%-72% dintre studenții intervievați de la USMF au declarat că cunosc unde pot raporta un caz de corupție sau hărțuire sexuală. Totodată, jumătate ar raporta un caz de corupție (50%), în timp ce 81% declară că ar raporta un caz de hărțuire sexuală instituțiilor responsabile. Comparativ cu rezultatele studiului din 2024, o pondere semnificativ mai mare se declară sceptică în pedepsirea persoanelor vinovate de acte de corupție (30% note de 1-4, +11 p.p. comparativ cu 2024) sau pedepsirea persoanelor vinovate de hărțuire sexuală (19% note de 1-4, + 9 p.p. comparativ cu 2024).

Figura 5.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, sondaj studenți

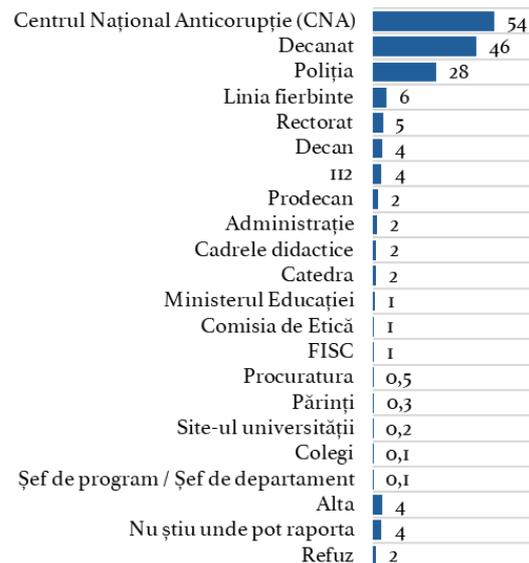
O pondere de 54% a studenților de la USMF afirmă că au participat la cel puțin o instruire despre plagiat/copiat sau utilizarea etică a IA în mediul academic. Peste două treimi dintre studenți au declarat că au participat la instruirea despre politica anticorupție a universității (+21 p.p. față de 2024), iar 40% au participat la instruirea despre hărțuirea sexuală în mediul universitar.

Figura 5.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, sondaj studenți

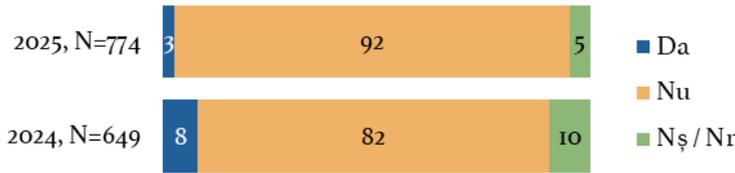
Fiind întrebați unde se pot adresa pentru a raporta un act de corupție în cadrul universității, studenții de la USMF au menționat: CNA (54%), decanatul (46%) și poliția (28%).

Figura 5.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=774

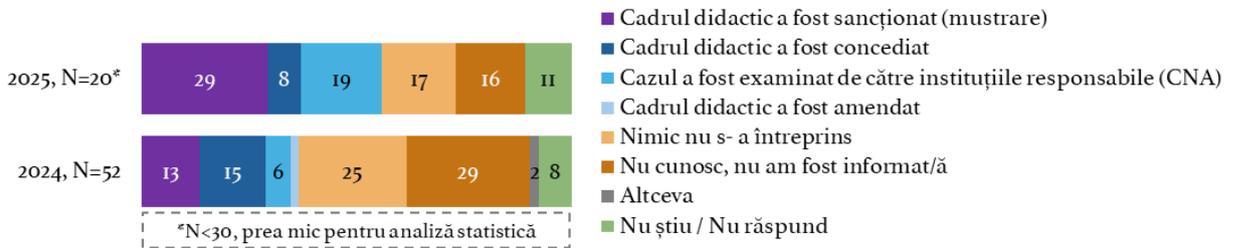
Majoritatea studenților intervievați de la USMF nu au raportat personal sau nu cunosc pe cineva care a raportat conducerii universității un act de corupție (92%). Comparativ cu 2024, ponderea celor care au raportat un act de corupție conducerii universității sau cunosc pe cineva care a făcut-o, a scăzut (3%, -5 p.p.).

Figura 5.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, sondaj studenți

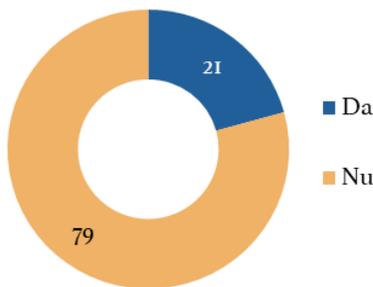
Aproape o treime dintre studenții care au raportat anterior un caz de corupție au menționat că acesta s-a soldat cu sancționarea (mustrarea) cadrului (29%), iar 19% au afirmat că acel caz a fost examinat de către instituțiile responsabile.

Figura 5.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, sondaj studenți

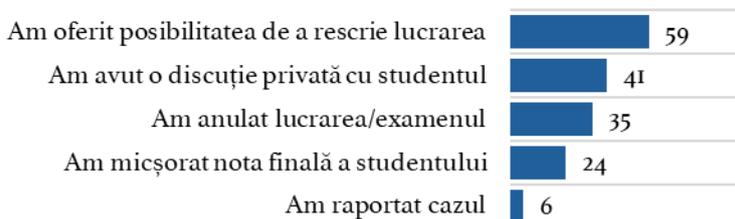
79% dintre cadrele didactice afirmă că nu au întâlnit cazuri de fraudă academică în ultimul an universitar.

Figura 5.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=82

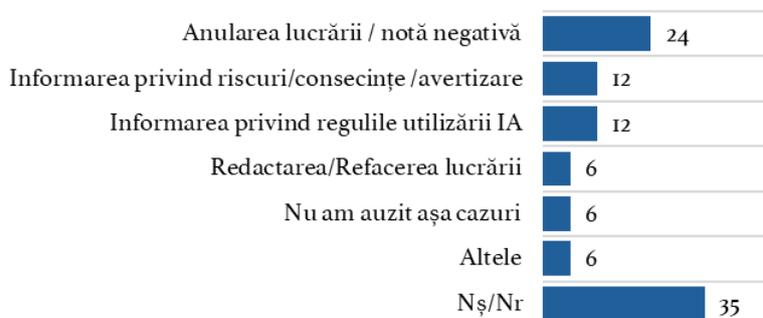
59% dintre cadrele didactice care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică afirmă că au oferit posibilitatea de a rescrie lucrarea.

Figura 5.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=17*

Aproape un sfert dintre cadrele didactice care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică au menționat că anularea lucrării sau oferirea unei note negative a funcționat bine în gestionarea situației.

Figura 5.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=17*

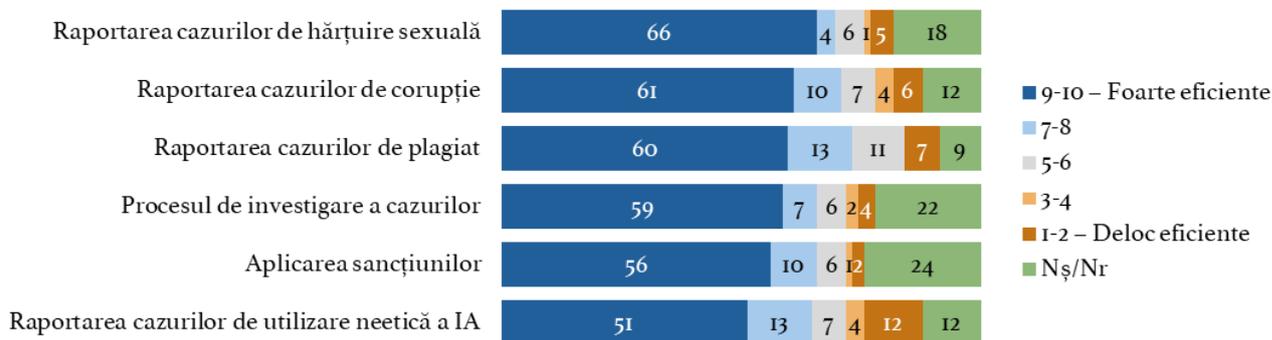
Fiind întrebați spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală, dacă s-ar întâmpla în cadrul universității, studenții de la USMF au menționat cel mai frecvent poliția (62%) și decanatul (46%, +20 p.p. față de 2024).

Figura 5.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=774

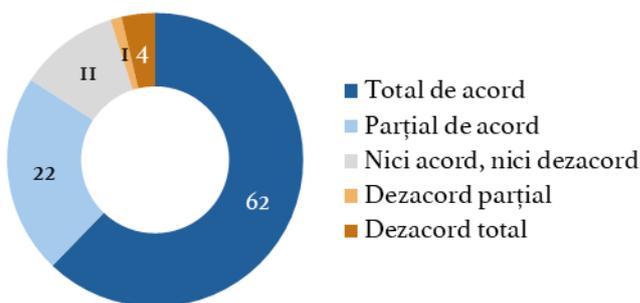
Cadrele didactice de la USMF evaluează raportarea cazurilor de hărțuire sexuală printr-un nivel ridicat de eficiență (66% note de 9-10), urmate de cazurile de corupție și de plagiat (60%, respectiv 61% dintre respondenți considerându-le eficiente). Raportarea utilizării neetice a IA este considerată foarte eficientă de către jumătate dintre respondenți (51%), în timp ce 16% le consideră mai degrabă sau complet ineficiente (note de 1-4).

Figura 5.3.I0: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=82

84% dintre cadrele didactice sunt de acord că personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică în cadrul universității în care activează.

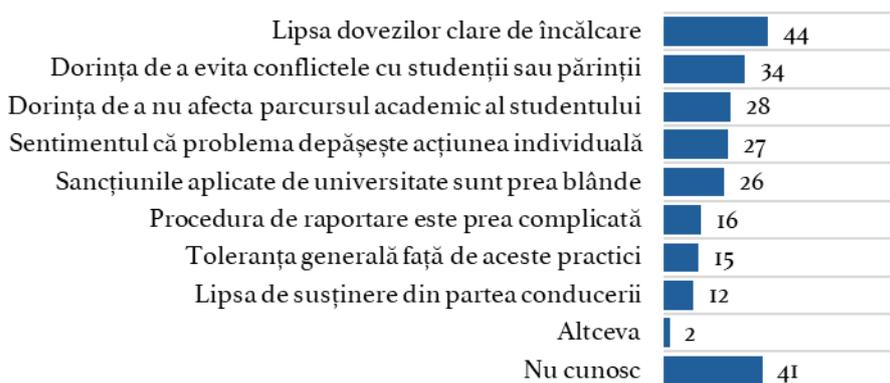
Figura 5.3.II: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=82

Subcapitolul 5.4: Provocări în menținerea integrității academice

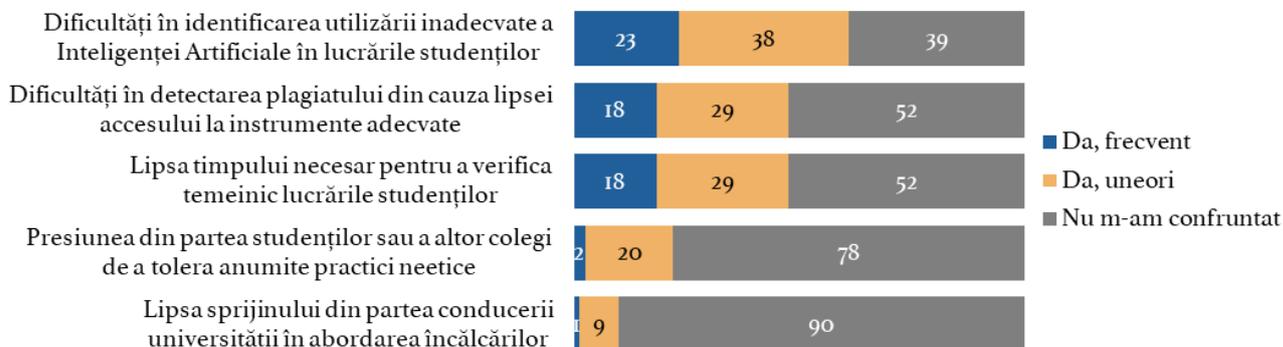
În USMF, cadrele didactice indică lipsa dovezilor clare (44%), evitarea conflictelor cu studenții sau părinții (34%) și dorința de a nu afecta parcursul studentului (28%) drept motive pentru care cadrele didactice ezită să raporteze cazurile de fraudă academică. Dorința de a evita responsabilitatea individuală este menționată de 27%, iar sancțiunile sunt considerate prea blânde de 26%.

Figura 5.4.I: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=82

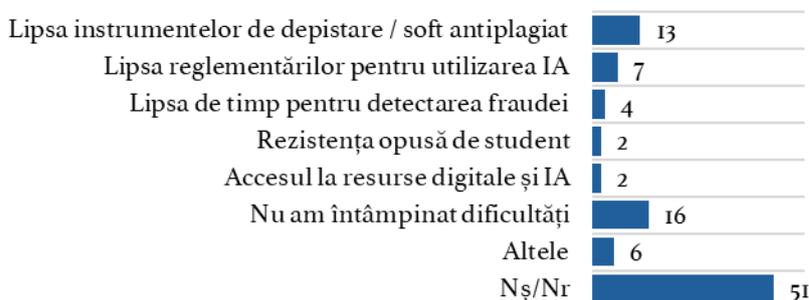
În rândul cadrelor didactice de la USMF, principalele dificultăți întâmpinate în prevenirea practicilor neetice se referă la identificarea utilizării inadecvate a IA și la lipsa timpului sau a instrumentelor pentru detectarea plagiatului: 61% s-au confruntat cu probleme legate de IA (dintre care 23% frecvent), iar 47% au întâmpinat provocări atât în verificarea temeinică a lucrărilor, cât și în detectarea plagiatului (dintre care 18% frecvent pentru ambele).

Figura 5.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=82

Cadrele didactice indică principalele dificultăți în identificarea și prevenirea fraudelor academice: lipsa instrumentelor de depistare (13%), lipsa reglementărilor privind IA este menționată de 7%, iar lipsa timpului de 4%.

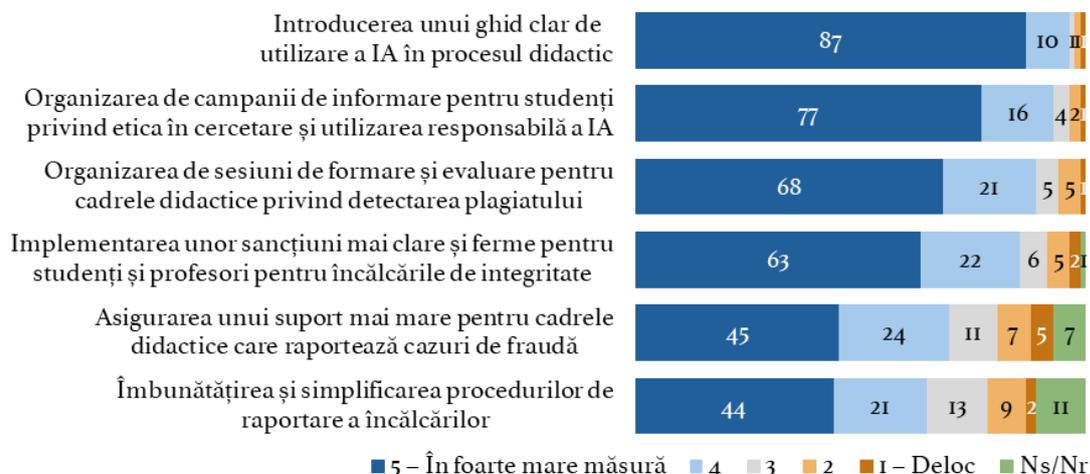
Figura 5.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=82

Subcapitolul 5.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate

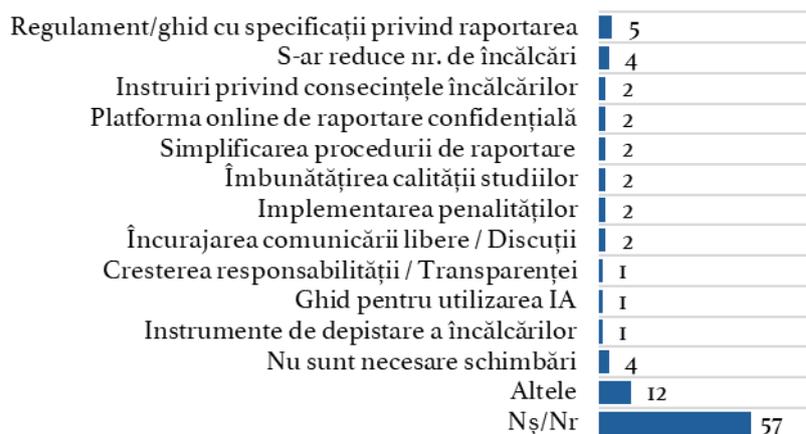
În rândul cadrelor didactice de la USMF, topul măsurilor considerate cele mai necesare este condus de introducerea unui ghid clar de utilizare a IA în procesul didactic, apreciată ca necesară de 97% dintre respondenți (note de 4-5), urmată de organizarea de campanii de informare pentru studenți privind etica în cercetare și utilizarea responsabilă a IA (93%), organizarea de sesiuni de formare și evaluare pentru cadrele didactice privind detectarea plagiatului (89%) și implementarea unor sancțiuni mai clare și ferme pentru încălcările de integritate (85%).

Figura 5.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=82

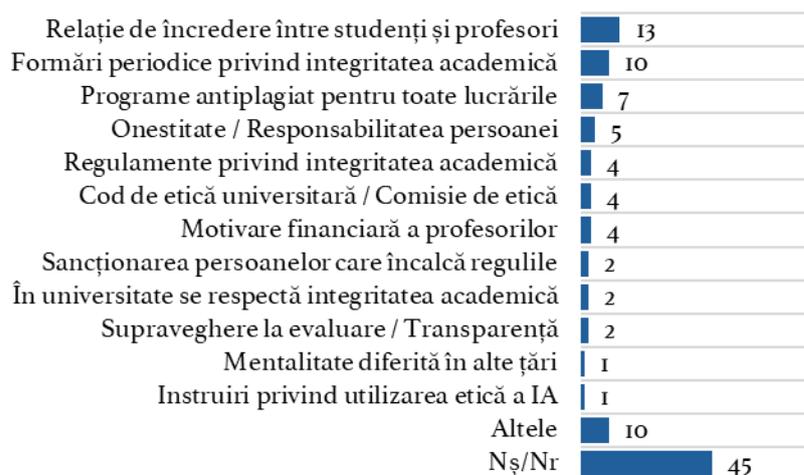
Pentru USMF, principalele îmbunătățiri menționate de profesori sunt cadrele didactice indică drept priorități crearea unui regulament sau ghid de raportare (5%).

Figura 5.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=82

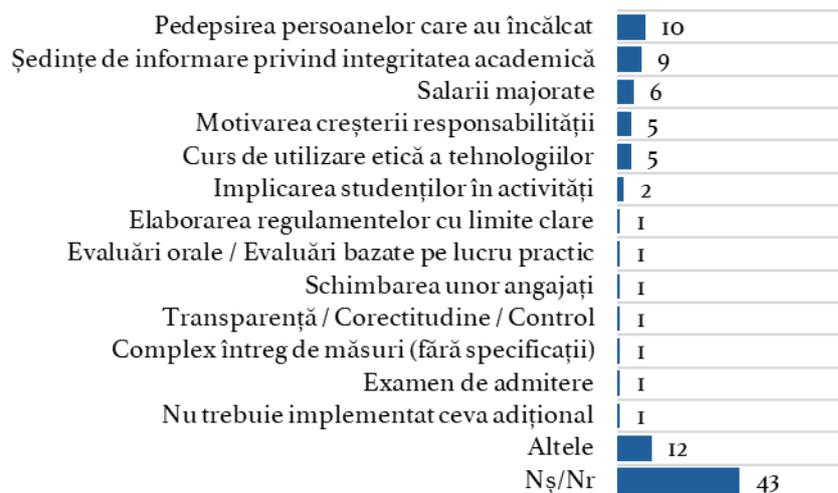
Cadrele didactice de la USMF observă mai ales o relație bună de încredere între studenți și profesori (13%), formările periodice dedicate integrității (10%) și utilizarea programelor antiplagiat (7%).

Figura 5.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=82

Pentru a consolida integritatea academică, cadrele didactice accentuează trei direcții principale: pedepsirea celor care au încălcat integritatea (10%), ședințele de informare (9%) și majorarea salariilor (6%).

Figura 5.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=82

CAPITOLUL VI: NIVELUL DE INTEGRITATE ACADEMICĂ LA UPSC

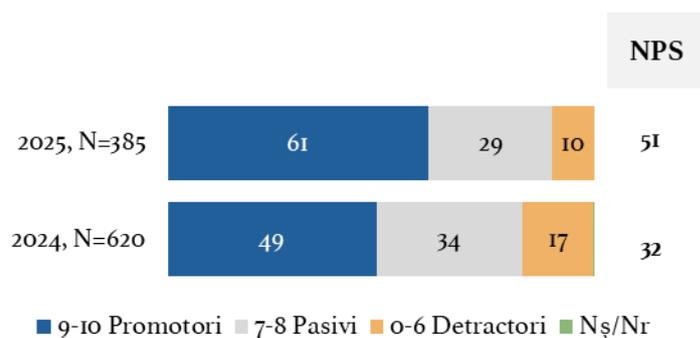
În acest capitol sunt prezentate rezultatele studiului obținute în cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Moldova (UPSC). Analiza acoperă nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii, precum și percepțiile și experiențele legate de plagiat, fraudă și corupție. De asemenea, sunt examinate practicile de raportare și sancționare a abaterilor sau hărțuirii sexuale, provocările existente în menținerea integrității academice și sugestiile cadrelor didactice pentru îmbunătățirea acestor mecanisme.

Subcapitolul 6.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii

În cadrul studiului a fost analizată predispunerea studenților de a recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la universitatea la care sunt studenți. Astfel, a fost calculat indicatorul NPS (Net Promoter Score) – a fost scăzută ponderea detractorilor (% respondenților care au oferit note 0-6) din ponderea promotorilor (% persoanelor care au oferit note 9-10).

Circa 61% dintre studenții de la UPSC sunt promotori (note de 9-10), în timp ce 10% sunt detractori (note de 0-6). Scorul NPS înregistrat pentru UPSC este de 51, având o creștere semnificativă față de 2024 (+19 puncte).

Figura 6.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la UPSC? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți

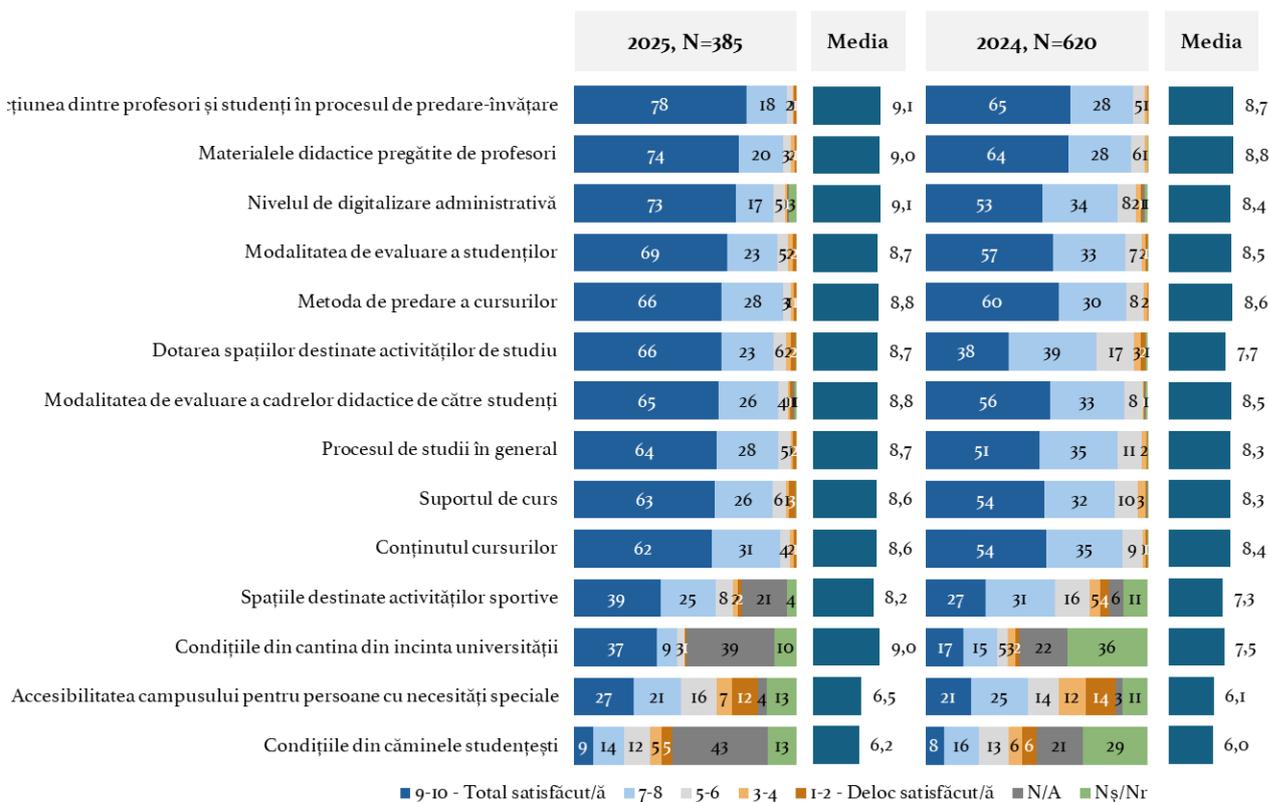

Studenții de la UPSC se declară cel mai mult satisfăcuți de interacțiunea dintre profesori și studenți (78% note 9-10, scor mediu – 9.1), nivelul de digitalizare administrativă (73%, 9.1) și materialele didactice pregătite de profesori (74%, 9.0). Niveluri ridicate de satisfacție se înregistrează și pentru metoda de predare a cursurilor (66%, 8.8), procesul de studii (64%, 8.7), modalitatea de evaluare a studenților (69%, 8.7) și dotarea spațiilor de studiu (66%, 8.7). La polul opus, cele mai slab evaluate aspecte sunt accesibilitatea campusului pentru persoane cu necesități speciale (scor mediu – 6.5) și condițiile din căminele studențești (6.2).

Comparativ cu anul 2024, UPSC înregistrează îmbunătățiri consistente pe aproape toate dimensiunile. Cele mai mari creșteri apar la dotarea spațiilor de studiu, unde scorul mediu urcă de la 7.7 la 8.7, nivelul de digitalizare administrativă crește de la 8.4 la 9.1, iar condițiile din cantină se îmbunătățesc considerabil (de la 7.5 la 9.0). Satisfacția privind spațiile sportive cresc de la 7.3 la 8.2, iar interacțiunea dintre profesori și studenți evoluează de la 8.7 la 9.1.

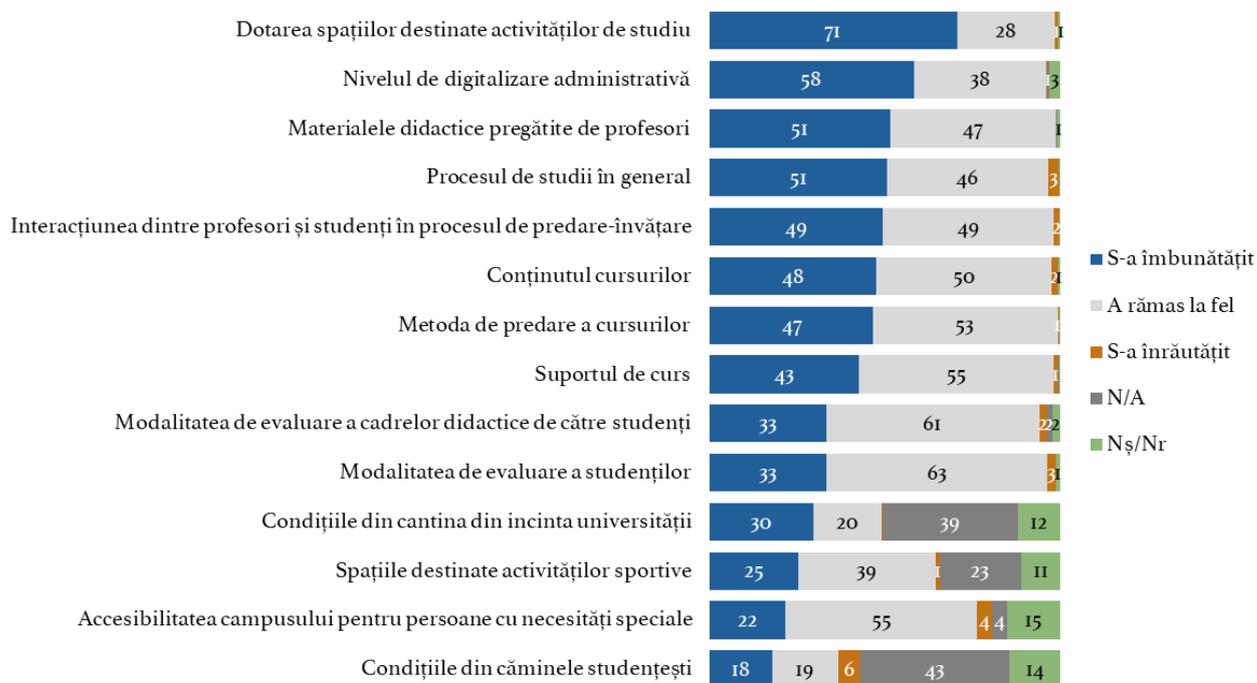
Comparativ cu 2024, se observă o scădere ușoară pe majoritatea dimensiunilor: nivelul de digitalizare administrativă scade de la 9.0 la 8.7, metoda de predare a cursurilor de la 8.5 la 8.1, interacțiunea dintre profesori și studenți de la 8.5 la 8.3, iar modalitatea de evaluare a cadrelor didactice de la 8.5 la 8.2.

Figura 6.1.2: „QII. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți

Studenții de la UPSC remarcă o serie de îmbunătățiri, în special la dotarea spațiilor destinate activităților de studiu (71%), nivelul de digitalizare administrativă (58%), materialele didactice pregătite de profesori procesul de studii în general (51% fiecare), interacțiunea dintre profesori și studenți (49%) și conținutul cursurilor (48%). În schimb, condițiile din căminele studențești au fost menționate de 6% dintre respondenți ca având o evoluție negativă.

Figura 6.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=385

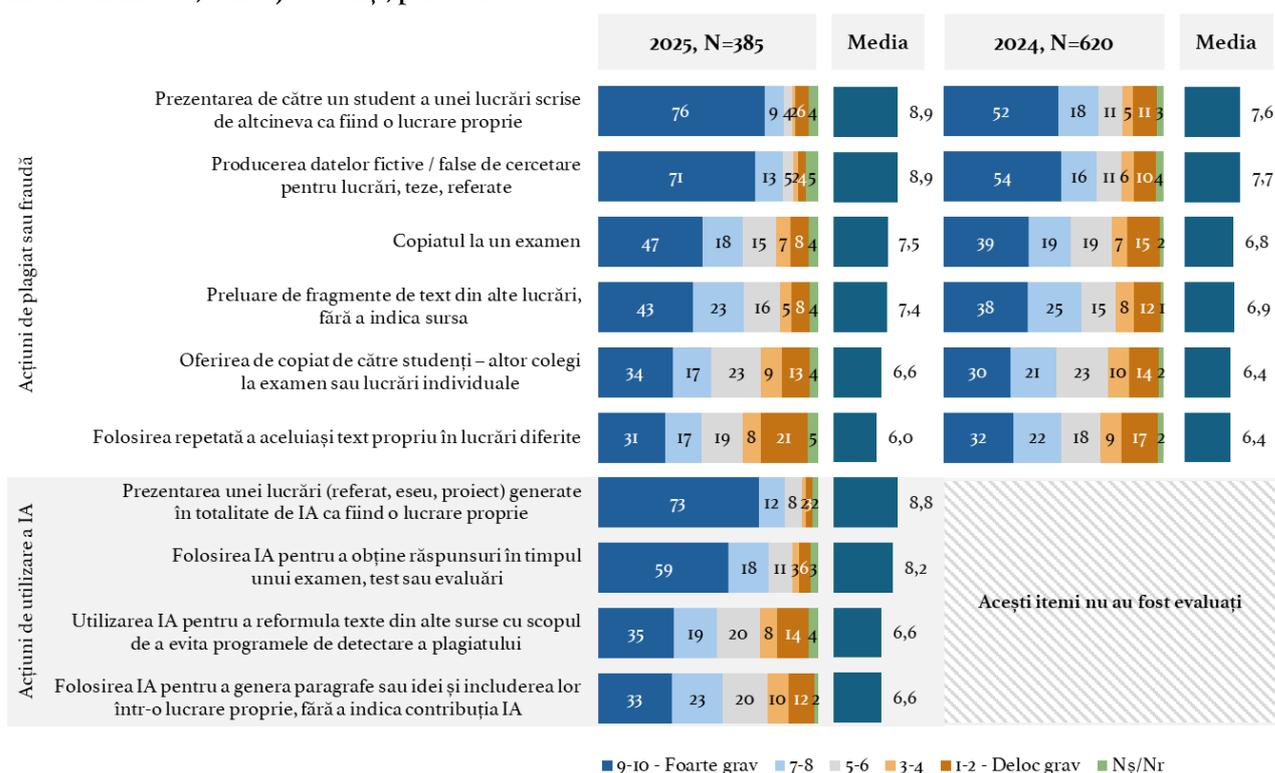

Subcapitolul 6.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior

Pentru studenții de la UPSC, cele mai grave acțiuni percepute în cadrul procesului educațional sunt prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (76% note de 9-10, scor mediu 8.9), producerea de date fictive/false pentru lucrări (71%, scor mediu 8.9) și prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind o lucrare proprie (73%, 8.8). La polul opus, folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite este percepută ca mai puțin gravă (21% note 1-2, scor mediu 6.0).

Comparativ cu 2024, prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind una proprie este considerată drept foarte gravă cu 24 p.p. în creștere, iar producerea datelor fictive cu 17 p.p. în creștere.

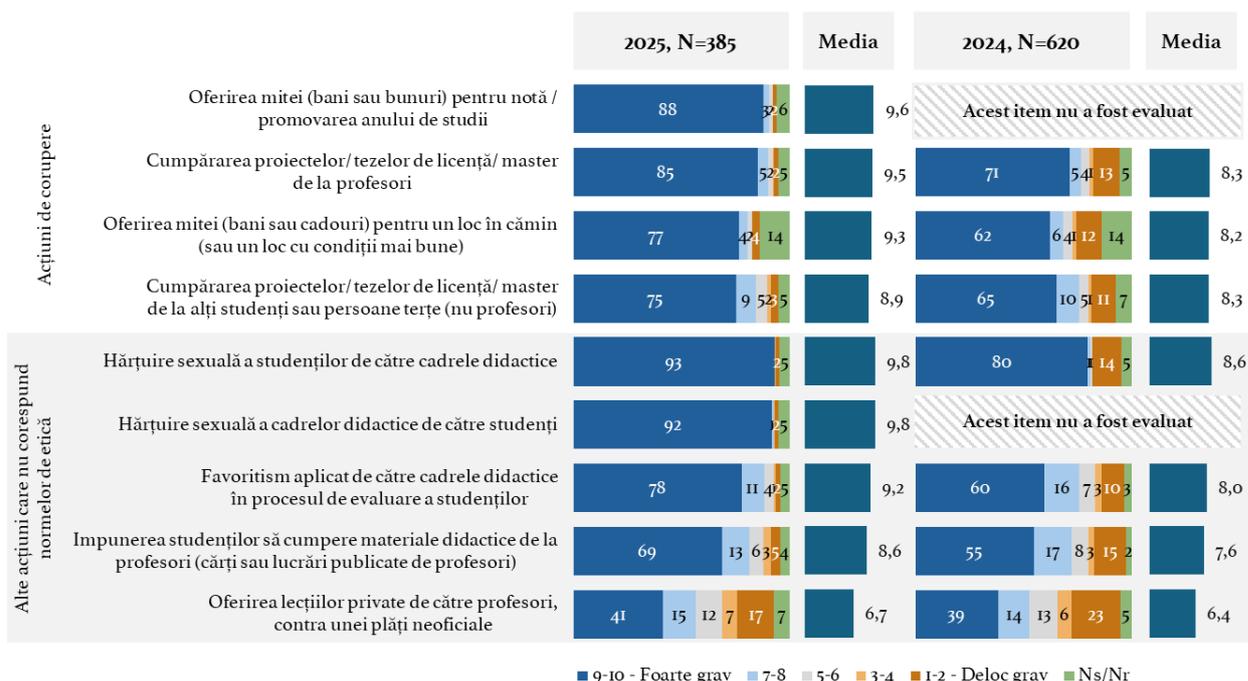
Figura 6.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea I

Pentru studenții de la UPSC, cele mai grave acțiuni de ordinul coruperii sau a încălcării normelor de etică sunt hărțuirea sexuală, atât a studenților de către cadrele didactice, cât și invers, percepută ca foarte gravă de 93% și respectiv 92% dintre respondenți (scor mediu 9.8 ambele). Urmează oferirea mitei pentru notă sau promovarea anului de studii (88%, 9.6) și cumpărarea proiectelor sau tezelor de la profesori (85%, 9.5), iar oferirea mitei pentru un loc mai bun în cămin este considerată foarte gravă de 77% (9.3). Cumpărarea proiectelor de la alți studenți sau terți este evaluată ca gravă de 75% dintre respondenți (8.9).

Comparativ cu 2024, toate acțiunile sunt percepute drept foarte grave de o pondere mai mare, cu cea mai mare diferență de percepție fiind observată pentru favoritismul aplicat de către cadrele didactice (+18 p.p.).

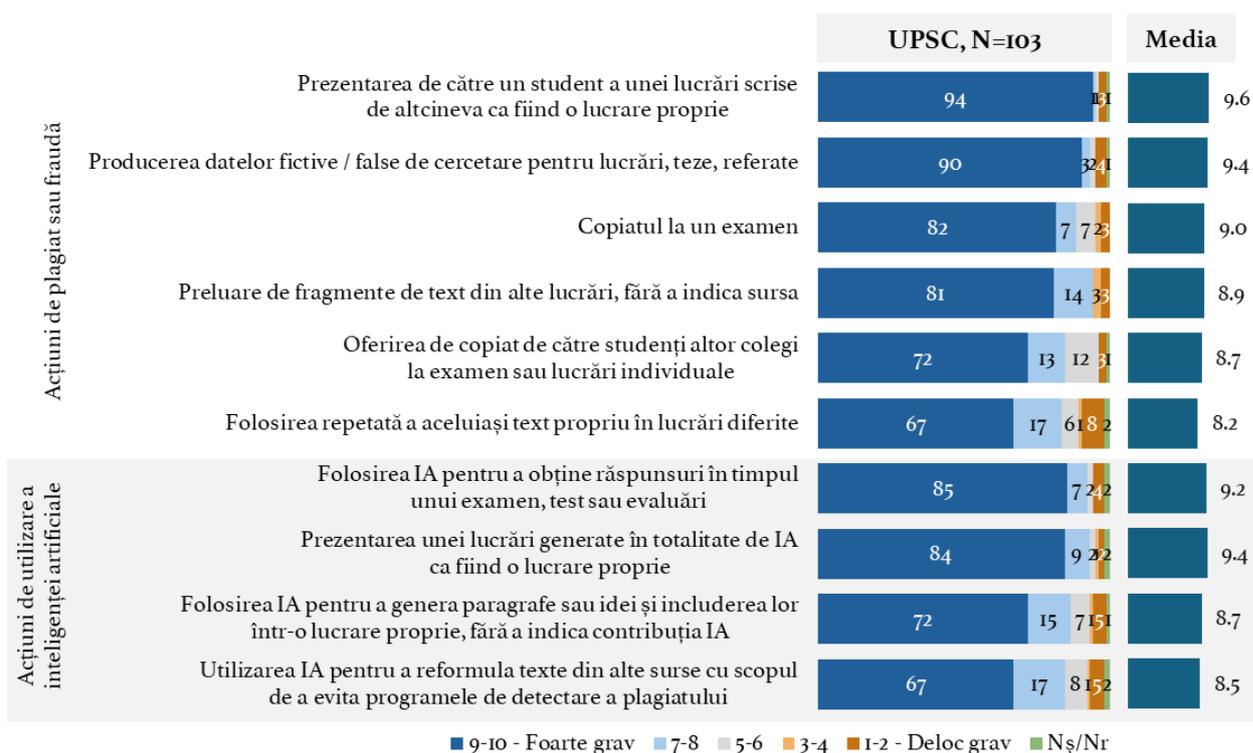
Figura 6.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universitățile? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

La UPSC, cadrele didactice consideră că cele mai grave acțiuni de plagiat sau fraudă sunt prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (94% note de 9-10, scor mediu 9.6) și producerea de date fictive sau false pentru lucrări, teze sau referate (90%, 9.4). Copiatul la examene și preluarea de fragmente fără citarea sursei sunt de asemenea percepute ca foarte grave de 81%-82% dintre respondenți, cu scoruri medii de 9.0 și 8.9. În ceea ce privește utilizarea Inteligenței Artificiale, folosirea IA pentru răspunsuri la examene și prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind proprie sunt considerate foarte grave de 84-85% dintre cadre (scoruri medii 9.2-9.4).

Comparativ cu studenții, cadrele didactice percep aceste acțiuni ca fiind semnificativ mai grave, în special copiatul la examene, preluarea de fragmente fără citarea sursei și utilizarea Inteligenței Artificiale pentru reformularea sau generarea paragrafelor sau pentru răspunsuri la examene.

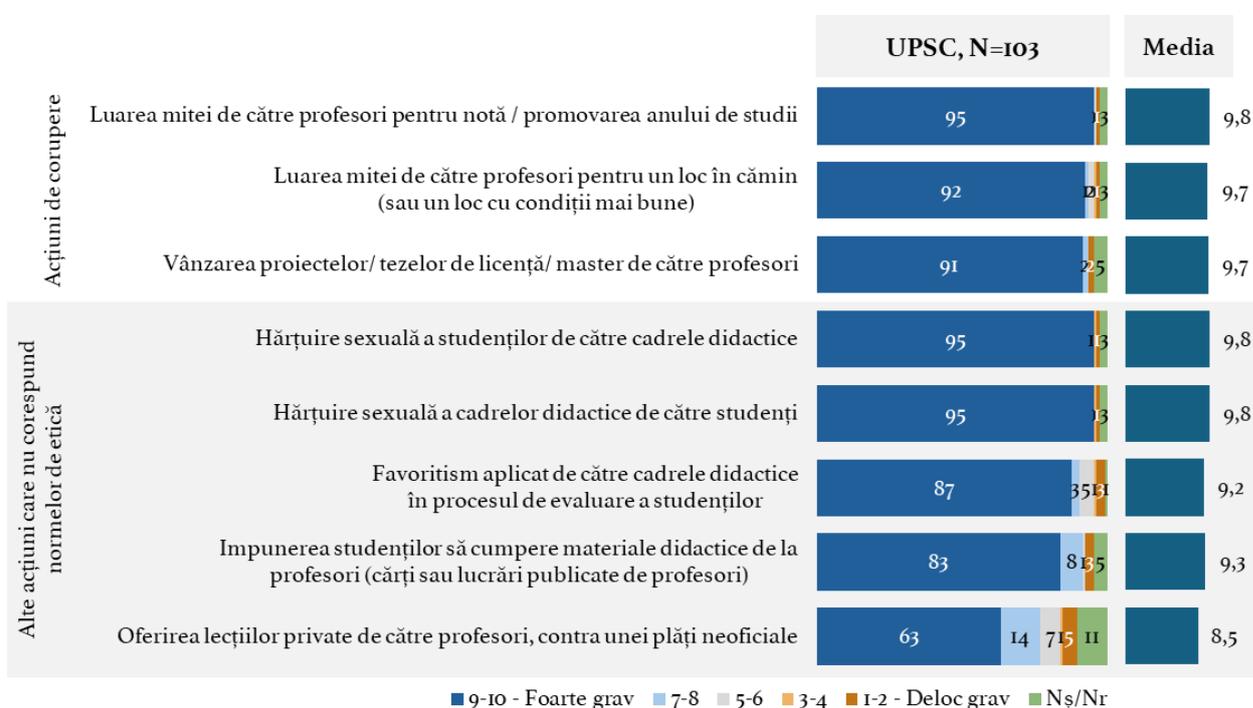
Figura 6.2.3.: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1

La UPSC, cadrele didactice consideră că cele mai grave acțiuni de corupere sunt luarea mitei pentru note sau promovarea anului de studii (95% note de 9-10, scor mediu 9,8), vânzarea proiectelor/tezelor de licență sau master de către profesori (91%, 9,7) și luarea mitei pentru un loc în cămin (92%, 9,7). În ceea ce privește alte acțiuni care nu corespund normelor de etică, hărțuirea sexuală, atât a cadrelor didactice de către studenți, cât și invers, este considerată foarte gravă de 95% dintre respondenți (scor mediu 9,8). Favoritismul în procesul de evaluare și impunerea studenților să cumpere materiale didactice de la profesori sunt percepute ca foarte grave de 83-87% dintre profesori, cu scoruri medii de 9,2-9,3. La polul opus, oferirea lecțiilor private contra unei plăți neoficiale este considerată foarte gravă de 63% dintre respondenți, cu un scor mediu de 8,5.

În general, cadrele didactice percep aceste acțiuni ca fiind mai grave decât studenții, în special oferirea lecțiilor private studenților în schimbul unei plăți neoficiale sau impunerea studenților să cumpere materiale didactice de la profesori.

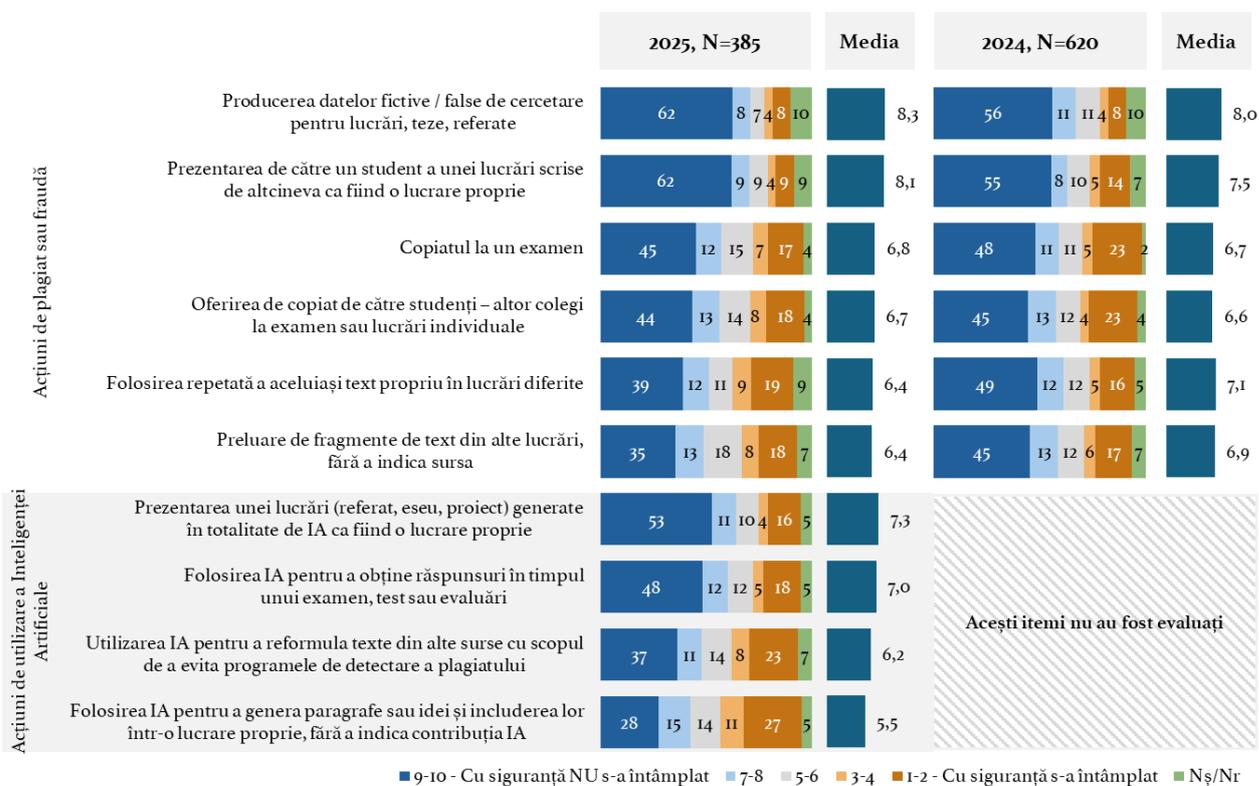
Figura 6.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

În percepția studenților de la UPSC, următoarele acțiuni se întâmplă mai frecvent: folosirea IA pentru generarea paragrafelor și includerea lor în lucrări proprii, fără a indica contribuția IA (27% afirmă că s-a întâmplat cu siguranță, scor mediu 5.5), utilizarea IA pentru a reformula texte cu scopul evitării programelor antiplagiat (23% note de 1-2, scor mediu 6.2) și folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite (19%, 6.4). La polul opus, aproape două treimi consideră că producerea datelor fictive pentru lucrări/teze și prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind o lucrare proprie, cu siguranță nu s-au întâmplat la UPSC (62% ambele).

Comparativ cu 2024, scorurile medii pentru folosirea repetată a aceluiași text în lucrări diferite și preluarea de fragmente de text din alte lucrări, fără a indica sursa au scăzut, indicând că studenții percep acum aceste comportamente ca având loc mai frecvent la UPSC. De cealaltă parte, scorul mediu pentru prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind o lucrare proprie a crescut cu 0.6 puncte, sugerând că această acțiune este percepută ca având loc mai sporadic.

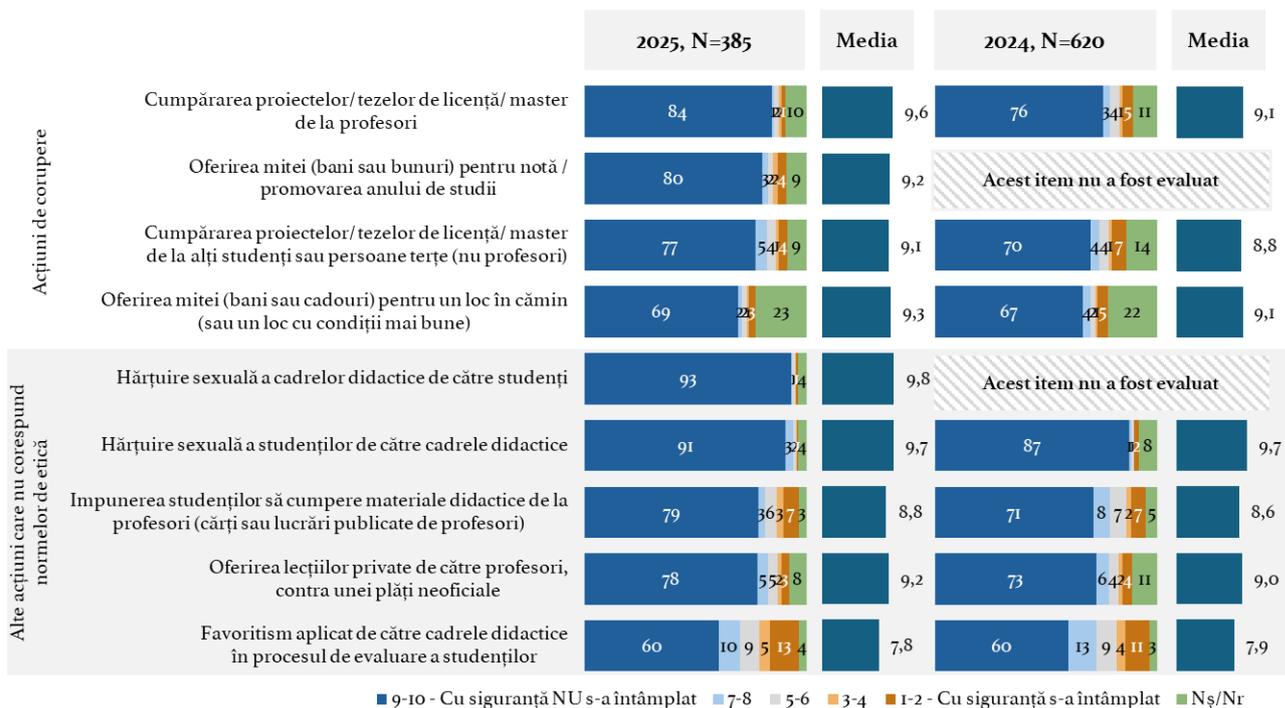
Figura 6.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea I

Studenții de la UPSC consideră că următoarele acțiuni de corupere și încălcare a normelor de etică cu siguranță nu s-au întâmplat în rândul colegilor lor: hărțuirea sexuală a cadrelor didactice de către studenți (93% note 9-10, scor mediu 9.8), hărțuirea studenților de către cadrele didactice (91%, 9.7), cumpărarea proiectelor/tezelor de la profesori (84%, 9.6) și oferirea mitei pentru notă sau promovarea anului de studii (80%, 9.2). În contrast, favoritismul aplicat de cadrele didactice în procesul de evaluare este considerat mai frecvent, 13% afirmând că acest comportament cu siguranță s-a întâmplat (scor mediu 7.8).

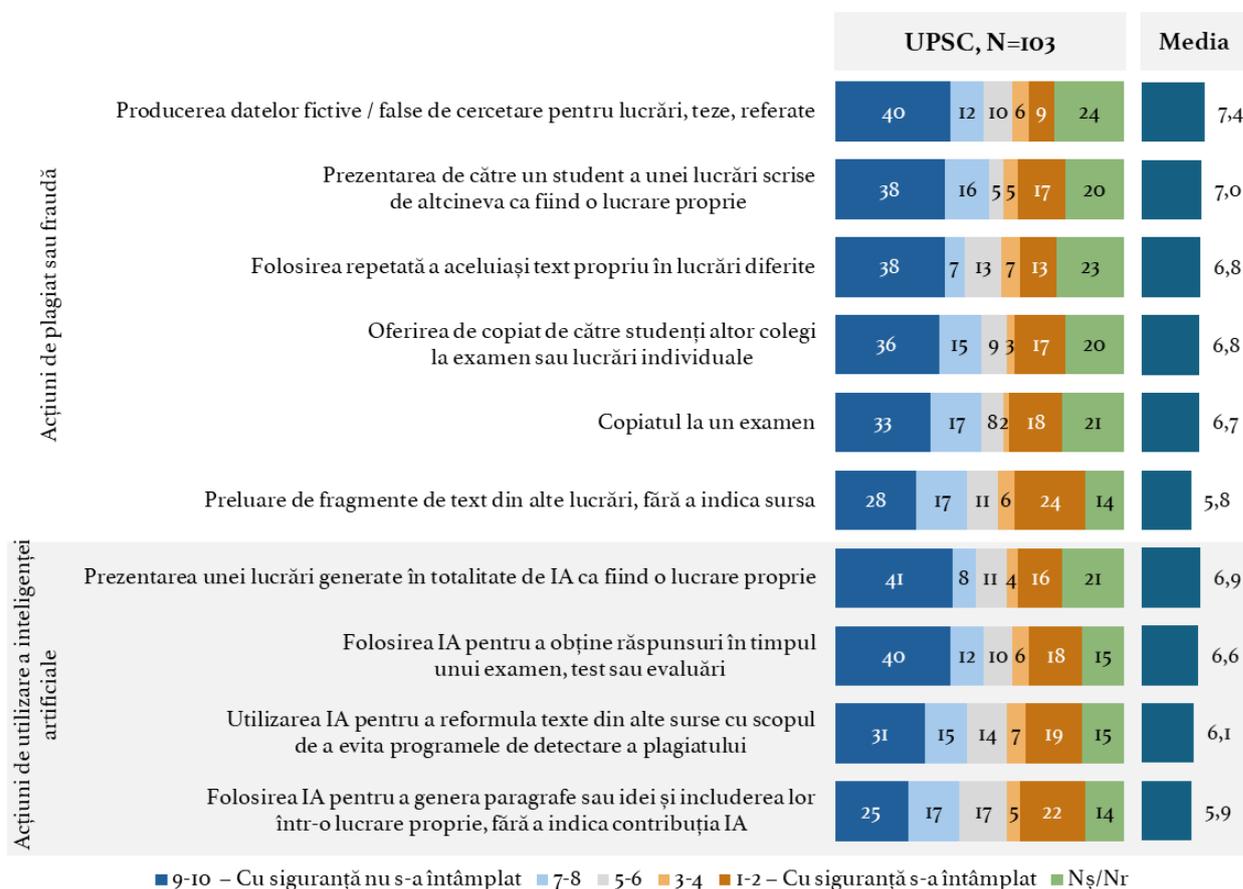
Comparativ cu studiul din 2024, rezultatele sunt consistente, singura diferență notabilă de percepție fiind pentru cumpărarea proiectelor/tezelor de la profesori (+0.5 scor mediu față de 2024), semnificând că acest fenomen este perceput ca întâmplându-se mai rar.

Figura 6.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

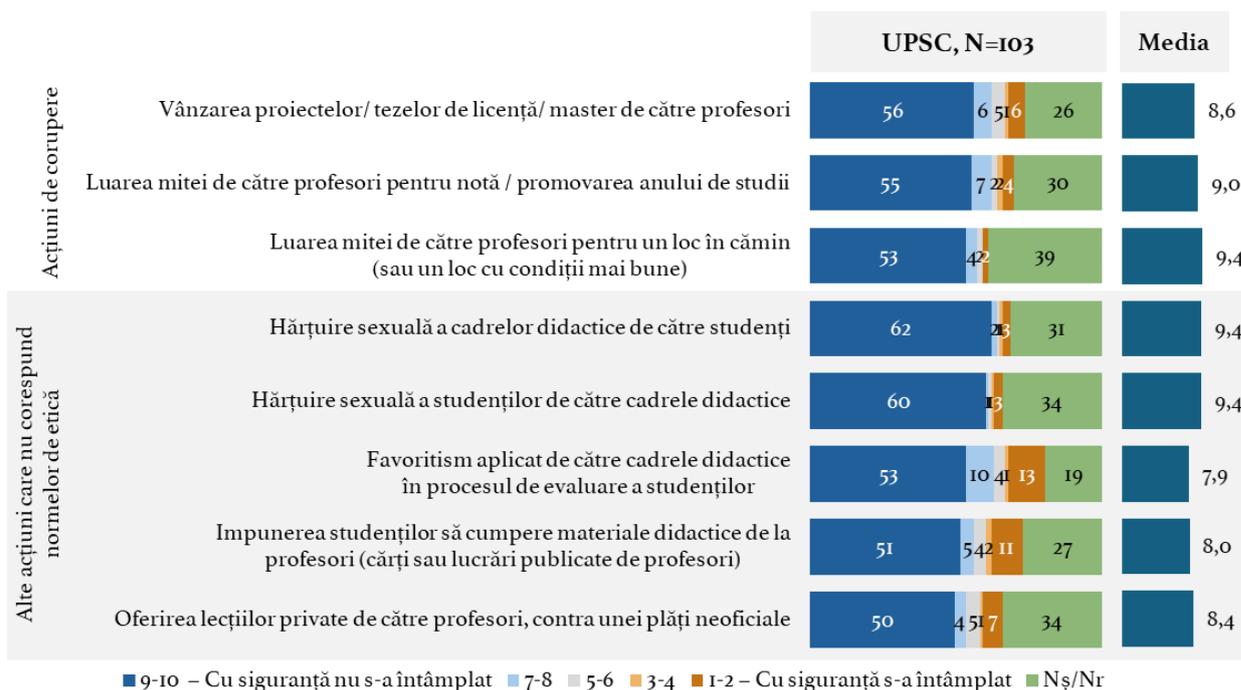
În opinia cadrelor didactice de la UPSC, cel mai frecvent percepută acțiune este preluarea de fragmente din alte lucrări fără citare (24% note de 1-2, scor mediu 5,8), folosirea IA pentru generarea de paragrafe sau idei fără a indica contribuția IA (22%, 5,9). Percepția cadrelor didactice este relativ similară cu cea a studenților referitor la frecvența acțiunilor de plagiat/fraudă sau a utilizării IA.

Figura 6.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea I

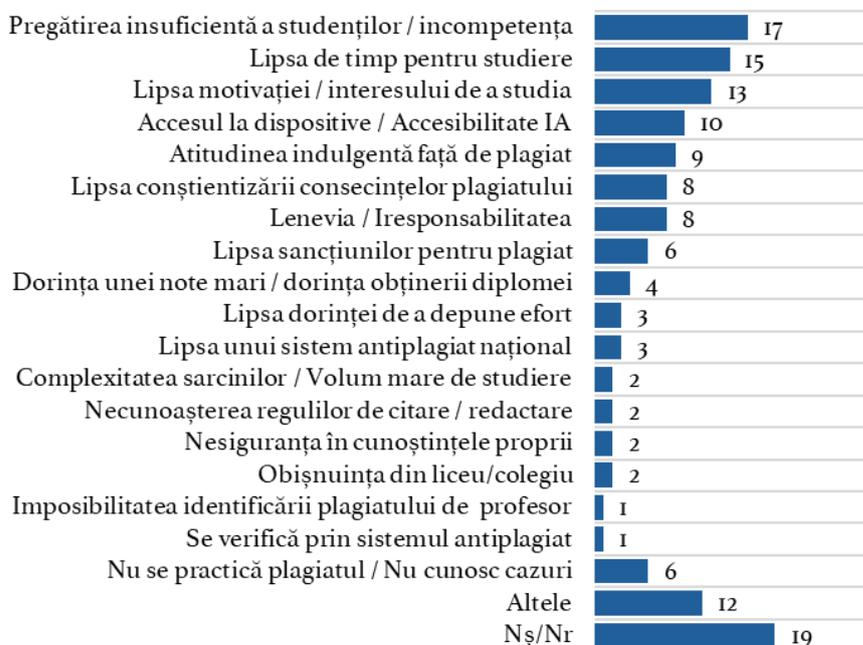
Cadrele didactice de la UPSC consideră că majoritatea acțiunilor de corupere și alte acțiuni care nu corespund normelor de etică s-au întâmplat rar, cu scoruri medii între 8.0 și 9.4. Totuși, 13% dintre respondenți consideră că favoritismul aplicat de cadrele didactice cu siguranță s-a întâmplat (scor mediu 7.9), iar 11% că impunerea studenților să cumpere materiale didactice de la profesori s-a întâmplat (scor mediu 8.0). Comparativ cu studenții, cadrele didactice afirmă într-o proporție ușor mai mare că vânzarea proiectelor/tezelor de către profesori cu siguranță s-a întâmplat, impunerea studenților să cumpere materiale didactice de la profesori sau oferirea lecțiilor private în schimbul unei plăți neoficiale.

Figura 6.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, **sondaj cadre didactice, partea 2**

În cadrul UPSC, cele mai des menționate cauze ale plagiatului de către studenți sunt pregătirea insuficientă a studenților (17%), lipsa de timp pentru studiere (15%) și lipsa motivației de a studia (13%).

Figura 6.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, **Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=103**

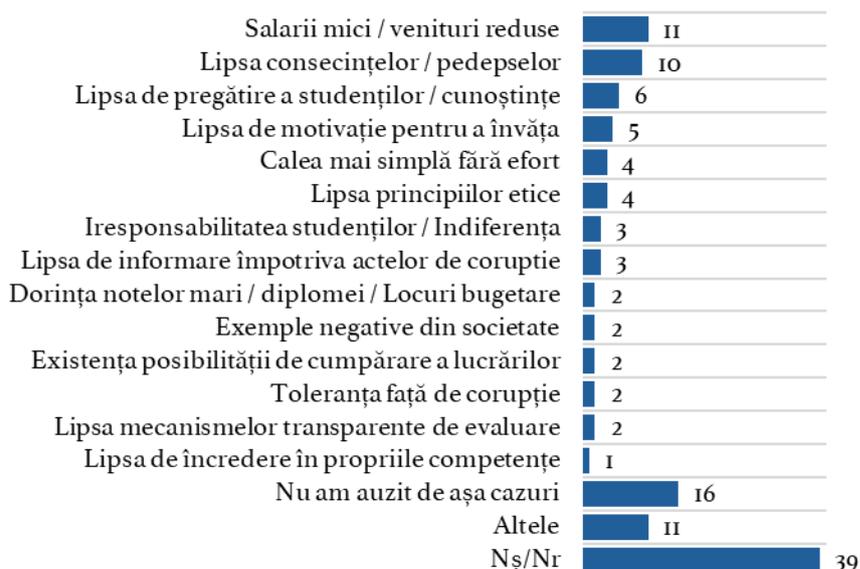
Principalele explicații ale utilizării neetice a IA sunt necunoașterea normelor etice de utilizare a IA (15%), efortul minim sau comoditatea (11%) și lipsa reglementărilor interne (9%).

Figura 6.2.10: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=103*

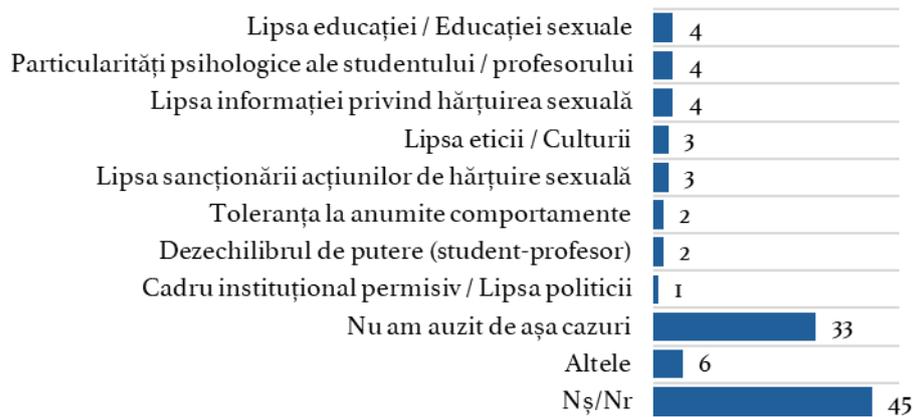
În cadrul UPSC, cadrele didactice indică mai ales salariile mici sau veniturile reduse (11%), lipsa consecințelor pentru comportamente de corupere (10%) și lipsa de pregătire a studenților (6%) drept cauze directe ale acțiunilor de corupere.

Figura 6.2.11: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=103*

Principalele cauze ale hărțuirii sexuale, indicate de cadrele didactice sunt: lipsa educației sau a educației sexuale, particularitățile psihologice ale persoanei implicate și lipsa informației privind hărțuirea sexuală (4% fiecare). O treime dintre profesori indică că nu au auzit de astfel de situații

Figura 6.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=103*

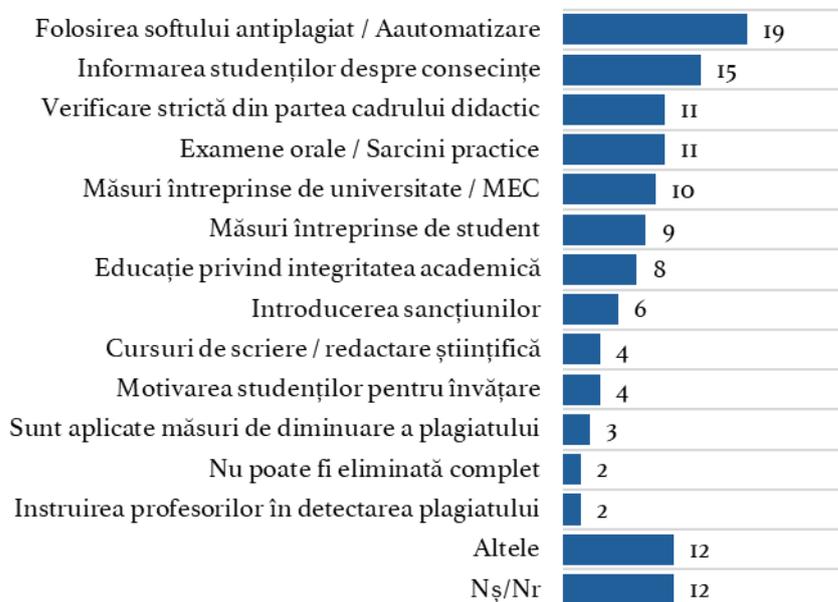
Cadrele didactice de la UPSC manifestă în general o evaluare pozitivă a măsurilor adoptate de universitate pentru a preveni comportamentele neetice, deși nivelurile de încredere diferă în funcție de domeniu. Prevenirea coruperii este apreciată cel mai favorabil, cu 83% dintre respondenți acordând note de 4-5. Urmează prevenirea hărțuirii sexuale, evaluată ca eficientă de 81%, și prevenirea plagiatului, unde 79% consideră că instituția acționează în mare măsură pentru a reduce aceste practici. 74% dintre profesori consideră acțiunile întreprinse de universitate pentru prevenirea utilizării neetice a IA de către studenți drept eficiente.

Figura 6.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, *sondaj cadre didactice, N=103*

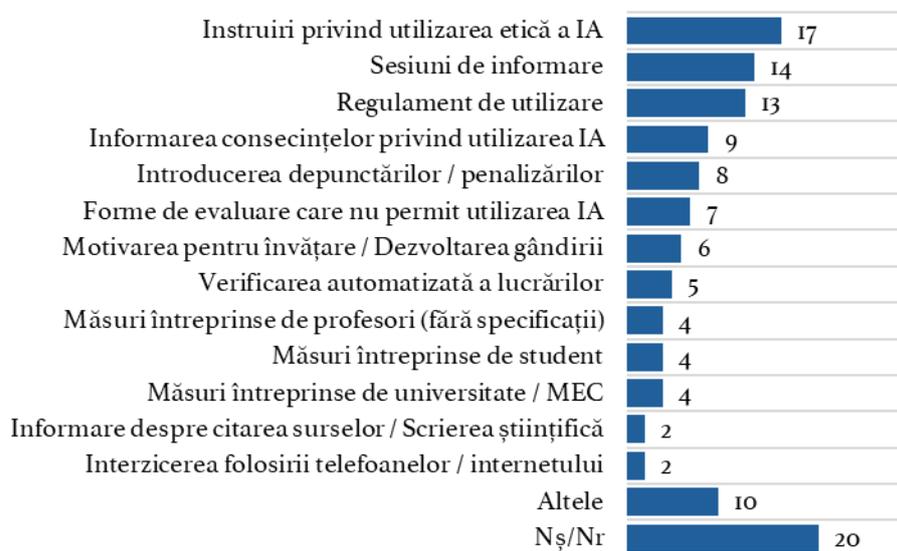
În cadrul UPSC, măsurile pentru eliminarea plagiatului, cel mai des propuse sunt utilizarea softului antiplagiat (19%), informarea studenților despre consecințe (15%) și verificarea strictă a lucrărilor și examenele orale sau sarcinile practice (11% fiecare). Măsurile la nivel instituțional sunt menționate într-o măsură de 10%.

Figura 6.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=103*

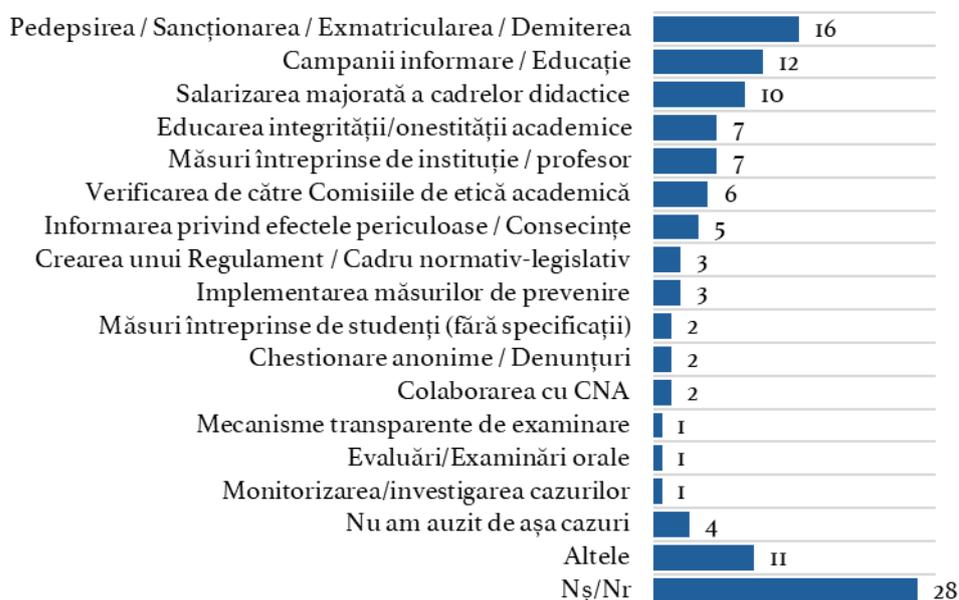
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea utilizării neetice a IA sunt instruirile privind utilizarea etică a IA (17%), sesiunile de informare (14%) și regulamentul de utilizare (13%).

Figura 6.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=103*

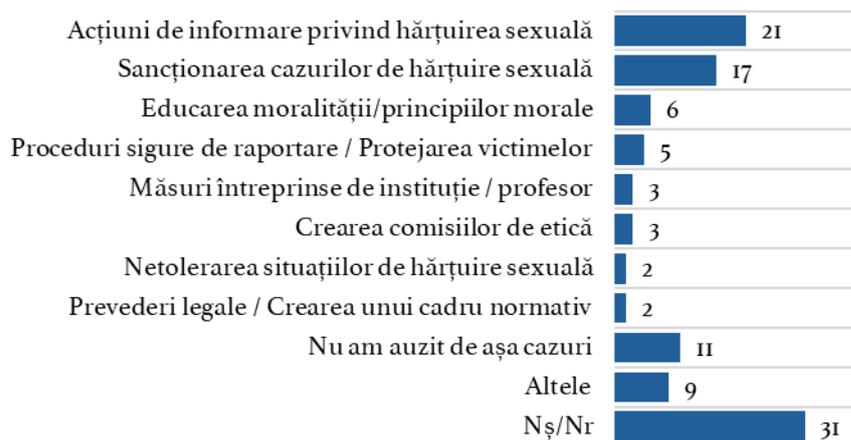
În cadrul UPSC, cele mai des propuse măsuri pentru a combate acțiunile de corupere sunt sancționarea persoanelor implicate (16%), campaniile de informare și educație (12%) și majorarea salariilor cadrelor didactice (10%).

Figura 6.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.)*, sondaj cadre didactice, N=103

Cadrelor didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea hărțuirii sexuale sunt acțiunile de informare (21%), sancționarea cazurilor de hărțuire sexuală (17%) și educarea moralității (6%).

Figura 6.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală*, sondaj cadre didactice, N=103

94% dintre cadrele didactice de la UPSC se declară informați despre Codul de Etică și Deontologie Profesională a universității. Totodată, 59% dintre cadrele didactice spun că au acces la un program de detectare a plagiatului, 12% afirmă contrariul, iar 29% nu sunt la curent cu disponibilitatea acestui instrument.

Figura 6.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=103

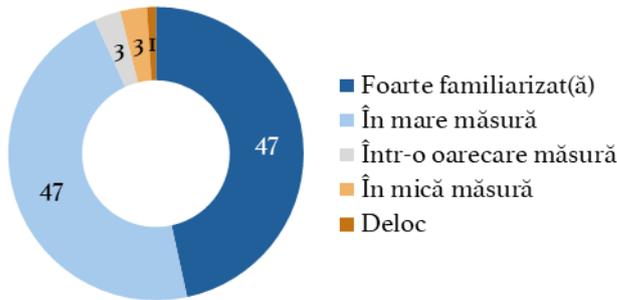
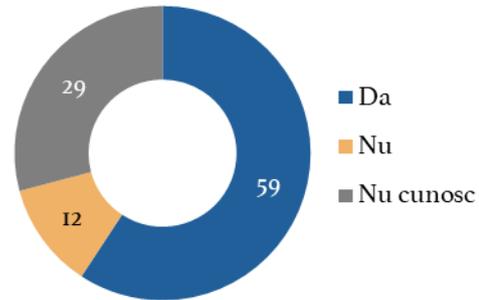
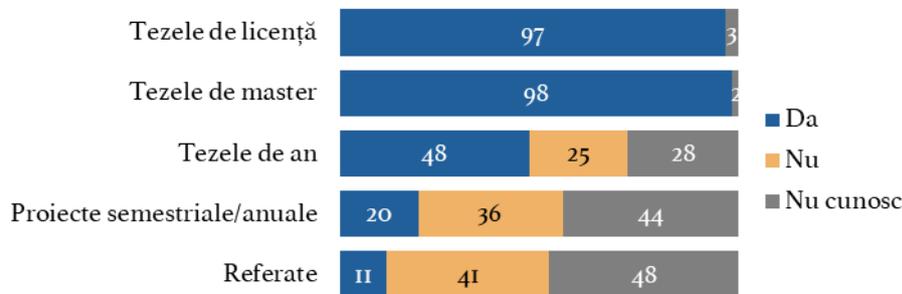

Figura 6.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=103

Cadrele didactice de la UPSC afirmă că softurile antiplagiat sunt utilizate pentru tezele de licență și de master într-o măsură ridicată (97–98%). Verificarea este mai frecventă decât în alte universități și pentru tezele de an, unde aproape jumătate dintre cadrele didactice indică utilizarea programelor antiplagiat (48%). Pentru proiectele semestriale, 20% menționează verificarea, o treime dintre profesori declarând că aceste lucrări nu sunt analizate automat (36%).

Figura 6.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, sondaj cadre didactice, N=61

În cazul UPSC, aproape jumătate dintre cadrele didactice spun că documentul cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale este în curs de elaborare (47%), iar 29% afirmă că nu există nicio politică. Politicile clare sunt raportate de 18%, iar cele formulate vag de 6%.

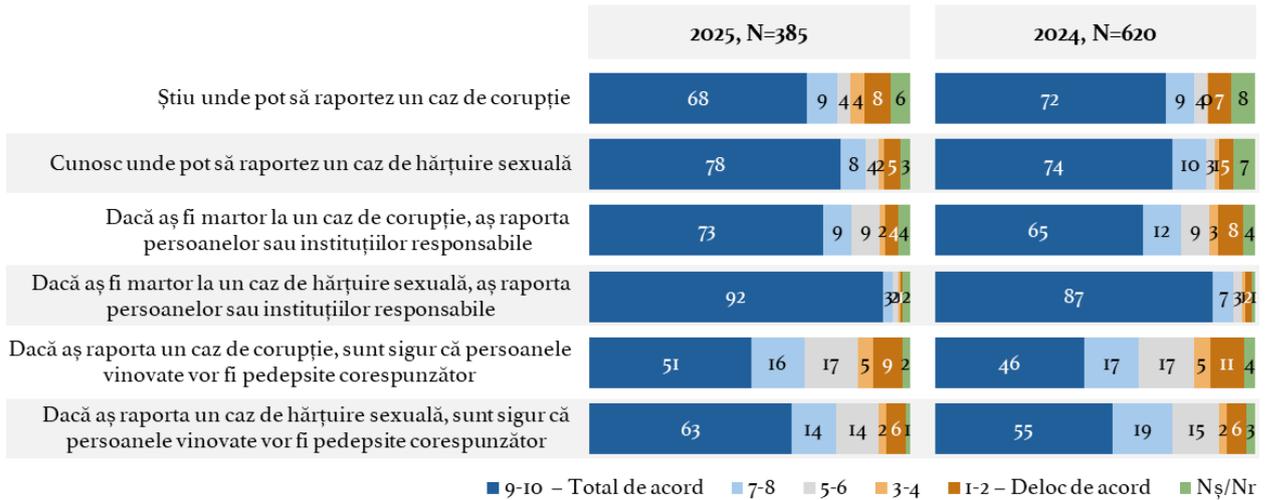
Figura 6.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=103

Subcapitolul 6.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală

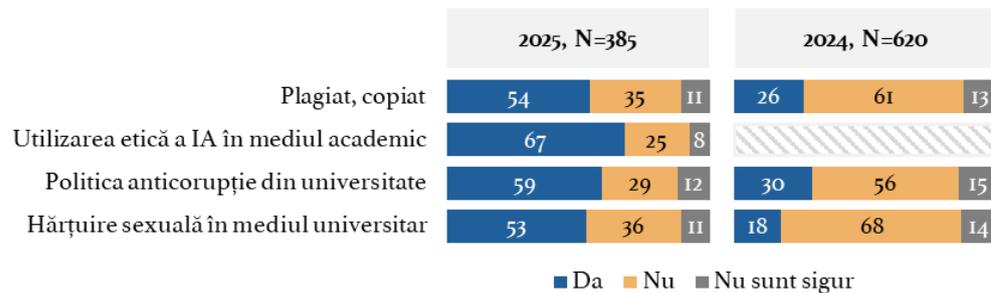
În rândul studenților intervievați de la UPSC, 68% declară că cunosc unde pot sa raporteze un caz de corupție, iar 78% - un caz de hărțuire sexuală. Intenția de a raporta asemenea încălcări este de 73% în cazul actelor de corupție și de 92% pentru cazurile de hărțuire sexuală, ambele în creștere față de rezultatele studiului din 2024. Încrederea în pedepsirea persoanelor vinovate înregistrează, de asemenea, creșteri față de 2024, cu puțin peste jumătate dintre studenți fiind siguri că dacă ar raporta un caz de corupție, persoanele vinovate ar fi pedepsite corespunzător (51% acord total) și 63% fiind siguri că dacă ar raporta un caz de hărțuire sexuală, persoanele vinovate ar fi pedepsite (63% acord total, +8 p.p. față de 2024).

Figura 6.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, **sondaj studenți**

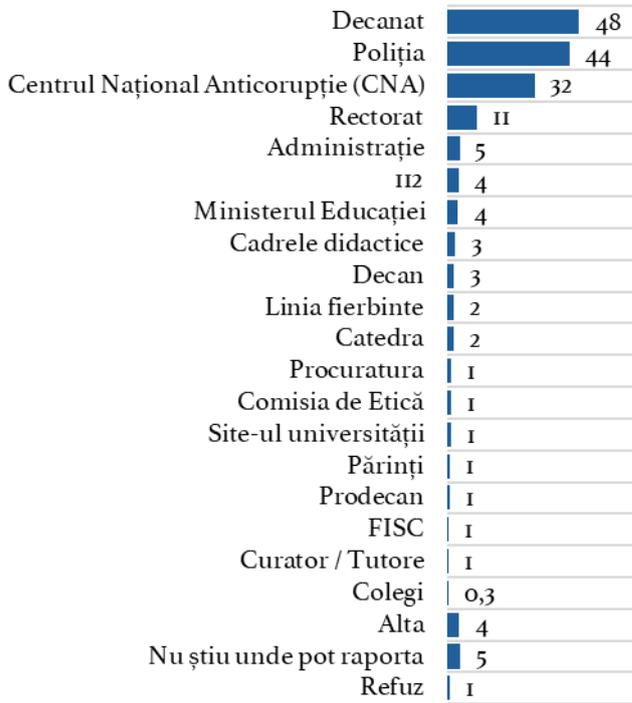
Studenții de la UPSC afirmă în proporții de 67% că au participat la instruirii despre utilizarea etică a IA în mediul academic, în timp ce 59% au participat la instruirii despre politica anticorupție a universității (+29 p.p. față de 2024). Participarea la instruirii legate de plagiat/copiat (54%) și hărțuirea sexuală în mediul universitar (53%) au înregistrat creșteri comparativ cu 2024.

Figura 6.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, **sondaj studenți**

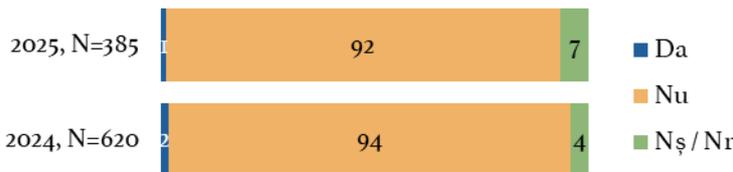
Fiind rugați să numească spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de corupție din universitate, studenții de la UPSC au menționat: decanatul (48%), poliția (44%) și CNA (32%).

Figura 6.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=385

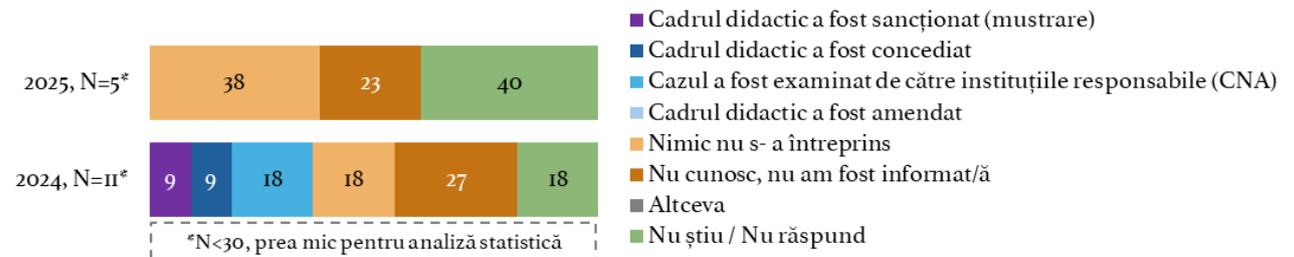
Majoritatea studenților chestionați de la UPSC nu au raportat personal sau nu cunosc pe cineva care a raportat conducerii universității un act de corupție (92%).

Figura 6.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, sondaj studenți

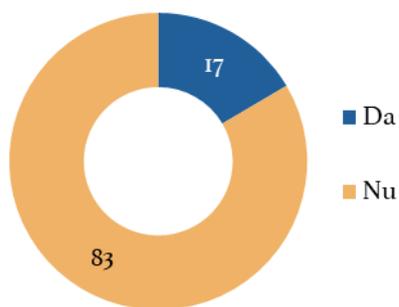
Studenții de la UPSC care au raportat anterior un caz de corupție din cadrul universității fie nu cunosc ce s-a întreprins, fie afirmă că nu s-a întreprins nimic.

Figura 6.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, sondaj studenți

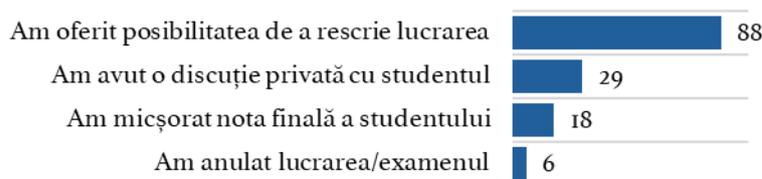
83% dintre cadrele didactice afirmă că nu au întâlnit cazuri de fraudă academică în ultimul an universitar.

Figura 6.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=103

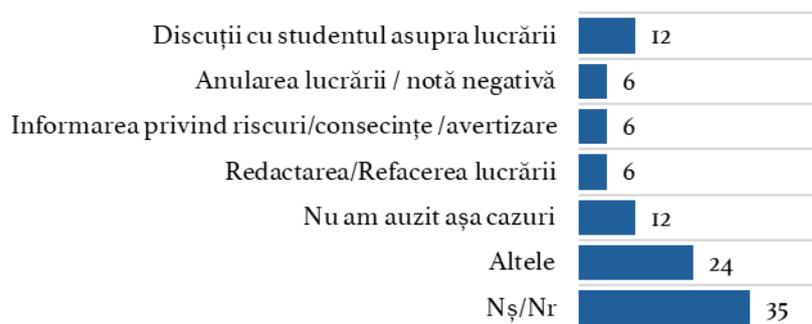
Cadrele didactice care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică (17%) cel mai adesea au menționat oferirea posibilității studenților de a rescrie lucrarea, ca măsură întreprinsă în această situație.

Figura 6.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=17*

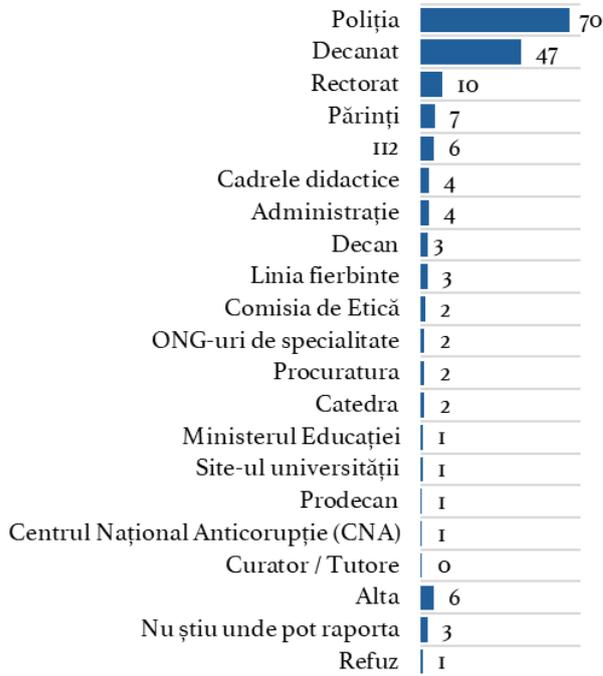
Printre lucrurile întreprinse de profesori care au funcționat bine, se numără discuțiile cu studentul, anularea lucrării sau oferirea notei negative, informarea studentului privind riscurile sau consecințele fraudării și refacerea lucrării.

Figura 6.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=17*

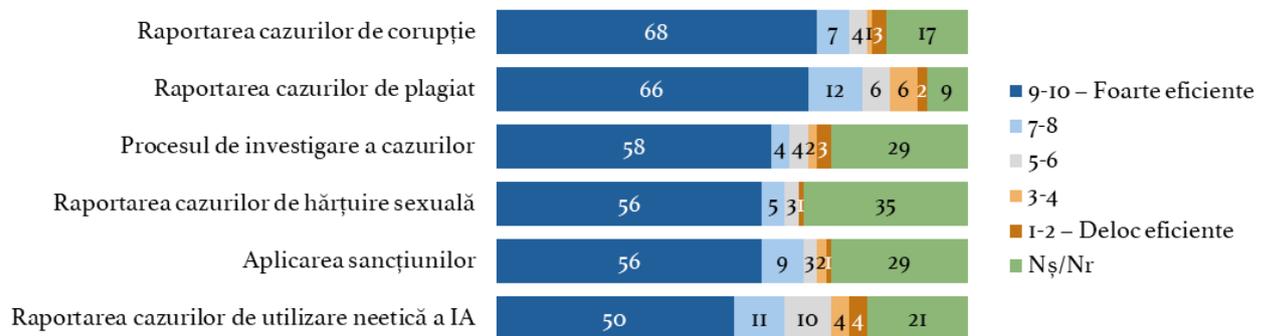
Fiind întrebați spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală, dacă s-ar întâmpla în cadrul universității, studenții de la UPSC au menționat cel mai frecvent poliția (70%) și decanatul (47%, +33 p.p. comparativ cu 2024).

Figura 6.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=385

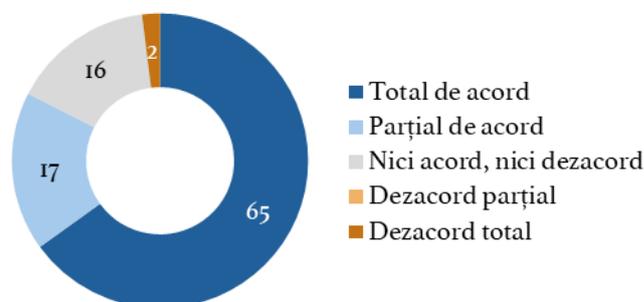
Cadrele didactice de la UPSC evaluează pozitiv mecanismele universitare de investigare și sancționare a încălcărilor de integritate academică. Mai exact, raportarea cazurilor de corupție și de plagiat este considerată foarte eficientă de 68%, respectiv 66% dintre respondenți. Procesul de investigare și aplicarea sancțiunilor primesc note de 9-10 de la aproximativ 56-58% dintre cadre. Pentru raportarea cazurilor de hărțuire sexuală, 56% dintre cadre consideră mecanismele foarte eficiente, iar raportarea utilizării neetice a IA este apreciată ca foarte eficientă de jumătate dintre respondenți (50%).

Figura 6.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=103

82% dintre cadrele didactice de la UPSC sunt de acord că personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică în cadrul universității în care activează.

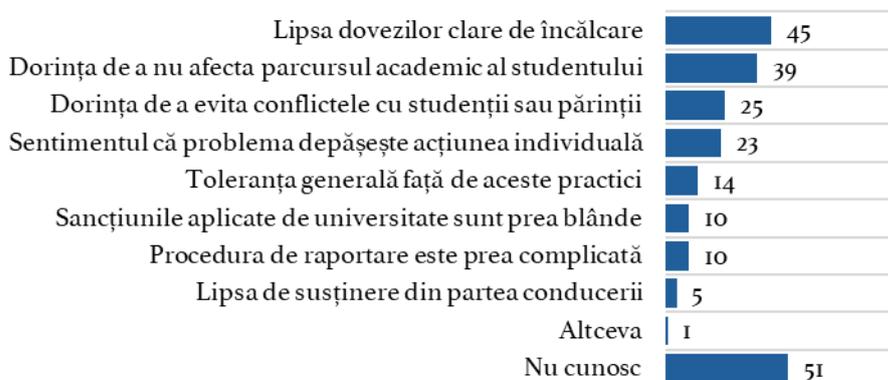
Figura 6.3.II: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=103

Subcapitolul 6.4: Provocări în menținerea integrității academice

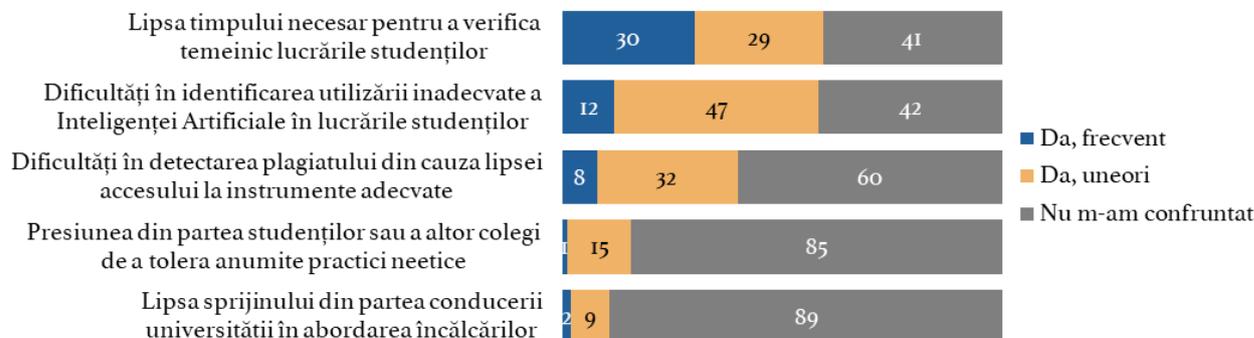
În cadrul UPSC, ezitarea în raportare a cazurilor de fraudă academică este explicată cel mai des prin lipsa dovezilor clare (45%), urmată de dorința de a nu afecta parcursul academic al studentului (39%) și de dorința de a evita conflictele (25%).

Figura 6.4.I: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=103

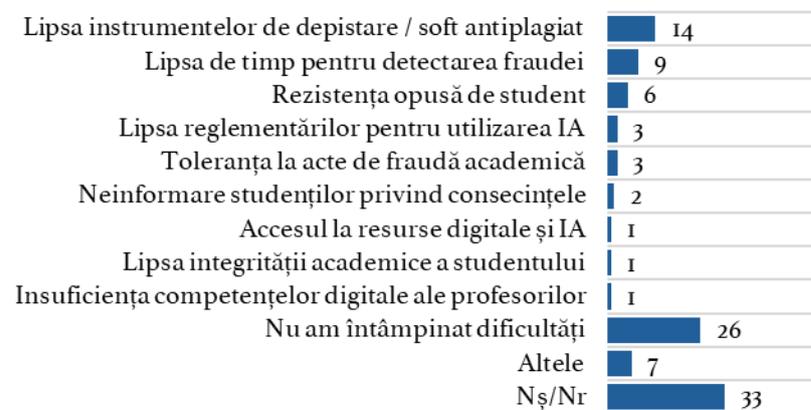
Vorbind despre dificultăți întâmpinate în prevenirea practicilor neetice, cadrele didactice de la UPSC menționează cel mai des dificultățile legate de lipsa timpului necesar pentru verificarea temeinică a lucrărilor (59%, dintre care 30% frecvent), urmate de identificarea utilizării inadecvate a IA, cu 59% confruntându-se cu această problemă (12% frecvent). Aproximativ 40% întâmpină dificultăți în detectarea plagiatului din cauza lipsei accesului la instrumente adecvate.

Figura 6.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=103

Cadrele didactice indică principale dificultăți în identificarea și prevenirea fraudelor academice: lipsa instrumentelor de depistare (14%), lipsa timpului pentru identificare (9%) și rezistența opusă de studenți (6%). 26% declară că nu au întâmpinat dificultăți.

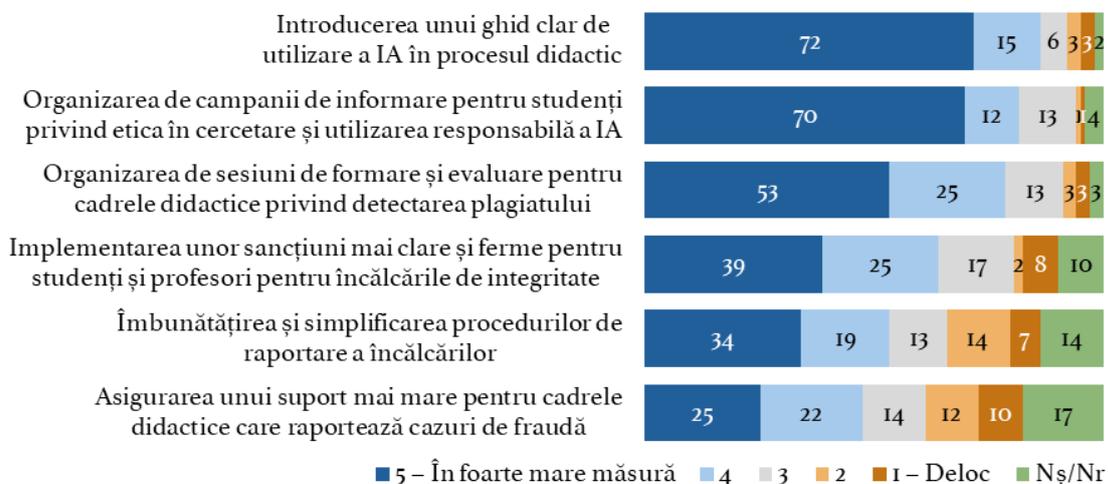
Figura 6.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=103

Subcapitolul 6.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate

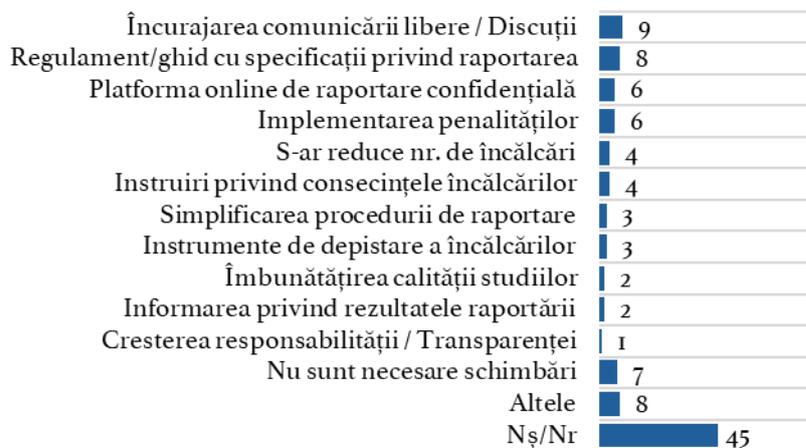
Vorbind despre sugestii de îmbunătățirea mecanismelor de neintegritate academică, cadrele didactice de la UPSC au menționat introducerea unui ghid clar de utilizare a IA în procesul didactic (87% note de 4-5), urmată de organizarea de campanii de informare pentru studenți privind etica în cercetare și utilizarea responsabilă a IA (82%) și organizarea de sesiuni de formare și evaluare pentru detectarea plagiatului (78%). O altă măsură considerată necesară este implementarea unor sancțiuni mai clare și ferme (64%).

Figura 6.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=103

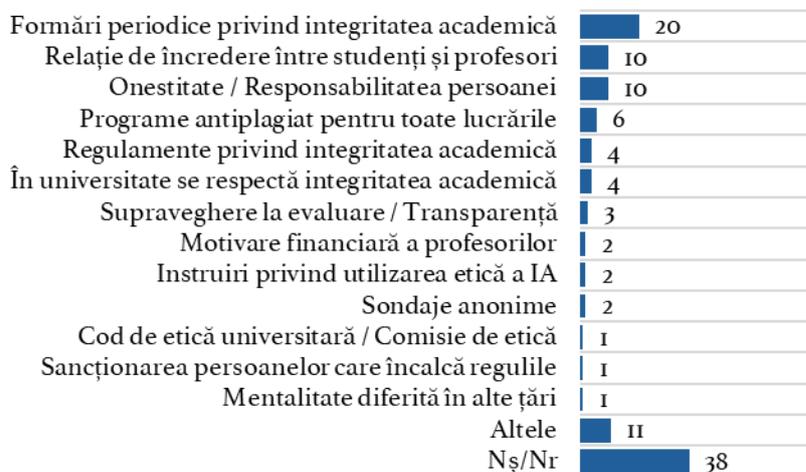
În cadrul UPSC, măsurile cel mai des propuse, pentru a face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient, sunt: încurajarea comunicării libere și a discuțiilor deschise (9%), elaborarea unui regulament de raportare (8%), platforma online confidențială și implementarea penalităților (6% fiecare)

Figura 6.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=103

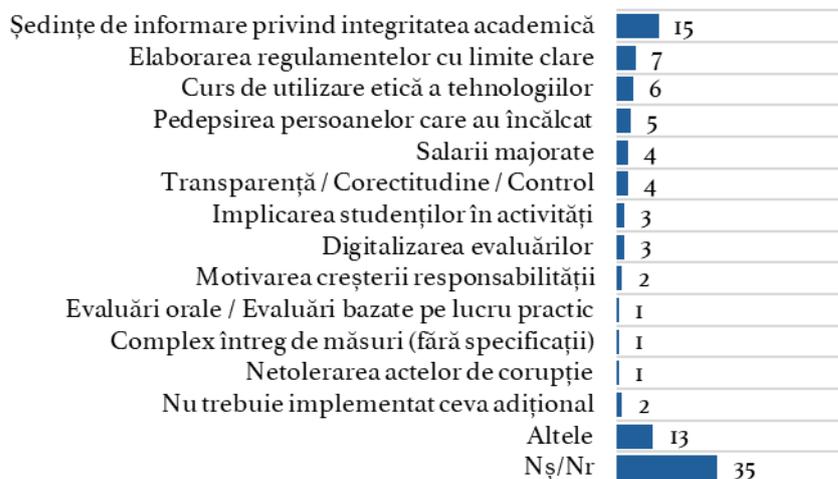
În cadrul UPSC, cadrele didactice văd ca bune practici privind integritatea academică formările periodice (20%), consolidarea relației de încredere cu studenții (10%) și accentul pus pe onestitate și responsabilitate personală (10%). Utilizarea programelor antiplagiat este raportată în măsură de 6%.

Figura 6.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=103

Pentru a consolida integritatea academică, cadrele didactice accentuează trei direcții principale: ședințele de informare (15%), urmate de elaborarea unor regulamente cu limite clare (7%) și organizarea unui curs de utilizare etică a tehnologiilor (6%).

Figura 6.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=103

CAPITOLUL VII: NIVELUL DE INTEGRITATE LA USARB

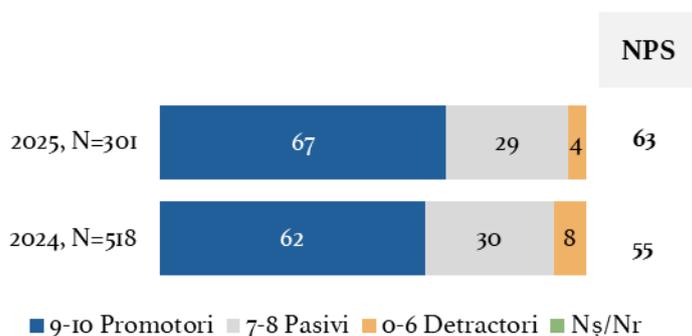
În acest capitol sunt prezentate rezultatele studiului obținute în cadrul Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți (USARB). Analiza acoperă nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii, precum și percepțiile și experiențele legate de plagiat, fraudă și corupție. De asemenea, sunt examinate practicile de raportare și sancționare a abaterilor sau hărțuirii sexuale, provocările existente în menținerea integrității academice și sugestiile cadrelor didactice pentru îmbunătățirea acestor mecanisme.

Subcapitolul 7.1: Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii

În cadrul studiului a fost analizată predispunerea studenților de a recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la universitatea la care sunt studenți. Astfel, a fost calculat indicatorul NPS (Net Promoter Score) – a fost scăzută ponderea detractorilor (% respondenților care au oferit note 0-6) din ponderea promotorilor (% persoanelor care au oferit note 9-10).

Circa două treimi dintre studenții de la USARB sunt promotori (67% note de 9-10), în timp ce 4% sunt detractori (note de 0-6). Scorul NPS înregistrat pentru UPSC este de 63, având o creștere de 8 puncte față de 2024 și fiind cel mai înalt scor în rândul celor 6 universități.

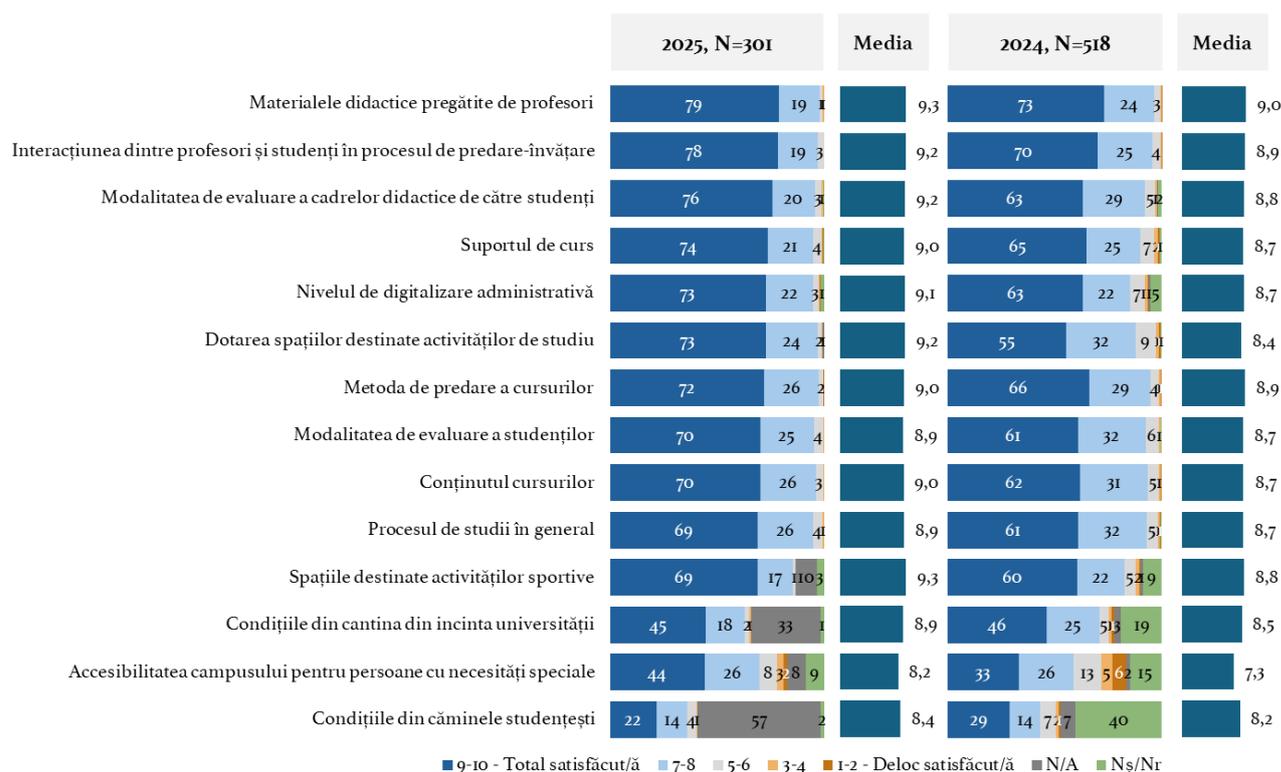
Figura 7.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la USARB? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți

Studentii de la USARB sunt satisfăcuți într-o măsură mai mare de materialele didactice pregătite de profesori (79% note 9-10, scor mediu – 9.3), spațiile destinate activităților sportive (69%, 9.3) și interacțiunea dintre profesori și studenți (78%, 9.2). Alte aspecte cu niveluri ridicate de satisfacție includ dotarea spațiilor de studiu (73%, 9.2), modalitatea de evaluare a cadrelor didactice (76%, 9.2) și metoda de predare a cursurilor (72%, 9.0). Cele mai slab evaluate dimensiuni sunt accesibilitatea campusului pentru persoane cu necesități speciale (scor mediu – 8.2) și condițiile din căminele studențești (8.4).

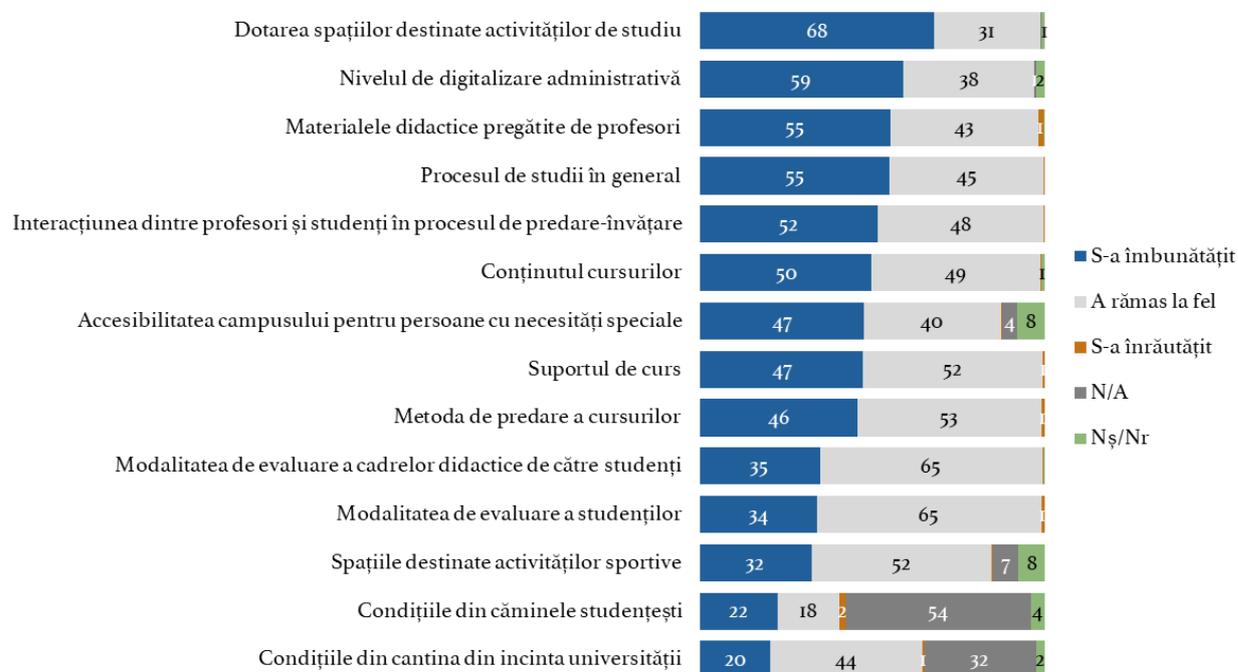
Comparativ cu anul 2024, USARB înregistrează creșteri pe toate dimensiunile. Cele mai mari îmbunătățiri sunt observate la accesibilitatea campusului (de la 97.3 la 8.2), dotarea spațiilor de studiu (de la 8.4 la 9.2) și la spațiile destinate activităților sportive (de la 8.8 la 9.3).

Figura 7.1.2: „QII. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți

Studentii de la USARB semnalează îmbunătățiri la dotarea spațiilor destinate activităților de studiu (68%), nivelul de digitalizare administrativă (59%), procesul de studii în general (55%), materialele didactice (55%) și interacțiunea dintre profesori și studenți (52%). Evoluții pozitive mai sunt raportate și pentru conținutul cursurilor (50%), metoda de predare a cursurilor (46%) și suportul de curs (47%). Se remarcă și accesibilitatea campusului pentru persoanele cu necesități speciale, a cărei evoluție este percepută pozitiv de 47% dintre studenți.

Figura 7.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=301

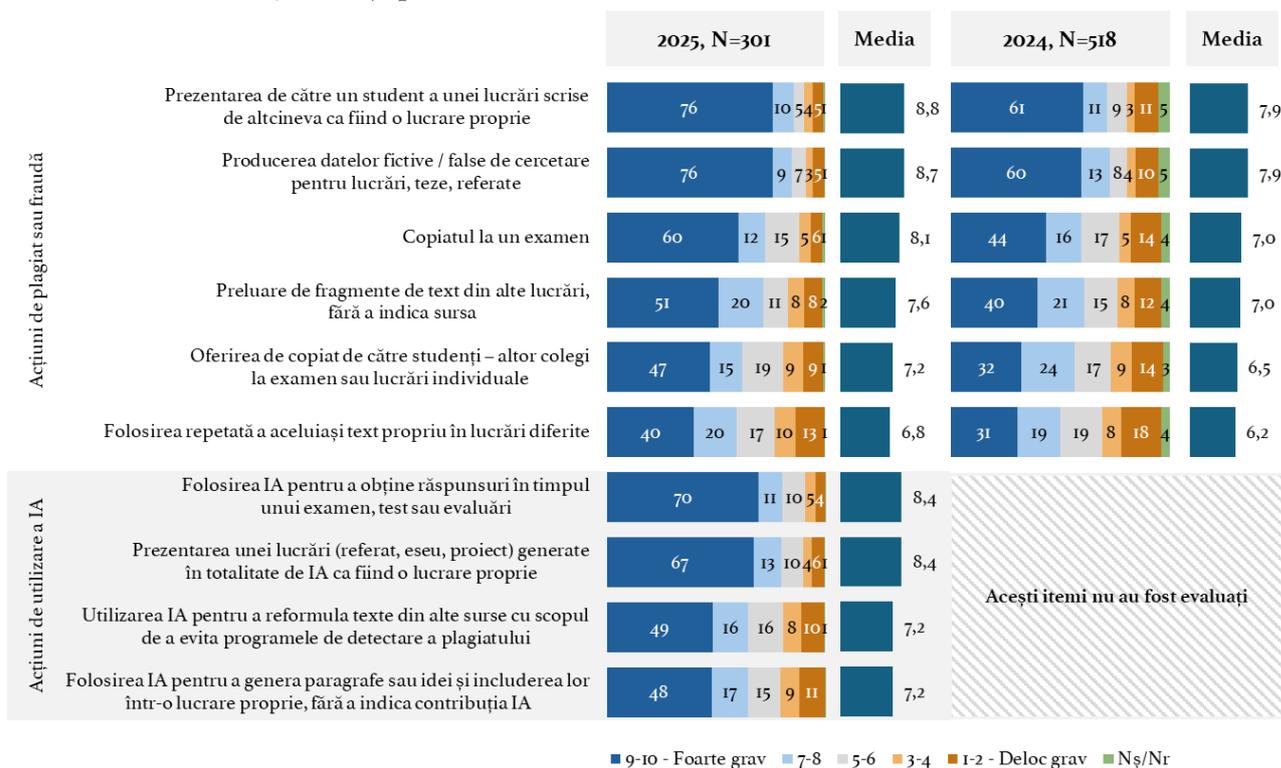

Subcapitolul 7.2: Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior

Pentru studenții de la USARB, cele mai grave acțiuni percepute în cadrul procesului educațional sunt prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie și producerea de date fictive/false pentru lucrări (76% note de 9-10 pentru ambele, scor mediu de 8.8, respectiv 8.7). Prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind o lucrare proprie este considerată drept foarte gravă de către două treimi (67%, 8.4), iar folosirea IA pentru a obține răspunsuri la examene este considerată foarte gravă de către 70% (scor mediu 8.4).

Comparativ cu 2024, toate acțiunile sunt evaluate drept foarte grave într-o proporție mai mare, cele mai mari creșteri fiind observate la copiatul la examene (+16 p.p. comparativ cu 2024) și oferirea de copiat la examene altor colegi (+15 p.p.).

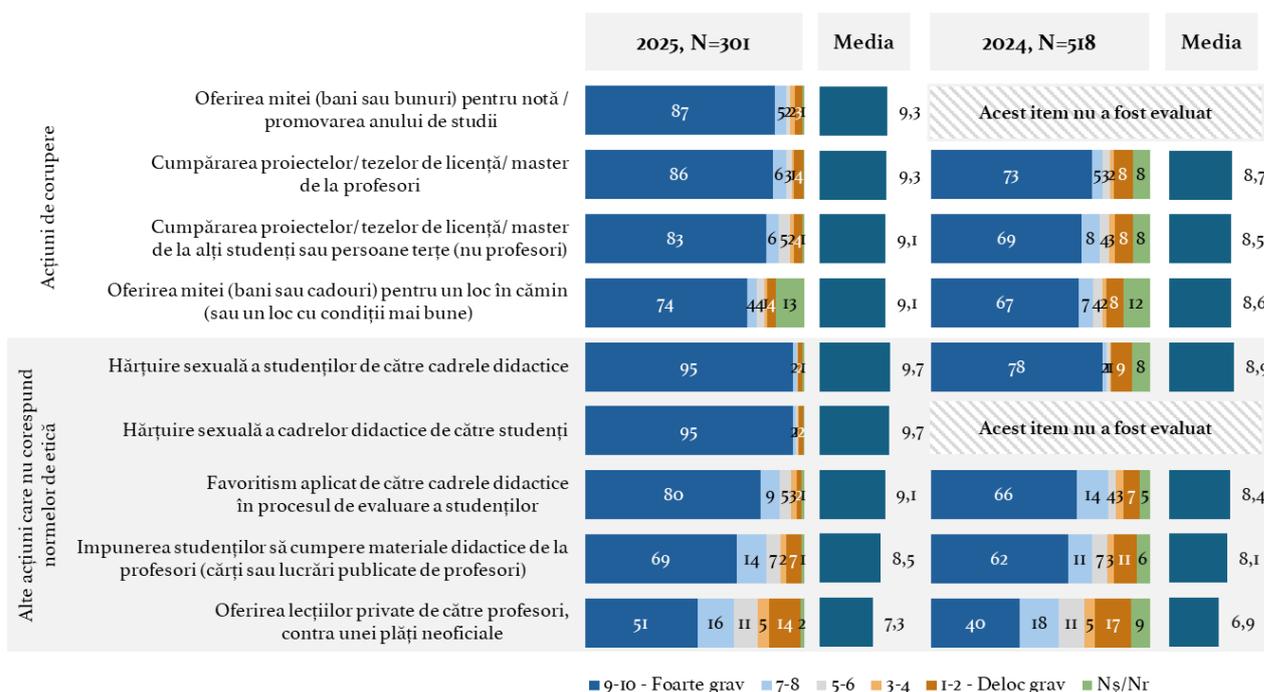
Figura 7.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1

Studentii de la USARB consideră că cele mai grave acțiuni de ordinul coruperii sau a încălcărilor normelor de etică sunt hărțuirea sexuală a studenților de către cadrele didactice și invers (95% note de 9-10, scor mediu 9.7), oferirea mitei pentru notă sau promovarea anului de studii (87%, 9.3) și cumpărarea proiectelor sau tezelor de la profesori (86%, 9.3).

Comparativ cu 2024, proporția studenților care consideră aceste acțiuni drept grave a înregistrat creșteri pentru toate tipurile de comportamente analizate. Cele mai mari creșteri se înregistrează pentru hărțuirea sexuală a studenților de către cadrele didactice (+17 p.p.) și pentru cumpărarea proiectelor/tezelor de la alți studenți sau terți (+14 p.p.).

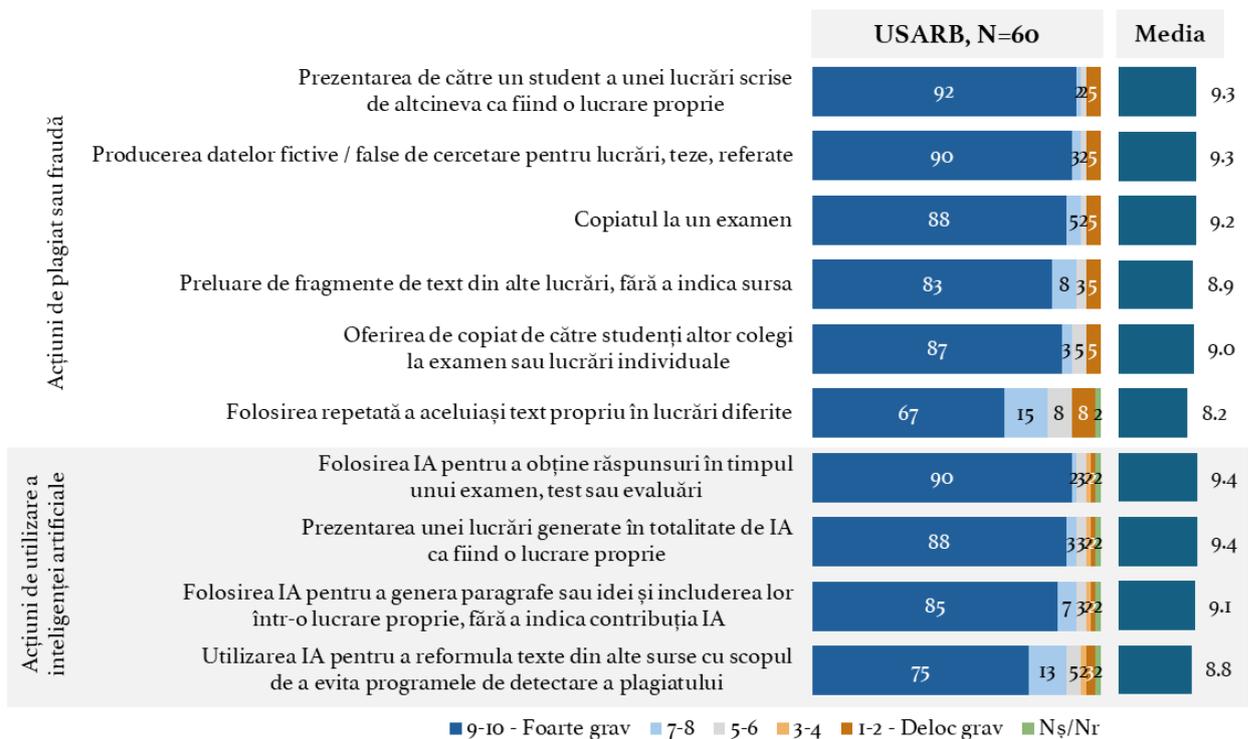
Figura 7.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

În rândul cadrelor didactice de la USARB, cele mai grave acțiuni de plagiat și fraudă percepute sunt prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie și producerea de date fictive pentru lucrări, teze sau referate, ambele cu 90-92% note de 9-10 și scoruri medii de 9.3. Copiatul la examene este considerat foarte grav de 88% dintre profesori (9.2), iar preluarea de fragmente fără citarea sursei și oferirea de copiat altor colegi sunt percepute ca foarte grave de 83-87% dintre respondenți. În ceea ce privește acțiunile legate de Inteligența Artificială, folosirea IA pentru a obține răspunsuri la examene sau prezentarea unei lucrări generate integral de IA ca fiind proprie sunt considerate foarte grave de 88-90% dintre cadre, cu scor mediu 9.4, în timp ce generarea de paragrafe sau idei cu IA fără a indica contribuția sa este percepută ca foarte gravă de 85% dintre respondenți (9.1).

În general, cadrele didactice percep acțiunile de plagiat și utilizarea necorespunzătoare a Inteligenței Artificiale ca fiind mai grave decât studenții, acordând scoruri mai mari pentru toate tipurile de încălcare a normelor de etică.

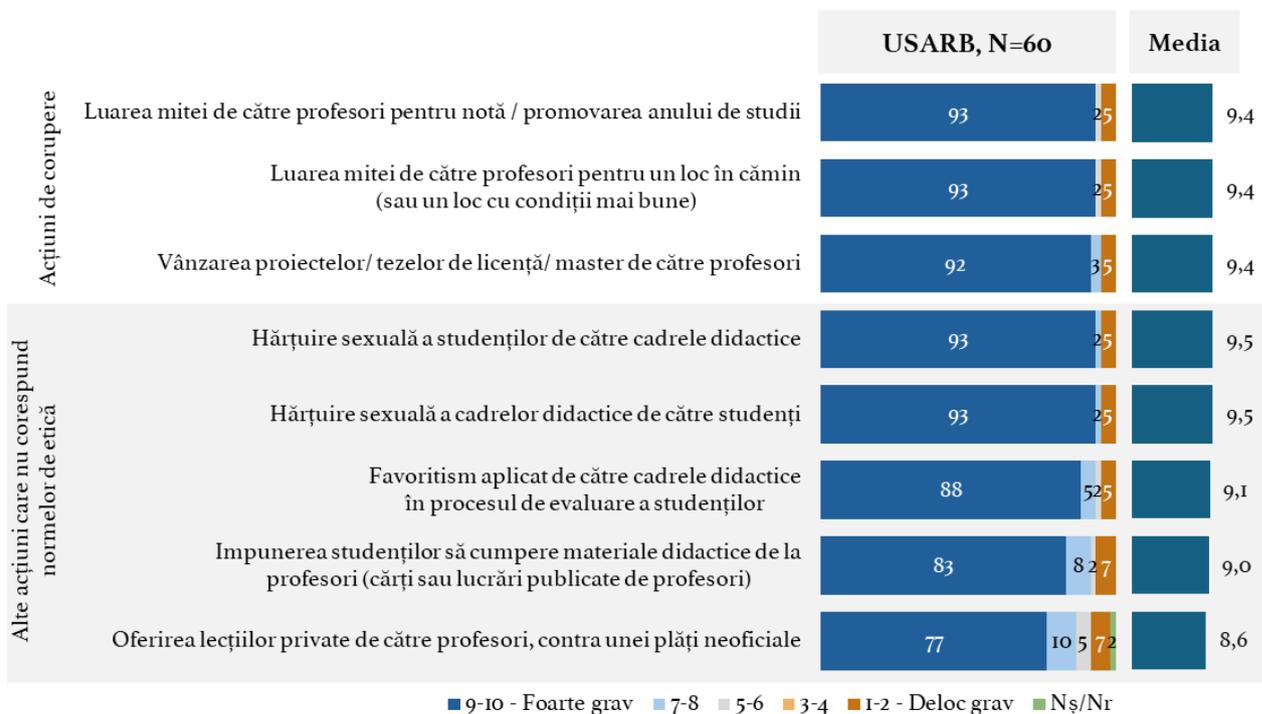
Figura 7.2.3.: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea I

Cadrele didactice de la USARB consideră că cele mai grave acțiuni de corupere sunt luarea mitei pentru note sau promovarea anului de studii, vânzarea proiectelor/tezelor de la profesori și luarea mitei pentru un loc în cămin, fiecare cu 92-93% note de 9-10 și scor mediu 9.4. În ceea ce privește alte acțiuni care nu corespund normelor de etică, hărțuirea sexuală, atât a cadrelor didactice de către studenți, cât și invers, este considerată foarte gravă de 93% dintre respondenți, cu scor mediu 9.5. Favoritismul în evaluarea studenților și impunerea de a cumpăra materiale didactice sunt percepute ca foarte grave de 83-88% dintre cadre, cu scoruri medii între 9.0 și 9.1. La polul opus, oferirea lecțiilor private contra unei plăți neoficiale este considerată foarte gravă de 77% dintre respondenți, cu un scor mediu de 8.6.

În general, cadrele didactice percep acțiunile de corupere și încălcările normelor de etică ca fiind ușor mai grave decât studenții, acordând scoruri mai mari pentru majoritatea tipurilor de comportament neetic. Cea mai mare diferență ce percepție este pentru oferirea lecțiilor private de către profesori în schimbul unei plăți neoficiale (8.6 scor mediu cadre didactice vs 6.9 studenți).

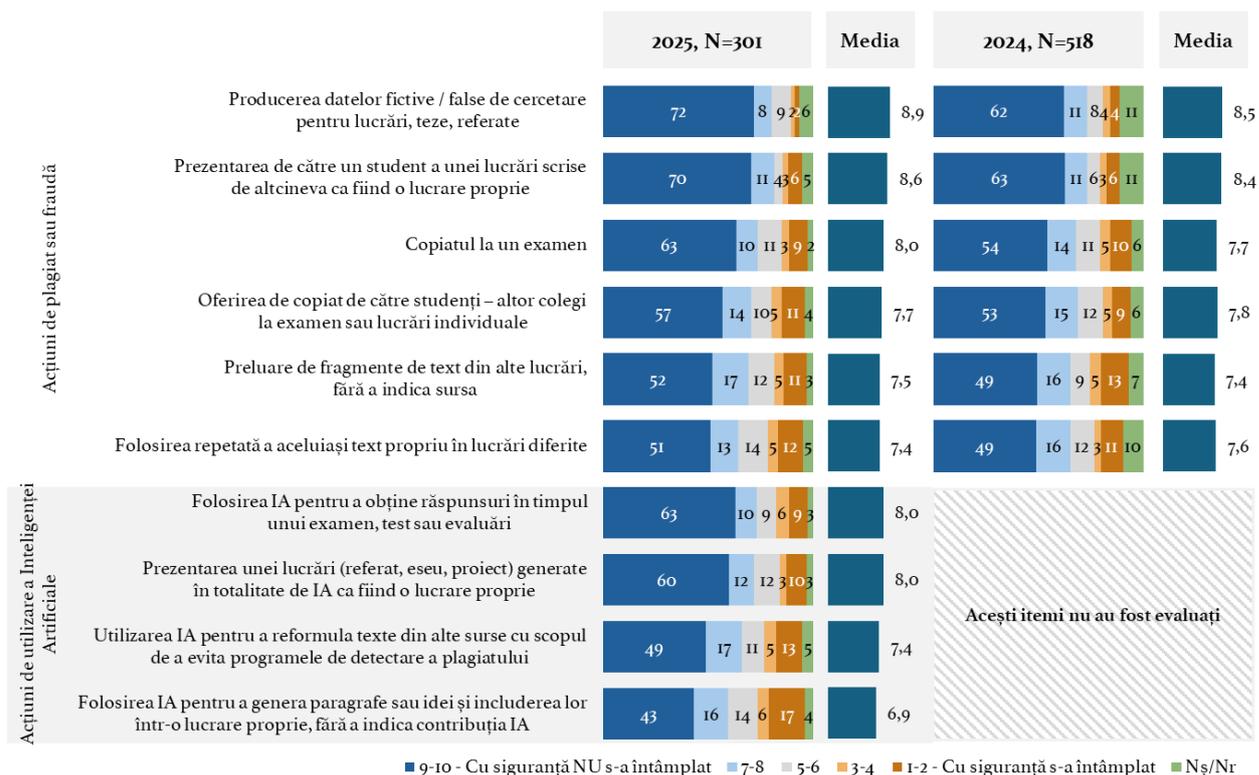
Figura 7.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

Studentii de la USARB sunt de părere că următoarele acțiuni cu siguranță nu s-au întâmplat cu ei sau cu colegii lor: producerea datelor fictive pentru lucrări (72% note de 9-10, scor mediu 8.9), prezentarea de către un student a unei lucrări scrise de altcineva ca fiind una proprie (70%, 8.6), copiatul la un examen (63%, 8.0) și folosirea IA pentru a obține răspunsuri la un examen (63%, 8.0).

Comparativ cu 2024, scorul mediu pentru majoritatea acțiunilor a crescut ușor, indicând o percepție mai favorabilă referitor la respectarea normelor de etică și o frecvență percepută mai redusă a acestor practici în cadrul USARB.

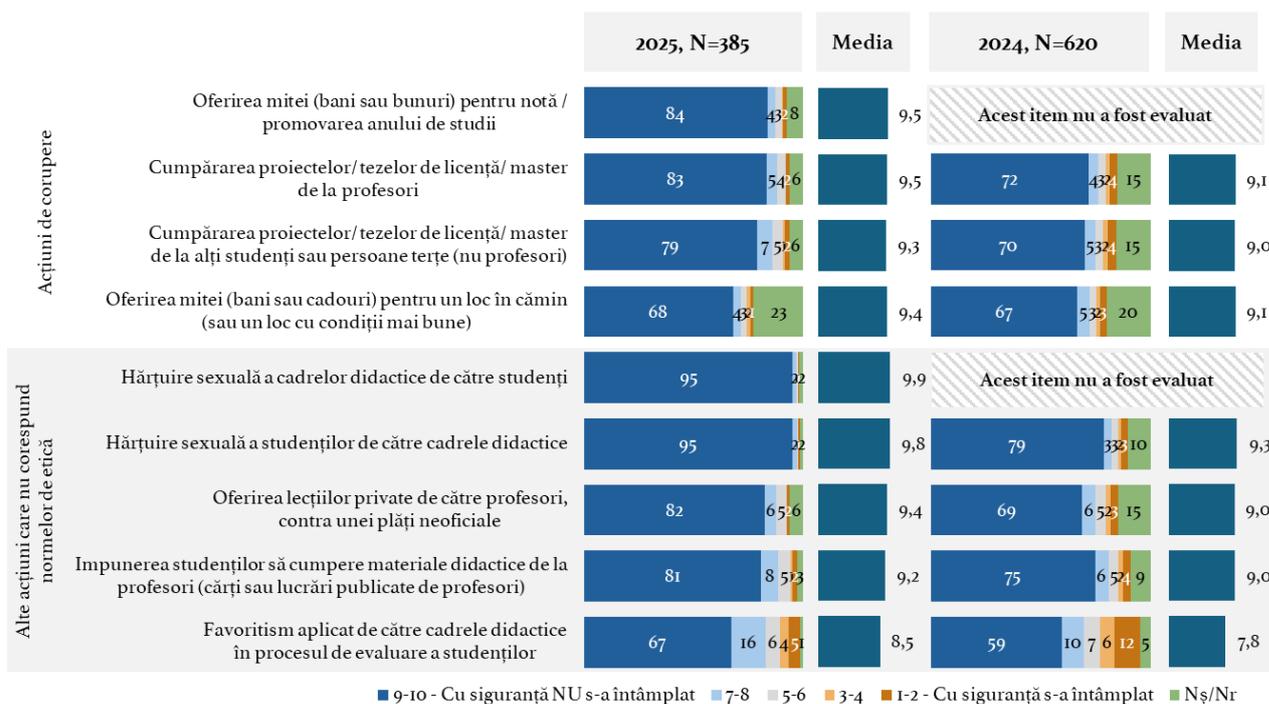
Figura 7.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea I

În cazul acțiunilor de corupere și a încălcărilor ce normelor de etică, studenții de la USARB afirmă în proporții de 95% că hărțuirea sexuală a studenților de către cadrele didactice și invers cu siguranță nu s-a întâmplat (note de 9-10), fiind urmate de oferirea mitei pentru notă/promovarea anului de studii (84% afirmă că cu siguranță nu s-a întâmplat, scor mediu 9.5) și cumpărarea proiectelor/tezelor de la profesori (83% note de 9-10, scor mediu 9.5).

Comparativ cu studiul din 2024, scorurile medii au înregistrat creșteri pentru toate acțiunile evaluate, ceea ce indică o percepție mai favorabilă a studenților privind frecvența redusă cu care aceste comportamente au loc.

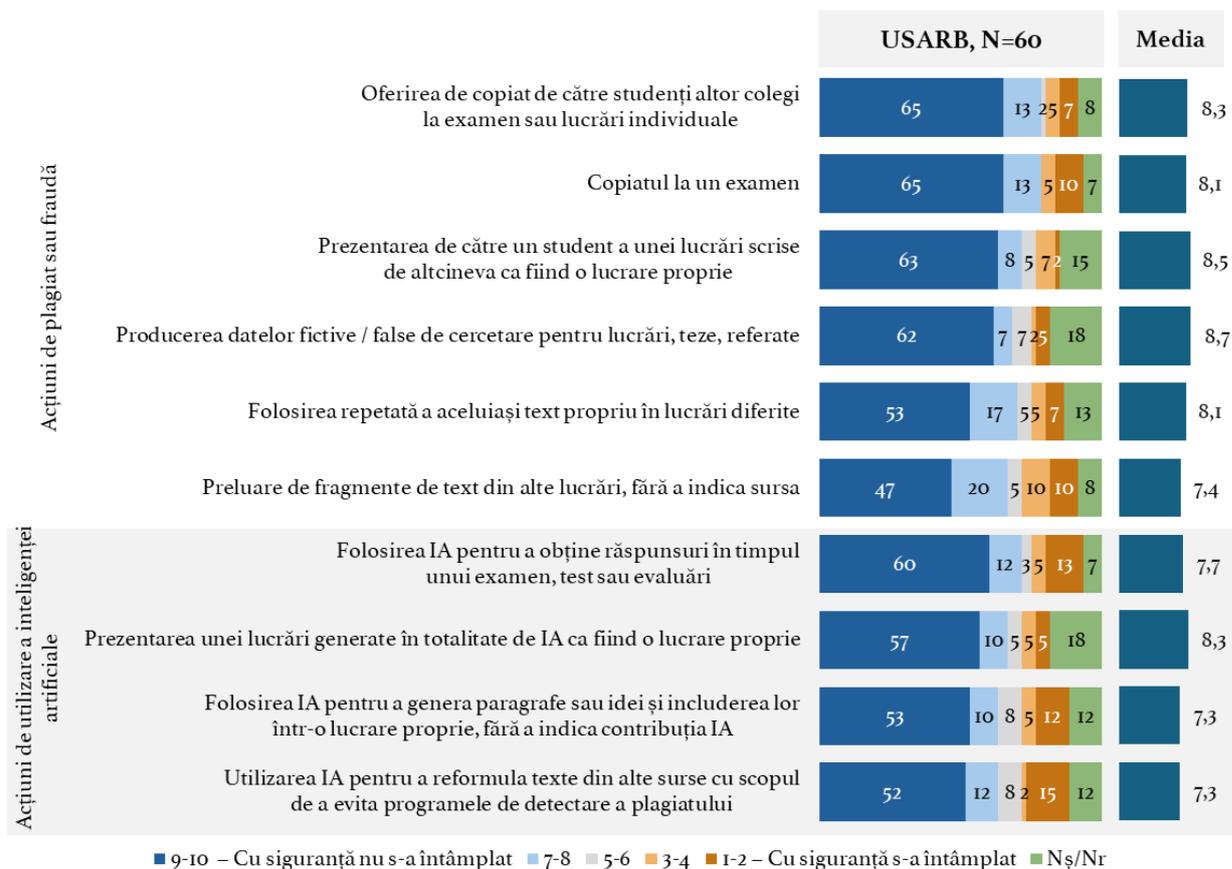
Figura 7.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2

Cadrele didactice de la USARB consideră că majoritatea acțiunilor de plagiat sau fraudă au avut loc rar, cu scoruri medii între 7.3 și 8.7. Cele mai puțin întâlnite sunt prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie (8.5) și producerea de date fictive pentru lucrări sau teze (8.7). În ceea ce privește utilizarea inteligenței artificiale, folosirea IA pentru a genera paragrafe sau idei fără a indica contribuția acesteia și reformularea textelor pentru a evita detectarea plagiatului sunt percepute ca mai frecvente (scoruri medii 7.3), în timp ce prezentarea unei lucrări generate complet de IA ca fiind proprie este considerată mai rară (8.3).

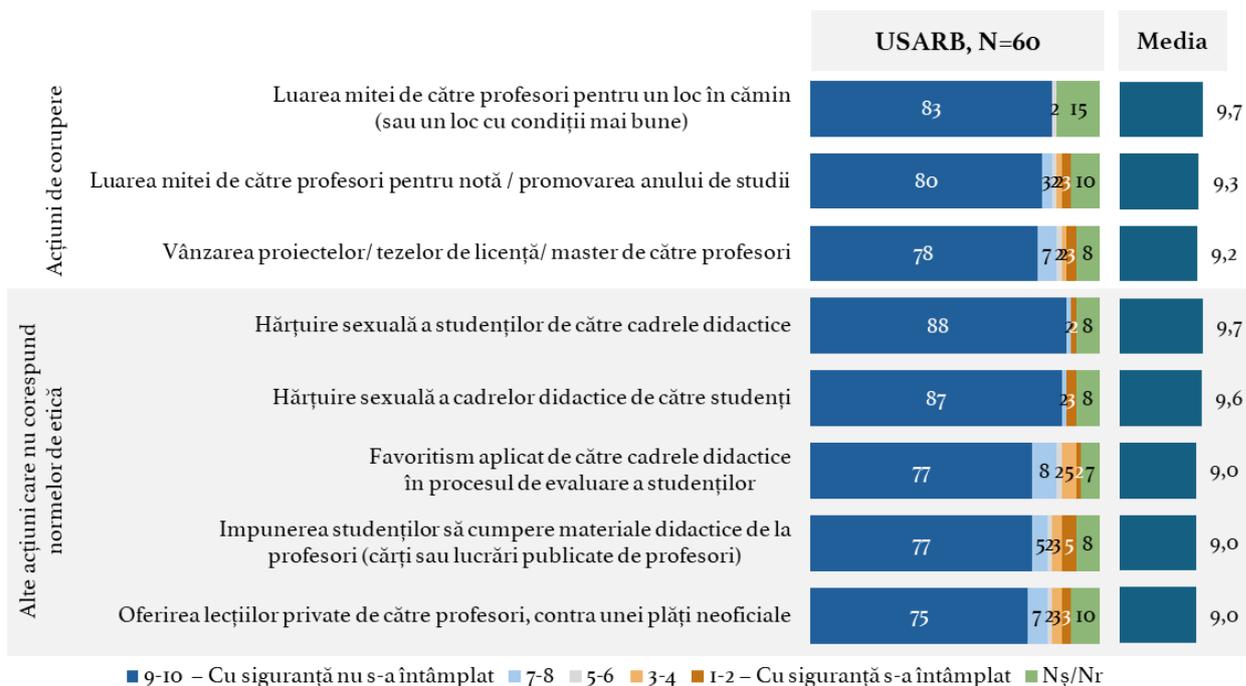
Studentii consideră că oferirea de copiat colegilor la examene și reutilizarea aceluiași text propriu în mai multe lucrări se întâmplă mai frecvent decât percep cadrele didactice.

Figura 7.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea I

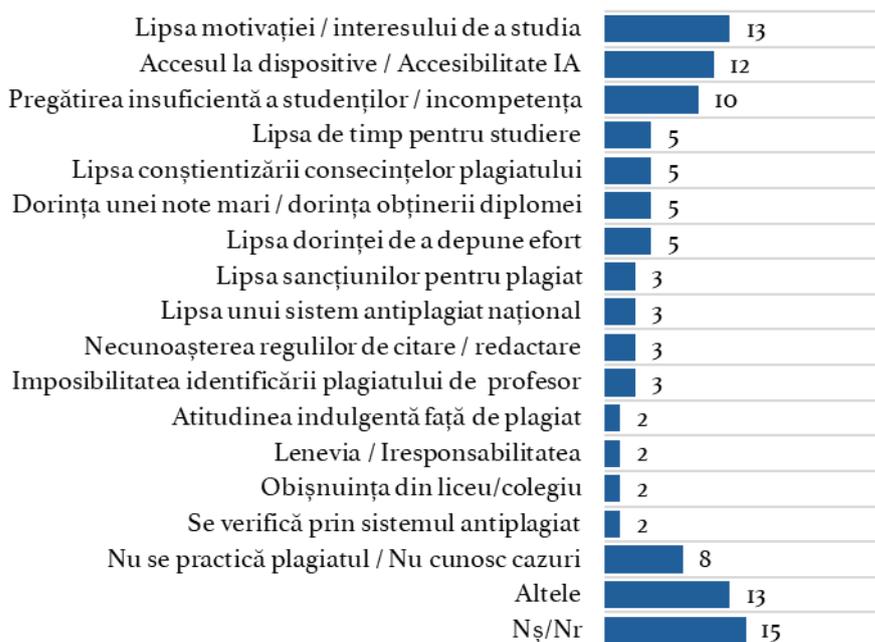
Cadrele didactice de la USARB consideră că majoritatea acțiunilor de corupere și încălcărilor normelor de etică au avut loc foarte rar, cu scoruri medii între 9.0 și 9.7. Comparativ cu studenții, cadrele didactice sunt de părere că favoritismul aplicat în procesul de evaluare al studenților are loc mai puțin frecvent.

Figura 7.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2

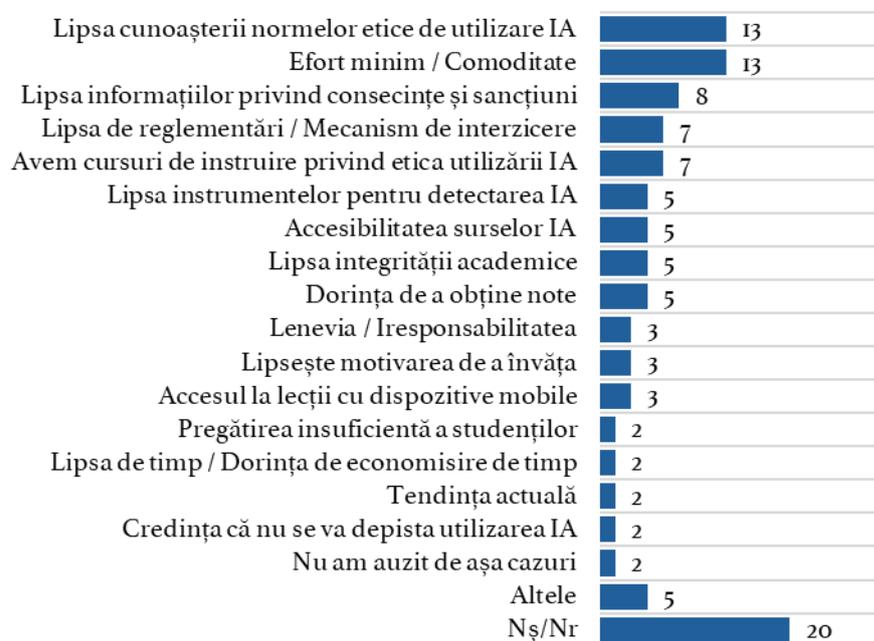
În cadrul USARB, cele mai des menționate cauze ale plagiatului de către studenți sunt lipsa motivației pentru studiu (13%), accesibilitatea dispozitivelor sau instrumentelor IA (12%) și pregătirea insuficientă a studenților (10%).

Figura 7.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60

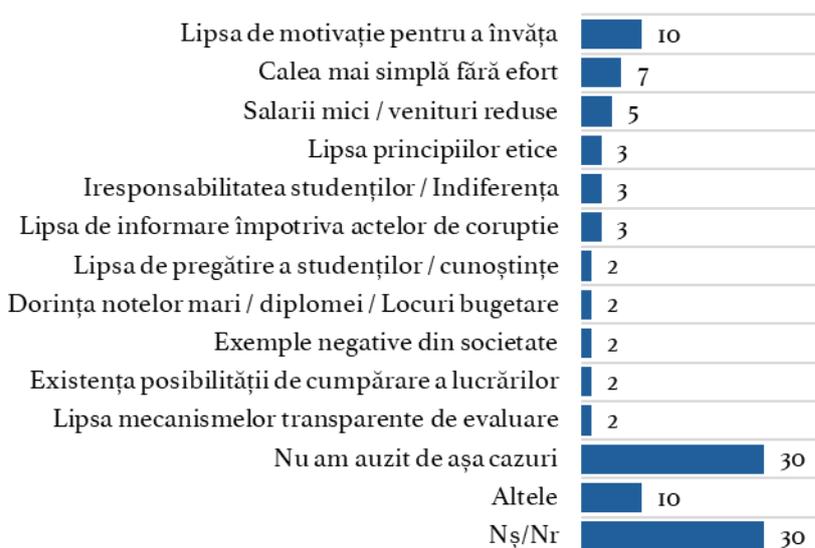
Principalele explicații ale utilizării neetice a IA sunt lipsa cunoașterii normelor etice (13%), preferința pentru efort minim (13%) și lipsa informațiilor despre consecințe și sancțiuni (8%).

Figura 7.2.10: „QII. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60*

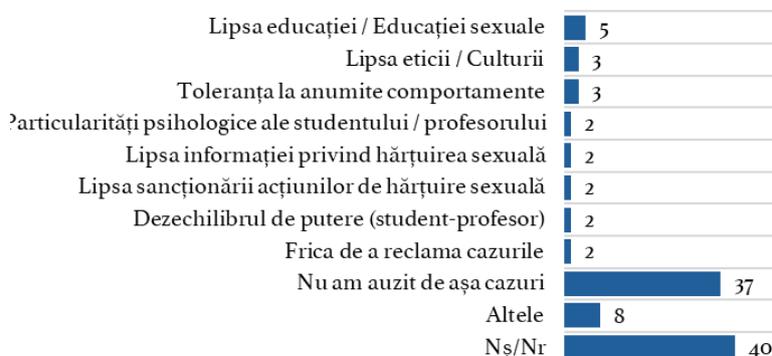
Cadrele didactice de la USARB indică mai lipsa motivației pentru studiu (10%), calea mai simplă fără efort (7%) și salariile mici (5%). Ulterior, 30% dintre respondenți afirmă că nu au auzit despre asemenea situații

Figura 7.2.11: „QII. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=60*

Principalele cauze ale hărțurii sexuale, indicate de cadrele didactice sunt: lipsa educației sau a educației sexuale (5%), toleranța față de anumite comportamente și lipsa eticii (3% fiecare), toate menționate la niveluri apropiate. Ulterior, 37% afirmă că nu au auzit de astfel de cazuri - cea mai ridicată pondere dintre universități.

Figura 7.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=60

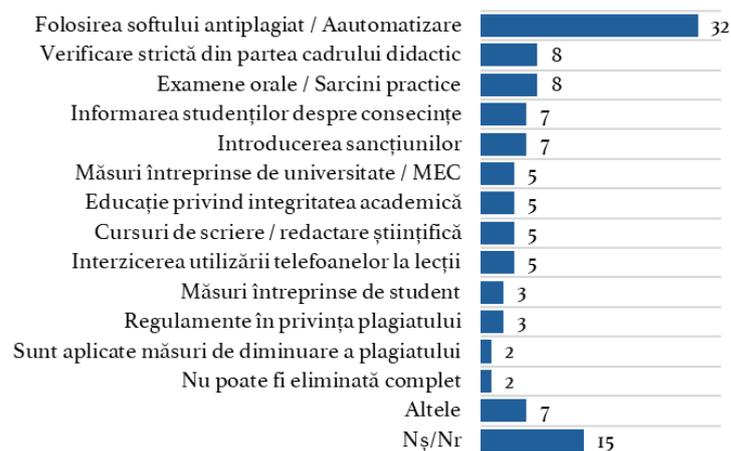
La USARB, cadrele didactice apreciază în general pozitiv eforturile universității de a preveni comportamentele neetice. Acțiunile de prevenire a plagiatului sunt evaluate cel mai favorabil (89% note de 4-5), urmate de acțiuni de prevenire a hărțurii sexuale (87%) și acțiuni de prevenire a coruperii (86%). În ceea ce privește prevenirea utilizării neetice a IA, 80% dintre profesori consideră că universitatea acționează eficient, dintre care 53% au oferit nota 5 (în foarte mare măsură).

Figura 7.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60

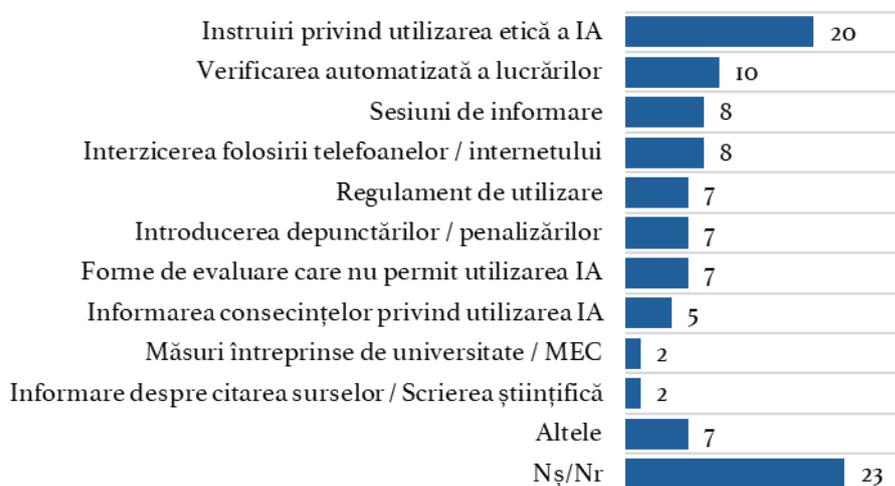
Pentru USARB, cadrele didactice accentuează utilizarea softului antiplagiat (32%), urmată de verificarea strictă și de examenele orale sau sarcinile practice (8% fiecare) drept măsuri pentru lupta cu plagiatul.

Figura 7.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60

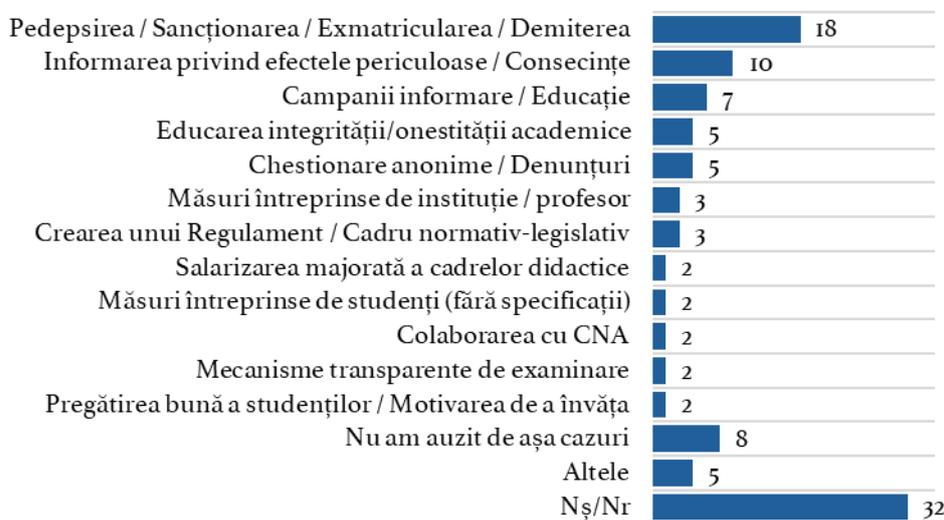
Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea utilizării neetice a IA sunt instruirile privind utilizarea etică a IA (20%), urmate de verificarea automatizată a lucrărilor (10%) și sesiunile de informare și interzicerea folosirii telefoanelor (8%).

Figura 7.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60*

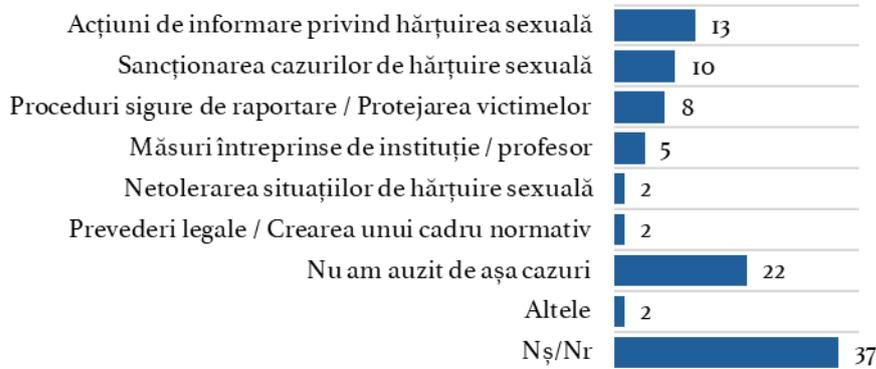
În cadrul UPSC, cele mai des propuse măsuri pentru a combate acțiunile de corupere sunt sancționarea sau exmatricularea (18%), urmate de informarea consecințelor acțiunilor de corupere (10%) și campaniile de informare și educație (7%).

Figura 7.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=60*

Cadrele didactice consideră că cele mai eficiente măsuri pentru prevenirea hărțuirii sexuale sunt acțiunile de informare (13%), sancționarea cazurilor (10%) și procedurile sigure de raportare (8%). 22% afirmă că nu au auzit de astfel de situații.

Figura 7.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, *Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=60*

Toți cadrele didactice din cadrul USARB se declară în mare măsură sau foarte familiarizați cu Codul de Etică și Deontologie Profesională a universității. Totodată, 48% indică existența unui soft antiplagiat, 17% consideră că acesta nu este disponibil, iar 35% nu au informații clare.

Figura 7.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, *sondaj cadre didactice, N=60*

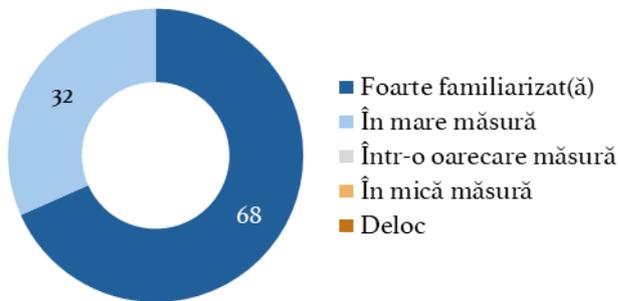
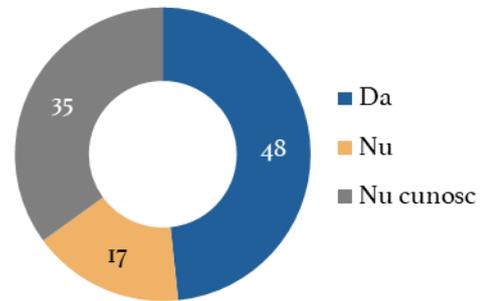
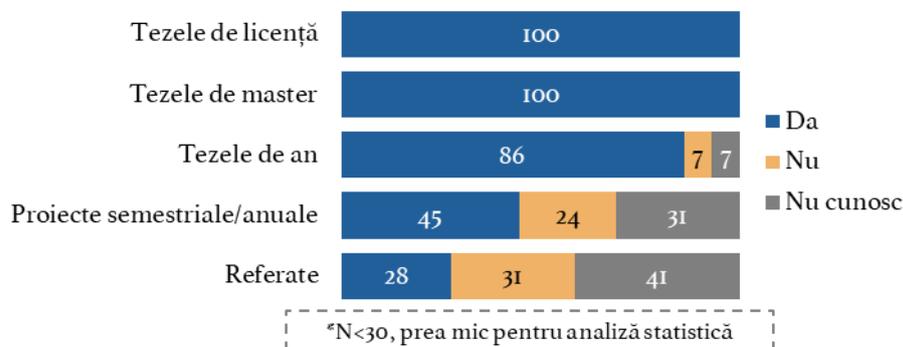

Figura 7.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, *sondaj cadre didactice, N=60*

Conform cadrelor didactice de la USARB, tezele de licență și master sunt verificate cu ajutorul softurilor antiplagiat. Totodată, 86% au afirmat că tezele de an sunt supuse aceluiași control, iar proporții mai mici au menționat proiectele semestriale/anuale (45%) sau referatele (28%).

Figura 7.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, sondaj cadre didactice, N=29*"

În USARB, jumătate dintre cadrele didactice menționează politicile privind utilizarea IA în curs de elaborare (52%), în timp ce 23% afirmă că nu există încă un document oficial. Politicile clare sunt raportate de 23%, iar 2% consideră că documentul existent este ambiguu.

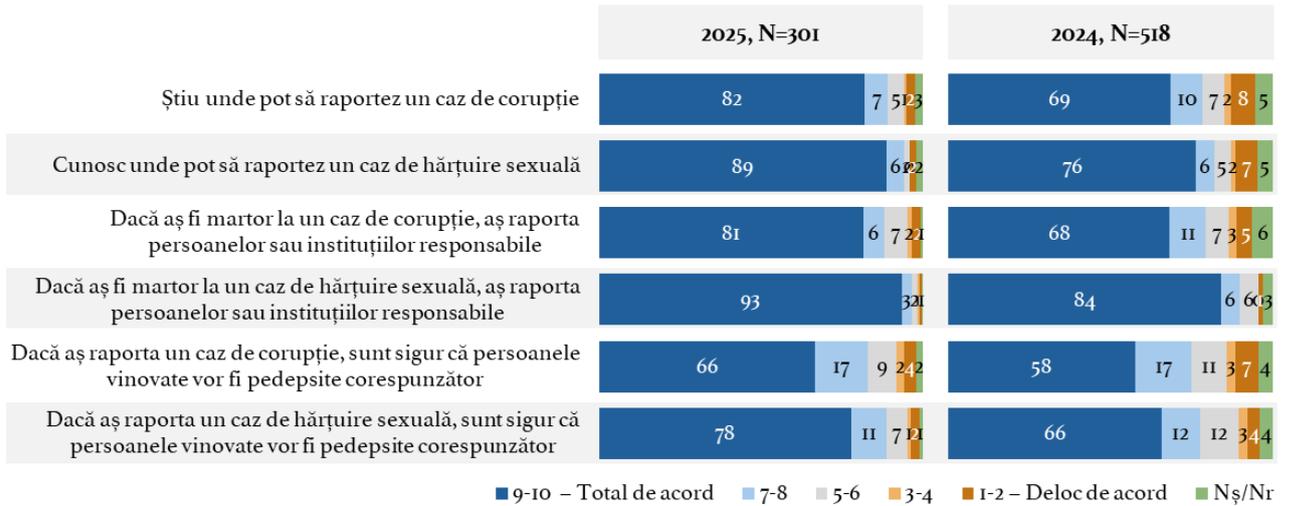
Figura 7.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=60"

Subcapitolul 7.3: Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală

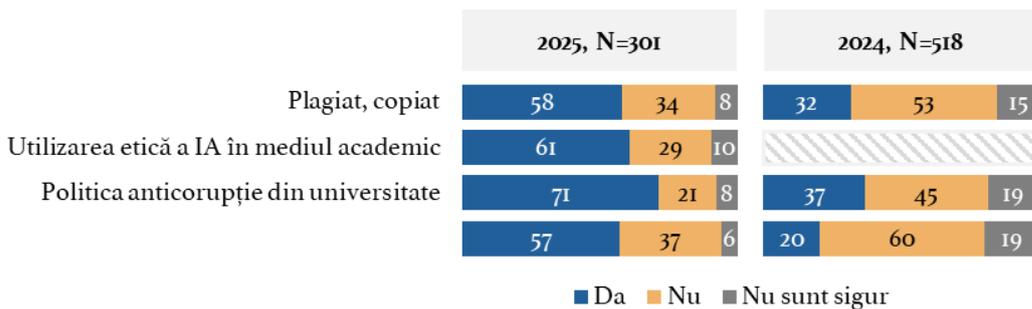
Studentii de la USARB au înregistrat cele mai mari ponderi în ceea ce privește cunoașterea unde pot raporta cazuri de corupție sau hărțuire sexuală, intenția de a raporta și încrederea în pedepsirea celor vinovați de asemenea fapte. Peste patru cincimi afirmă că cunosc unde pot raporta cazuri de corupție (82% acord total), iar 89% - cazuri de hărțuire sexuală. Aproape toți studenții chestionați ar raporta un caz de hărțuire sexuală dacă ar fi martori (93%), în timp ce 81% ar raporta un caz de corupție. Două treimi dintre respondenți sunt siguri că dacă ar raporta un caz de corupție, persoanele vinovate vor fi pedepsite corespunzător (66%), iar 78% sunt siguri de pedepsirea persoanelor vinovate de hărțuire sexuală în cazul raportării.

Figura 7.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, **sondaj studenți**

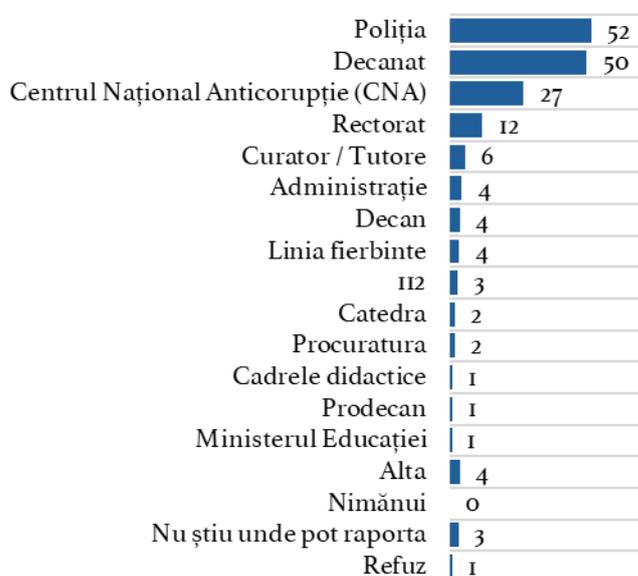
În rândul studenților de la USARB, 71% declară că au participat la cel puțin o instruire despre politica anticorupție din universitate (în creștere cu 34 p.p. față de 2024). Totodată, peste jumătate dintre studenți afirmă că au participat la training-uri despre plagiat/copiat (58%), utilizarea etică a IA în mediul academic (61%) și hărțuirea sexuală în mediul academic (57%).

Figura 7.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte (un răspuns)”, %, **sondaj studenți**

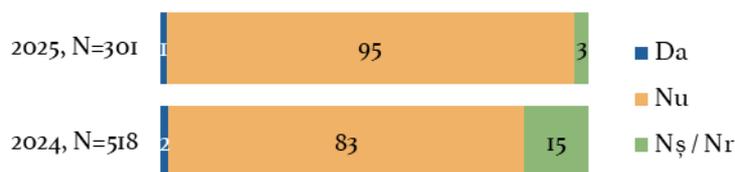
Fiind rugați să numească spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de corupție din universitate, studenții de la USARB au menționat: poliția (52%), decanatul (50%) și CNA (27%).

Figura 7.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=301

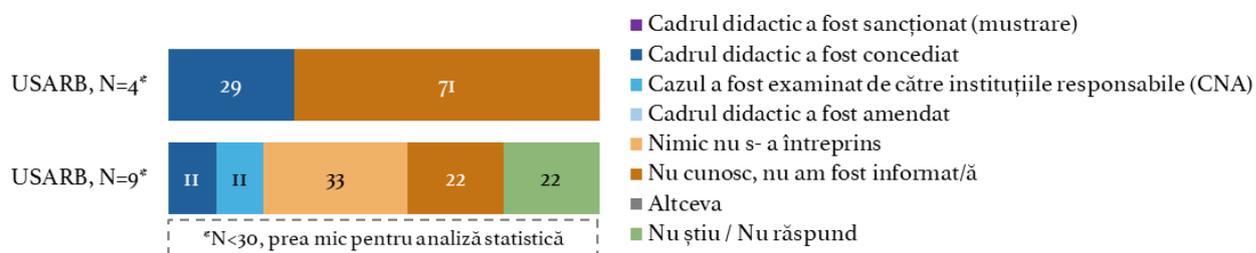
Majoritatea studenților chestionați de la USARB nu au raportat personal sau nu cunosc pe cineva care a raportat conducerii universității un act de corupție (95%).

Figura 7.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, sondaj studenți

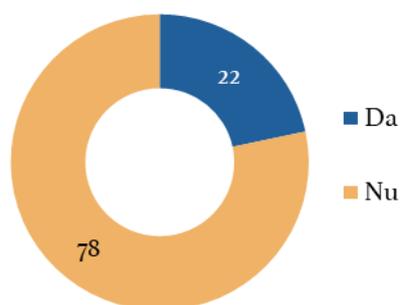
Cei mai mulți studenți care au raportat anterior un act de corupție afirmă că nu au fost informați cu ce s-a finalizat aceasta.

Figura 7.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, sondaj studenți

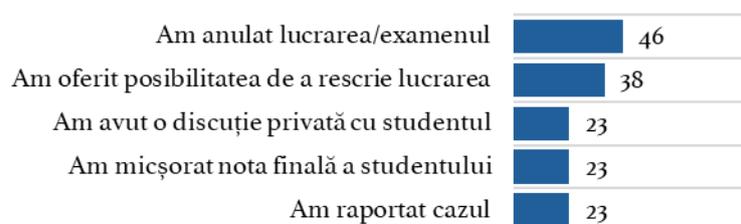
78% dintre cadrele didactice afirmă că nu au întâlnit cazuri de fraudă academică în ultimul an universitar.

Figura 7.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=60

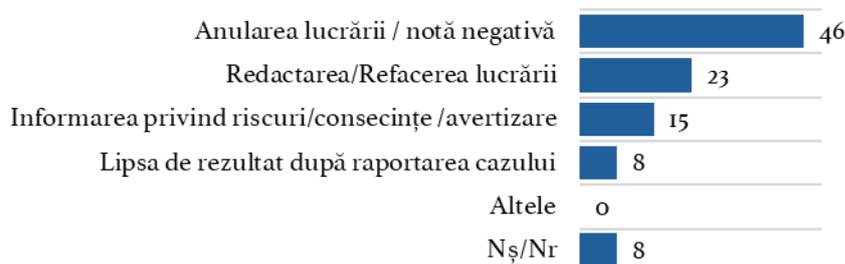
Aproape jumătate dintre cadrele didactice de la USARB care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică afirmă că au anulat lucrarea/examenul.

Figura 7.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=13*

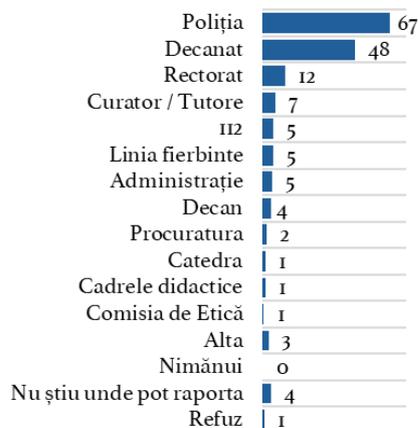
Cadrele didactice care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică au menționat cel mai frecvent că anularea lucrării sau oferirea unei note negative a funcționat bine.

Figura 7.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=13*

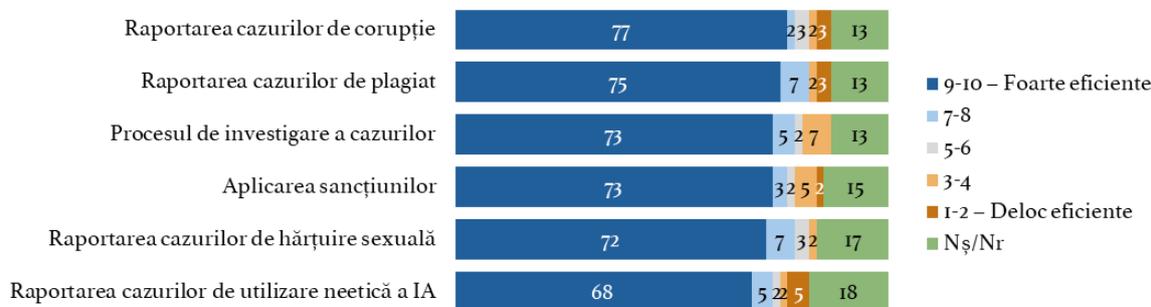
Fiind întrebați spontan unde se pot adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală, dacă s-ar întâmpla în cadrul universității, studenții de la USARB au menționat cel mai frecvent poliția (67%) și decanatul (48%, +33 p.p. comparativ cu datele din 2024).

Figura 7.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=301

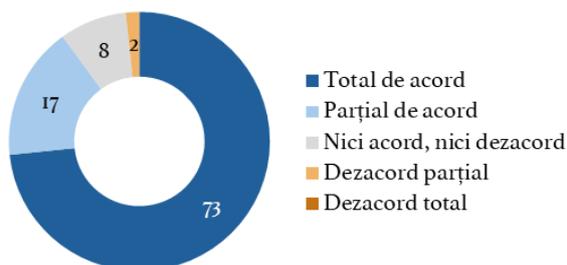
La USARB, cadrele didactice manifestă o percepție pozitivă asupra eficienței mecanismelor universitare de investigare și sancționare a încălcărilor de integritate academică. Raportarea cazurilor de corupție și de plagiat este considerată foarte eficientă de 77%, respectiv 75% dintre respondenți. Procesul de investigare și aplicarea sancțiunilor primesc note de 9-10 de 73% dintre cadre, evidențiind un nivel ridicat de încredere în aceste proceduri. De asemenea, raportarea cazurilor de hărțuire sexuală este apreciată ca foarte eficientă de 72% dintre cadre, iar raportarea utilizării neetice a IA este evaluată ca foarte eficientă de 68%.

Figura 7.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60

La USARB, 90% dintre respondenți declară acord cu afirmația conform căreia personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate.

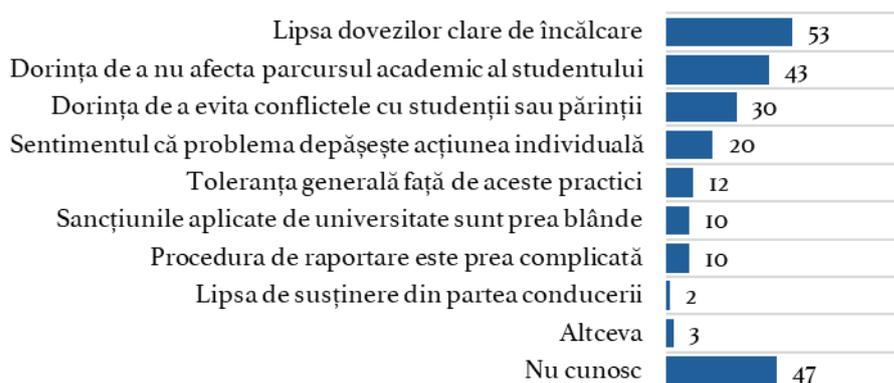
Figura 7.3.11: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=60

Subcapitolul 7.4: Provocări în menținerea integrității academice

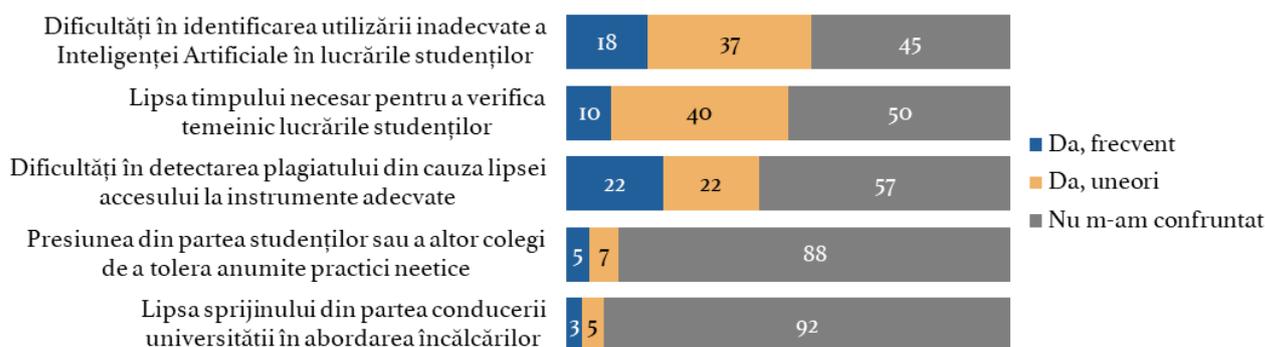
Pentru USARB, cadrele didactice indică drept motive principale de a nu raporta fraudă academică: lipsa dovezilor clare (53%), dorința de a nu afecta parcursul academic al studentului (43%) și evitarea conflictelor (30%). Sentimentul că problema depășește acțiunea individuală este menționat de 1 din 5 profesori (20%).

Figura 7.4.1: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=60

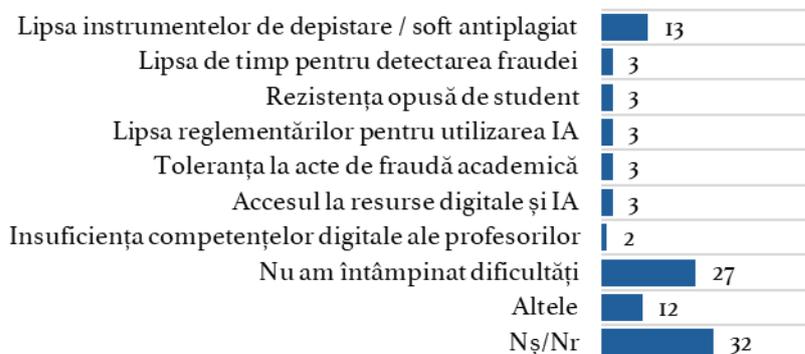
Cadrele didactice de la USARB se confruntă în principal cu dificultăți legate de identificarea utilizării neadecvate a IA (55% au întâmpinat astfel de situații, dintre care 18% frecvent) și cu lipsa timpului pentru verificarea temeinică a lucrărilor (50%, dintre care 10% frecvent). Problemele privind detectarea plagiatului din cauza lipsei instrumentelor adecvate sunt menționate de 44% dintre respondenți. În schimb, presiunea de a tolera practici neetice și lipsa sprijinului din partea conducerii sunt rareori percepute ca obstacole, peste 88% indicând că nu s-au confruntat cu astfel de situații.

Figura 7.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60

Pentru USARB, cadrele didactice indică lipsa instrumentelor de depistare (13%) ca fiind principala problemă, urmată de lipsa de timp pentru detectarea fraudei, lipsa reglementărilor privind IA, rezistența studenților, accesul la resurse digitale și toleranța față de fraude (3% fiecare). 27% afirmă că nu au întâmpinat dificultăți.

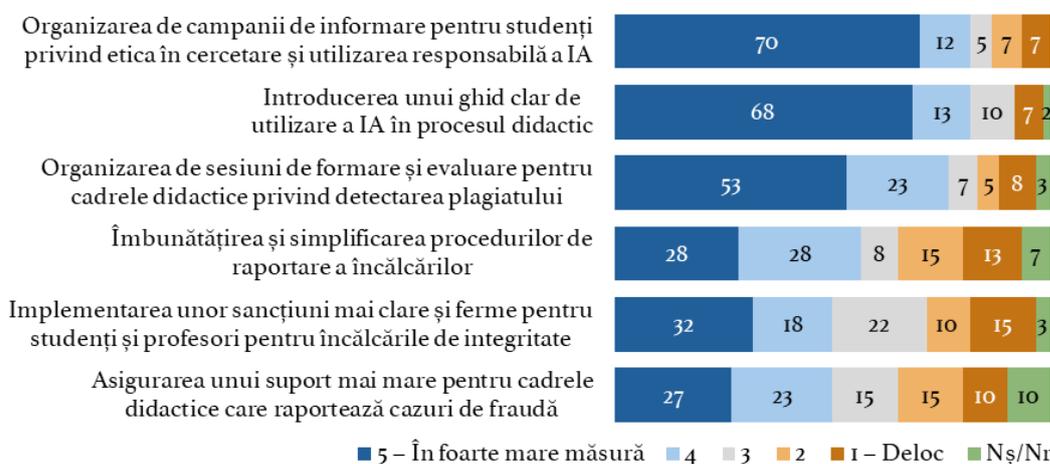
Figura 7.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=69

Subcapitolul 7.5: Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate

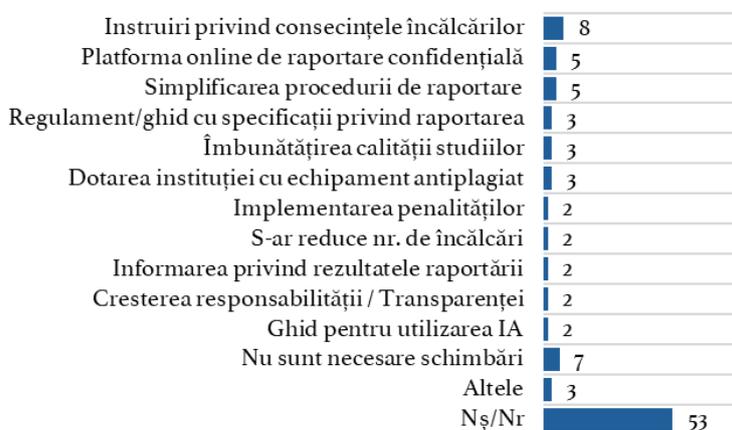
Cadrele didactice consideră ca prioritară măsurile legate de introducerea unui ghid clar de utilizare a IA în procesul didactic (81% note de 4-5), organizarea de campanii de informare pentru studenți privind etica în cercetare și utilizarea responsabilă a IA (82%) și organizarea de sesiuni de formare și evaluare pentru detectarea plagiatului (76%).

Figura 7.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60

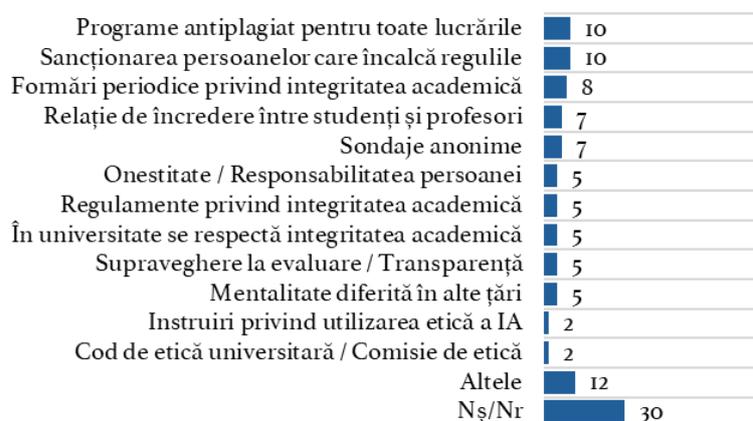
Pentru USARB, soluțiile indicate sunt instruirile privind consecințele încălcărilor (8%), platforma online de raportare și simplificarea procedurii de raportare (5% fiecare).

Figura 7.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60

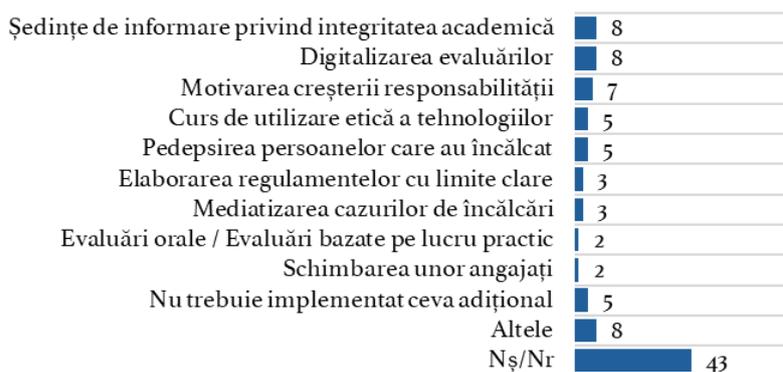
Cadrele didactice văd ca bune practici sancționarea fermă a celor care încalcă regulile (10%), utilizarea programelor antiplagiat (10%) și formările periodice privind integritatea (8%).

Figura 7.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60

Pentru a consolida integritatea academică, cadrele didactice accentuează trei direcții principale: ședințele de informare (8%), digitalizarea evaluărilor (8%) și motivarea responsabilității (7%).

Figura 7.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60

CONCLUZII

Acest studiu reprezintă a doua ediție a sondajului privind integritatea academică în universitățile din Republica Moldova. Studiul a fost realizat în cadrul Proiectului „Învățământul Superior din Moldova” (MHEP), finanțat de Banca Mondială.

Studiul are ca obiectiv evaluarea percepțiilor și experiențelor studenților și cadrelor didactice cu privire la integritate, plagiat, fraudă, corupție și mecanismele de raportare existente în instituțiile de învățământ superior. Valul actual al studiului urmărește să actualizeze și să completeze datele colectate în anul 2024, printr-un sondaj realizat în rândul studenților și profesorilor din șase universități din țară. Rezultatele oferă o imagine cuprinzătoare asupra comportamentelor, percepțiilor și provocărilor legate de integritate, dar și asupra factorilor care pot influența toleranța față de practici neetice.

Datele prezentate în acest raport au fost colectate prin intermediul unui sondaj TAPI (interviuri față-în-față cu ajutorul tabletelor) în rândul unui eșantion de 3635 de studenți din șase universități din Republica Moldova. Pentru cadrele didactice, colectarea datelor a fost realizată printr-un sondaj CAWI (chestionar online autocompletat), și au fost colectate 419 de chestionare.

Indicatorii obținuți

Tabelul de mai jos include indicatorii Net Promoter Score, Indicele de satisfacție, Indicele hărțuirii sexuale, Indicele de integritate, calculați pentru fiecare universitate.

Tabel 6. Net Promoter Score, Indicele de satisfacție, Indicele hărțuirii sexuale, Indicele de integritate

	USM, N=856	UTM, N=719	ASEM, N=600	USMF, N=774	UPSC, N=385	USARB, N=301
Indicele satisfacției (1-10)	7.99	7.92	8.28	8.23	8.51	8.99
Indicele hărțuirii sexuale (1-10)	9.23	9.16	9.42	8.98	9.61	9.74
Indicele integrității (1-10)	6.97	6.64	7.01	6.74	7.82	8.47
Net Promoter Score (0-100)	36	32	43	30	51	63

Concluziile generale

1. Nivelul de satisfacție al studenților față de procesul educațional și condițiile de studii

În ansamblu, studenții din cele șase universități evaluează pozitiv procesul educațional, însă există diferențe între instituții. Cea mai mare loialitate o regăsim la USARB și UPSC, unde scorurile NPS sunt cele mai ridicate și în creștere față de 2024, urmate de ASEM, care crește semnificativ față de anul precedent. USM, UTM și USMF au scoruri NPS mai modeste și evoluții mai lente.

În toate cele șase universități, cele mai bine apreciate rămân componentele direct legate de procesul de învățare: materialele didactice, interacțiunea dintre profesori și studenți, metoda de predare, conținutul cursurilor și digitalizarea administrativă. În schimb, accesibilitatea campusului pentru persoane cu necesități speciale și condițiile din căminele studențești rămân a fi în coada clasamentului. Evoluțiile față de 2024 sunt, în general, pozitive – mai ales la dotarea spațiilor de studiu, digitalizare și infrastructura cantinei, dar rămân inegale, cu progrese mai vizibile la USARB, UPSC și ASEM, în timp ce USM, UTM și USMF au evoluții mai ne semnificative.

2. Percepții și experiențe privind plagiatul, fraudă și corupția în învățământul superior

În toate universitățile analizate, atât studenții, cât și cadrele didactice plasează în zona cea mai gravă producerea de date fictive pentru lucrări, prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind proprie și lucrările generate integral de IA asumate ca autorat propriu. Hărțuirea sexuală, mita pentru notă, promovare sau loc în cămin și cumpărarea proiectelor/tezelor de la profesori sunt, de asemenea, aproape unanim evaluate drept foarte grave. În același timp, folosirea repetată a aceluiași text propriu în lucrări diferite și utilizarea IA pentru reformulare sau generare de idei fără citarea contribuției IA sunt tratate cu mai multă indulgență, mai ales de către studenți. Comparativ cu 2024, se observă ponderi mai mari ale celor care consideră foarte grave fraudele „clasice” (date

fictive, lucrări scrise de altcineva, copiatul la examene) și o creștere a severității atribuite hărțuirii sexuale, favoritismului și mitei pentru loc în cămin, în special la ASEM, UPSC și USARB.

Diferențele între percepțiile studenților și ale cadrelor didactice sunt consistente pentru toate universitățile: cadrele didactice acordă, în general, scoruri mai mari de gravitate atât pentru plagiat și fraudă, cât și pentru utilizarea neetică a IA, corupere și favoritism. Deosebirile sunt mai vizibile la copiat, preluarea fragmentelor fără citare, reutilizarea propriului text și lecțiile private contra plăți neoficiale, unde studenții tind să fie mai toleranți, în timp ce cadrele didactice le plasează mult mai clar în zona de încălcare a normelor de etică. Pe segmentul de IA, cadrele didactice evaluează mai dur folosirea IA pentru răspunsuri la examene sau pentru evitarea programelor antiplagiat.

În ceea ce privește percepția frecvenței cu care se întâmplă acțiunile neetice în universități, studenții raportează cel mai des folosirea IA pentru generarea și reformularea textelor, oferirea de copiat, preluarea fragmentelor fără citare și favoritismul aplicat de cadrele didactice în evaluarea studenților, în timp ce producerea datelor fictive, cumpărarea lucrărilor de la profesori, mita și hărțuirea sexuală sunt percepute drept situații rare sau care cu siguranță nu s-au întâmplat. Cadrele didactice confirmă, în linii mari, o frecvență redusă a cazurilor de corupere și hărțuire, dar indică mai des decât studenții apariția plagiatului, copiatului, favoritismului și, în unele universități, vânzarea proiectelor. Explicațiile invocate pentru apariția acestor practici se repetă în toate instituțiile: pregătirea insuficientă și lipsa motivației studenților, accesul facil la IA, lipsa cunoașterii normelor etice, absența sau aplicarea slabă a sancțiunilor, dar și nivelul redus al salariilor cadrelor didactice în legătură cu comportamentele de corupere.

La nivel instituțional, majoritatea profesorilor declară că sunt familiarizați cu Codul de Etică și că există acces la softuri antiplagiat, utilizate în principal pentru tezele de licență și master, în timp ce pentru tezele de an, referatele sau alte lucrări se folosesc acest soft-uri în măsură mai mică. Evaluările privind acțiunile universităților sunt, în general, favorabile pentru prevenirea plagiatului, coruperii și hărțuirii sexuale, în timp ce prevenirea utilizării neetice a IA rămâne domeniul cu cele mai multe rezerve. Ca măsuri considerate eficiente, cadrele didactice de la toate universitățile menționează constant utilizarea softurilor antiplagiat, înăsprirea sancțiunilor, regulamente clare (inclusiv pentru IA), instruiri privind integritatea academică și utilizarea etică a IA, campanii de informare, precum și proceduri sigure de raportare și sancționare a hărțuirii și coruperii.

3. Raportarea și sancționarea cazurilor de corupție sau hărțuire sexuală

În toate cele șase universități, studenții declară că știu, în proporții relativ mari, unde pot raporta cazuri de corupție sau hărțuire sexuală, iar disponibilitatea de a raporta este constant mai ridicată pentru situațiile de hărțuire decât pentru cele de corupție. USARB se evidențiază prin cele mai mari ponderi atât la cunoașterea canalelor de raportare, cât și la intenția de a raporta și încrederea că persoanele vinovate ar fi sancționate. La ASEM, UPSC și, într-o măsură mai mică, UTM și USM, se observă un nivel bun de informare și o creștere față de 2024 a încrederii că hărțuirea sexuală este sancționată, însă în cazul corupției studenții sunt mai sceptici. USMF se distinge printr-o tendință inversă: deși nivelul de informare și disponibilitatea de raportare rămân ridicate, a crescut ponderea studenților care nu cred că raportarea va duce la pedepsirea celor vinovați, atât în cazuri de corupție, cât și de hărțuire.

Participarea la instruirea despre politica anticorupție, plagiat/copiat, hărțuire sexuală și utilizarea etică a IA este mai frecventă în universitățile unde există și cele mai mari niveluri de încredere în mecanismele instituționale – în special la USARB, ASEM, UPSC și USMF, unde peste jumătate dintre studenți au participat la cel puțin unele dintre aceste instruiri. La USM și UTM, ponderea participării este ceva mai mică, însă și aici se observă creșteri față de 2024, în special pe zona IA și anticorupție. În toate universitățile, atunci când sunt întrebați spontan unde pot raporta, studenții indică în principal poliția, decanatul și CNA, ceea ce sugerează că ei asociază raportarea atât cu structuri interne (decanat), cât și cu instituții externe. Totuși, foarte puțini studenți au raportat efectiv sau cunosc pe cineva care a raportat un caz de corupție, iar printre cei care au făcut-o, mulți spun că nu știu cum s-a finalizat procesul sau consideră că nu s-a întreprins nimic.

În rândul cadrelor didactice, majoritatea declară că nu s-au confruntat în ultimul an cu situații de fraudă academică, proporțiile fiind mai mari la USMF, UPSC, USARB și ASEM și mai scăzute la USM și UTM. Atunci când se confruntă cu astfel de cazuri, cadrele didactice recurg cel mai des la anularea lucrării sau examenului, oferirea unei note negative, posibilitatea de a rescrie lucrarea și discuții individuale cu studentul, măsuri pe care

le apreciază ca funcționând bine. Evaluările cadrelor privind eficiența mecanismelor instituționale de raportare, investigare și sancționare sunt foarte ridicate la USARB, ASEM, USMF și UPSC, unde procente importante oferă note de 9–10 atât pentru raportarea cazurilor de corupție, plagiat și hărțuire sexuală, cât și pentru utilizarea neetică a IA. USM se diferențiază prin ponderi mai mici ale celor care consideră mecanismele „foarte eficiente” și printr-o evaluare mai rezervată a raportării utilizării neetice a IA. Chiar și așa, în toate universitățile majoritatea cadrelor didactice declară că personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate, cu niveluri de acord mai ridicate la USARB, ASEM, USMF și UPSC și mai moderate la USM.

4. Provocări în menținerea integrității academice

În toate cele șase universități, principala barieră pentru raportarea fraudelor academice este lipsa dovezilor clare, la care se adaugă, în diferite combinații, dorința de a nu afecta parcursul academic al studentului și evitarea conflictelor cu studenții sau părinții. La USM apare mai frecvent sentimentul că problema depășește nivelul de acțiune individuală, în timp ce la USMF este vizibilă și percepția că sancțiunile aplicate sunt prea blânde. La ASEM procedura de raportare este, pentru o parte dintre cadre, un element care descurajează acțiunea.

Pe zona de prevenire, în toate universitățile se repetă același set de dificultăți: identificarea utilizării nepermise a IA, lipsa timpului pentru verificarea temeinică a lucrărilor și accesul limitat la instrumente de detectare a plagiatului. La UTM, UPSC și USMF ponderile celor care se confruntă cu astfel de probleme sunt mai ridicate, cu mențiuni frecvente despre dificultatea de a depista IA și plagiatul în condiții de încărcare mare.

5. Sugestii pentru îmbunătățirea mecanismelor de integritate

În toate cele șase universități, cadrele didactice pun accent în primul rând pe clarificarea cadrului legat de utilizarea inteligenței artificiale și de prevenirea plagiatului. Introducerea unui ghid clar de utilizare a IA în procesul didactic, campaniile de informare pentru studenți despre etica în cercetare și utilizarea responsabilă a IA, precum și sesiunile de formare pentru detectarea plagiatului sunt cele mai des menționate măsuri la fiecare universitate. În paralel, mulți profesori văd ca importante sancțiunile mai ferme pentru încălcările de integritate și un suport mai puternic pentru cei care raportează astfel de cazuri.

La nivel de proceduri, cadrele didactice indică în mod repetat nevoia de regulamente și ghiduri de raportare mai clare, platforme online confidențiale și simplificarea pașilor administrativi. Ca exemple de bună practică sunt menționate formările periodice pe integritate, utilizarea programelor antiplagiat, regulamentele interne și codurile de etică, dar și construirea unei relații de încredere cu studenții și supravegherea atentă a evaluărilor. Când sunt rugate să aleagă o singură măsură prioritară, cadrele didactice menționează ședințe de informare și formare, sancționarea consecventă a celor care încalcă regulile sau digitalizarea evaluărilor.

LISTA FIGURI:

Tabel 1. Net Promoter Score, Indicele de satisfacție, Indicele hărțuirii sexuale, Indicele de integritate, 2025 ...	5
Tabel 2. Net Promoter Score, Indicele de satisfacție, Indicele hărțuirii sexuale, Indicele de integritate, 2024 ..	6
Tabel 3. Eșantionul pentru studenți	8
Tabel 4. Ponderea de importanță pentru Indicele hărțuirii sexuale	9
Tabel 5. Ponderea de importanță pentru Indicele de integritate	10
Figura 1.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoșcuților sau prietenilor să își urmeze studiile la universitatea la care studiați? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți	12
Figura 1.1.2: „Q11. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți	13
Figura 1.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=3635	14
Figura 1.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	15
Figura 1.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	16
Figura 1.2.3: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	17
Figura 1.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	18
Figura 1.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	19
Figura 1.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	20
Figura 1.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	21
Figura 1.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	22
Figura 1.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=419</i>	22
Figura 1.2.10: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=419</i>	23
Figura 1.2.11: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=419</i>	23
Figura 1.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=419</i>	24
Figura 1.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=419	24

Figura 1.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Plagiati de către studenți, sondaj cadre didactice, N=419</i>	25
Figura 1.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=419</i>	25
Figura 1.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=419</i>	26
Figura 1.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=419</i>	26
Figura 1.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=419</i>	27
Figura 1.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=419</i>	27
Figura 1.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, <i>sondaj cadre didactice, N=225</i>	27
Figura 1.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=419</i>	27
Figura 1.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, <i>sondaj studenți</i>	28
Figura 1.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, <i>sondaj studenți</i>	28
Figura 1.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, <i>sondaj studenți, N=3635</i>	29
Figura 1.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, <i>sondaj studenți</i>	29
Figura 1.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, <i>sondaj studenți</i>	30
Figura 1.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=419</i>	30
Figura 1.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, <i>sondaj cadre didactice, N=120</i>	30
Figura 1.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, <i>sondaj cadre didactice, N=120</i>	31
Figura 1.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, <i>sondaj studenți, N=3635</i>	31
Figura 1.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, <i>sondaj cadre didactice, N=419</i>	31
Figura 1.3.11: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=419</i>	32
Figura 1.4.1: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, <i>sondaj cadre didactice, N=419</i>	32

Figura 1.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=419.....	33
Figura 1.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=419	33
Figura 1.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=419	34
Figura 1.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=419.....	34
Figura 1.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=419	35
Figura 1.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=419	35
Figura 2.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoșcutilor sau prietenilor să își urmeze studiile la USM? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți.....	36
Figura 2.1.2: „Q11. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți	37
Figura 2.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=856.....	38
Figura 2.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	39
Figura 2.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2.....	40
Figura 2.2.3: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	41
Figura 2.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2.....	42
Figura 2.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1.....	43
Figura 2.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	44
Figura 2.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	45
Figura 2.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	46
Figura 2.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=44.....	46
Figura 2.2.10: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=44.....	47

Figura 2.2.II: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.)</i> , <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44.....	47
Figura 2.2.I2: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală</i> , <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44	48
Figura 2.2.I3: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44	48
Figura 2.2.I4: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți</i> , <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44.....	49
Figura 2.2.I5: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți</i> , <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44	49
Figura 2.2.I6: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.)</i> , <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44.....	50
Figura 2.2.I7: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală</i> , <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44.....	50
Figura 2.2.I8: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44	51
Figura 2.2.I9: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44	51
Figura 2.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, <i>sondaj cadre didactice</i> , N=21*	51
Figura 2.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44	52
Figura 2.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, <i>sondaj studenți</i>	52
Figura 2.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, <i>sondaj studenți</i>	53
Figura 2.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, <i>sondaj studenți</i> , N=703.....	53
Figura 2.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, <i>sondaj studenți</i>	53
Figura 2.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, <i>sondaj studenți</i>	54
Figura 2.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44	54
Figura 2.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, <i>sondaj cadre didactice</i> , N=25*	54
Figura 2.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, <i>sondaj cadre didactice</i> , N=25*	55
Figura 2.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, <i>sondaj studenți</i>	55
Figura 2.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44 ..	56
Figura 2.3.II: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice</i> , N=44.....	56

Figura 2.4.1: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=44	56
Figura 2.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=44	57
Figura 2.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=44	57
Figura 2.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=44	58
Figura 2.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=44	58
Figura 2.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=44	59
Figura 2.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=44	59
Figura 3.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoșcuților sau prietenilor să își urmeze studiile la UTM? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți	60
Figura 3.1.2: „Q11. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți	61
Figura 3.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=719	62
Figura 3.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	63
Figura 3.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	64
Figura 3.2.3: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	65
Figura 3.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	66
Figura 3.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	67
Figura 3.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	68
Figura 3.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	69
Figura 3.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	70

Figura 3.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60</i>	71
Figura 3.2.10: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60</i>	71
Figura 3.2.11: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=60</i>	72
Figura 3.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=60</i>	72
Figura 3.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	73
Figura 3.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60</i>	73
Figura 3.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=60</i>	74
Figura 3.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=60</i>	74
Figura 3.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=60</i>	75
Figura 3.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	75
Figura 3.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	75
Figura 3.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, <i>sondaj cadre didactice, N=26*</i>	76
Figura 3.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	76
Figura 3.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, <i>sondaj studenți</i>	77
Figura 3.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, <i>sondaj studenți</i>	77
Figura 3.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, <i>sondaj studenți, N=719</i>	78
Figura 3.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, <i>sondaj studenți</i>	78
Figura 3.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, <i>sondaj studenți</i>	78
Figura 3.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	79
Figura 3.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, <i>sondaj cadre didactice, N=27*</i>	79
Figura 3.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, <i>sondaj cadre didactice, N=27*</i>	79
Figura 3.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, <i>sondaj studenți, N=719</i>	80

Figura 3.3.I0: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60 ..80	
Figura 3.3.II: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=60 81	
Figura 3.4.I: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=60	81
Figura 3.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60	82
Figura 3.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60	82
Figura 3.5.I: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60	82
Figura 3.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60	83
Figura 3.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60	83
Figura 3.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60	84
Figura 4.1.I: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoșcuților sau prietenilor să își urmeze studiile la ASEM? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți	85
Figura 4.1.2: „Q11. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți	86
Figura 4.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=600	87
Figura 4.2.I: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	88
Figura 4.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	89
Figura 4.2.3: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	90
Figura 4.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	91
Figura 4.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	92
Figura 4.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	93

Figura 4.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	94
Figura 4.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	95
Figura 4.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=70</i>	95
Figura 4.2.10: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=70</i>	96
Figura 4.2.11: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=70</i>	96
Figura 4.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=70</i>	97
Figura 4.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=70	97
Figura 4.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=70</i>	98
Figura 4.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=70</i>	98
Figura 4.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=70</i>	99
Figura 4.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=70</i>	99
Figura 4.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70	100
Figura 4.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70	100
Figura 4.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, sondaj cadre didactice, N=40	100
Figura 4.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70	101
Figura 4.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, sondaj studenți	101
Figura 4.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, sondaj studenți	102
Figura 4.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=600	102
Figura 4.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, sondaj studenți	103
Figura 4.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, sondaj studenți	103
Figura 4.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70	103
Figura 4.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=21*	103

Figura 4.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=21*	104
Figura 4.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=600	104
Figura 4.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=70 105	105
Figura 4.3.11: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70	105
Figura 4.4.1: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=70	106
Figura 4.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=70	106
Figura 4.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=70	107
Figura 4.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=70	107
Figura 4.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=70	108
Figura 4.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=70	108
Figura 4.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=70	108
Figura 5.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoscuților sau prietenilor să își urmeze studiile la USMF? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți	109
Figura 5.1.2: „Q11. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți	110
Figura 5.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=774	110
Figura 5.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	111
Figura 5.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	112
Figura 5.2.3: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	113
Figura 5.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	114

Figura 5.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	114
Figura 5.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	115
Figura 5.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	116
Figura 5.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	117
Figura 5.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=82</i>	117
Figura 5.2.10: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=82</i>	118
Figura 5.2.11: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=82</i>	118
Figura 5.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=82</i>	119
Figura 5.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=82	119
Figura 5.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=82</i>	120
Figura 5.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=82</i>	120
Figura 5.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=82</i>	121
Figura 5.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=82</i>	121
Figura 5.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70	121
Figura 5.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=70	121
Figura 5.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, sondaj cadre didactice, N=48	122
Figura 5.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=82	122
Figura 5.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, sondaj studenți	123
Figura 5.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, sondaj studenți	123
Figura 5.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=774	123
Figura 5.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, sondaj studenți	124

Figura 5.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, sondaj studenți	124
Figura 5.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=82	124
Figura 5.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=17*	124
Figura 5.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=17*	125
Figura 5.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=774	125
Figura 5.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=82 126	126
Figura 5.3.11: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=82	126
Figura 5.4.1: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=82	126
Figura 5.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=82	127
Figura 5.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=82	127
Figura 5.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=82	128
Figura 5.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=82	128
Figura 5.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=82	129
Figura 5.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=82	129
Figura 6.1.1: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoșcuților sau prietenilor să își urmeze studiile la UPSC? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți	130
Figura 6.1.2: „Q11. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți	131
Figura 6.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=385	132
Figura 6.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	133

Figura 6.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	134
Figura 6.2.3.: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	135
Figura 6.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	136
Figura 6.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	137
Figura 6.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	138
Figura 6.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	139
Figura 6.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	140
Figura 6.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=103</i>	140
Figura 6.2.10: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=103</i>	141
Figura 6.2.11: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=103</i>	141
Figura 6.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=103</i>	142
Figura 6.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=103	142
Figura 6.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți, sondaj cadre didactice, N=103</i>	143
Figura 6.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți, sondaj cadre didactice, N=103</i>	143
Figura 6.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.), sondaj cadre didactice, N=103</i>	144
Figura 6.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=103</i>	144
Figura 6.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=103	145
Figura 6.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=103	145
Figura 6.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, sondaj cadre didactice, N=61	145

Figura 6.2.2i: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=103	145
Figura 6.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, sondaj studenți	146
Figura 6.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, sondaj studenți.....	146
Figura 6.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=385	147
Figura 6.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, sondaj studenți	147
Figura 6.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, sondaj studenți.....	147
Figura 6.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=103	148
Figura 6.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=17*	148
Figura 6.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, sondaj cadre didactice, N=17*	148
Figura 6.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, sondaj studenți, N=385.....	149
Figura 6.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=103	149
Figura 6.3.11: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, sondaj cadre didactice, N=103	150
Figura 6.4.1: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, sondaj cadre didactice, N=103	150
Figura 6.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=103.....	151
Figura 6.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=103	151
Figura 6.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=103	152
Figura 6.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=103.....	152
Figura 6.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=103	153
Figura 6.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=103	153

Figura 7.1.I: Scorul NPS al universităților. „Q10. În ce măsură ați recomanda cunoșcuților sau prietenilor să își urmeze studiile la USARB? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 0 la 10, unde 0 înseamnă cu siguranță nu aș recomanda, iar 10 – cu siguranță aș recomanda”, % și scor NPS, sondaj studenți	154
Figura 7.1.2: „Q11. În ce măsură sunteți satisfăcut sau ne-satisfăcut de următoarele aspecte legate de procesul educațional la universitatea unde vă faceți studiile? Vă rugăm să răspundeți pe o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă deloc satisfăcut, iar 10 – total satisfăcut”, % și media aritmetică, sondaj studenți	155
Figura 7.1.3: „Q12. Comparativ cu anul universitar precedent (2024-2025), cum apreciați evoluția următoarelor aspecte? (un răspuns posibil pe rând)”, %, sondaj studenți, N=301	156
Figura 7.2.1: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	157
Figura 7.2.2: „Q13. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	158
Figura 7.2.3: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	159
Figura 7.2.4: „Q9. Cât de grave vi se par următoarele acțiuni care se pot întâmpla în cadrul procesului educațional în Universități? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc grav, iar 10 – Foarte grav.”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	160
Figura 7.2.5: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 1	161
Figura 7.2.6: „Q14. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat sau nu cu cineva din colegii Dvs. la universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj studenți, partea 2	162
Figura 7.2.7: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 1	163
Figura 7.2.8: „Q10. În ce măsură cunoașteți că următoarele acțiuni s-au întâmplat în ultimul an la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă ”Cu siguranță s-a întâmplat”; iar 10 – ”Cu siguranță NU s-a întâmplat”, % și media aritmetică, sondaj cadre didactice, partea 2	164
Figura 7.2.9: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți</i> , sondaj cadre didactice, N=60	164
Figura 7.2.10: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți</i> , sondaj cadre didactice, N=60	165
Figura 7.2.11: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.)</i> , sondaj cadre didactice, N=60	165
Figura 7.2.12: „Q11. Ce factori considerați că contribuie cel mai mult la apariția următoarelor practici la Universitate? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală</i> , sondaj cadre didactice, N=60	166
Figura 7.2.13: „Q12. În ce măsură considerați că administrația Universității întreprinde acțiuni eficiente pentru a preveni și combate practicile neetice menționate anterior? Vă rugăm să folosiți o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă ”Deloc”, iar 5 ”În foarte mare măsură”. (un răspuns pe rând), %, sondaj cadre didactice, N=60	166
Figura 7.2.14: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Plagiat de către studenți</i> , sondaj cadre didactice, N=60	166
Figura 7.2.15: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Utilizarea neetică a Inteligenței Artificiale de către studenți</i> , sondaj cadre didactice, N=60	167
Figura 7.2.16: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de corupere (mită, cumpărarea lucrărilor, etc.)</i> , sondaj cadre didactice, N=60	167

Figura 7.2.17: „Q13. Ce măsuri credeți că ar putea fi întreprinse și de către cine, pentru a elimina complet aceste practici? (răspuns deschis), %, <i>Acțiuni de hărțuire sexuală, sondaj cadre didactice, N=60</i>	168
Figura 7.2.18: „Q14. În ce măsură sunteți familiarizat(ă) cu Codul de Etică și Deontologie Profesională al universității dvs.? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	168
Figura 7.2.19: „Q15. Universitatea dvs. oferă acces cadrelor didactice la un software de detectare a plagiatului (de ex: Turnitin, PlagScan, etc.)? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	168
Figura 7.2.20: „Q16. Pentru ce tipuri de lucrări sunt utilizate softurile antiplagiat în cadrul universității? (un răspuns pe rând), % din cei care au acces la un software de detectare a plagiatului, <i>sondaj cadre didactice, N=29*</i>	169
Figura 7.2.21: „Q17. Există în cadrul universității/facultății dvs. o politică sau un ghid clar cu privire la utilizarea Inteligenței Artificiale de către studenți în lucrările academice? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	169
Figura 7.3.1: „Q15. În ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă Deloc de acord, iar 10 – Total de acord.”, % și media aritmetică, <i>sondaj studenți</i>	170
Figura 7.3.2: „Q16. Ați participat în cadrul universității la cel puțin o instruire cu privire la următoarele subiecte? (un răspuns)”, %, <i>sondaj studenți</i>	170
Figura 7.3.3: „Q17. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un act de corupție sau luare de mită care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, <i>sondaj studenți, N=301</i>	171
Figura 7.3.4: „Q18. Dvs. sau cineva din colegii Dvs. ați raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție? (un răspuns)”, %, <i>sondaj studenți</i>	171
Figura 7.3.5: „Q19. Cum s-a finalizat acest proces? (un răspuns)”, % din respondenți care au raportat anterior cuiva din cadrul universității un act de corupție, %, <i>sondaj studenți</i>	171
Figura 7.3.6: „Q18. În ultimul an universitar, v-ați confruntat personal cu cel puțin un caz de fraudă academică (plagiat, copiat, utilizare nepermisă a IA, oferire de mită, etc.) din partea unui student? (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	172
Figura 7.3.7: „Q19. Ce măsuri ați întreprins? Selectați toate variantele care se aplică. (răspuns multiplu), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, <i>sondaj cadre didactice, N=13*</i>	172
Figura 7.3.8: „Q20. Vă rugăm să descrieți pe scurt, fără a oferi detalii care ar putea duce la identificare, contextul în care a avut loc incidentul de fraudă academică și care a fost rezultatul final al acțiunilor dumneavoastră. Ce anume a funcționat bine și ce obstacole ați întâmpinat în gestionarea situației? (răspuns deschis), % din cei care s-au confruntat cu un caz de fraudă academică, <i>sondaj cadre didactice, N=13*</i>	172
Figura 7.3.9: „Q20. Din câte cunoașteți, unde vă puteți adresa pentru a raporta un caz de hărțuire sexuală care s-ar putea întâmpla în cadrul universității Dvs.? (răspuns liber)”, %, <i>sondaj studenți, N=301</i>	173
Figura 7.3.10: „Q22. Cât de eficiente considerați că sunt următoarele mecanisme utilizate la Universitate pentru investigarea și sancționarea încălcărilor de integritate academică? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Deloc eficiente”, iar 10 – „Foarte eficiente”. (un răspuns pe rând), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	173
Figura 7.3.11: „Q23. Vă rog să indicați pe o scală de la 1 la 5, unde 1 – ”Dezacord total”, iar 5 – ”Acord total”, în ce măsură sunteți de acord sau nu cu următoarea afirmație: ”La universitatea la care predau, personalul academic este încurajat să raporteze încălcările de integritate academică”. (un răspuns), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	173
Figura 7.4.1: „Q24. Care credeți că sunt principalele motive pentru care cadrele didactice ar ezita să raporteze un caz de fraudă academică? Vă rugăm să selectați un singur răspuns pentru fiecare coloană, indicând motivul pe care îl considerați: în primul rând, în al doilea rând și în al treilea rând. (un răspuns pe coloană), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	174
Figura 7.4.2: „Q25. V-ați confruntat cu următoarele în prevenirea practicilor neetice? (un răspuns pe rând), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	174
Figura 7.4.3: „Q26. Ce alte dificultăți întâmpinați, în practică, atunci când încercați să preveniți sau să identificați fraudele academice (inclusiv plagiatul sau utilizarea nepermisă a IA)? (răspuns deschis), %, <i>sondaj cadre didactice, N=69</i>	175
Figura 7.5.1: „Q27. Cât de necesare considerați că sunt următoarele măsuri la Universitate? Vă rugăm să utilizați o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă „Deloc necesar”, iar 5 – „Foarte necesar”. (un răspuns pe rând), %, <i>sondaj cadre didactice, N=60</i>	175

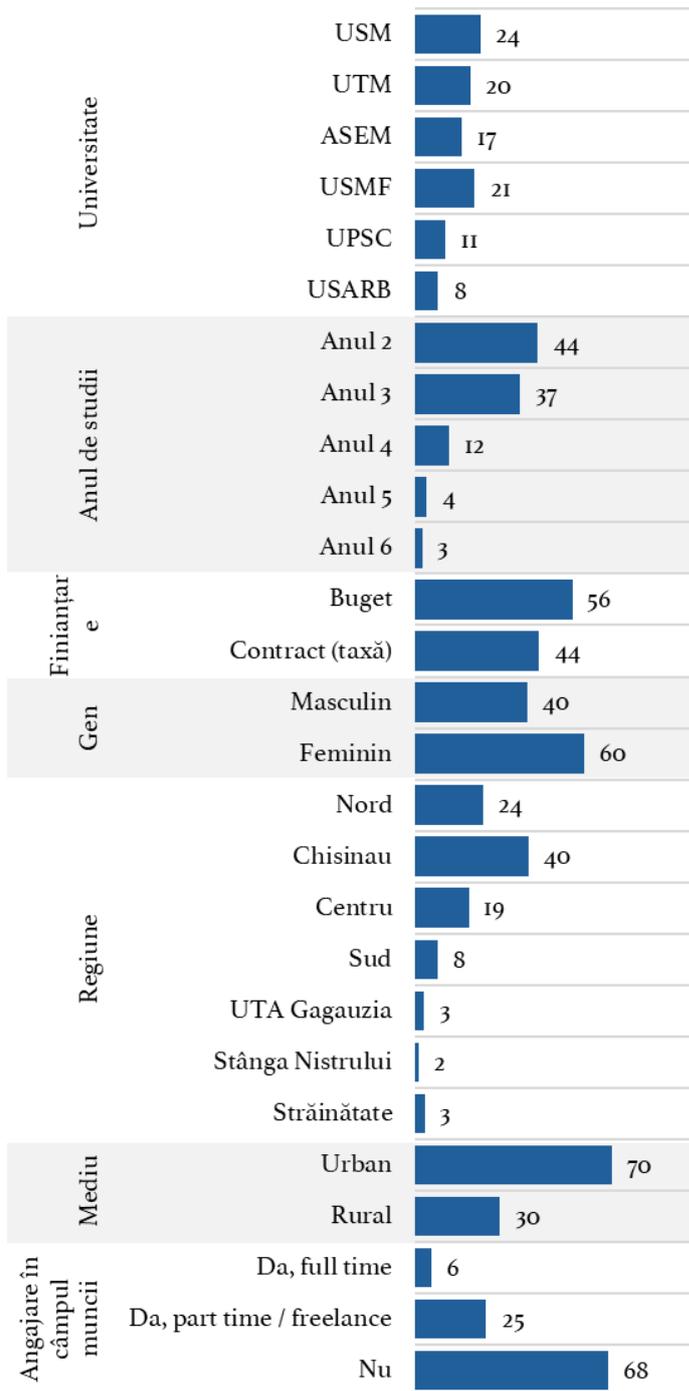
Figura 7.5.2: „Q28. Ce schimbări ar face procesul de raportare a încălcărilor academice mai eficient sau mai accesibil pentru cadrele didactice? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60	176
Figura 7.5.3: „Q29. Ce exemple de bună practică ați observat în propria instituție sau în alte universități (din țară sau din afara țării) în ceea ce privește integritatea academică? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60	176
Figura 7.5.4: „Q30. Dacă ați putea implementa o singură măsură pentru a consolida integritatea academică în universitatea dvs., care ar fi aceasta și de ce? (răspuns deschis), %, sondaj cadre didactice, N=60	176
Tabel 6. Net Promoter Score, Indicele de satisfacție, Indicele hărțuirii sexuale, Indicele de integritate	177

Anexe:

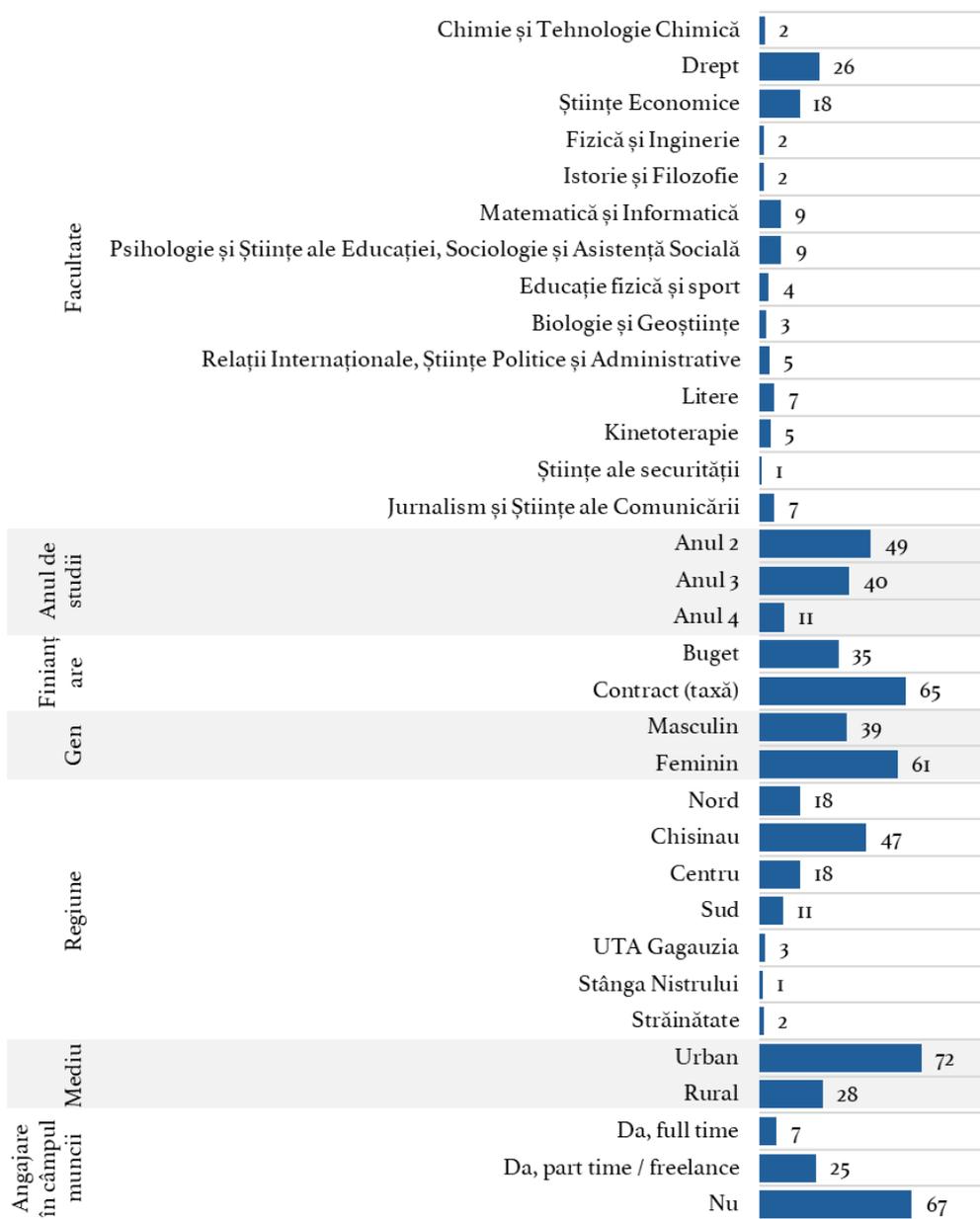
Anexa 1. Profilul general al studenților care au participat la studiu	196
Anexa 2. Profilul studenților USM care au participat la studiu	197
Anexa 3. Profilul studenților UTM care au participat la studiu	198
Anexa 4. Profilul studenților ASEM care au participat la studiu	199
Anexa 5. Profilul studenților USMF care au participat la studiu	200
Anexa 6. Profilul studenților UPSC care au participat la studiu	201
Anexa 7. Profilul studenților USARB care au participat la studiu	202
Anexa 8. Profilul cadrelor didactice care au participat la studiu, partea 1	203
Anexa 9. Profilul cadrelor didactice care au participat la studiu, partea 2	203

ANEXE

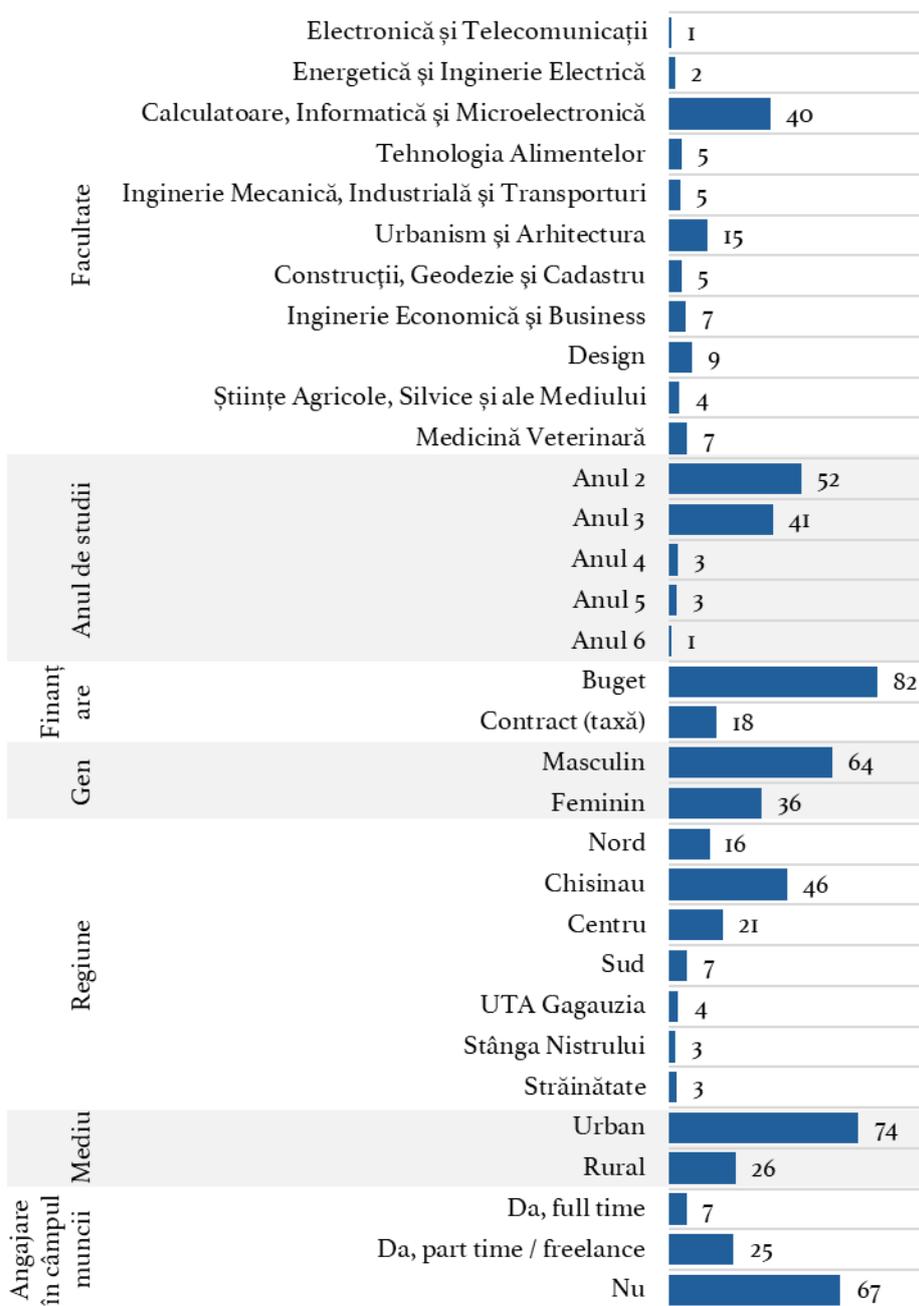
Anexa 1. Profilul general al studenților care au participat la studiu

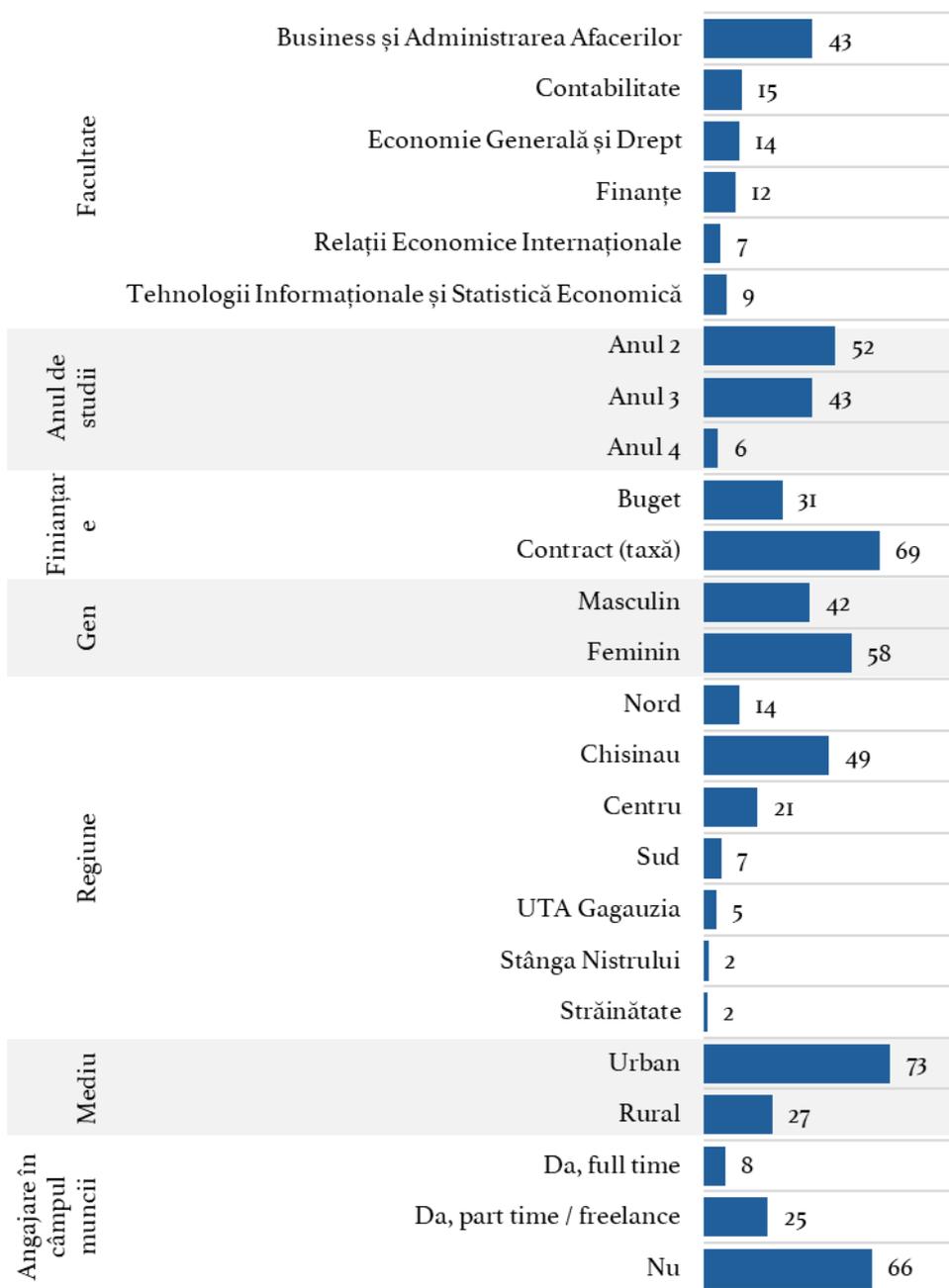
Anexa 2. Profilul studenților USM care au participat la studiu

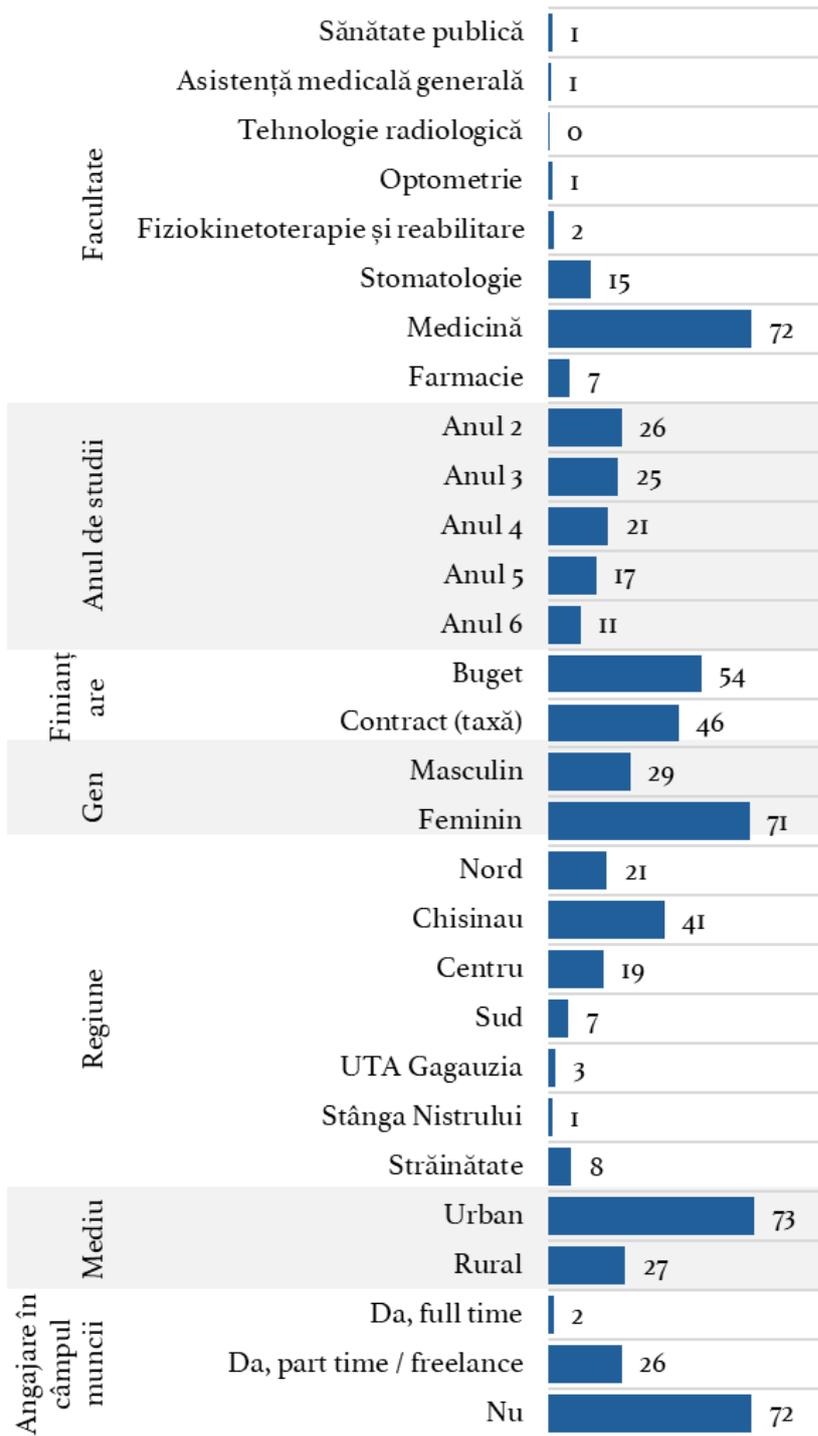
Anexa 3. Profilul studenților UTM care au participat la studiu

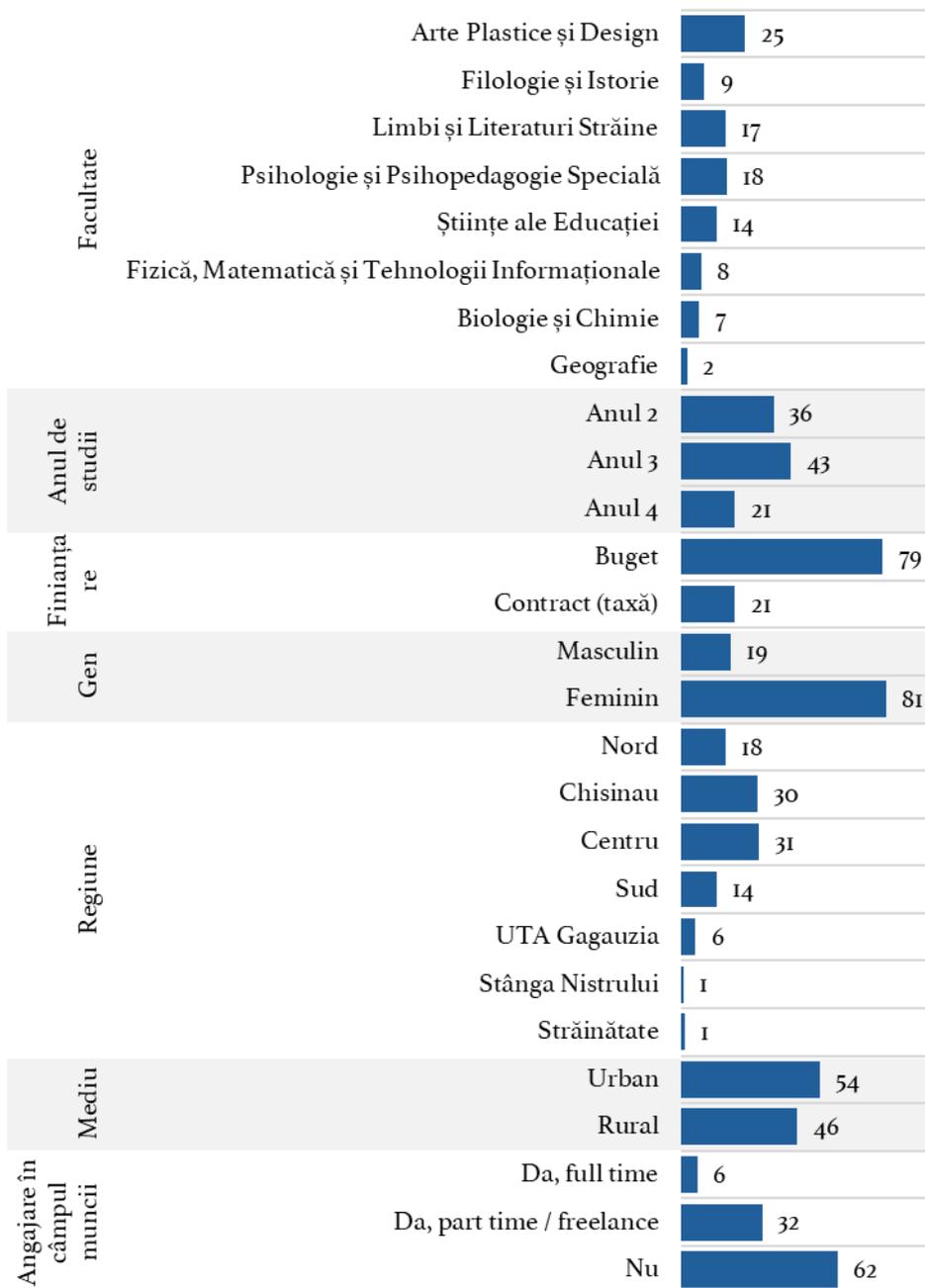
Anexa 4. Profilul studenților ASEM care au participat la studiu

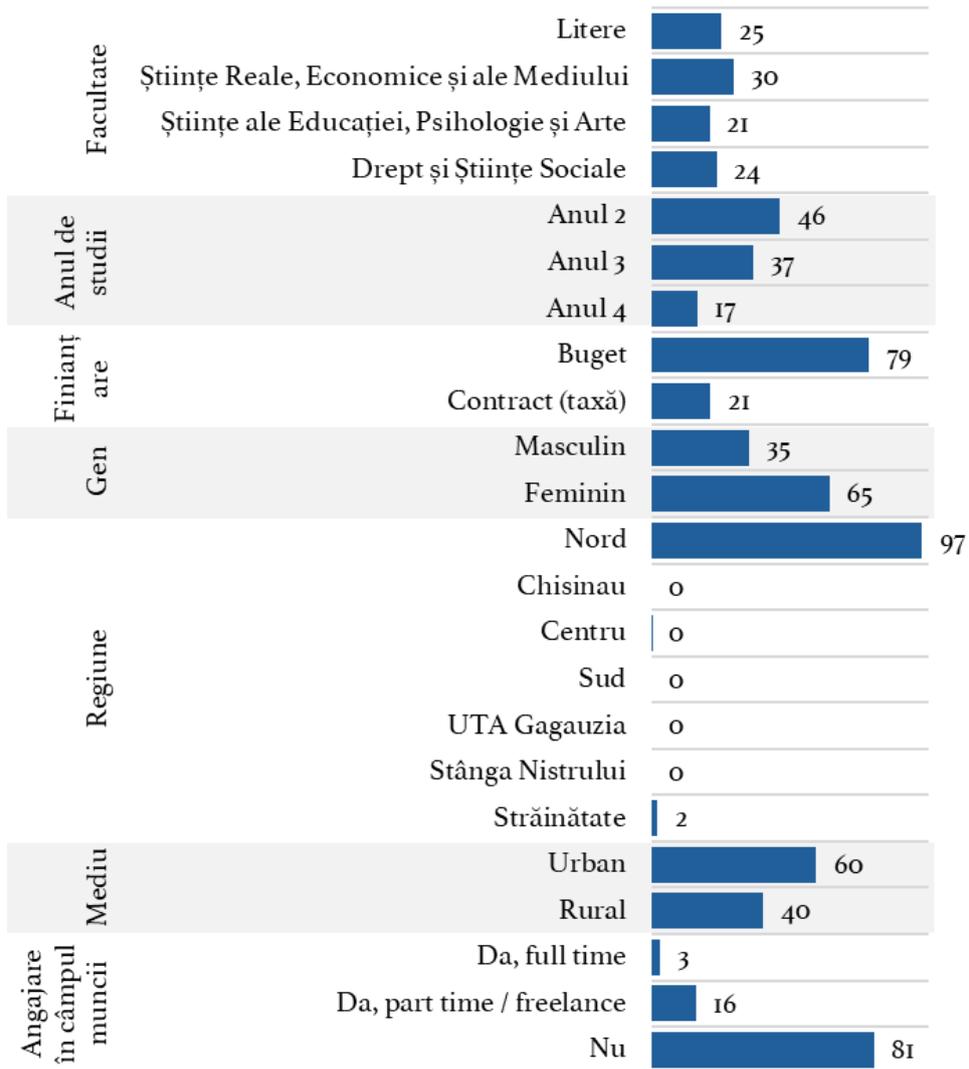
Anexa 5. Profilul studenților USMF care au participat la studiu

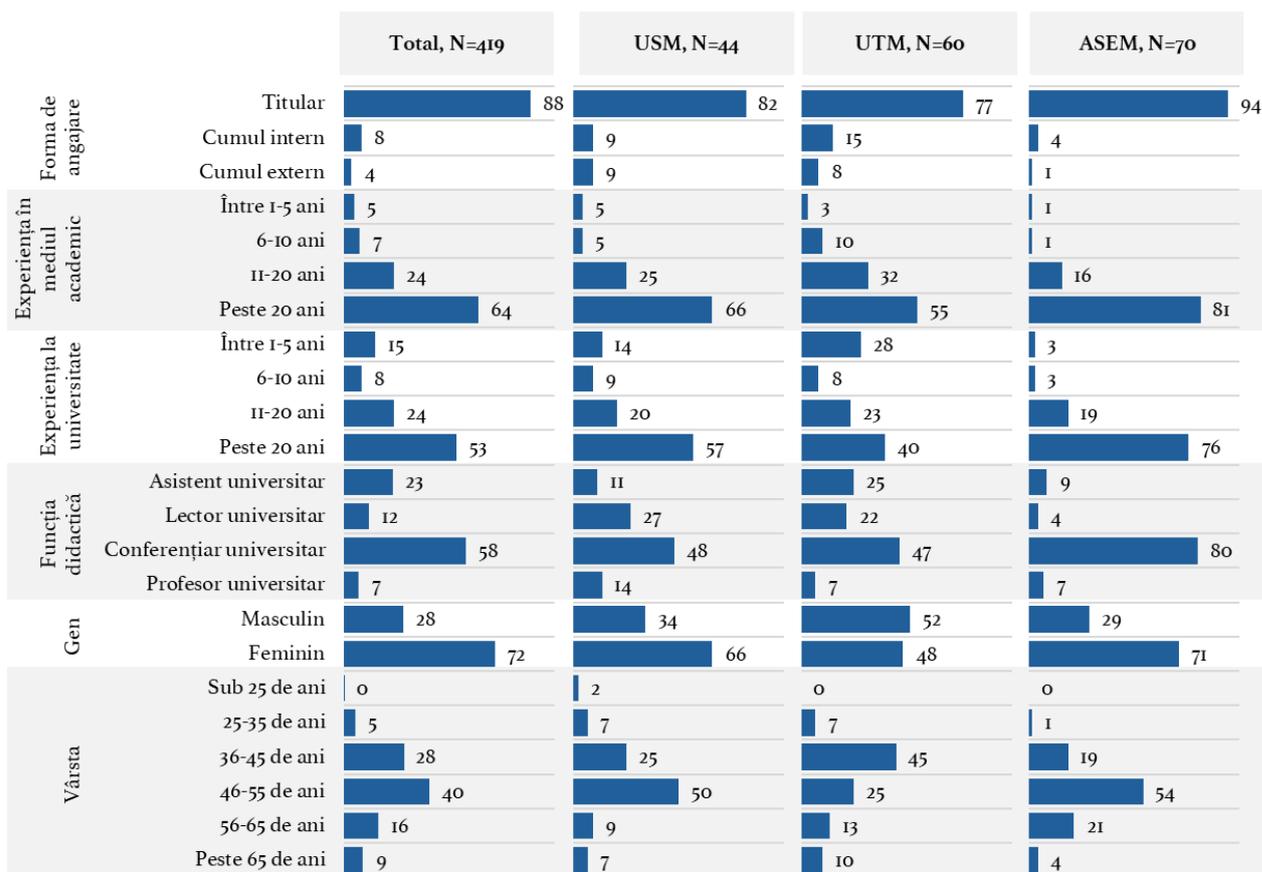
Anexa 6. Profilul studenților UPSC care au participat la studiu

Anexa 7. Profilul studenților USARB care au participat la studiu

Anexa 8. Profilul cadrelor didactice care au participat la studiu, partea 1

Anexa 9. Profilul cadrelor didactice care au participat la studiu, partea 2

